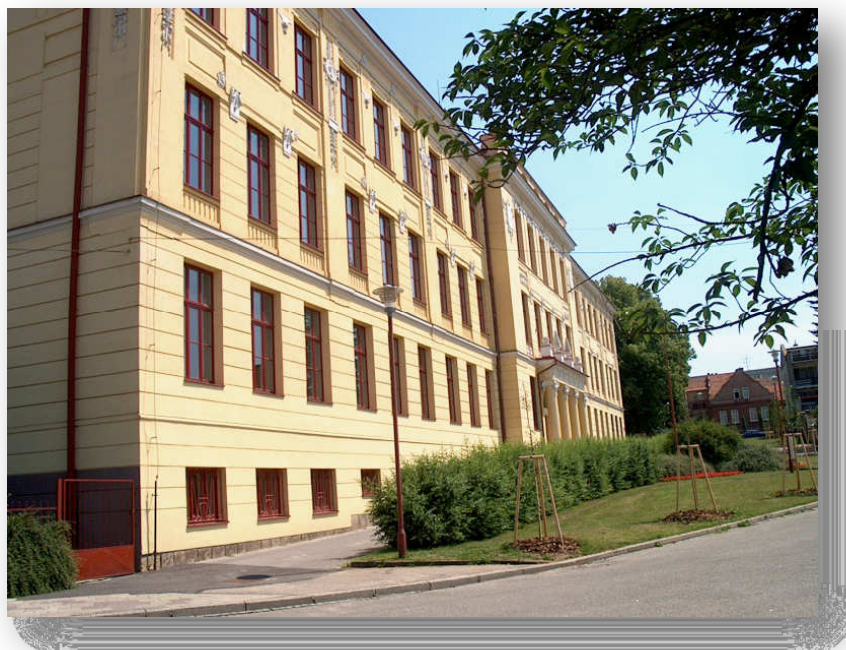

Gymnázium, Boskovice, Palackého náměstí 1
Školní vzdělávací program

KRÁČÍME K MATURITĚ II

„Non scholae, sed vitae discimus“
(„Neučíme se pro školu, ale pro život“)

Vytvořen pro vyšší stupeň víceletého gymnázia osmiletého studia
a čtyřleté studium podle RVP G

1 Identifikační údaje

1.1 NÁZEV :

Kráčíme k maturitě II

(Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia)
„Non scholae, sed vitae discimus“ („Neučíme se pro školu, ale pro život“)

Školní vzdělávací program byl vytvořen podle RVP G

1.2 PŘEDKLADATEL

Název školy: **Gymnázium Boskovice, příspěvková organizace**

Adresa školy: Palackého nám. 222/1, 680 11 Boskovice

IČO: 62073109

Rezortní identifikátor školy: 600 013 294

IZO: 102 007 934

Ředitel školy: Mgr. Alena Svanovská

telefon: 516 802 216

e-mail: alena.svanovska@gymbos.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Jaroslav Synek

e-mail: jaroslav.synek@gymbos.cz

telefon: 516 802 212

Kontakty: telefon – kancelář: 516 802 211

fax: 516 802 213

e-mail: info@gymbos.cz

web: www.gymbos.cz

1.3 VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- Vyšší stupeň vzdělávacího oboru 41-79-K/81 – Gymnázium
- Čtyřletý vzdělávací obor 41-79-K/41 - Gymnázium
- Studijní forma vzdělávání: denní

1.4 ZŘIZOVATEL:

Název zřizovatele: **Jihomoravský kraj**

Adresa: Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

Kontakty: Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje

telefon: 541 653 524

ID datové schránky: x2pbqzq

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 27. 12. 2017
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 23. 1. 2018

Platnost dokumentu od 1. 2. 2018

Mgr. Alena Svanovská
ředitelka gymnázia

2 Charakteristika školy

Gymnázium Boskovice je školou, jež v regionu působí více než sto let a vždy byla symbolem vzdělanosti. Stavba nové budovy byla dokončena 5. 9. 1903. Výnosem z března 1920 bylo boskovické gymnázium změněno na reálné, zákonem o jednotné škole z roku 1953 vznikla z gymnázia jednotná jedenáctiletá střední škola, novým školským zákonem z roku 1960 byla zavedena tříletá všeobecně vzdělávací škola. K další změně došlo v roce 1969/1970, kdy bylo zavedeno čtyřleté gymnázium. Od školního roku 1990/1991 se nabídka oborů rozšiřuje o sedmileté studium, které se od školního roku 1996/1997 mění na studium osmileté.

Gymnázium Boskovice sídlí v historické budově, což sice vytváří výbornou gymnaziální studijní atmosféru, ale na druhou stranu klade vysoké finanční náklady na zajištění renovací a provozu. V nedávné době škola prošla částečnou vnitřní i vnější modernizací. Budova je zateplena a jsou vyměněna okna. Ve všech třídách jsou dataprojektory, keramické tabule, některé třídy mají nový nábytek. Především díky financování prostřednictvím projektů byly zakoupeny nové pomůcky do přírodovědných předmětů, vybudována nová chemická laboratoř a venkovní učebna.

Gymnázium Boskovice v současné době nabízí žákům základních škol dva obory: 79-41-K/41 Gymnázium - čtyřleté studium (2 třídy) a 79-41-K/81 Gymnázium - osmileté studium (1 třída). Kapacita školy je 510 žáků. Žáci navštěvují 16 tříd (8 tříd čtyřletého studia a 8 tříd osmiletého studia).

Škola ve smyslu §7 odst. 2) uskutečňuje vzdělávání podle vzdělávacích programů uvedených v §3 zákona č. 561/2004 Sb. a tohoto ŠVP. Hlavní účel a předmět činnosti příspěvkové organizace je vymezen v §44 a §57 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění.

Hlavním posláním gymnázia je i nadále příprava ke studiu na vysokých školách. Počet zájemců o studium na VŠ se u absolventů školy v posledních letech přibližuje 100% hranici, úspěšnost jejich přijetí dosahuje nad 90 %. Hlavní výhodou studia na gymnáziu je univerzálnost, která umožňuje studentům reagovat na změnu podmínek v nabídce pracovních příležitostí a možnosti jejich dalšího uplatnění.

2.1 VELIKOST ŠKOLY

Počet učeben ve škole je 29, z toho odborných 11. Kapacita školy je 510 žáků. Škola má aulu pro konání celoškolských akcí a dvě tělocvičny. Vedle školy je vybudováno multifunkční hřiště s umělým povrchem.

Počet žáků je dán schválenou kapacitou školy. Do osmiletého studia je přijímáno vždy 30 žáků, do čtyřletého vždy 60 žáků (na základě rozhodnutí zřizovatele a schválení výkonů na příslušný školní rok).

Boskovice jsou přirozeným spádovým centrem severní části okresu Blansko (možnost dojíždění vlakem i autobusy). Vzdálenost školy je 10 minut od vlakového a 5 minut od autobusového nádraží.

Velká část žáků nižšího gymnázia je přímo z Boskovic a nejbližšího okolí. Dále je zastoupeno Letovicko, Lysicko, Kunštátsko a v menší míře oblast od Boskovic směrem na Velké Opatovice a Prostějov.

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY

Škola sídlí v budově Jihomoravského kraje na adrese Palackého náměstí 222/1, 680 11 Boskovice, kterou spravuje.

Na škole jsou k dispozici vybavené laboratoře biologie, chemie a fyziky. Teoretická výuka všech předmětů probíhá v učebnách vybavených moderní výpočetní a prezentační technikou (dataprojektory, dotykové tabule), jejíž rozsah se pravidelně rozšiřuje. Stejně tak pomůcky, které škola využívá při výuce, se pravidelně obnovují a modernizují. Postupně je (podle finančních možností) starý nábytek ve třídách a kabinetech nahrazován nábytkem novým. V každé učebně je přípojka k internetu a Wi-Fi připojení. Také ke studiu cizích jazyků slouží specializované multimediální učebny angličtiny, němčiny, ruštiny, francouzštiny a španělštiny. V roce 2014 byla nově zrekonstruována laboratoř chemie a rekonstrukce dalších odborných učeben se plánují v následujících několika letech. Výuka informatiky probíhá ve dvou počítačových učebnách. Studenti mají volný bezplatný přístup k internetu. V celé škole je strukturovaná kabeláž a celá škola je pokryta bezdrátovou sítí. Pro netradiční výuku výtvarné výchovy slouží výtvarný ateliér a keramická dílna s kruhem a pecí. Také výuka hudební výchovy probíhá v hudebně s kvalitní audiotechnikou a hudebními nástroji. Škola disponuje dvěma tělocvičnami, které slouží nejen k výuce, ale jsou využívány i k četným mimoškolním aktivitám. Ke sportu slouží také venkovní areál s umělým povrchem. Dále škola vlastní reprezentační prostory (aulu), kde se konají všechna slavnostní shromáždění a jiné akce (přednášky, výstavy, přehlídky studentské činnosti). Vyučující mají k dispozici kabinety. I kabinety v celé budově jsou připojeny na internet. Ve škole byla vybudována učitelská a žákovská knihovna (umožňující zápůjčku potřebné literatury) a informační a vzdělávací centrum (sloužící k přednáškám pro žáky, samostudiu a práci s internetem). Přímo v budově školy se nachází také jídelna, kde se může stravovat až 500 studentů. Občerstvení a pitný režim pro studenty je zajišťován

ve školním bufetu a také pomocí prodejních automatů na teplé a studené nápoje. Žáci mají k dispozici šatny se skříňkami. Zřízení výtahu a vnější rampy umožňuje bezbariérový přístup do celé budovy a plnou integraci tělesně postižených studentů.

Počítačová síť propojuje všechny učebny a kabinety ve škole. K tisku a skenování dokumentů (pro učitele i žáky) je k dispozici dostatečný počet multifunkčních zařízení. Škola je velmi dobře vybavena moderními výukovými pomůckami, které jsou v současné době výrobci nabízeny.

2.3 ATMOSFÉRA ŠKOLY

Naše škola je známá demokratickým přístupem k žákům. Ve škole panuje přátelské prostředí. Škola vytváří podmínky pro bohatou mimoškolní činnost, organizuje celou řadu odborných exkurzí (v rámci ČR i zahraničí), sportovních turnajů, kulturních vystoupení aj. Škola se zapojuje do mnoha projektů, díky kterým získává navíc významné finanční prostředky. Realizace projektů umožňuje naplnění snahy aktivních učitelů o další zkvalitnění a obohacení výuky na gymnáziu, vybavení školy modernější technikou, zahraniční výjezdy žáků i navázání spolupráce se základními školami z našeho regionu.

2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Kvalifikovanost podle §9 z. č. 563 /2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů splňují všichni vyučující. Na škole působí cca 36 vyučujících. Aktuální stavy s podrobným členěním (muži, ženy, aprobace, věkové skupiny apod.) jsou každoročně uváděny ve výroční zprávě. Škola je řízena ředitelem, který je do funkce jmenován Krajským úřadem Jihomoravského kraje. Kromě řízení chodu a ekonomiky celé školy zajišťuje profilaci studia, přijímací řízení a personální problematiku. Jemu jsou přímo podřízeni zástupci ředitele. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a koordinátor ICT. Všichni vyučující si průběžně zvyšují svou kvalifikaci účastí na kurzech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor se průběžně vzdělává podle plánu DVPP. Po metodické stránce se o koordinaci pedagogického procesu starají vedoucí předmětových komisí. V přírodovědných oborech působí Matematicko-fyzikální komise (M – F – IVT) a Přírodovědná komise (Bi – CH – Z). Dále na škole pracuje komise humanitních disciplín (Č – D – ZSV – HV – VV), komise cizích jazyků (A, N, Š, F, R, L) a komise TV. Kolegium ředitele školy je složeno z členů vedení školy a vedoucích jednotlivých předmětových komisí, vých. poradce a zástupce odborové organizace. Tvoří plán práce školy a projednává koncepční záležitosti pedagogického procesu. Plán schůzek kolegia je součástí organizačního zabezpečení školního roku (pravidelná jednání kolegia se konají dvakrát v každém kalendářním měsíci).

Pedagogická rada je složena ze všech pedagogických pracovníků školy. Projednává plán práce školy, školní řád, výroční zprávu o činnosti a hospodaření školy a hodnocení prospěchu a chování studentů.

Liberální prostředí ve škole umožňuje vyučujícím plně se realizovat. Řada vyučujících pracuje pro školu nad rámec základních povinností – tvorba vlastních učebnic, zapojení do projektů, účast na konferencích apod.

Věkové složení sboru lze považovat za optimální. Aprobační rozložení sboru umožňuje zajištění požadavků RVP ZV a RVP G. Pracovní kolektiv školy je zcela stabilizovaný.

2.5 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Na gymnáziu studuje cca 480 žáků. Spádová oblast je město Boskovice a přilehlé okolní obce (do vzdálenosti cca 20 km). Všichni žáci přijímaní na gymnázium konají přijímací zkoušky. Na naši školu jsou přijímáni žáci, kteří na svých základních školách dosahovali nejlepších výsledků. Prospěchově se většina z nich na gymnáziu během prvního ročníku adaptuje a k výrazným studijním problémům ve většině případů nedochází. Předpokladem přijetí a úspěšného absolvování školy je potřebné nadání podložené zájmem o studium a ochotou pravidelně se připravovat na vyučování. Žáci prvních ročníků absolvují se svým třídním učitelem adaptační kurz vedený profesionálními lektory. Kázeňské problémy vážnějšího charakteru jsou na škole výjimkou. Studium na gymnáziu je v současné době pro žáky dostatečně atraktivní. Prakticky všichni absolventi se hlásí a jsou přijímáni k dalšímu studiu na vysokých školách. Hlavním posláním gymnázia zůstává, přes všechny probíhající změny, příprava ke studiu na vysokých školách. Počet zájemců o studium na VŠ se u absolventů školy v posledních letech přibližuje 100 %, jejich úspěšnost je pravidelně přes 90 %. Současné změny na trhu práce i v celé společnosti zvyrazňují jako hlavní výhodu gymnaziálního studia univerzálnost. Absolventi gymnázia odcházejí ze školy jako kultivovaní lidé připravení uplatnit se podle svých schopností a zájmů a zároveň i schopní reagovat na změněné podmínky v nabídce pracovních příležitostí.

2.6 PROJEKTY

Škola se zapojuje do řady projektů.

SALON. Na gymnáziu se každoročně koná týdenní přehlídka studentské tvořivosti SALON. Přehlídka má hlavní nosné téma a v jejím rámci se uskutečňují četné doprovodné akce. V průběhu Salonu se uskuteční i přehlídka cizích jazyků (scénky, pásma ...)

Mezinárodní projekty. Jsou založeny na vzájemné komunikaci studentů a učitelů z ČR a spolupracujících zemí (komunikace probíhá v anglickém, německém, francouzském, španělském příp.

ruském jazyce). Učitelé obou zemí připravují společně materiály pro všechny studenty a učí nejenom studenty spolupracujících zemí, ale i sebe navzájem, protože poznávají nové metody a formy výuky. Jde o metodu výuky, která je velmi motivující a umožňuje interdisciplinární přístup. Pro úspěšnou realizaci výše uvedených (příp. dalších) projektů je nezbytné zaměřit se na následující problematiku:

1. výběr tématu,
2. harmonogram spolupráce,
3. vypracování materiálů pro studenty,
4. spolupráce učitelů ve škole,
5. zpětná vazba.

Pěvecký sbor NOTA a koncerty. Od svého založení v roce 1986 na škole působí smíšený pěvecký sbor NOTA, který má kolem 60 členů. Pěvecký sbor je navštěvován žáky vyššího stupně gymnázia. Schází se jednou týdně a může mít i povahu nepovinně volitelného předmětu. Jinak je organizován zcela dobrovolně. Výběr repertoáru je přizpůsoben věku a stávající pěvecké úrovni zpěváků – zahrnuje skladby nejruznějších autorů a hudebních stylů.

Činnost sboru v sobě zahrnuje pravidelné podzimní a jarní soustředění v Daňkovicích, vánoční koncerty v Boskovicích a okolí, výchovné koncerty, školní akce, vernisáže, koncerty se zahraničními sbory a vystoupení v cizině. Sbor Nota úspěšně reprezentuje školu na různých soutěžích a v celostátní soutěži Gymnasia cantant se již několikrát umístil ve zlatém pásmu.

Film a škola. Tento projekt si klade za cíl rozšíření vědomostí v oblasti filmového umění, literatury a historie. Účast i zájem studentů byly a jsou uspokojivé. Program je součástí organizačního zabezpečení školního roku. Opět se ukázalo, jak je důležitá komunikace mezi studenty a učitelem, který se filmu zúčastní. Učitel by neměl působit pouze jako dozírající činitel, nýbrž by se měl aktivně zapojit. Před každým filmem by měl naznačit problematiku (materiály dodává MKS), ale k té hlavní diskusi by mělo dojít až po zhlédnutí filmu, a to co nejdříve (v následující hodině). Učitel by měl studentům klást vhodné otázky o filmu, upozorňující na specifika filmu, režiséra, případně vysvětlit nesrovnalosti. Studenti se tak učí nejen chápat podstatu uměleckého díla, ale také komunikovat a formulovat svoje názory.

Biosphera. Projekt BIOSPHERA rozšiřuje možnosti výuky biologie. Jedná se o stálou expozici našich a tropických biotopních akvárií a terárií z různých biogeografických oblastí Země.

Výměnné pobyty. Standardní součástí života školy jsou výjezdy do zemí, ve kterých se užívá námi vyučovaný jazyk (Rakousko, Anglie, Francie). Učitelé cizích jazyků v rámci kontaktů s gymnáziem v zahraničí organizují výměnné pobyty žáků obou škol. Žáci jsou ubytováni v rodinách, navštěvují

vyučování a poznávají okolí obou měst. Francouzštinu si také studenti procvičují při pravidelných návštěvách Paříže. Pravidelně navštěvují i nedalekou Vídeň.

Model United Nations. Mezinárodní studentská konference, vedená přesně podle řádu a protokolu jednání OSN. Gymnázium Boskovice se pravidelně zúčastňuje konference na americké škole v Berlíně (JF Kennedy School), která se koná každý rok v listopadu. Studenti pracují v jednotlivých komisích: Human Rights, Environment, Political, Disarmament a Special Conference (kde se téma každoročně mění podle aktuální situace ve světě). V každé sekci je několik desítek studentů z různých zemí, kteří projednávají a obhajují rezoluce na daná témata. Jednotliví delegáti většinou nezastupují svou vlastní zemi, ale hájí barvy země, která jim byla přidělena: (proto Model United Nations). S danou zemí se musejí předem důkladně seznámit, prostudovat její vnitřní poměry i zahraniční politiku, aby dokázali fundovaně hájit a prosazovat její zájmy. Naše škola si v Berlíně získala dobré jméno a daří se jí jej i nadále udržovat.

Spolupráce s nadacemi.

Projekty jsou koncipovány tak, aby pomáhaly rozvíjet a prohlubovat klíčové kompetence uvedené níže, případně uvedené u jednotlivých vyučovacích předmětů. Stejně tak bylo a bude při jejich koncipování sledováno, aby naplňovaly cíle gymnaziálního vzdělávání a aby žáci v nich získali dovednosti a návyky, které jim umožní:

otevřeně a všestranně komunikovat

- spolupracovat a mít respekt k práci ostatních
- tvořivě myslet a zvládat problémy
- projevovat pozitivní city a chování, účinně pomáhat sobě i druhým
- ohleduplnost k ostatním, projevovat tolerantní postoje
- aby si byli vědomi svých reálných schopností a dovedli je systematicky rozvíjet
- aby byli motivováni pro celoživotní vzdělávání a osvojili si metody jak cíle celoživotního vzdělávání naplňovat

2.7 SPOLUPRÁCE S RODIČI A DALŠÍMI SUBJEKTY

Školská rada je ustavena podle zákona 561/2004 Sb. (Školský zákon) a na základě usnesení Rady Jihomoravského kraje č. 876/05/R 16. Školská rada má 9 členů. Tři členové jsou voleni z řad pedagogického sboru, tři z rodičů, zákonných zástupců a zletilých žáků. Tři členové jsou jmenováni KÚ JMK.

Spolek rodičů, žáků a absolventů je nezisková organizace, která sdružuje rodiče, jejichž děti navštěvují gymnázium. Hospodaří s příspěvky získanými od rodičů žáků, zletilých žáků a zákonných zástupců. Další prostředky získává z výtěžku plesu gymnázia, dalších akcí a sponzorských darů. Sdružení se podílí na organizování školního plesu a dalších aktivit ve škole. Každoročně vypisuje grantový program na podporu aktivit žáků školy.

Studentský parlament se podílí na organizaci života školy a mimoškolních aktivit.

Spolupracujeme se **základními školami** regionu – řešení projektů, organizace soutěží, společné zahraniční jazykové aktivity, organizace odborných přednášek a seminářů.

Škola spolupracuje s **Masarykovou univerzitou** v rámci projektu Partnerství ve vzdělání.

Studenti pedagogických škol mohou absolvovat pedagogickou praxi na našem gymnáziu pod vedením zkušených učitelů.

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a na gymnáziu pracuje školní psycholog.

Pro zákonné zástupce žáků organizuje škola pravidelné rodičovské schůzky, na nichž jsou rodiče seznamováni s výsledky studia i mimoškolními úspěchy dětí. Konzultační hodiny jednotlivých pedagogů umožňují pružně reagovat na případné výkyvy prospěchu a chování, a společně tak hledat cesty ke zlepšení.

Od školního roku 2009/10 byl zaveden systém elektronického známkování, rodiče mají přístup do informačního systému školy, kde se mohou informovat o prospěchu svého dítěte v jednotlivých předmětech.

Kromě toho škola každoročně pořádá pro zájemce o studium Den otevřených dveří. Široká veřejnost získá informace o budově školy a jejím vybavení, učebním plánu a možnostech profilace žáků, výběru cizího jazyka i o podpoře zapojení žáků do každodenního chodu školy, mezinárodních projektů a různých forem zájmových činností.

Veřejnost je o dění školy aktuálně informována prostřednictvím pravidelně aktualizovaných www stránek školy (www.gymbos.cz). Každoročně je k dispozici výroční zpráva školy, mapující činnost školy a nejdůležitější události.

2.8 MIMOŠKOLNÍ ČINNOST

- Pěvecký sbor Nota
- Dramatický kroužek
- Výtvarná dílna
- Přebory v lehké atletice a v míčových hrách
- Tvůrčí psaní
- Organizace návštěv večerních představení v různých typech divadel
- Projekt Film a škola
- Projekt Biosphera
- Taneční kurzy

3 Charakteristika ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola poskytuje osmileté i čtyřleté gymnaziální studium. Učební program je zaměřen zejména na přípravu žáků ke studiu na vysokých školách libovolného typu. Absolventi vyššího stupně gymnázia jsou zároveň schopni vykonávat povolání vyžadující po krátkém odborném zaškolení široké všeobecné vzdělání. Vzdělávání v osmiletém gymnáziu se dělí na nižší a vyšší stupeň. Nižší stupeň je tvořen prvními čtyřmi ročníky osmiletého gymnázia (ŠVP pro nižší stupeň osmiletého studia „Cesta ke vzdělání“). Ke čtyřletému studiu jsou přijímáni absolventi 9. třídy základní školy na základě přijímacího řízení a ve studiu na vyšším stupni pokračují žáci nižšího stupně osmiletého studia. Mezi priority školy patří nejen žáky kvalitně vzdělávat, ale také budovat u nich kladný vztah ke vzdělávání a zodpovědnost za výsledky jejich vzdělávacího procesu. Vzhledem k charakteru gymnázia, jako spádové školy pro širší region, je studium zaměřeno všeobecně. Vztah k regionu je posilován spoluprací s místními organizacemi. Žáci se zapojují do činností v sociální oblasti, aby v nich byla budována zodpovědnost za druhé a aby dokázali svých schopností využít i ve prospěch slabších. Za důležité považujeme vytváření atmosféry důvěry a otevřenosti k názorům žáků, proto jsou podporovány všechny aktivity, které vycházejí od žáků a nejsou v rozporu s cíli gymnázia.

ŠVP je zpracován podle RVP G a je přizpůsoben všem jeho požadavkům. V prvních ročnících gymnázia je vzdělávací obsah rozložen rovnoměrně a předpokládá profilaci studentů pomocí nabídky volitelných a nepovinných předmětů ve třetím a čtvrtém ročníku studia. Velký důraz je kladen na mezioborové vztahy, návaznost a propojení jednotlivých výukových obsahů.

3.2 PROFIL ABSOLVENTA

Gymnázium Boskovice je všeobecně vzdělávací školou, připravuje tedy svoje žáky tak, aby byli schopni se komplexně orientovat ve veřejném životě i řešit běžné životní situace a byli si plně vědomi svých práv a povinností. Díky pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.

Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi a kompetencemi, které odpovídají všem požadavkům RVP G ve všech vzdělávacích oblastech a výrazně převyšují požadavky RVP G v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia. Škola nabízí dobrou úroveň akademického vzdělání, rozvoj jejich nadání, vědomostí, dovedností a také přispívá ke kultivaci postojů důležitých pro jejich osobní

rozvoj. Žáci jsou kvalitně připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru. Každý žák je schopen komunikovat ve dvou cizích jazycích. Prvním – povinným pro všechny žáky je jazyk anglický. Výběr dalšího cizího jazyka je realizovaný dle zájmu žáka a možností školy z následující nabídky: německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk. Všichni žáci dokážou používat výpočetní techniku ke komunikaci se svým okolím i využívat praktických výhod těchto technologií při vlastním učení, práci i běžném životě. Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – tvořivé a kritické myšlení, práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost reálného sebehodnocení, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse. Jsou si vědomi nutnosti neustálého vzdělávání a rozvoje získaných kompetencí.

Žák je po absolvování vyššího stupně gymnázia vybaven znalostmi, které mu umožňují úspěšně složit přijímací zkoušky na vysokou školu. Je připraven učit se, z vlastní iniciativy podávat potřebný výkon. Respektuje nutnost dodržování základních zásad a disciplíny jako nezbytnou podmínku vytvoření pracovní atmosféry. Je schopen si vytvářet a obhajovat vlastní názor. Současně zvládá práci v týmu, při vzájemné komunikaci se projevuje kultivovaně, je ochoten spolupracovat. Umí vyhledávat a třídit informace, efektivně s nimi pracovat, přijaté informace umí interpretovat. Má základní pracovní návyky, při práci v laboratoři si efektivně organizuje práci, chápe nutnost dodržování zásad bezpečnosti. Uvědomuje si sounáležitost s kolektivem třídy, vztah ke škole i k regionu, ve kterém žije. Je přiměřeně sebevědomý. Uvědomuje si souvislost přípravy ve škole s reálným světem, věří v možnost ovlivňovat dění kolem sebe.

3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Přijímací zkoušky se řídí aktuální vyhláškou MŠMT. Náplň zkoušek z matematiky a českého jazyka je dána požadavky RVP ZV pro žáky studující 9. ročník základní školy a organizována společností CERMAT. Přijetí ke studiu je dáno pořadím sestaveným podle součtu všech bodů získaných v jednotlivých oblastech přijímací zkoušky, bodů za studijní výsledky v předchozím studiu a úspěchy v mimoškolní činnosti. Uchazeči o studium, kterým byla diagnostikována některá specifikovaná porucha učení (dyslexie, dysgrafie, ...) nebo studenti se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu, mají průběh přijímacích zkoušek upraven. Přesná kritéria přijetí žáka ke studiu a podrobné informace a podmínky přijímacím řízení jsou vždy uvedeny na internetových stránkách školy – www.gymbos.cz.

3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

V souladu s opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro gymnázia, podle části první, čl.1, odstavce 3 se mění Školní vzdělávací program Gymnázia Boskovice, kapitola 3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY takto:

Za organizaci profilové části maturitní zkoušky odpovídá Gymnázium Boskovice, příspěvková organizace, Palackého náměstí 222/1 (dále škola).

Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnými dokumenty:

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění
- Vyhláška MŠMT ČR č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání maturitní zkouškou ve středních školách v platném znění
- Školní vzdělávací programy Gymnázia Boskovice, příspěvkové organizace, Palackého náměstí 222/1
- Opatření obecné povahy MŠMT (platná pro příslušný školní rok)
- Metodiky MŠMT k vyhláškám

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku těchto povinných zkoušek, jejichž obsah je v souladu s učebními osnovami povinných vyučovacích předmětů ve školním vzdělávacím programu.

Ředitel školy může do nabídky povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky zařadit pouze předměty nebo jiné ucelené části vzdělávacího obsahu, jejichž součet týdenních vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících stanovených učebním plánem školního vzdělávacího programu činí za celou dobu vzdělávání nejméně 4 vyučovací hodiny. Pokud je obsahem zkoušky více obsahově příbuzných předmětů nebo jiných ucelených částí vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu, pak se jejich týdenní vyučovací doby sčítají.

Témata zkoušek, seznam literárních děl k maturitní zkoušce a kritéria výběru literárních děl jsou k 1. 10. daného školního roku zveřejněna na webových stránkách školy – www.gymbos.cz.

Způsoby volby maturitních předmětů v profilové části

Pokud si žák ve společné části zvolí matematiku (didaktický test), koná v profilové části zkoušku z českého jazyka a literatury (písemná práce a ústní zkouška), zkoušku z cizího jazyka (písemná práce a ústní zkouška) a zkoušku z jednoho profilového předmětu (viz nabídka).

Pokud si žák ve společné části zvolí cizí jazyk (didaktický test), koná v profilové části zkoušku z českého jazyka a literatury (písemná práce a ústní zkouška), zkoušku ze zvoleného cizího jazyka (písemná práce a ústní zkouška) a zkoušku ze dvou profilových předmětů (viz nabídka).

Další informace k profilovým zkouškám

Profilová zkouška z matematiky se koná písemnou formou, zadání maturitní zkoušky bude obsahovat maximálně 25 úkolů z učiva matematiky pro jednotlivé ročníky vyššího gymnázia plně v souladu se ŠVP Gymnázia Boskovice. Na řešení zadaných úloh je vymezeno 120 minut.

Písemná práce z českého jazyka je součástí profilové zkoušky. Žák si vybírá z 6 zadání. Na vypracování práce je vymezeno 110 minut. Minimální rozsah písemné práce je 250 slov.

Písemná práce na dané téma z cizího jazyka je součástí profilové zkoušky. Na vypracování práce je vymezeno 90 minut. Minimální rozsah písemné práce je 200 slov.

Zkouška z informatiky a výpočetní techniky se koná formou maturitní práce a její obhajoby před maturitní zkušební komisí. Téma maturitní práce si žák zvolí do 15. 12. V případě, že tak neučiní, vylosuje si téma z nabídky určené ředitelkou školy. Termín odevzdání maturitní práce je do 12. 4. Příprava k obhajobě bude trvat 15 minut. Obhajoba maturitní práce bude trvat 15 minut.

Ostatní zkoušky v profilové části se konají ústní formou.

Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše dvě nepovinné zkoušky. Žák volí z nabídky stanovené ředitelkou školy. Zvolené nepovinné zkoušky uvede v přihlášce podle § 81 odst. 1 školského zákona.

Nabídka - povinné i nepovinné předměty profilové části maturitní zkoušky

- Cizí jazyk (Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Francouzský jazyk, Španělský jazyk)
- Základy společenských věd
- Dějepis
- Geografie
- Matematika
- Fyzika
- Chemie
- Biologie
- Informatika a výpočetní technika

- Výtvarná výchova (žák musí absolvovat výuku VV na gymnáziu, být aktivně činný v oblasti VV – ZUŠ, účastní se krajských a celostátních soutěží, organizuje výstavy apod.)
- Hudební výchova (žák musí absolvovat výuku HV na gymnáziu, být aktivně činný v oblasti HV – prokáže znalost hry na hudební nástroj, účastní se krajských a celostátních soutěží, navštěvuje ZUŠ apod.)

Termín pro odevzdání přihlášek

Žák podává k maturitní zkoušce, opravné zkoušce nebo náhradní zkoušce přihlášku k maturitní zkoušce do 1. prosince pro jarní zkušební období, do 25. června pro podzimní zkušební období a to ředitelce školy. Volba předmětů na přihlášce je závazná a konečná. Jakákoli změna po termínu není přípustná. Škola předá žákovi potvrzený výpis z přihlášky z informačního systému Centra nejpozději do 5 dnů od předání údajů Centru. V případě nesouladu údajů uvedených ve výpisu se skutečným stavem žák zašle škole do 5 dnů správné údaje.

Změna kapitoly 3.4 ŠVP GB **nabývá účinnosti dne 1. 10. 2020** /projednáno ve školské radě v září 2020/

3.5 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Jsou to vlastní postupy, které si učitelé naplánují k cílenému utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jedná se o různé metody a formy práce, celoškolské aktivity apod., které jsou uplatňovány jak v jednotlivých předmětech, tak i v celé škole. Učitelé se zamýšlejí nad tím, jakým způsobem a co předávají žákům, a volí stavbu hodiny tak, aby každý žák mohl plně využít svoje schopnosti. Ve výuce jsou používány ty postupy, metody a formy, které zajišťují co nejkvalitnější a nejefektivnější dosažení vzdělávacích cílů, tedy klíčových kompetencí. V následujícím přehledu jsou uvedeny strategie na úrovni školy.

Společně uplatňované postupy, metody a formy práce vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Na úrovni školy jsou ve vzdělávacím procesu uplatňovány všemi pedagogy následující společné body:

Kompetence k učení

- porozumí učebním strategiím a dovede je aplikovat ve vlastní práci
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učebnímu procesu
- umí přijmout kritiku a poučit se z ní

- dokáže využívat nových informačních technologií
- dovede pracovat ve skupině
- dovede se samostatně učit a pracovat s textem
- je ochotný pracovat na sobě a dále rozvíjet své schopnosti a dovednosti
- využívá mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problémů

- využívá různé zdroje informací, umí je vyhledat, třídit a vhodným způsobem použít
- vnímá problémové situace ve škole, dokáže je řešit nebo na ně upozornit
- rozvíjí logické myšlení
- dokáže obhájit svá tvrzení, své nápady

Kompetence komunikativní

- umí se prezentovat před třídou
- umí hovořit s vyučujícími a dospělými ve škole i mimo ni
- respektuje zásady slušného chování
- vyjadřuje logicky a kultivovaně své myšlenky v písemném a ústním projevu
- umí vystupovat v určitých situacích
- prezentuje své nápady

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje se spolužáky a pedagogy
- podporuje skupinovou spolupráci a vzájemnou pomoc v ní
- zachovává svoji sebeúctu a zároveň je schopen sebekritiky
- vytváří příjemnou atmosféru
- spolupracuje a toleruje děti jiné národnosti, jiného vyznání a handicapované
- dokáže vyslechnout a přijmout názory jiných
- umí přijmout kritiku a poučit se z ní

Kompetence občanské

- respektuje historické a kulturní tradice naší země , cítí potřebu je chránit
- zapojuje se do kulturního, společenského a sportovního dění
- dodržuje školní řád a pravidla společenského chování
- chrání své zdraví, dokáže pomoci v krizových situacích
- chrání životní prostředí, dokáže hodnotit ekologické problémy
- třídí odpady
- zná a umí používat základy právního vědomí

Kompetence k podnikavosti

- využívá znalostí a dovedností k přípravě na budoucí povolání a jeho volbě
- dokáže objektivně posoudit schopnosti při volbě budoucího povolání
- využívá poznatků z exkurzí
- ovládá nástroje, přístroje a další pomůcky

3.6 STRATEGICKÉ ČINNOSTI UČITELE VEDOUcí K DOSAŽENí JEDNOTLIVýCH KOMPETENCí:

Kompetence k učení

Učitel

motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi, poskytuje žákům možnost, aby si platnost jeho tvrzení ověřili sami (odborná literatura, Internet, pokus), zařazuje práci s odbornými časopisy, literaturou (i cizojazyčnou) a Internetem, vede žáky k samostatnosti při vytváření referátů. Sám do procesu vstupuje pouze jako konzultant, zařazuje do vyučování práci s chybou a vede žáky k odhalování chyb, shrne a utřídí probrané učivo na konci vyučovací hodiny, zadává vhodné domácí úkoly, které vedou k prohlubování získaných poznatků a dovedností, zařazuje do výuky specifické činnosti, které mají procvičovat žákovu paměť, zdůrazňuje při hodnocení žákova výkonu především pozitivní prvky, doporučuje žákům další vzdělávací aktivity (sledování vhodných televizních pořadů, rozhlasu, četbu knih a odborných časopisů), hovoří s nimi o nově nabytých informacích a využívá je v probíraném učivu.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

vyžaduje po žákovi, aby vlastními slovy vysvětlil, jak pochopil zadaný úkol, vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů (mezipředmětové vztahy), podporuje žáky při hledání různých postupů řešení zadaných úloh, upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a vede je k vyloučení možné chyby, např. ověřováním výsledku, vede žáky k tomu, aby opakovaně hledali správný postup řešení, jestliže předchozí nevedly k cíli, vede žáky k tvorbě modelů, náčrtků, diagramů, atd., učí žáky samostatně pracovat, rozebrat problém a stanovit si správně cíl práce na základě samostatných prací či laboratorních cvičení.

Kompetence komunikativní

Učitel

zařazuje samostatná vystoupení žáků, vyžaduje po žácích věcnou argumentaci při referátech, odpovědích na dotazy atd., učí žáky při práci s textem rozlišovat informace podstatné a zavádějící apod., rozvíjí komunikativní dovednosti řízenou diskusí k učivu vede žáky k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků, vyžaduje po žákovi používání správné terminologie, podporuje vhodný zásah žáků do výkladu (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje

Kompetence sociální a personální

Učitel

využívá v hodinách skupinovou práci, procvičuje s žáky vyjadřování vlastních názorů, vede žáky k tomu, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali, vyhledává a podporuje talenty pomocí zapojení do různých soutěží, vede žáky k hodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních žáků, klade při skupinové práci důraz na spolupráci a pomoc slabším žákům, vyžaduje dodržování stanovených pravidel, např. školního řádu, řádů učeben apod., prezentuje osobní zájem o vyučovaný obor

Kompetence občanské

Učitel

důsledně kontroluje plnění uložených úkolů, využívá domácí přípravu ve vyučovacích hodinách, vede žáky k hodnocení výkonů druhých, volí vhodnou tematiku pro referáty – cizí země, cizí kultury, zahraniční osobnosti, využívá ve výuce řízené diskuse k učivu, které souvisí s aktuálními problémy

Kompetence k podnikavosti

Učitel

zařazuje práci s technikou a různými materiály – laboratorní cvičení, výtvarné práce atd., podporuje žáky v tvorbě vlastního postupu práce, vede žáky ke kontrole výsledků a schopnosti kriticky výsledky zhodnotit, vytváří podmínky pro to, aby žáci mohli prezentovat vlastní výrobky (Salon, výstava prací v „Galerii na chodbě“, charitativní akce, výzdoba školy, atd.), organizuje akce, kde jsou žáci seznamováni se světem práce – exkurze, besedy s odborníky, videoprogramy atd., upřednostňuje takové aktivity, které podporují schopnosti žáků samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat nějaké aktivity – SALON, besídka, výlet, burza učebnic atd., zařazuje práci ve skupinách, kde jsou žáci vedeni ke společnému hledání efektivního řešení problému, zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti na okolí (např. exkurze, výlety)

3.7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagogové tomu přizpůsobují své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory:

V případě, že nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka, zpracovává škola PLPP. Na tvorbě a realizaci se podílí třídní učitel ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm (ŠPP). PLPP škola průběžně vyhodnocuje (nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření) a aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Při tvorbě, realizaci a hodnocení jsou důležitou součástí konzultace se žákem a jeho zákonným zástupcem.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ a žádost zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce. Škola postupuje dle vzoru IVP v příloze 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Na tvorbě a realizaci se podílí třídní učitel ve spolupráci se ŠPP, zákonným zástupcem žáka či zletilým žákem, dalšími pedagogy školy

a popřípadě také se ŠPZ. IVP může být doplňován, upravován a vyhodnocován v průběhu celého školního roku dle potřeb žáka.

Realizace předmětů speciálně pedagogické péče a speciálně pedagogické intervence je podmíněná personální obsazeností školy.

Příklady konkrétních zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou v ŠVP vytvářeny podle specifik obtíží žáků, škola dodržuje nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využívá jejich dělení.

Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s příznými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

Škola poskytuje na základě doporučení ŠPZ pedagogickou intervenci, kterou se rozumí vzdělávání žáka s příznými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola zajišťuje:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků; informace o nastavených podpůrných opatřeních jsou předávány všem vyučujícím ústně a pedagogové jsou zároveň odkazováni na zabezpečený školní intranet
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka uskutečňuje individuálními konzultacemi nebo informacemi předávanými na třídních schůzkách; dále spolupráci s pracovníky ŠPZ a v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (např. při tvorbě IVP);
- odborní pracovníci ŠPP (výchovný poradce, školní metodik prevence a školní psycholog) nabízí přímo ve škole konzultace učitelům, žákům, rodičům i zákonným zástupcům žáků
- spolupráci s ostatními školami; uchazeče o studium informuje o podmínkách přijímacích zkoušek, jejich uzpůsobení a dalším vzdělávání na naší škole, a to především v rámci prezentací na základních školách a v průběhu dnů otevřených dveří

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

odborní pracovníci ŠPP

- výchovný poradce – vytváří, vyhodnocuje, aktualizuje plán pedagogické podpory, zpracovává, vyhodnocuje a aktualizuje IVP,
- školní metodik prevence – vytváří, vyhodnocuje, aktualizuje a minimální preventivní program,
- školní psycholog – vytváří, vyhodnocuje, aktualizuje plán pedagogické podpory, zpracovává, vyhodnocuje a aktualizuje IVP,

třídní učitel – podílí se na tvorbě, realizaci a vyhodnocení výše uvedeného,

vyučující žáka se speciálními vzdělávacími potřebami – podílí se na realizaci a vyhodnocení výše uvedeného,

zákonný zástupce žáka - podílí se na realizaci a vyhodnocení výše uvedeného.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků; informace o nastavených podpůrných opatřeních jsou předávány všem vyučujícím ústně a pedagogové jsou zároveň odkazováni na zabezpečený školní intranet

v oblasti metod výuky:

uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu;

v oblasti hodnocení:

formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;

3.8 ZABEZPEČENÍ VÝUKA ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka probíhá tak, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola poskytuje podpůrná opatření ve vzdělávání těchto žáků. Škola při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnuje pozornost také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (tzv. dvojí výjimečnost).

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

V případě, že nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka, zpracovává škola PLPP. Na tvorbě a realizaci se podílí třídní učitel ve spolupráci se ŠPP. PLPP škola průběžně vyhodnocuje (nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření) a aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Při tvorbě, realizaci a hodnocení jsou důležitou součástí konzultace se žákem a jeho zákonným zástupcem.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ a žádost zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce. Škola postupuje dle vzoru IVP v příloze 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Na tvorbě a realizaci se podílí třídní učitel ve spolupráci se ŠPP, zákonným zástupcem žáka či zletilým žákem, dalšími pedagogy školy a popřípadě také se ŠPZ. IVP může být doplňován, upravován a vyhodnocován v průběhu celého školního roku dle potřeb žáka.

Maximální možnou měrou se škola snaží uplatňovat možnosti vzdělávání, které se snaží být individualizované a naplňovat potřeby nadaných a mimořádně nadaných žáků. Využívá různé způsoby výuky, jejichž vhodnost a účelnost se liší podle jednotlivých předmětů, věku žáků a často i podle konkrétního stavu v dané třídě.

Pedagogové sledují nabídku dalších možností rozvoje (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři, atp.) pro nadané a mimořádně nadané žáky a tyto informace jim předávají.

Ve výuce je možné dělení některých předmětů na skupiny dle pokročilosti. Dáje se mohou operativně vytvářet diferencované skupiny v rámci třídy a v rámci jednotlivých předmětů – tyto skupiny jsou zpravidla vytvářeny učitelem, nebo na základě volby žáka, na omezené období, učitel si žáky seskupuje podle vlastních potřeb. Tato forma umožňuje např. opakování látky s částí třídy, zatímco jiná část třídy zpracovává prohlubující nadstandardní učivo. Je-li ve třídě nebo ročníku několik výborných a mimořádně nadaných studentů, lze při výuce vytvářet menší skupiny.

Je běžnou praxí obohacovat učivo oblastmi, ve kterých žák vyniká (lze pozorovat u žáka určité nadání), má o ně zájem. Pro nadané a mimořádně nadané žáky jsou hledány prostředky pro zvýšení motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání žáka. Pomoci může naučná literatura (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), návštěva vyučovacích hodin ve vyšších ročnících, práce s počítačem (vzdělávací počítačové programy), náročnější zadání samostatné práce, prostor pro kritické myšlení, hlubší bádání a zkoumání. Lze je pověřovat vedením a řízením skupin apod.

Svůj zájem žáci potom dále prohlubují volbou volitelných seminářů, které škola nabízí pro žáky třetích a čtvrtých ročníků. Semináře si volí dle zájmů a možného budoucího směřování. Výstupem některých seminářů jsou seminární práce a při jejich tvorbě se pedagogové snaží motivovat žáky ke hlubšímu zpracování tématu tak, aby seminární práce byly kvalitní, např. na úrovni SOČ.

Další rozvoj nadaných a mimořádně nadaných žáků poskytují aktivity vedené pedagogy školy mimo hodiny povinné výuky (příprava na soutěže, olympiády, zájmových skupin a další).

Preferování problémových a induktivních úloh – diferencování náročnosti zadávaných úloh – principem je, aby nadaní žáci nedostávali větší objem stejně náročných úloh, ale aby dostávali specifické úlohy, jejichž náročnost odpovídá jejich individuální úrovni a vzdělávacím potřebám. Preferujeme v takových případech úlohy zajímavé, neobvyklé, takové, které mimořádně nadaného žáka se zájmem o předmět lákají a motivují k nadstandardnímu výkonu. Zařazování projektů, vytváření projektových plánů a skupin – projekty jsou zpravidla realizované jako týmové mezioborové práce, odpovídá-li to jejich charakteru, tak zadávané napříč věkovými ročníky. Vedeme žáky k tomu, aby práce na takových projektech rozvíjela jejich pracovní i sociální kompetence a aby se učili nalézt si v pracovním týmu pozici, ve které budou moci podávat výkon odpovídající jejich individuálním schopnostem a zájmům.

Výkyvy v chování je nutné usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Žáky usměrňovat v osobnostní výchově, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům,

k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Je dobré mít na zřeteli, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné tomu tak být nemusí.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Další rozvoj nadaných a mimořádně nadaných žáků poskytují aktivity vedené pedagogy vysokých škol (Brno, Olomouc) -příprava na soutěže, olympiády a jiné soutěže a realizace SOČ na výzkumných pracovištích různých organizací aVŠ.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Ve škole zabezpečuje poskytování poradenských služeb ŠPP, v kterém působí výchovný poradce, školní metodik prevence a školní psycholog. Jejich činnosti jsou vymezeny vyhláškou 72/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. ŠPP zajišťuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žákům školy. ŠPP zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností jednotlivých pracovníků. Program bývá každý rok aktualizován.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- zadávání specifických úkolů, projektů

3.9 ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem školy, který je součástí školního vzdělávacího programu a vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu. Vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu, jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle a je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Přizpůsobuje se kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí. Oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Má dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování,

podporuje zdravý životní styl. Je podkladem ke zpracování Minimálního preventivního programu na příslušný školní rok.

Minimální preventivní program je dokument školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikačních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti preventivní práce s žáky a spolupráci s rodiči. Minimální preventivní program školy vychází ze školní preventivní strategie pro školy a školská zařízení, z Metodického pokynu MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení dle platné legislativy, Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže - dokument MŠMT a Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních dle platné legislativy, a dále ze spolupráce především s organizacemi na Boskovicku, které nabízejí četné mimoškolní aktivity.

Minimální preventivní program je vytvářen pro každý školní rok a je součástí dokumentů školy, zahrnuje dlouhodobé strategie primární prevence a strategie krátkodobé, vycházející z aktuálních potřeb školského zařízení.

Primární prevence vede k předcházení zejména následujících rizikových jevů v chování žáků: záškoláctví, šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus, kriminalita, delikvence, užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky), onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi s tím souvisejícími. Závislosti na politickém a náboženském extremismu, netolismus a patologické hráčství, rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže, poruch příjmu potravy (mentální bulimie a anorexie).

Součástí školní preventivní strategie je účinná spolupráce s rodiči, vzdělávání a samovzdělávání pedagogů a ostatních pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování a vzájemná spolupráce pedagogů. Tvorba vhodné nabídky volnočasových aktivit pro žáky a studenty v rámci školy, práce třídních učitelů, kteří sledují chování žáků, jejich názorů, postojů, změn v chování a absencí z vyučování. Vytváření poradenských služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy, spolupráce s organizacemi a institucemi, které se zabývají využitím volného času dětí a mládeže, spolupráce s organizacemi a institucemi, které se zabývají problematikou rizikového chování žáků.

Na tvorbě a realizaci Preventivního programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy. Koordinace tvorby a kontrola realizace patří ke standardním činnostem školního metodika prevence, při tvorbě a vyhodnocování Preventivního programu školní metodik prevence dle potřeby spolupracuje s vedením školy a metodikem prevence v PPP.

3.10 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Každé průřezové téma prostupuje všemi ostatními tématy a má integrační charakter. Proto o průřezových tématech přemýšlíme v souvislostech všech ostatních cílů, které máme splnit v rámci RVP. Při vytváření strategií, jak dosáhnout jejich splnění, vycházíme z následujících principů:

1. UPLATNĚNÍ EFEKTIVNÍHO CHOVÁNÍ A JEDNÁNÍ UČITELŮ.
(Učitel jako model jednání a jako osoba pěstující dobré vztahy)
2. VYUŽITÍ JEDNOTLIVÝCH TÉMAT V RŮZNÝCH BĚŽNÝCH ŠKOLNÍCH SITUACÍCH.
(Přehled v tabulkách.)
5. VČLENĚNÍ JEDNOTLIVÝCH TÉMAT DO JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ.
(Přehled je uveden v tabulkách a v učebních plánech jednotlivých předmětů.)
6. VČLENĚNÍ JEDNOTLIVÝCH TÉMAT DO PRÁCE ŠKOLY.
(Celoškolní nebo třídní akce –přehled v tabulkách.)

Následující tabulky uvádí přehled plnění v souhrnu za všechny vzdělávací oblasti.

Osobnostní a sociální výchova				
Název tematického okruhu	Ročník studia			
	V / 1.B / 1.C	VI / 2.B / 2.C	VII / 3.B / 3.C	VIII / 4.B / 4.C
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	CJL, Fj, M, GEO, Bi, Hv, Vv, Tv	CJL, Aj, NEJ, Fj, GEO, Bi, D, Hv, Vv, Tv, Zsv	NEJ, Fj, Nk, GEO, Bi, Tv	CJL, Aj, Fj, Tv
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	CJL, M, Ch, GEO, D, Tv, Hv, Zsv	CJL, Aj, NEJ, Fj, M, Ch, GEO, Tv, Hv	Aj, NEJ, Fj, Nk, M, Ms, Ch, GEO, Tv	Fj, Nk, Ms, GEO, Tv
Sociální komunikace	CJL, CJL, Aj, NEJ, Fj, M, GEO, Hv, Vv, Tv	CJL, Aj, Fj, Ch, GEO, Hv, Vv, Tv	CJL, Ak, NEJ, Fj, Nk, Ch, GEO, Tv	CJL, CJL, Ak, Fj, Nk, Tv
Morálka všedního dne	CJL, Aj, Fj, Bi, D, Hv, Tv, GEO, Zsv	Aj, Nj, Fj, Bi, Hv, Tv, GEO	Nj, Nk, Bi, Tv, GEO	CJL, NEJ, Nk, Tv
Spolupráce a soutěž	CJL, CJL, NEJ, M, GEO, D, Tv, Hv, Zsv	CJL, CJL, Aj, Fj, M, Ch, GEO, Tv, Hv	CJL, CJL, Fj, Nk, GEO, M, Ms, Ch, Tv	CJL, CJL, Aj, NEJ, Fj, Nk, Ms,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Název tematického okruhu	Ročník studia			
	V/1.B/1.C	VI/2.B/2.C	VII/3.B/3.C	VIII/4.B/4.C
Globalizační a rozvojové procesy	D, Vv, Zsv	Aj, GEO, Vv	Fj	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Aj, NEJ, Ch, GEO	Aj, Ch, GEO	Ak, Fj, Nk, Ch	CJL, Ak, NEJ, Fj, Nk, Ms,
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		NEJ, GEO	D, Zsv	CJL, Nk
Žijeme v Evropě	CJL, CJL, NEJ, Vv, Hv	GEO, D, Vv, Hv, Zsv	CJL, Nk	NEJ, Nk,

Multikulturní výchova				
Název tematického okruhu	Ročník studia			
	V/1.B/1.C	VI/2.B/2.C	VII/3.B/3.C	VIII/4.B/4.C
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Vv, NEJ, Hv	Fj, GEO, Vv, Hv	Fj, NEJ	CJL, Ak, Fj,
Psychosociální aspekty interkulturality	NEJ		CJL	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		NEJ	CJL, Ak	Fj, NEJ

Environmentální výchova				
Název tematického okruhu	Ročník studia			
	V/1.B/1.C	VI/2.B/2.C	VII/3.B/3.C	VIII/4.B/4.C
Problematika vztahů organismů a prostředí	Aj, NEJ, Fj, GEO, Bi, D, Vv, Zsv	CJL, Aj, Fj, Bi, Vv	Fj, Bi	Aj, Fj,
Člověk a životní prostředí	NEJ, Ch, GEO, F, Bi, Hv, Vv	Ch, F, Bi, Hv, Vv	NEJ, Fj, NEJ, Ch, F, Bi	CJL, Fj, NEJ,
Životní prostředí regionu a České republiky	NEJ, Vv	GEO, Vv	NEJ, Ch, CJL	

Mediální výchova				
Název tematického okruhu	Ročník studia			
	V/1.B/1.C	VI/2.B/2.C	VII/3.B/3.C	VIII/4.B/4.C
Média a mediální produkce	Aj, Fj, Vv, Ivt	CJL, NEJ, Fj, Vv	Aj, Fj, NEJ	NEJ, Fj,
Mediální produkty a jejich významy	NEJ, Tv	CJL, GEO, Tv	Tv	NEJ, Tv
Uživatelé	NEJ	CJL, GEO		
Účinky mediální produkce a vliv médií	Hv, Ivt	CJL, NEJ, Hv		CJL
Role médií v moderních dějinách	Hv	NEJ, GEO, Hv		

3.11 CELOŠKOLNÍ AKCE PRO PLNĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Úvodní kurz – při nástupu na školu

Cílem je během společného pobytu umožnit žákům poznat své spolužáky v mimoškolním prostředí a navázat bližší kontakty nejen mezi sebou, ale i s jejich pedagogy. Pobyt ve vhodném prostředí s dobře sestaveným programem působí na psychickou pohodu v kolektivu. Žáci pak mezi sebou umí lépe komunikovat, zlepšit si i vlastní sebepoznání a sebehodnocení. Program je připraven tak, aby každý jednatel našel uplatnění v budovaném třídním kolektivu.

Environmentální aktivity

V každém ročníku se třída zúčastní některé akce pořádané organizací zabývající se environmentální výchovou.

Ochrana člověka za mimořádných situací

Cílem kurzu je připravit žáky na řešení mimořádných situací, se kterými se ve svém životě mohou setkat jako jsou živelné pohromy, autonehody apod. Kurz je připravován ve spolupráci s organizacemi Integrovaného záchranného systému (policie, hasiči, záchranná služba).

Projekty organizované v rámci projektových dnů vyhlášených vedením školy

Projekty slouží k žákovské prezentaci získaných znalostí z vyučovacích hodin. Žáci si sami i s pomocí odborného vedení rozšiřují své vědomosti a formulují vlastní kritické postoje.

Projekt Gaudeamus

Projekt spoluvytváří kladný vztah ke škole, má pozitivní vliv na klima ve třídě. Nabízí prostor pro vzájemnou spolupráci žáků, pro prezentaci vlastních zájmů i vlastní osoby.

Studentský parlament

Hlavní náplní celoškolní studentské samosprávy je zajištění dobré komunikace mezi vedením školy, učiteli a žáky. Žáci se při práci v parlamentu učí formulovat své potřeby a požadavky, a to formou vnitřní diskuse a mezilidské komunikace.

Exkurze

Cílem odborných exkurzí je ukázat žákům vazby na region a praktické uplatnění teoretických poznatků. Žáci se aktivně zapojují a mohou rozvíjet získané kompetence. Při exkurzích je realizována skupinová i individuální výuka. Práce na vybraných projektech je spojena s jejich následnou prezentací.

Třídnické hodiny

Ve všech ročnících vyššího gymnázia se konají alespoň jednou za měsíc třídnické hodiny. Jejich náplní je řešení aktuálních problémů. Třídnické hodiny poskytují prostor pro individuální přístup při řešení různých situací a mají velký význam pro vytváření příznivého klimatu ve třídě.

4 Učební plán

Tabulace učebního plánu obsahuje výčet všech povinných předmětů s jejich časovými dotacemi v jednotlivých ročnících. Všechny počty hodin se pohybují v rozmezí stanovených minimálních i maximálních hodnot stanovených v RVP G. Stejně tak časové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů vzniklé ze vzdělávacích oborů naplňují stanovené minimální hodnoty pro jednotlivé oblasti. V tabulce je uveden celkový počet hodin v jednotlivých ročnících a celkový souhrnný počet hodin.

Výčet volitelných předmětů není součástí tabulace učebního plánu, protože se může každým rokem měnit. Vždy je však uvedena celková časová dotace vymezená pro tyto předměty. Konkrétní realizace volitelných předmětů daného školního roku bude upřesněna na webových stránkách školy a je součástí přílohy 3.

Minimální časové dotace vyučovacích předmětů mohou být navýšeny využitím disponibilních hodin. Využití disponibilní časové dotace je plně v kompetenci a odpovědnosti ředitele školy, přičemž pro vyšší stupeň gymnaziálního vzdělávání je celkem k dispozici 26 vyučovacích hodin. Disponibilní hodiny jsou využity:

- K posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace dotvářející celkovou orientaci školy.
- K realizaci vyučovacích předmětů integrujících průřezová témata.
- K realizaci volitelných vzdělávacích obsahů.

Učební plán – vyšší stupeň osmiletého a čtyřleté studium („Kráčíme k maturitě“ – všeobecné zaměření)

Časová dotace v RVP G	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem
			1.	2.	3.	4.	
12	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	3,5	3,5	4	15
12		Anglický jazyk	3	3	4	4	14
12		Další cizí jazyk (Francouzský..., Německý..., Ruský..., Španělský jazyk) <i>*)žáci si povinně volí jeden z předmětů</i>	3	3	4	3	13
10	Matematika a její aplikace	Matematika	3	4	3,5	4	14,5
36	Člověk a příroda	Fyzika	2,5	3	2	–	7,5
		Chemie	2,5	3	2	–	7,5
		Biologie	3	2,5	2	–	7,5
		Geografie (+int. Geologie)	2	1	2	–	5
	Člověk a společnost	Základy společenských věd	2	2	2	–	6
		Dějepis	2	2	2	–	6
X	Člověk a svět práce	<i>Integrováno</i>	<i>Integrováno</i>				X
4	Umění a kultura	Hudební výchova/ Výtvarná výchova	2	2	–	–	4
8	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
		Výchova ke zdraví	<i>Integrováno Bi, Tv</i>				X
4	Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika a výp. technika	2	2	–	–	4
8	Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelný předmět 1	–	–	2	2	4
		Volitelný předmět 2	–	–	2	2	4
		Volitelný předmět 3	–	–	–	4	4
		Volitelný předmět 4	–	–	–	4	4
		Volitelný předmět 5	–	–	–	4	4
132		Celková povinná časová dotace	33	33	33	33	132

Poznámky k učebnímu plánu

- **Cizí jazyk:** Pro všechny žáky je povinný Anglický jazyk, který má navýšenou minimální časovou dotaci využitím dvou disponibilních hodin. Žákům, kteří s anglickým jazykem začínají, je věnována individuální péče a dle dosavadních zkušeností během několika měsíců bez problémů dostanou na dostatečnou úroveň pro další studium (využití konzultací, doučování apod.). Třída se dělí na skupiny ve všech vyučovacích hodinách. Výběr jazyků je limitován skutečným počtem zájemců pro vytvoření skupin.
- Výuka cizího jazyka je dále rozšířena zařazením povinně volitelného předmětu ve třetím a čtvrtém ročníku (Volitelný předmět 1).
- Pro výuku cizího jazyka jsou k dispozici jazykové učebny vybavené moderní technikou podporující studium cizího jazyka. Dle aktuální potřeby probíhá výuka některých hodin v učebnách výpočetní techniky.
- Vyučovací předměty **Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie** naplňují vzdělávací oblast *Člověk a příroda*. Základní časová dotace je rozšířena (celkem o 3,5 disponibilních hodin) a umožňuje integraci vzdělávacího obsahu *Výchova ke zdraví* ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* v Biologii a integraci vzdělávacího obsahu *Geologie* ze vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* v Biologii a Geografii.
- Pro výuku přírodovědných předmětů jsou k dispozici specializované učebny vybavené moderní didaktickou technikou. Součástí výuky jsou cvičení – společné pro Chemii a Fyziku v prvním ročníku, resp. Biologii ve druhém ročníku. Žáci se střídají ve skupinách – z daného předmětu mají cvičení jednou za 14 dní.
- Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* je pokryta vyučovacími předměty **Dějepis** a **Základy společenských věd**. Vyučovací předmět Základy společenských věd je posílen o jednu hodinu z disponibilní dotace, která umožní integrování témat ze samostatné vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*.
- Vzdělávací oblast *Umění a kultura* je naplněna vyučovacími předměty **Výtvarná výchova** a **Hudební výchova**, které plně využívají přidělenou základní časovou dotaci. Třída je dělena na skupiny. Vyučovací předměty lze organizovat formou dvouhodinových bloků. Student si pro výuku volí jeden ze dvou nabízených vyučovacích předmětů pro oba roky studia této vzdělávací oblasti. Pro výuku jsou využívány specializované učebny (hudebna, výtvarný atelier).
- Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* je tvořena vyučovacím předmětem **Tělesná výchova**. Vyučovací předmět rovnoměrně zastoupen v každém ze čtyř ročníků a využívá přidělené základní časové dotace

hodin. K výuce jsou využívány dvě tělocvičny, žáci třídy se na všechny hodiny dělí. Ve čtvrtém ročníku je výuka realizována jako dvouhodinový blok s nabídkou různých sportovních aktivit (plavání, posilovna, sportovní hry, atletika – dle zájmu žáků). Jako součást výuky vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* je organizován **týdenní lyžařský výcvikový kurz** (v prvním ročníku studia) a **týdenní sportovní kurz** (ve třetím ročníku studia). Taktéž může být do výuky (podle aktuálních možností) zařazen plavecký výcvik.

- Vzdělávací oblast *Informatika a informační a komunikační technologie* je naplněna jediným vyučovacím předmětem **Informatika a výpočetní technika**. Vyučovací předmět využívá základní časové dotace hodin. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách výpočetní techniky. Rozšiřující nabídka vyučovacího předmětu je nabízena ve volitelných a nepovinných předmětech. Třída je dělena na skupiny. Vyučovací předmět lze organizovat formou dvouhodinových bloků.
- Nabídka volitelných vzdělávacích aktivit je zveřejňována v lednu na intranetu školy s krátkou anotací předmětu. Žáci budoucích 3. a 4. ročníků se musí k vybrané volitelné vzdělávací aktivitě přihlásit písemně nejpozději do konce března.

5 Učební osnovy

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrozličnějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci. V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je. Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické). Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných

v předchozím vzdělávání, vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně, kterou určuje škola. V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládání základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

- Francouzský jazyk
- Ruský jazyk
- Španělský jazyk

5.1.1 Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru ČJL vymezeného v RVP GV a integruje průřezové téma Mediální výchova. Předmět rozvíjí klíčové kompetence gymnaziálního vzdělávání, především kompetence komunikativní. Vede žáka k vnímání a adekvátnímu užívání českého jazyka v konkrétních situacích; k chápání jazyka jako prostředku k porozumění a naslouchání druhým i sobě samému, k orientaci v různých kontextech komunikace psané i mluvené, veřejné i soukromé. Vede žáky k tomu, že poznání, skutečnost i pravda jsou aspekty jazyka, jež tak nemusí být pouze nástrojem porozumění, ale i dezinterpretace a manipulace, neboť prostřednictvím jazyka formujeme své myšlenky. Největší důraz klademe na analýzu textů – mluvených i psaných, která by měla žáky podněcovat nejen k poznání a osvojení si sumy vědomostí, ale k porozumění, vytváření souvislostí a respektování plurality možných interpretačních rámců. Koncepce předmětu spatřuje klíčový význam ve výchově ke „čtenářství“, jež vybízí žáky nejen ke kritickému čtení, ale i osobnímu čtenářskému prožitku a k formování názorů a tvoření vlastních textů.

Časové a organizační vymezení - všeobecné zaměření

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	4	3,5	3,5	4
Povinnost	P	P	P	P

Osnovy čtyřletého studia se shodují s učivem vyššího stupně osmiletého gymnázia; vyšší náročnost druhého stupně osmiletého gymnázia oproti čtyřletému studiu nebude řešena osnovami, ale volbou náročnějších úkolů, metod či textů, a projeví se tak až v konkrétním tematickém plánu učitele.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie ŠVP rozvíjejí klíčové kompetence, jež odpovídají jednak kompetencím stanoveným v RVP GV, jednak tomu, že na školu většinou přicházejí nadaní žáci. Samostatná i skupinová práce, zodpovědná práce s primárními i sekundárními zdroji informací vede k osvojení kompetence k učení, kompetence řešení problémů i kompetencí sociálních a personálních. Metody

komplexní analýzy a interpretace nejen literárních textů vedou k posílení kompetencí komunikativních, k respektování názorové plurality i formování a formulování vlastních názorů a postojů a učí nejen nalézat odpovědi, ale i pokládat otázky. V rámci předmětu český jazyk a literatura se také počítá se společnými projekty s předměty základy společenských věd, výtvarná výchova nebo dějepis. Běžná výuka povinného předmětu poskytuje prostor i pro to, aby se žáci zapojovali do mimovyučovací aktivit (recitační soutěže, literární soutěže, spolupráci s regionálním tiskem, amatérské divadlo aj.) Konkrétní výchovné a vzdělávací strategie respektují aktuální situaci (učitel, počet a zaměření žáků ve třídě, probírané učivo...) a budou konkretizovány v tematických plánech jednotlivých vyučujících. Součástí výuky předmětu jsou návštěvy divadelních představení a další doplňující aktivity.

Osnovy čtyřletého studia počítají s využíváním učebnic schválených MŠMT ČR. Vyučující českého jazyka doplňují texty učebnic texty dle vlastního výběru v souladu s osnovami MŠMT ČR, žáci pracují s odbornou literaturou a využívají též aktuálních textů hromadných sdělovacích prostředků. Seznam doporučené literatury byl vypracován v souladu s požadavky státní maturitní zkoušky.

Cílem výuky je vybavit žáky vědomostmi, dovednostmi a schopnostmi jazykové komunikace. Jazyk chápeme jako prostředek dorozumívání, nástroj myšlení a vyjádření pocitů. Usilujeme také, aby na základě poznání literární historie a literární teorie uměli správně vnímat díla krásné literatury a tím obohatili svůj život. Poznáním hodnot slovesného umění chceme u studentů vybudovat dobrý vztah k rodnému jazyku. V cizích jazycích posilujeme studium jazyka jako prostředku k poznání jiných kultur a jiných národů a dorozumění s nimi.

Zařazená průřezová témata

Český jazyk a literatura

1. Osobnostní a sociální výchova

- **Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti**
  1. Nauka o slovní zásobě
  2. Umělecký a esejistický styl. Slohová práce
  3. Literární teorie
- **Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů**
  1. Grafická stránka jazyka
  2. Tvarosloví
- **Sociální komunikace**
  1. Stylistika
  2. Nauka o komunikaci
  3. Česká a světová literatura 1.–4. ročník – různá témata. Referáty
- **Morálka všedního dne**
  1. Zvuková stránka jazyka
  2. Literatura 2. poloviny 20. století
- **Spolupráce a soutěž**
  1. Nauka o tvoření slov
  2. Olympiáda JČ
  3. Literární soutěže

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Globální problémy, jejich příčiny a důsledky**
  1. Česká próza 2. pol. 20. století
- **Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce**
  1. Česká próza 2. pol. 20. století
- **Žijeme v Evropě**
  2. Vznik a vývoj písma
  3. prolíná celým učivem
  4. Literatura na přelomu století
- **Vzdělávání v Evropě a ve světě**

3. Multikulturní výchova

- **Základní problémy sociokulturních rozdílů**
  1. Světová literatura 2. pol. 20. století
- **Psychosociální aspekty interkulturality**
  1. Literatura 1. pol. 20. století
- **Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí**
  1. Česká literatura 1. pol. 20. století

4. Environmentální výchova

- **Problematika vztahů organismů a prostředí**
  1. Světová literatura 19. st – naturalismus

- **Člověk a životní prostředí**
  1. Česká literatura 20. století
- **Životní prostředí regionu a České republiky**
  1. Odborný styl. Slohová práce

5. Mediální výchova

- **Média a mediální produkce**
  1. Publicistický styl
- **Mediální produkty a jejich významy**
  1. Publicistický styl. Slohová práce
- **Uživatelé**
  1. Publicistický styl
- **Účinky mediální produkce a vliv médií**
  1. Publicistický styl
  2. Řečnický styl

Klíčové kompetence

Kompetence k učení (označení v tabulce: KU)

- vyhledává a třídí informace
- zajímá se o nové poznatky v českém jazyce
- čte s porozuměním texty různého charakteru a zaměření
- používá odborné termíny specifické pro vzdělávací obor český jazyk
- využívá a aplikuje získané poznatky při dalším vzdělávání i v praxi
- poznatky dává do souvislostí a propojuje je
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky dokáže kriticky posoudit a vyvodit z nich závěry
- účinně používá hodnocení a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů (označení v tabulce: KR)

- vnímá problémové situace a rozpozná problém
- hledá a vybírá vhodný způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- rozlišuje podstatné a nepodstatné informace vhodné k řešení problému a hledá konečné řešení problému
- řeší problémy samostatně a nedá se odradit neúspěchem, ale je ochoten přijmout a nabídnout pomoc, popř. o ni požádat
- pracuje pečlivě, trpělivě a vytrvale

- ověřuje správnost řešení problémů prakticky a při řešení obdobných problémových situací využívá získaných zkušeností
- obhajuje a vysvětluje svá řešení a je schopen zhodnotit výsledky své práce

Kompetence komunikativní (označení v tabulce: KK)

- správně a věcně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- vyjadřuje se výstižně, srozumitelně a slušně
- správně reaguje na podněty a účinně se zapojuje do diskuze
- obhajuje svůj názor a argumentuje věcně, vhodně a přiměřeně
- je tolerantní, umí se vcítit do pocitů druhých a respektuje názory druhých
- umí se vyjadřovat nejen ústně, ale i písemně
- ovládá komunikaci pomocí PC, využívá internet
- dodržuje smluvená pravidla

Kompetence sociální a personální (označení v tabulce: KS)

- spolupvytváří pravidla a také je dodržuje
- spolupracuje ve skupině a jedná ohleduplně a s úctou
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe výhody týmové práce, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje odlišné názory na řešení úkolů a čerpá z nich poučení
- vytváří si sebedůvěru a sebeúctu jako základ zdravého sebevědomí

Kompetence občanská (označení v tabulce: KO)

- zvažuje vztahy mezi zájmy osobními a veřejnými, jedná vyváženě
- rozhoduje se tak, aby neohrožoval přírodu, životní prostředí a kulturu
- respektuje různost názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností
- hájí svá práva i práva jiných
- chová se zodpovědně v krizových situacích, poskytne ostatním pomoc
- sleduje dění ve svém okolí a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí

Kompetence k podnikavosti (označení v tabulce: KP)

- dodržuje řád v odborných učebnách
- plánuje si postup při práci
- je schopen pracovat podle návodu

- používá různé metody práce a hledá nejlepší možné postupy
- chrání své zdraví i zdraví druhých
- dodržuje zásady ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
1. ROČNÍK	
<p>Odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací.</p> <p>Pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty.</p> <p>Efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).</p>	<p>Úvod do studia jazyka a slohu</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy jazykovědy a stylistiky - národní jazyk - čeština a jazyky příbuzné <ul style="list-style-type: none"> - získání a zpracování informací - knihovny, slovníky, encyklopedie, internet
<p>V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování).</p>	<p>ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA</p> <p>Úvod do nauky o zvukové stránce jazyka</p> <p>System českých hlásek</p> <p>Zvukové prostředky souvislé řeči</p> <p>Spisovná výslovnost češtiny</p>
<p>V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možností grafického členění textu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá pravidla českého pravopisu - objasní pravopisné jevy - pravidla pravopisu využívá v samostatném písemném projevu 	<p>GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA</p> <p>Písmo, jeho vznik a druhy, základní principy českého pravopisu, nejčastější odchylky od nich</p>

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.</p>	<p>STYLISTIKA</p> <p>Text a styl, slohotvorní činitele objektivní a subjektivní</p> <p>Text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role</p> <p>Míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace, mluvenost, psanost</p> <p>Slohová charakteristika výrazových prostředků</p> <p>Funkční styly a jejich realizace v textech, slohové postupy a útvary</p>
<p>V mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování).</p> <p>V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči.</p> <p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p>	<p>PROSTĚSDĚLOVACÍ STYL</p> <p>Mluvené útvary prostěsdělovacího stylu</p> <p>Komunikační strategie</p>

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p> <p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p>	<p>Psané útvary prostěsdělovacího stylu</p> <p>Komunikační strategie</p>
<p>Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým</p> <p>Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu</p> <p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p>	<p>LITERÁRNÍ KOMUNIKACE</p> <p>ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY</p> <p>Základy literární vědy – literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, interdisciplinárnost literární vědy, literatura a její funkce</p> <p>Metody interpretace textu, text a intertextovost</p> <p>Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - tropy, figury, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie - typy kompozice - motiv, téma - monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení.</p> <p>Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vysvětlí její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny).</p>	<p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - literární směry a hnutí - vývoj literárních druhů a žánrů <p>Počátky slovesného umění</p> <p>Starověká mimoevropská a evropská literatura</p> <p>Středověká literatura</p> <p>Počátky písemnictví u nás</p> <p>Renesance a humanismus v evropské literatuře</p> <p>Renesance a humanismus v české literatuře</p> <p>Baroko v literatuře</p> <p>Klasicismus, osvícenství a preromantismus</p> <p>Národní obrození u nás</p> <p>Účast na projektu Film a škola</p> <p>Jednodenní literárně-historická exkurze vztahující se k učivu daného ročníku</p>

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p> <p>Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.</p>	<p>Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi - (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - průběžně</p> <p>Výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence</p>
2. ROČNÍK	
<p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p> <p>Efektivně samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).</p>	<p>Nauka o slovní zásobě (lexikologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do nauky o slovní zásobě - jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických) - významové vztahy mezi slovy - slovníky a práce s nimi
<p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p>	<p>Nauka o tvoření slov (derivologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do nauky o tvoření slov - slovotvorná stavba slova a slovotvorný rozbor - morfémová stavba slova a morfematický rozbor - rozšiřování slovní zásoby - způsoby tvoření slov

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možností grafického členění textu.</p>	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - psaní velkých písmen - interpunkční znaménka - hranice slov v písmu
<p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p> <p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p> <p>Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího.</p> <p>Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.</p>	<p>Publicistický styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompozice a jazykové prostředky publicistického stylu - útvary publicistického stylu - komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, - funkce komunikátů – apel, přesvědčování, argumentace, kontakt jako dominantní funkce komunikátu

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum, rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.</p> <p>Efektivně samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).</p>	
<p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p> <p>Efektivně samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).</p>	<p>Tvarosloví (morfologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvod do tvarosloví - slovní druhy - funkční tvarosloví - formální tvarosloví
<p>Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení.</p> <p>Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí.</p> <p>Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vysvětlí její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny).</p>	<p>ČESKÁ A SVĚTOVÁ LITERATURA 19. STOLETÍ</p> <p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - literární směry a hnutí - vývoj literárních druhů a žánrů <p>Vyvrcholení národního obrození v české literatuře</p> <p>Romantismus ve světové literatuře</p> <p>Romantismus v české literatuře</p> <p>Realismus ve světové literatuře</p>

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.</p> <p>Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře.</p> <p>Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.</p>	<p>Počátky realismu v české literatuře</p> <p>Česká literatura ve 2. polovině 19. století</p> <p>Moderní básnické směry přelomu století ve světové literatuře</p>
<p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p> <p>Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.</p>	<p>Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi - (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - průběžně</p> <p>Výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence</p>
3. ROČNÍK	
<p>Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího.</p>	<p>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</p> <p>SKLADBA (syntax)</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy) - aktuální členění výpovědi - základy valenční a textové syntaxe - narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá)

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.</p> <p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p>	
<p>V písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy, účinně využívá možností grafického členění textu.</p> <p>Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.</p>	<p>PRAVOPIS</p> <p>Interpunkční znaménka</p>
<p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p> <p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p>	<p>ODBORNÝ STYL</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení - kompozice a jazykové prostředky útvarů odborného stylu - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby, komunikační strategie - odborný popis - výklad - odborná úvaha

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího.</p> <p>Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.</p> <p>Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>Efektivně samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet).</p> <p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p>	
<p>Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení.</p>	<p>LITERATURA 1. POLOVINY 20. STOLETÍ Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj kontextu české a světové literatury - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - literární směry a hnutí - vývoj literárních druhů a žánrů

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vysvětlí její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny).</p> <p>Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí.</p> <p>Rozlišuje umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým.</p> <p>Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka objasní jejich funkci.</p> <p>Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře.</p> <p>Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu.</p> <p>Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.</p> <p>Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.</p>	<p>Moderní básnické směry přelomu století v české literatuře – směry, představitelé</p> <p>Světová poezie 1. poloviny 20. století – směry, představitelé</p> <p>Česká poezie 1. poloviny 20. století – směry, představitelé</p> <p>Světová próza 1. poloviny 20. století – směry, představitelé</p> <p>Česká próza 1. poloviny 20. století – směry, představitelé</p> <p>Vývoj dramatu 1. poloviny 20. století</p>

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p> <p>Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.</p>	<p>Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi - (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - průběžně</p> <p>Výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence</p>
4. ROČNÍK	
<p>Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence.</p>	<p>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</p> <p>OBEČNÁ JAZYKOVĚDA</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecná jazykověda - mluvnická typologie jazyků - jazyková kultura - základní vývojové tendence jazyka
<p>Při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence.</p>	<p>HISTORICKÝ VÝVOJ ČEŠTINY</p> <ul style="list-style-type: none"> - hláskosloví - vybrané jevy z mluvnice - z historie české jazykovědy
<p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p>	<p>ADMINISTRATIVNÍ STYL</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení - komunikační strategie - kompozice a jazykové prostředky administrativního stylu - psané útvary - profesní konverzace

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.</p> <p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slohotvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p> <p>Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.</p> <p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p>	
<p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p> <p>V mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny.</p> <p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slohotvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p>	<p>ŘEČNICKÝ STYL (RÉTORIKA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení - kompozice a jazykové prostředky řečnického stylu - komunikační strategie - monolog a dialog - vybrané útvary řečnického stylu (projev, proslov, přednáška, diskuse) - příprava a realizace řečnického vystoupení

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu.</p> <p>Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího. Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p>	
<p>V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu.</p> <p>Ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka.</p> <p>Využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému</p>	<p>ESEJISTICKÝ STYL</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení - kompozice a jazykové prostředky eseje - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - specifika eseje

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího.</p> <p>Posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p>	
<p>Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu.</p> <p>Volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum, rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit.</p> <p>V mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči.</p>	<p>NAUKA O KOMUNIKACI</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikační strategie, vyjadřování přímé a nepřímé - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti), členění a jeho signály, odstavce a další jednotky, intertextovost - interpretace textů - asertivní komunikace - manipulativní postupy - neverbální komunikace
<p>Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení.</p>	<p>LITERÁRNÍ KOMUNIKACE</p> <p>SVĚTOVÁ LITERATURA V 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ</p> <p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj kontextu české a světové literatury - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - literární směry a hnutí - vývoj literárních druhů a žánrů

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
	Text a intertextovost - kontext, parodie, travestie, plagiát - motto, citát, aluze Metody interpretace textu - interpretační postupy a konvence - popis, analýza, výklad - interpretace a přeinterpretování
<p>Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vysvětlí její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)</p> <p>Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí.</p> <p>Rozlišuje umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým.</p> <p>Na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu.</p> <p>Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře.</p> <p>Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu.</p>	ČESKÁ LITERATURA 2. POLOVINY 20. STOLETÍ <ul style="list-style-type: none"> - vývoj české poezie, prózy a dramatu - literární směry a hnutí v české literatuře - přínos autorských osobností - interpretace textu

PŘEDMĚT: český jazyk	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO
<p>Při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech.</p> <p>Postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu.</p> <p>Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní.</p> <p>Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.</p>	
<p>Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl.</p> <p>Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje.</p>	<p>Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi - (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky) - průběžně</p> <p>Výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence</p>

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk vymezeného v RVP GV. Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí osvojených při předchozím studiu na základní škole a směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka na pokročilé úrovni (žáci, jejichž vstupní úroveň je A 2 podle Evropského referenčního rámce, by měli dosáhnout při výstupu úrovně B 2), k osvojení poznatků potřebných pro vykonání maturity, a u nadaných žáků k získání mezinárodně uznávaných zkoušek.

Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na státní maturitní zkoušku (písemná práce, didaktický test z jazyka, poslechový subtest, test porozumění textu a ústní zkouška). Proto výuka probíhá podle učebnic, které jsou zaměřeny na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné zdokonalování.

Při výuce je využívána práce s učebnicí, pracovními sešity, zvukovými nahrávkami i autentickými materiály. Hodiny jsou doplněny dle možností jazykovými nebo poznávacími zájezdy do anglicky mluvících zemí, návštěvami filmových nebo divadelních představení, účastí na mezinárodních projektech atd.

Pro výuku anglického jazyka jsou třídy děleny na skupiny v průměru o 15 lidech. Rozdělení do skupin je stanoveno na základě rozřazovacích testů (není-li určeno jinak). Skupiny se, pokud možno, dělí podle pokročilosti žáků.

Výuka probíhá buď v kmenových učebnách nebo v některé ze specializovaných tříd, vybavených dataprojektorem a počítačem.

Na předmět Anglický jazyk navazuje volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce ve 3. a ve 4. ročníku. Pokud na škole působí rodilí mluvčí, vyučují konverzaci ve 4. ročníku.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	3	3	4	4
Povinnost	P	P	P	P

Ve 3. a ve 4. ročníku je výuka doplněna předmětem **Konverzace v anglickém jazyce**

v rozsahu 2 hodiny týdně. Vyučuje se v dělených třídách v kmenových i odborných učebnách. Kromě tradičních metod a forem výuky se předpokládá také časté využití interakčních forem práce ve dvojicích a skupinkách zaměřených na rozvoj komunikačních schopností, a zapojení audiovizuálních materiálů. Pravidelně je zařazována též práce s cizojazyčným časopisem, doplňkově tvorba projektů a prezentace vlastních prací studentů a postupně širší využívání výpočetní techniky (interaktivní tabule, výukové počítačové programy aj.).

Výuka Anglického jazyka je doplněna účastí studentů na konverzační soutěži, příležitostným zájezdem na divadlo v anglickém jazyce a v případě zájmu pro třetí ročníky a septimu též výměnným pobytem v zahraničí.

- Do předmětu anglický jazyk budou na této úrovni integrována následující průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Vzdělávání v Evropě a ve světě,

Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů a Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

Konverzace v anglickém jazyce

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	4	4
Povinnost	-	-	P	P

Klíčové kompetence

Nejdůležitější klíčovou kompetencí je při výuce angličtiny nepochybně kompetence komunikativní, nicméně v našich hodinách rozvíjíme i všechny ostatní klíčové kompetence:

Klíčové kompetence (společně uplatňované strategie na úrovni vyučovacího předmětu)

1. Kompetence k učení (*umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivuje je k celoživotnímu vzdělávání*)

Učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- zakotvuje u žáků znalosti z gramatiky a osvojení si jejich pravidel pomocí gramatických tabulek, které žáci sami doplňují, a také pomocí vhodných cvičení, na kterých žáci aplikují své znalosti gramatiky;
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy a odvozováním smyslu z kontextu;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;
- dle aktuální potřeby žáků zařazuje do výuky speciální cvičení k intenzivnímu procvičení gramatiky;
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky.

2. Kompetence k řešení problémů (*podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů*)

Učitel:

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

3. Kompetence komunikativní (*vést žáky k všestranné a účinné komunikaci*)

Učitel:

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;

- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatné písemné práce, ve kterých žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

4. **Kompetence sociální a personální (rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých)**

Učitel:

- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách.

5. **Kompetence občanská (připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné jednotlivce uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)**

Učitel:

- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmu širší skupiny.

6. **Kompetence k podnikavosti (pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti k profesní orientaci)**

Učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážením všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se snažíme zabezpečit specifické podmínky. K takovýmto žákům přistupujeme individuálně z hlediska obsahu, forem, metod výuky a hodnocení výsledků vzdělávání. Poskytujeme jim dostatek času na vypracování písemných úkolů a testů ve vyučování, preferujeme takové metody prověřování znalostí, které jim vyhovují. Přípravujeme speciální cvičení a aktivity, které pomohou k adaptaci žáka do skupiny a zároveň k rozvoji jeho jazykových schopností. Vyučující jsou v případě potřeby připraveni poskytovat žákům i jejich rodičům individuální konzultace mimo vyučování.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků způsob výuky žáků vychází z principu individualizace a vnitřní diferenciaci.

Nadaným žákům je zajištěna kvalitní výuka, která využívá individuálního přístupu z hlediska užívaných forem a metod. Jejich nadání je rozvíjeno na základě specifických úkolů, samostatné práce a projektů za využití všech dostupných audiovizuálních pomůcek. Žáci se účastní jazykových soutěží, olympiád a dalších školních i mimoškolních aktivit. V případě zájmu mohou žáci využít individuální konzultace s vyučujícími. Své jazykové znalosti si mohou prohlubovat díky školní nabídce volitelných a nepovinných předmětů.

Dbáme na to, aby se nadaní žáci stali členy kolektivu, do kterého patří vzhledem ke svému věku, i když své vrstevníky v některých směrech převyšují. Jde o citlivé rozvíjení vzájemných vztahů mezi nadaným žákem a ostatními dětmi ve skupině, aniž by vedlo k popírání vlastních schopností žáka, anebo naopak k přílišnému zdůrazňování své výjimečnosti.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Smyslem průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova** je pomáhat všem žákům utvářet si praktické životní dovednosti a pomáhat jim hledat vlastní cestu ke spokojenému životu a kvalitním mezilidským vztahům. Specifikem je, že předmětem učení je sám žák, jeho osobnost a jeho vztahy s lidmi. Zabývá se rozvojem schopností poznávání, sebepoznáním a sebepojetím, seberegulací, psychohygienou a kreativitou, věnuje se poznávání lidí, mezilidským vztahům, komunikaci, spolupráci a soutěži a také hodnotám, postojům, praktické etice a dovednostem rozhodování a řešení problémů

- Rozumí vlastní jedinečnosti, vnímá vlastní zodpovědnost za kvalitní přípravu a zvládnutí jazyka jako základního činitele budoucího pracovního procesu.
- Uvědomuje si rozmanitost kultury každého jednotlivého národa, uvědomuje si, že bude s ostatními kulturami spolupracovat.
- Kvalitní, systematickou a pravidelnou přípravou předchází zátěžovým situacím, stresům apod. Organizuje si vlastní přípravu, volí nejvhodnější metody přípravy. Umí a chce pomáhat – zvláště je-li o to požádán.
- Respektuje názory ostatních, umí naslouchat odlišným názorům, postojům a kulturám.
- Umí srozumitelně, jasně a přesně sdělovat informace při komunikaci s ostatními, zvládá přesvědčivou argumentaci.
- Je soutěživý, umí fungovat jako člen skupiny a dovede spolupracovat.
- Vyhledává cizojazyčné informace, zpracovává je a dovede dále využít.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

je výchovou budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností.

- Rozvíjí vědomí evropské identity, otevírá horizonty poznání a perspektivy života v evropském a světovém prostoru a seznamuje s možnostmi, které tento prostor poskytuje.
- Objasňuje vazby mezi lokální, národní, evropskou a světovou úrovní uvažování, rozhodování a jednání a podporuje ve vědomí a jednání žáků hodnoty humanismu.

- Prohlubuje porozumění událostem, které mají vliv na vývoj Evropy a světa a zdůrazňuje osobní odpovědnost za dění ve společnosti.
Posiluje individuální zájem žáka o Evropu a svět, evropskou identitu a život člověka jako Evropana.

Multikulturní výchova

Cílem je seznamovat žáky s rozmanitostí kultur, prohlubovat jejich poznání vlastní identity, rozvíjet jejich smysl pro respekt a solidaritu, nacházet způsoby spolupráce s odlišnými kulturami. MKV souvisí i s mezilidskými vztahy ve škole, vztahy mezi školou a rodinou, vztahy školy s místní komunitou.

MKV se v základním vzdělávání zabývá kulturními odlišnostmi, mezilidskými vztahy, etnickým původem lidí, multikulturalitou a principy sociálního smíru a solidarity.

V rámci **Environmentální výchovy** jsou žáci vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Žáci jsou podporováni v aktivní účasti na ochraně a citlivém utváření životního prostředí. EV ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

EV se v základním vzdělávání věnuje základním podmínkám života, ekosystémům, vztahu člověka k prostředí a souvislostem lidských aktivit s problémy životního prostředí

Smyslem průřezového tématu **Mediální výchova (MV)** je vybavit žáky základní úrovní mediální gramotnosti. MV nabízí poznatky týkající se mediální komunikace a také základní dovednosti práce s médii. MV vede žáky k poučenému vyhodnocování mediálních sdělení z hlediska jejich záměru a z hlediska jejich vztahu k realitě.

MV se v základním vzdělávání věnuje kritickému vnímání mediálních sdělení, interpretaci vztahu médií a reality, stavbě mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vlivu médií ve společnosti a také praktické tvorbě mediálních sdělení.

1. – 2. ročník				
Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo Uvedené učivo společné pro 1. a 2. ročník. Konkrétní rozvržení závisí na pokročilosti, charakteru a specifických podmínkách třídy/skupiny.	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU 1-4 KRP 1-6 KK KSP KO KP 1-6	1. ročník <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace V jednoduchém textu porozumí hlavním myšlenkám a s pomocí slovníku pracuje i s detaily jednoduchou formou popíše své okolí, osoby, zájmy, činnosti Z dobře srozumitelného projevu rodilého mluvčího pochopí hlavní myšlenky, identifikuje event. citové zabarvení promluvy. Takto rozumí i jednoduché konverzaci dvou mluvčích, kteří mluví zřetelně U jednoduchých textů a vyslechnutých ústních projevů srozumitelně sdělí hlavní myšlenky Dbá na správnou výslovnost jednotlivých slov a dodržování základních pravidel anglické fonetiky Píše srozumitelné a logicky vystavěné jednoduché texty na běžná témata. Dokáže pracovat s běžnými slovníky. 	Slovní zásoba, témata: everyday English vzhled a charakter osoby, koníčky a zájmy pocity, vztahy, vyjadřování souhlasu, nesouhlasu, zájmu sport a volný čas zdraví a nemoc, životní styl jídlo, životní styl nakupování, obchod dopis (úřední, osobní), zpráva, e-mail, telefon práce, zaměstnání, žádost o místo škola, vzdělávání dům, domov, zahrada, cestování, doprava, ubytování postižení, charita kriminalita životní prostředí film, TV, internet, média zábava literatura, umění, hudba dotazník osobnosti země, národnosti základní znalosti o Velké Británii angličtina jako světový jazyk technologie, moderní svět EU budoucnost, plány ustálené kolokace	ČJ, GEO, ZSV, BIO	Os.a soc.vých. (průběžně) Estet. vých. Environ. vých. Mediální vých. Multikult. vých. Multikult. vých. V. k myšl. v evr. a glob. souv.

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo Uvedené učivo společné pro 1. a 2. ročník. Konkrétní rozvržení závisí na pokročilosti, charakteru a specifických podmínkách třídy/skupiny.	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU 2 KRP1,6 KK KSP KO KP2	2. ročník <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu středně složitého obsahu • Sleduje děj filmů ve standardní angličtině (nikoli dialekt a slang) a s nekomplikovanou zápletkou. • Na všeobecné téma se vyjadřuje stručně a srozumitelně písemně i ústně. • Souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti apod. • Při komunikaci zahájí, vede a ukončí rozhovor o jednoduchých tématech. Rozumí natolik, že adekvátně reaguje na partnera, ač si některá slova či věty musí nechat vysvětlit či zopakovat • Sestaví souvislý text na jednoduché téma jako logický sled myšlenek nebo příběh. • Vysvětlí jednoduše své názory a stanoviska. • Rozpozná rozdíly mezi formálním a neformálním jazykem a snaží se je respektovat ve svém projevu 	Gramatika, use of English fonetika – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy pravopis - zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci, konvence používané k prezentaci výslovnosti Přítomný čas prostý a průběhový Minulý čas prostý a průběhový Předpřítomný čas prostý a průběhový Vyjádření budoucnosti (will, going to) Předminulý čas Nepřímá řeč Srovnávání a kombinace časů Situační a akční slovesa There is, there are Gerundium, -ed/-ing Slovesné vazby s inf. a -ed Tázací dovětky Modální slovesa, should, have to Kondicionály 1 a 2 Frázová slovesa Vedlejší věty podmínkové, vztažné, Trpný rod Počitatelnost, nepočitatelnost Členy Přídavná jména, příslovce, stupňování Kvantitativní výrazy Frázová slovesa, kolokace		

3. a 4. ročník				
Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo Uvedené učivo společné pro 3. a 4. ročník. Konkrétní rozvržení závisí na pokročilosti, charakteru a specifických podmínkách třídy/skupiny.	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU2,3 KRP1,2,3 KK KSP KO KP1,2,3	3. ročník <ul style="list-style-type: none"> • Volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu Postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře • Orientuje se ve středně náročných textech, pochopí hlavní myšlenky a najde požadované informace • V dobře srozumitelném projevu se orientuje i při složitějším tématu. Tam, kde není omezen rozsahem své slovní zásoby nebo složitým či neznámým tématem rozumí i detailům. • Zřetelně formuluje svůj názor. • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti apod. • Zapojí se do diskuse i na obtížnější témata • Píše formální i neformální texty na různá témata. Předává obsahově správně i složitější informace • Přednese krátký souvislý projev na zadané téma 	Slovní zásoba, témata: Young people, clubs societies, organizations, internet Law, crime, punishment, justice, social behaviour, reports in the mass-media Nature, animals, natural disasters Sports, extreme sports, travelling Work, education, life after school Culture, entertainment, Personality Shopping Gramatika, use of English: Rozšiřující opakování mluvnických časů Zájmena důrazová a zvrtná Used to, would Budoucnost: plány, rozhodnutí, pravděpodobnost aj. Kondicionály: 0, 1, 2, 3 Podmínkové a časové věty Přací věty Trpný rod Nepřímá řeč, nepřímé otázky a příkazy Modals for speculation, possibility, obligation, prohibition	ČJ ZSV, IVT, Bio	Os.a soc.vých.(průb.) Mediál.vých.(průb.) Environ.vých. Vých.k myšlení v evr.a glob.souv. Estet.vých.

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo Uvedené učivo společné pro 3. a 4. ročník. Konkrétní rozvržení závisí na pokročilosti, charakteru a specifických podmínkách třídy/skupiny.	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • Při setkání s neznámými slovy aplikuje své jazykové znalosti (příbuzná slova a slovtvorné vzorce, další cizí jazyky, slova cizího původu používaná v češtině atd.) 	<p>Modals for speculation, possibility, obligation, prohibition Modal perfects Have something done Další užití členů Slovní druhy a jejich speciální významy, fráze a kolokace</p>	<p>ČJ ZSV, IVT, BIO</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo Uvedené učivo společné pro 3. a 4. ročník. Konkrétní rozvržení závisí na pokročilosti, charakteru a specifických podmínkách třídy/skupiny	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU 1-4 KRP 1-6 KK KSP KO KP 1-6	4. ročník <ul style="list-style-type: none"> • Porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • Využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • Odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • Formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích • Vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi 	Slovní zásoba, témata: Young people, clubs societies, organizations, internet Law, crime, punishment, justice, social behaviour, reports in the mass-media Nature, animals, natural disasters Sports, extreme sports, travelling Work, education, life after school Culture, entertainment, Personality Shopping	ČJ ZSV, IVT, BIO	Os.a soc.vých.(průb.) Mediál.vých.(průb.) Environ.vých. Vých.k myšlení v evr.a glob.souv. Estet.vých.

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo Uvedené učivo společné pro 3. a 4. ročník. Konkrétní rozvržení závisí na pokročilosti, charakteru a specifických podmínkách třídy/skupiny	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • Čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce, psanou srozumitelnou formou • Přednese souvislý projev na zadané téma • Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • Podrobně popíše své okolí, své zájmy apod. • S porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • Používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • Využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • Adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů 	<p>Gramatika, use of English: Rozšiřující opakování mluvnických časů</p> <p>Zájmena důrazová a zvrtná</p> <p>Used to, would</p> <p>Budoucnost: plány, rozhodnutí, pravděpodobnost aj.</p> <p>Kondicionály: 0, 1, 2, 3</p> <p>Podmínkové a časové věty</p> <p>Přací věty</p> <p>Trpný rod</p> <p>Nepřímá řeč, nepřímé otázky a příkazy</p> <p>Modals for speculation, possibility, obligation, prohibition</p> <p>Modal perfects</p> <p>Have something done</p> <p>Další užití členů</p> <p>Slovní druhy a jejich speciální významy,</p> <p>fráze a kolokace</p>		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo Uvedené učivo společné pro 3. a 4. ročník. Konkrétní rozvržení závisí na pokročilosti, charakteru a specifických podmínkách třídy/skupiny	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • Komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • Při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 			

Poznámky:

Učivo plánované pro čtyřleté studium je rozděleno do 2 bloků:

1. a 2. ročník – učebnice úrovně Pre-Intermediate,

3. a 4. ročník – učebnice úrovně Intermediate

5.1.3 Cizí jazyk II

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Dotace	3	3	4	3
Povinnost	V	V	V	V

Vyučuje se v dělených třídách v kmenových i odborných učebnách. Kromě tradičních metod a forem výuky se předpokládá také časté využití interakčních forem práce ve dvojicích a skupinkách zaměřených na rozvoj komunikačních schopností a zapojení audio-vizuálních materiálů. Pravidelně je zařazována též práce s cizojazyčným časopisem, doplňkově tvorba projektů a prezentace vlastních prací studentů a postupně širší využívání výpočetní techniky (interaktivní tabule, výukové počítačové programy aj.).

Výuka cizího jazyka je doplněna účastí studentů na soutěžích.

Do předmětu cizí jazyk budou na této úrovni integrována následující průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Vzdělávání v Evropě a ve světě, Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů a Vztah k multilingvidní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

Klíčové kompetence

Nejdůležitější klíčovou kompetencí je při výuce cizího jazyka nepochybně kompetence komunikativní, nicméně v našich hodinách rozvíjíme i všechny ostatní klíčové kompetence:

Klíčové kompetence (společně uplatňované strategie na úrovni vyučovacího předmětu)

1. **Kompetence k učení** (*umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivuje je k celoživotnímu vzdělávání*)

Učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- zakotvuje u žáků znalosti z gramatiky a osvojení si jejich pravidel pomocí gramatických tabulek, které žáci sami doplňují, a také pomocí vhodných cvičení, na kterých žáci aplikují své znalosti gramatiky;
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy a odvozováním smyslu z kontextu;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;

- dle aktuální potřeby žáků zařazuje do výuky speciální cvičení k intenzivnímu procvičení gramatiky;
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky.

2. Kompetence k řešení problémů (*podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů*)

Učitel:

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

3. Kompetence komunikativní (*vést žáky k všestranné a účinné komunikaci*)

Učitel:

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatné písemné práce, ve kterých žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- při práci na hodinách používá cizí jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách v příslušném cizím jazyce;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

4. Kompetence sociální a personální (*rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých*)

Učitel:

- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu;

- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách.

5. **Kompetence občanská (připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné jednotlivce uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)**

Učitel:

- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmu širší skupiny.

6. **Kompetence k podnikavosti (pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti k profesní orientaci)**

Učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážením všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se snažíme zabezpečit specifické podmínky. K takovýmto žákům přistupujeme individuálně z hlediska obsahu, forem, metod výuky a hodnocení výsledků vzdělávání. Poskytujeme jim dostatek času na vypracování písemných úkolů a testů ve vyučování, preferujeme takové metody prověřování znalostí, které jim vyhovují. Připravujeme speciální cvičení a aktivity, které pomohou k adaptaci žáka do skupiny a zároveň k rozvoji jeho jazykových schopností. Vyučující jsou v případě potřeby připraveni poskytovat žákům i jejich rodičům individuální konzultace mimo vyučování.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků způsob výuky žáků vychází z principu individualizace a vnitřní diferenciaci.

Nadaným žákům je zajištěna kvalitní výuka, která využívá individuálního přístupu z hlediska užívaných forem a metod. Jejich nadání je rozvíjeno na základě specifických úkolů, samostatné práce a projektů za využití všech dostupných audiovizuálních pomůcek. Žáci se účastní jazykových soutěží, olympiád a dalších školních i mimoškolních aktivit. V případě zájmu mohou žáci využít individuální konzultace s vyučujícími. Své jazykové znalosti si mohou prohlubovat díky školní nabídce volitelných a nepovinných předmětů.

Dbáme na to, aby se nadaní žáci stali členy kolektivu, do kterého patří vzhledem ke svému věku, i když své vrstevníky v některých směrech převyšují. Jde o citlivé rozvíjení vzájemných vztahů mezi nadaným žákem a ostatními dětmi ve skupině, aniž by vedlo k popírání vlastních schopností žáka, anebo naopak k přílišnému zdůrazňování své výjimečnosti.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Smyslem průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova** je pomáhat všem žákům utvářet si praktické životní dovednosti a pomáhat jim hledat vlastní cestu ke spokojenému životu a kvalitním mezilidským vztahům. Specifikem je, že předmětem učení je sám žák, jeho osobnost a jeho vztahy s lidmi. Zabývá se rozvojem schopností poznávání, sebepoznáním a sebepojetím, seberegulací, psychohygienou a kreativitou, věnuje se poznávání lidí, mezilidským vztahům, komunikaci, spolupráci a soutěži a také hodnotám, postojům, praktické etice a dovednostem rozhodování a řešení problémů.

- Rozumí vlastní jedinečnosti, vnímá vlastní zodpovědnost za kvalitní přípravu a zvládnutí jazyka jako základního činitele budoucího pracovního procesu.
- Uvědomuje si rozmanitost kultury každého jednotlivého národa, uvědomuje si, že bude s ostatními kulturami spolupracovat.
- Kvalitní, systematickou a pravidelnou přípravou předchází zátěžovým situacím, stresům apod. Organizuje si vlastní přípravu, volí nejvhodnější metody přípravy. Umí a chce pomáhat – zvláště je-li o to požádán.
- Respektuje názory ostatních, umí naslouchat odlišným názorům, postojům a kulturám.
- Umí srozumitelně, jasně a přesně sdělovat informace při komunikaci s ostatními, zvládá přesvědčivou argumentaci.
- Je soutěživý, umí fungovat jako člen skupiny a dovede spolupracovat.
- Vyhledává cizojazyčné informace, zpracovává je a dovede dále využít.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

je výchovou budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností.

- Rozvíjí vědomí evropské identity, otevírá horizonty poznání a perspektivy života v evropském a světovém prostoru a seznamuje s možnostmi, které tento prostor poskytuje.
- Objasňuje vazby mezi lokální, národní, evropskou a světovou úrovní uvažování, rozhodování a jednání a podporuje ve vědomí a jednání žáků hodnoty humanismu.
- Prohlubuje porozumění událostem, které mají vliv na vývoj Evropy a světa a zdůrazňuje osobní odpovědnost za dění ve společnosti.

- Posiluje individuální zájem žáka o Evropu a svět, evropskou identitu a život člověka jako Evropana.

Multikulturní výchova

seznamuje žáky s rozmanitostí kultur, prohlubovat jejich poznání vlastní identity, rozvíjet jejich smysl pro respekt a solidaritu, nacházet způsoby spolupráce s odlišnými kulturami. MKV souvisí i s mezilidskými vztahy ve škole, vztahy mezi školou a rodinou, vztahy školy s místní komunitou. MKV se v základním vzdělávání zabývá kulturními odlišnostmi, mezilidskými vztahy, etnickým původem lidí, multikulturalitou a principy sociálního smíru a solidarity.

Environmentální výchova

V rámci **Environmentální výchovy** jsou žáci vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Žáci jsou podporováni v aktivní účasti na ochraně a citlivém utváření životního prostředí. EV ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

EV se v základním vzdělávání věnuje základním podmínkám života, ekosystémům, vztahu člověka k prostředí a souvislostem lidských aktivit s problémy životního prostředí

Mediální výchova

Smyslem průřezového tématu **Mediální výchova (MV)** je vybavit žáky základní úrovní mediální gramotnosti. MV nabízí poznatky týkající se mediální komunikace a také základní dovednosti práce s médii. MV vede žáky k poučenému vyhodnocování mediálních sdělení z hlediska jejich záměru a z hlediska jejich vztahu k realitě.

MV se v základním vzdělávání věnuje kritickému vnímání mediálních sdělení, interpretaci vztahu médií a reality, stavbě mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vlivu médií ve společnosti a také praktické tvorbě mediálních sdělení a práci v realizačním týmu.

Francouzský jazyk

Charakteristika:

Výchovně vzdělávací strategie:

- Žáci si osvojují slovní zásobu a příslušnou gramatiku, četbou autentických textů upravených pro jejich stupeň znalostí a dovedností a poslechovými cvičeními se učí porozumění a formulování vlastních myšlenek a názorů, učí se rovněž získávat poznatky z různých zdrojů (učebnice, internet, beletrie, časopisy, slovníky) – kompetence k učení.
- Učitel zadává jednotlivcům nebo skupinám samostatné tvořivé úkoly od jednoduchých projektů, které jsou koncipovány přímo v jazykových učebnicích, až ke složitějším esejím ve třetím a čtvrtém ročníku, žáci jsou vedeni k uplatnění fantazie, kreativity a improvizace při řešení problému – kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence k učení.
- Žáci jsou vedeni ke komunikaci formou ústní i písemnou – dialog, vypravování, interview, diskuse, dopis, přání, e-mail, žádost. Žáci reagují na pokyny slyšené i psané – kompetence komunikační, kompetence sociální.
- Práce ve třídě je organizována jako práce ve dvojicích, ve skupinách i individuální, žáci uplatňují své schopnosti, učí se poznávat a respektovat role ostatních, posilují své sebevědomí – kompetence sociální a personální.
- Žáci si vytvářejí pracovní návyky (vedou si sešit), účelně využívají vědomosti a dovednosti získané v jiných oblastech vzdělání (práce s počítačem, mapou, encyklopediemi, plánky, grafy) – kompetence pracovní.
- Na výuku v hodinách navazují akce vztahující se k předmětu, např. poznávací zájezdy, návštěvy filmových a divadelních představení, výstav apod.
- Pro výuku nejsou vzhledem k prostorovým možnostem školy k dispozici jen jazykové učebny, využívají se prakticky všechny učebny.

Při výuce je využíván autentický jazykový materiál, žákům se dostává základ a vytvářejí se předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Výuka probíhá v návaznosti na ostatní předměty, jako jsou český jazyk, zeměpis, dějepis, biologie, matematika a výchovy.

Výuka probíhá v menší skupině, obvykle o počtu 13-18 studentů

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KU 4</p> <p>KK 4, KK 5, KSP</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na perfektní výslovnost • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • logicky a jasně strukturuje písemný projev na běžné či známé téma • využívá podle potřeby překladové slovníky při zpracování písemného projevu • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou formou • v psané i mluvené podobě ovládá a správně používá osvojené mluvnické jevy • pohotově a jazykově správně reaguje, hovoří souvisle • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • rozumí běžným pokynům i souvislým projevům 	<p>1. ročník Fonetika, pravopis, slovní zásoba, slohové útvary, tematické okruhy, komunikační situace platí pro 1. - 4. ročník</p> <p>druhy intonace a jejich význam přízvuk základní fonetické jevy složitě fonetické jevy</p> <p>písemná správnost v psaném projevu</p> <p>abeceda základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova složitě hláskové a pravopisné jevy - zvuková podoba slova a její zvláštnosti - podstatná jména - rozlišení rodů a čísla, členy - přídavná jména - zájmena, číslovky - slovesné časy - vazba il y a - modální slovesa - nepravidelná slovesa - otázka a zápor</p> <ul style="list-style-type: none"> • věta jednoduchá a pořádek slov • základní předložkové vazby • jednoduché spojovací výrazy <p>rozvíjení a obohacování slovní zásoby</p>	<p>ČJ – rozdělení jazyků</p> <p>AJ – srovnání gram. jevů</p> <p>ČJ - sloh</p>	<p>Platí pro 1.-4. ročník</p> <p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže abstrahovat určitou informaci, dále s ní pracuje • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • aktivně používá osvojenou slovní zásobu • dbá na jazykovou správnost • vyjadřuje se gramaticky správně • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • využívá dvojjazyčný slovník • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na dané téma srozumitelně a gramaticky správně • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 	<p>slohové útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dopis • vyprávění – reprodukce • popis • životopis <p>tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina, vztahy a výchova - škola a vzdělání - místo, stát, kde žiji - bydlení - volný čas a zájmová činnost - jídlo - oblékání - nákupy - svátky, tradice - příroda a životní prostředí - cizí země, cestování - francouzsky mluvící země - základní geografické údaje - životní styl <p>komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdrav, představení se - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost, odmítnutí - žádost o pomoc, službu, informaci <ul style="list-style-type: none"> - souhlas, nesouhlas - vyjádření názoru, argumentace - vyjádření lítosti a porozumění 	<p>OV, SP</p> <p>Bi</p> <p>Ze – frankofonní země</p> <p>Ov, ČJ</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Multikulturní výchova:</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě • rozumí obsahu textu v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> - zjišťování názoru - sdělení stanoviska - adresa - orientace v místě - blahopřání v různých životních situacích 		<p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně 	<p><u>2. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - složité pravopisné jevy - podstatná jména a členy - zvláštnosti při tvoření ženského rodu a množného čísla - přídavná jména a příslovce - stupňování - slovesné časy - nepravidelná slovesa - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy 	<p>ČJ, AJ – srovnání</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Multikulturní výchova:</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 			

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do rozhovoru na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou 	<p><u>3. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - základní zásady při užívání členu (dělivý člen) - přídavná jména a míra vlastnosti - stupňování přídavných jmen a příslovcí, i nepravidelné - slovesné časy - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - podmínková souvětí - slovesné konstrukce 	<p>ČJ – souvětí</p> <p>AJ – souvětí, časy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Multikulturní výchova:</p> <p>Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 			<p>lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<p><u>4. ročník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - základní zásady při užívání členu - přídavná jména a míra vlastnosti - jednoduché slovesné časy - složené slovesné časy - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - složité souvětí - podmínkové a časové věty - subjontif - vyjádření příčiny a důsledku - infinitivy 	<p>ČJ, AJ – srovnání</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <p>Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p>Sociální komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p>Multikulturní výchova:</p> <p>Vztah k multilingvní</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 			<p>situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 			

Německý jazyk

Charakteristika:

Vyučovací předmět Německý jazyk realizuje obsah vzdělávacího oboru další cizí jazyk RVP GV. Rozvíjí u žáků pozitivní postoje k jazykové rozmanitosti, a tím je připravuje na život v různorodé evropské společnosti. Vytváří metalingvistickou kompetenci, tj. dovednosti a znalosti využitelné efektivně při následujícím učení zvolenému cizímu jazyku. Umožní žákům zprostředkovat poznání jazykového bohatství a povahy cizího jazyka, dokáže zbavit žáky ostychu před užíváním cizích jazyků, vzbudí v nich zájem o komunikaci a zároveň posílí vztah k mateřštině a zakotví vlastní jazykovou a kulturní identitu. Rozvíjí všechny klíčové kompetence a napomáhá osvojení vědomostí a dovedností potřebných pro dorozumění v cizím jazyce.

Ve vyučování se NJ realizuje na čtyřletém i vyšším stupni osmiletého gymnázia podle stejných učebnic jako druhý cizí jazyk.

Studenti mohou navštěvovat i volitelný předmět – konverzace v německém jazyce.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny, rozdělení je provedeno na osmiletém studiu v tercii, na čtyřletém při zahájení tohoto studia. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené jazykovou technikou.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní autor RVP vycházel z evropského referenčního rámce a požadavků pro příslušné úrovně.

Náplň učiva zahrnuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, českého jazyka a literatury, estetické výchovy. Žák je učitelem veden ke zvládnutí řečové dovednosti receptivní, produktivní, interaktivní. Po absolvování studia jsou žákovi jasné jazykové prostředky a funkce fonetické, pravopisné, gramatické a lexikální.

Žák je veden učitelem k tomu, aby pracoval se slovníky i informacemi z médií (tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, korespondence). V hodinách se pracuje s německými časopisy, součástí jsou i vybraní autoři literatur německy mluvících zemí, učitel usiluje o četbu těchto děl v originále, a další materiály, jež si učitel pořizuje individuálně a aktuálně.

Učitel zadává žákům samostatné úkoly, podporuje jejich kreativitu, fantazii, možnost individuální (skupinové) práce, hledání vlastních řešení.

Žáci mají možnost účastnit se výměnných pobytů s partnerskými školami a dalších akcí, pořádaných u nás i v zahraničí dle aktuálních možností a nabídky školy či jiných organizátorů.

Žák je průběžně seznamován s reáliemi studovaného jazyka – geografické zařazení a stručný popis, významné události z historie, významné osobnosti historie i současnosti, životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou.

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. ročník				
KK1 KK4 KO3	<ul style="list-style-type: none"> umí správně vyslovovat hlásky a jejich skupiny, zná názvy některých měst, jednoduše se představí, popíše své bydliště a co dělá. Používá fráze při setkání a loučení dovede stručně popsat povolání své, členů rodiny, jejich koníčky vyřídí jednoduchý nákup, umí se zeptat na cenu, odmítnout nabízené zboží, informuje, jak hospodaří s kapesným jmenuje některé základní potraviny a nápoje, informuje, co jí a pije během dne. Pojmenuje části dne, zeptá se na čas a odpoví. Orientuje se přiměřeně vědomostem v jídelním lístku. Vede krátký rozhovor v restauraci, objedná jídlo, zaplatí informuje o svém bydlišti, stručně srovná bydlení ve městě a na venkově, umí vyjmenovat části bytu, domu, popsat zařízení pokoje, zhodnotí výhody a nevýhody pojmenuje další věci denní potřeby, vyjádří jejich množství, kvalitu, vede stručný ústní či telefonický rozhovor, pozve na rodinnou oslavu, porozumí 	<p>Konverzační témata První kroky Povolání, bydliště Nákupy Jídla, nápoje a vaření Bydlení</p> <p>Přehled probrané gramatiky: Člen, osobní zájmeno v 1. pádě, časování pravidelných sloves a slovesa sein v čase přítomném, tykání a vykání, pořádek slov v oznamovací a tázací větě, správná výslovnost hlásek. Německá abeceda, přehlasované samohlásky</p> <p>Silné skloňování podstatných jmen se členem určitým a neurčitým, vynechávání členu u podstatných jmen, sloveso haben v přítomném čase, zápor nein, nicht, kein, přídavné jméno v přísudku, základní číslovky</p> <p>Předložky se 3.a 4. pádem, skloňování osobních zájmen, nepřímý pořádek slov, skloňování zájmen wer, was</p>	<p>Český jazyk – základní gramatické kategorie GEO (I) -> Sídla a sídelní systémy GEO (II) -> Regionální geografie Evropy GEO (III) -> Regionální geografie České republiky BIO - zásady správné výživy ZSV - pracovní právo</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, Morálka všedního dne</p> <p>Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. ročník				
	<p>jednoduché reklamě. Popíše přípravu jednoduchého pokrmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek 	<p>Privlastňovací zájmena, vyjadřování českého svůj, časování nepravidelných sloves v přítomném čase, rozkazovací způsob, určování času</p> <p>Slabé skloňování podstatných jmen v jednotném čísle, množné číslo podstatných jmen, předložky se 3. a 4. pádem, slovesa stehen - stellen. liegen - legen vazba es gibt</p> <p>Zájmena dieser, jeder, alle, způsobová slovesa, sloveso wissen, označení míry, hmotnosti a množství po číslovkách, záporná předpona un-</p>		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
1. ročník				
	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 			

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
2. ročník				
KK1 KK4 KO3	<ul style="list-style-type: none"> hovoří o svých zájmech, aktivitách a jejich organizaci během dne i týdne, odmítne zdvořile pozvání na nějakou akci, popíše svůj denní režim, popíše stručně nějaký svůj zážitek. Umí sestavit denní program pro sebe i jiné, např. na školní výlet, víkend opíše přípravy na dovolenou, pojmenuje další názvy světadílů, měst, zemí, používá je se správnými členy a předložkami. Popíše cestu do školy. Ví, které zeměpisné názvy se používají jen v čísle množném, vede jednoduchý rozhovor v cestovní kanceláři, vyjádří (ne)splněnost s nabízenou službou hovoří o svém studiu, o (ne)oblíbených předmětech, plánech do budoucna, maturitě, představách o budoucím rodinném životě. Popíše třídní kolektiv. Porozumí nabídce povolání v tisku, zhodnotí výhody a nevýhody některých povolání. Dětská přání a realita popíše zájmy své, kamarádů, spolužáků, dokáže je blíže specifikovat. Je schopen o tématu sestavit krátkou anketu. informuje o (ne)zdravém životním stylu, popíše příznaky běžné nemoci, návštěvu u lékaře, umí popsat běžné zdravotní potíže 	<p>Konverzační témata</p> <p>Týdenní plán Cestování, cestovní plány, dovolená, popis cesty Škola, povolání, životopis, plány do budoucna Volný čas Tělo a zdraví Vídeň Švýcarsko</p> <p>Přehled probrané gramatiky: Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami, časování zvrtných zájmen v přítomném čase, časové údaje</p> <p>Stupňování přídavných jmen v přísudku, stupňování příslovcí, zeměpisná jména, souřadící spojky, bezspojkové věty</p> <p>Časování slovesa werden, préteritum, zájmeno jemand, zápor nichts, niemand, niemals</p> <p>Perfektum, slovesa zakončená na -ern, -eln v přítomném čase. Podmět es a man, použití zájmen selbst, allein</p>	<p>BIO zásady zdravého životního stylu GEO (II) Regionální geografie Evropy GEO(III) Mimoevropské regiony HV VV ČJ základní gramatické kategorie TV zdravý životní styl</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, Morálka všedního dne</p> <p>Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
2. ročník				
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše cestování různými dopravními prostředky, umí si objednat či koupit jízdné, vede přiměřeně dlouhý rozhovor o cestování, zhodnotí výhody a nevýhody, orientuje se v plánu města, pojmenuje významné orientační body ve městě i v krajině, udá místo, kde se nachází, reaguje v rámci získané slovní zásoby na otázky cizinců • vyřídí jednoduchý nákup, umí se zeptat na cenu, odmítnout nabízené zboží a dárek, informuje, jak hospodaří s kapesným • jmenuje některé základní potraviny a nápoje, informuje, co jí a pije během dne. Pojmenuje části dne, zeptá se na čas a odpoví. Orientuje se přiměřeně vědomostem v jídelním lístku. Vede krátký rozhovor v restauraci, objedná jídlo, zaplatí • informuje o svém bydlišti, stručně srovná bydlení ve městě a na venkově, umí vyjmenovat části bytu, domu, popsat zařízení pokoje, zhodnotí výhody a nevýhody • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	<p>První budoucí čas, slovosled ve vedlejší větě, perfektum způsobových sloves a slovesa wissen, sloveso tun</p> <p>Vazby sloves, podstatných a přídavných jmen, zájmenná příslovce, vlastní jména osob, použití wie a als při překladu českého jako</p>		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
2. ročník				
	<ul style="list-style-type: none"> • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 			

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
3. ročník				
KK1 KK4 KO3 KO4	<ul style="list-style-type: none"> informuje o svém kulturním životě, popíše návštěvu, divadla, kina, knihovny. Hovoří o organizaci svého kulturního života, o kulturních aktivitách. Dovede za pomoci slovníku reprodukovat obsah uměleckého díla popíše vzhled postavy, výrazné rysy, části oděvu, některé charakterové vlastnosti (pozitivní, negativní), poznává barvy. Oblékání k různým příležitostem, různých věkových skupin, v různých povoláních. Vytvoří jednoduchou reklamu určitého výrobku orientuje se v obchodě, je schopen vyřídit větší nákup, zeptá se na příslušné oddělení, kriticky zhodnotí poptávku i nabídku, napíše písemnou reklamaci na nevhodné a nekvalitní zboží. Ví, jaké náležitosti obsahuje ústní i písemná reklamace informuje o hlavním městě, jeho významu, historii, pamětihodnostech. Umí správně napsat jejich názvy. Rozumí jednoduššímu výkladu průvodce, je schopen podat cizinci informace o Praze. Popíše vlastní zážitky z návštěvy města, umí se v něm orientovat zhodnotí různé možnosti a kvalitu bydlení, popíše bydlení ve městě i na 	<p>Konverzační témata Kulturní život Móda, vzhled Nákupy, v obchodním domě Praha Bydlení Mezilidské vztahy Sport Zdraví, nemoci, zranění</p> <p>Přehled probrané gramatiky: Vzájemné postavení příslovečných určení, větný rámec, překlad českého aby - věty účelové</p> <p>Skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém, tázací zájmena, slovesa holen – bringen – tragen, probieren - anprobieren</p> <p>Neurčitá zájmena, zájmena einer, keiner, meiner, překlad českého ještě ne, už ne, příslovce s předponou irgend-, nirgend-</p> <p>Řadové číslovky, datum, směrová příslovce</p> <p>Infinitiv závislý na podstatném a přídavném jménu, na slovese, es jako korelát</p>	<p>ZSV psychologie, mezilidské vztahy, osobnost HV VV GEO (III) - regionální geografie České republiky ČJ základní gramatické kategorie BIO zásady zdravého životního stylu TV zdravý životní styl</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, Morálka všedního dne Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
3. ročník				
	<p>venkově, popíše své bydliště, jeho výhody a nevýhody, Vysněné bydlení, bydlení v budoucnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše mezilidské vztahy obecně, kontakty s kamarády, spolužáky, jak si rozumí s (pra)rodiči, sourozenci, umí zhodnotit úroveň a hodnotu partnerských vztahů, diskutuje na téma soužití generací. Život v partě. Charakterizuje ideálního partnera. • jmenuje významné sportovní disciplíny, hovoří o svém oblíbeném sportu, popíše sportovní aktivity v rodině, spolužáků, umí popsat sportovní zážitek, porozumí novinovému článku z této oblasti. Zhodnotí smysl sportování, zdravého životního stylu • popíše návštěvu lékaře, požádá o ošetření, reaguje při zranění, nehodě, zavolá pomoc, vyjmenuje běžné nemoci, zná jejich příznaky, popíše pobyt v nemocnici • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	<p>Ukazovací zájmena, vespolné zájmeno einander, předložky s 2. pádem, použití slov Ende, Schluss, endlich, schließlic</p> <p>Nepřímé otázky, přirovnávací způsobové věty, vedlejší věty vztahné a účinkové</p> <p>Porušování větného rámce po wie, als, stupňování přídavných jmen v přívlastku, tvary příslovcí na -e(stens), použití machen a tun</p>		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
3. ročník				
	<ul style="list-style-type: none"> • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 			

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
4. ročník				
KK1 KK4 KO3 KSP7	<ul style="list-style-type: none"> hovoří o systému školství u nás a v Německu, informuje o historii i současnosti školy, kterou navštěvuje. Popíše svůj vývoj vzdělání. Jmenuje různé typy škol, jmenuje školní potřeby, popíše školu, zhodnotí její výhody, nedostatky. Maturita, další studium, plány do budoucna. informuje o poloze, hranicích, obyvatelstvu, hlavním městě, zná geografické údaje, hospodářství, státní strukturu, významné osobnosti. Doporučí zájemci zajímavé místo pobytu. Četba článků o německy mluvících zemích. je schopen vést rozhovor v restauraci, rozumí jídelnímu lístku, zeptá se na kvalitu jídel a nápojů, poskytované služby, vyjádří spokojenost i nespokojenost vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích 	<p>Konverzační témata Školství Rakousko Gastronomie, návštěva restaurace Německo</p> <p>Přehled probrané gramatiky: Sloveso werden, určování rodu podstatných jmen, infinitivní konstrukce s zu, um...zu, modální částice</p> <p>Jména obyvatel, přídavná jména odvozená od geografických názvů, skloňování zeměpisných názvů, přičestí přítomné a minulé, zpodstatnělá přídavná jména a přičestí</p> <p>Konjunktiv préterita a opisná forma s würde+infinitiv, skloňování adjektiv bez členu, zpodstatnělá přídavná jména a přičestí ve spojení s neurčitými zájmeny, nulový člen u podstatných jmen</p> <p>Vazba sloves, podstatných a přídavných jmen, zlomky, desetinná čísla, procenta, tvoření slov</p>	<p>GEO(II) Regionální geografie Evropy BIO (II) Antropologie, zásady zdravé výživy ČJ základní gramatické kategorie HV VV M zlomky, desetinná čísla, procenta TV zdravý životní styl</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, Morálka všedního dne Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
4. ročník				
	<p>užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů</p> <ul style="list-style-type: none"> • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 			

Ruský jazyk 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **RUSKÝ JAZYK** má časovou dotaci:

- **čtyřleté studium se všeobecným zaměřením** 3 hodiny týdně v ročníku 1. a 2., 4 hodiny týdně ve 3. ročníku a 3 hodiny týdně ve 4. ročníku
- **osmileté studium se všeobecným zaměřením navazuje na studium ruského jazyka ve třídě tercie a kvarta (viz ŠVP pro nižší gymnázium)**, s dotací 3 hodiny týdně v ročnících kvinta a sexta, 4 hodiny týdně v septimě a 3 hodiny týdně v oktávě.

Výuka ruského jazyka probíhá v kmenových třídách a v jazykové učebně, třída je dělená na dvě skupiny o počtu 14 -16 žáků.

Jako základní studijní materiál slouží **moderní učebnice ruského jazyka s audionahrávkami**. Do výuky je pravidelně zařazována práce se slovníky, s dostupnými doplňkovými publikacemi, jsou používány další doplňkové materiály. K oživení výuky nechybí ani zařazování didaktické techniky, práce s počítačem a s dataprojektorem (prezentace, krátká videa, obrazové materiály, mapy, mini-projekty a podobně). Studenti často pracují ve skupinách a tvořivým způsobem zpracovávají informace z internetu.

Pro prvopočáteční výuku ruského jazyka u začátečníků (čtyřleté studium, žáci, kteří neměli ruštinu na základní škole), je velmi důležité začlenění krátkého audio orálního kurzu v tzv. **před- azbukovém období** (hravé prvky jazyka, nácvik tvoření hlásek, zařazeny jsou např. básničky, říkanky, úvodní fráze, jazykové hry). V tomto období jsou zvláště důležité motivace a vybudování jazykového povědomí žáků v porovnání s jazyky, se kterými se student již setkal/setkává (mateřský jazyk a srovnávání různých cizích jazyků z žákova prostředí a okolí). Důraz

je kladen na rozvoj dovedností především ve fonetice a na podporu komunikace v jazyce. **Souběžně s tím se žáci postupně seznamují s grafickou podobou písma** (tištěná i psaná azbuka).

Důraz na **komunikační schopnosti** je kladen tak, aby bylo dosaženo nejprve jazykové úrovně **A1 (a později úrovně A2 – s přesahem do B1)** podle jazykového portfolia **Společného evropského referenčního rámce** (SEERR) pro výuku cizích jazyků.

Pro rozvoj komunikace, motivaci a aktivizaci jsou vytvářeny tzv. reálné situace (nakupování, cestování, krátké texty na pohlednicích, poslech a čtení časopisů i autentických textů atd.). Pozornost je také věnována estetickým a etickým aspektům cizojazyčné výuky. Zásadní význam má orientace na **současnou živou ruštinu**.

Výuka seznamuje žáky s **reáliemi Ruska** (zemí patřících ke Společenství nezávislých států), vzbuzuje v nich zájem o poznání těchto zemí, jejich kulturního a historického vývoje, geografických specifik, stylu života apod. Reálie (kultura, každodenní život, životní podmínky, mezilidské vztahy, tradice, dějiny společenská pravidla) jsou uváděny v interkulturních souvislostech, tj. žáci jsou vedeni k pochopení cizojazyčných kultur a také k prohloubení tolerance k nim.

Znalost ruského jazyka poskytuje jazykový základ pro běžnou komunikaci v Evropě i ve světě. Umožňuje poznávat život a kulturní tradice ruského národa. Přispívá k porozumění mezi národy. Umožňuje srovnávat světové jazyky s dalšími slovanskými jazyky, vymezit postavení ruštiny v rámci slovanských jazyků.

Předmět ruský jazyk porovnává ruštinu se světovými jazyky, hledá odlišnosti, což napomáhá snazšímu učení jazyků.

Předmět ruský jazyk je úzce spjat s dalšími předměty. V zeměpise si žáci prohlubují své znalosti o Rusku, v dějepisu si upevní znalosti týkající se společné historie Čechů a Rusů. V literatuře žáci rozšiřují své poznatky o ruské literatuře, stejně jako v hudební a výtvarné výchově.

Začlenění průřezových témat

Do předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a soutěživost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy

Mediální výchova

- Tvorba mediálního sdělení

Environmentální výchova

- Základní podmínky života
- Vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k pevnému osvojení základů mluvené i psané podoby jazyka umožňujícím dorozumění v běžných situacích každodenního života k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- k osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka k osvojení
- efektivního způsobu studia ruštiny s jistou mírou autokorekce
- k osvojení různých učebních strategií, především s ohledem na cizojazyčné učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby

- se snažili myslet v ruštině
- se svědomitě připravovali na výuku
- uměli obhájit svůj názor
- pracovali s chybou jako s příležitostí, jak najít cestu ke správnému řešení
- diskutovali v cizím jazyce
- vyhledávali informace v referenčních zdrojích (především dvojjazyčný slovník a internet)
- v dílčích aktivitách -např. při práci s textem odhadovali význam neznámých slov.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, aby

- komunikovali v cizím jazyce na dané téma na odpovídající úrovni
- si soustavně rozšiřovali slovní zásobu
- si osvojovali struktury pro správnou stavbu věty

Učitel vede žáky

- k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- k dialogu a ke komunikaci
- k prezentaci textů, obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky, aby

- spolupracovali (ve dvojicích, ve skupině)
- se podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby si poskytl pomoc nebo o ni požádali
- při skupinové práci všichni spolupracovali dle svých možností
- k toleranci a zdvořilosti

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby

- respektovali názory ostatních
- se zodpovědně připravovali na hodiny
- pracovali dle svých možností a plnili zadané úkoly

Učitel vede žáky

- k toleranci
- na základě jasných kritérií k hodnocení práce své i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, aby

- si pod dohledem ověřovali výsledky své práce
- plnili v termínu zadané úkoly

Učitel vede žáky

- k ověřování výsledků své činnosti
- k dodržování termínů pro splnění daného úkolu

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně <p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas, plynule a foneticky správně, čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - rozliší hlavní a doplňující informace, pochopí hlavní myšlenku - v souvislém projevu rodilého mluvčího pochopí jeho záměr a názor - při práci s textem používá slovník, vyhledá potřebné informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše místo, cestu, věc, osobu, děj, souvisle vypráví a popíše své zážitky, pocity a reakce, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje méně náročný autentický text - napíše osobní dopis v požadovaném rozsahu a obsahu - vyjádří svůj názor, vlastní myšlenky, svou žádost, vyjadřuje se plynule a spontánně - při zpracování písemného projevu využívá slovník <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si a ověří potřebné informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor, pocity - gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma 	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fonetika <ul style="list-style-type: none"> - opakování výslovnosti - jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět - Pravopis <ul style="list-style-type: none"> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - Lexikologie <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích - Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - přídavná jména - hodina, datum, letopočet - jednoduché slovesné časy - slovesné vazby odlišné od češtiny - vyjadřování modality - otázka a zápor - základní předložkové vazby <p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování postoje, názoru a stanoviska, souhlasu a nesouhlasu - rezervace a objednávání - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu - vyjadřování rozdílů - jednoduchý návod 	-

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu <ul style="list-style-type: none"> - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu - chápe sociokulturní prostředí a dokáže vysvětlit rozdíly mezi ČR a zemí studovaného jazyka	<ul style="list-style-type: none"> - informace z médií <p>Tematické okruhy a komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnost člověka, vlastnosti, charakter - režim dne, denní doba - svátky a tradice - město, orientace ve městě - doprava, městská <p>Reálie zemí studovaného jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR - vztahy s ČR - významné osobnosti, jejich díla a úspěchy	<ul style="list-style-type: none"> - MDV – Mediální produkty a jejich význam - MDV – Uživatelé - MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií - OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV - Sociální komunikace - OSV - Morálka všedního dne - OSV - Spolupráce a soutěž - MKV – Psychosociální aspekty multikulturní společnosti - MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - VMEGS – Žijeme v Evropě

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně <p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná téma, hlavní myšlenku, pochopí záměr mluvčího, orientační pokyny - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní informace - čte nahlas, plynule a foneticky správně - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při práci s textem používá slovník a internet <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvisle vypráví své zážitky, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje méně náročný autentický text - koncipuje text dle zadaných požadavků - vyjádří svůj názor a stanovisko, vyjádří svou žádost, vyjadřuje se plynule a spontánně - jednoduše se vyjádří k různým tématům - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma 	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fonetika <ul style="list-style-type: none"> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět - Pravopis <ul style="list-style-type: none"> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - Lexikologie <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích - Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - skloňování podstatných jmen - stupňování přídavných jmen - číslovky 100-1000, letopočet - podmiňovací a rozkazovací způsob - slovesné vazby odlišné od češtiny - neurčitá zájmena a příslovce <p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřování postoje, názoru a stanoviska, souhlasu a nesouhlasu, emocí a postojů - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV – Sociální komunikace - OSV – Spolupráce a soutěž

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu - chápe sociokulturní prostředí a dokáže vysvětlit rozdíly mezi ČR a zemí studovaného jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce - jednoduchá prezentace - informace z médií - jednoduchý návod - recept Tematické okruhy a komunikační situace: <ul style="list-style-type: none"> - zdraví a péče o zdraví - životní styl, tradice v porovnání s ČR - móda, oblékání, styly oblékání - zájmy a záliby, volný čas - hudba a kultura - film, televize - sport Reálie zemí studovaného jazyka: <ul style="list-style-type: none"> - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě Rusku - významné osobnosti a jejich díla a úspěchy - vztahy s ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV – Morálka všedního dne - MDV – Mediální produkty a jejich význam - MDV – Uživatelé - MDV – Účinky mediální produkce a vliv médií VMEGS – Žijeme v Evropě

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně <p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozliší základní informace - v souvislém projevu rodlého mluvčího rozliší hlavní i specifické informace - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu, rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvisle vypráví své zážitky, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje méně náročný autentický text - koncipuje text dle zadaných požadavků - jednoduše se písemně vyjádří k různým tématům (referát) - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor - gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj obhájí svůj názor - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách 	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fonetika <ul style="list-style-type: none"> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) - Pravopis <ul style="list-style-type: none"> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - zvládání složitějších struktur a textových typů, grafická úprava dokumentů (dotazník, úřední dopis) - Lexikologie <ul style="list-style-type: none"> - tvoření slov, synonyma, antonyma, homonyma - ustálená slovní spojení - Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - frázová slovesa - rozšíření slovní zásoby prací s textem - časování dalších nepravidelných sloves - přechodníky, příčestí a přídavná jména slovesná 	<ul style="list-style-type: none"> - OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV – Sociální komunikace - OSV – Morálka všedního dne - OSV – Spolupráce a soutěž

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s jistou mírou sebedůvěry dokáže reagovat v běžných situacích - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu 	<p>Komunikativní funkce jazyka a typy textů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podrobný životopis, popis, úvaha - jednoduchá prezentace - informace z médií - formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence, strukturovaný pohovor <p>Tematické okruhy a komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - partnerství a vztahy - práce a povolání - plány do budoucna - příroda a ekologie 	<ul style="list-style-type: none"> - MDV – Mediální produkty a jejich význam - MDV – Uživatelé - MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií - OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - VMEGS - Žijeme v Evropě - MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu - chápe sociokulturní prostředí a dokáže vysvětlit rozdíly mezi ČR a zemí studovaného jazyka 	<p>Reálie zemí studovaného jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Česká republika - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě v Rusku - významné osobnosti a jejich díla a úspěchy - vztahy s ČR 	

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně <p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas, plynule a foneticky správně náročnější text, rozliší základní informace, postihne specifické informace - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní informace, porozumí výstavbě textu - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvisle vypráví své zážitky, vyjádří svůj názor a stanovisko bez gramatických chyb - reprodukuje obsah textu nebo promluvy v hlavních bodech - sestaví a přednese referát na dané téma, vysvětlí problém a navrhne jeho řešení - předá získané informace z textu, promluvy (nahrávka) - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc, vyjádří a obhájí svůj názor - gramaticky správně vyjádří svůj názor a diskutuje na zadané téma 	<p>Jazykové prostředky a funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fonetika: <ul style="list-style-type: none"> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) - Pravopis <ul style="list-style-type: none"> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě - Lexikologie <ul style="list-style-type: none"> - zvládnutí složitějších struktur a textových typů, grafická úprava dokumentů (dotazník, úřední dopis) - rozšíření slovní zásoby prací s textem - Gramatika <ul style="list-style-type: none"> - jmenné tvary přídavných jmen - záporná zájmena - slovesné vazby odlišné od češtiny - vidové dvojice - větný a členský zápor - další typy infinitivních vět 	<ul style="list-style-type: none"> - OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Komunikativní funkce jazyka a zpy textů: - podrobný životopis, popis, úvaha - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu, jednoduchá prezentace - informace z médií	
Žák: - vyjádří svůj souhlasný i opačný postoj obhájí svůj názor - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách, porovná různé alternativy, rozvine argumentaci - s jistou mírou sebedůvěry dokáže reagovat v běžných situacích - používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu	Tematické okruhy a komunikační situace: - mediální svět - člověk a společnost	- OSV – Sociální komunikace - OSV – Morálka všedního dne - OSV – Spolupráce a soutěž - MDV – Mediální produkty a jejich význam - MDV – Uživatelé
- používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně - používá správně slovní zásobu k danému tématu - Chápe sociokulturní prostředí a umí vysvětlit rozdíly mezi ČR a zemí studovaného jazyka -	Reálie zemí studovaného jazyka: - Evropa - Česká republika a Evropa - Ruská federace - ruská kultura - Rusko - život v Rusku	- MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií - VMEGS – Žijeme v Evropě - VMEGS – Vzdělávání v Evropě a ve světě

Španělský jazyk

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů se vychází z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně.

Náplň učiva zahrnuje tématické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, popř. z českého jazyka a literatury

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel vede žáky k četbě beletrie v cizím jazyce, k diskusi o knize – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v cizím jazyce.
- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly – psaní jazykových prací – kompetence komunikativní. Výstup navazuje na produktivní řečové dovednosti a podrobně rozpracovává slohové útvary a postupy, kterým by se žák měl v průběhu VG naučit.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médii – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Na předmět navazuje volitelný předmět Konverzace v 2. cizím jazyce.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	3	3	4	3
Povinnost	PV	PV	PV	PV

1.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1	1.ročník běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům	Učivo přízvuk základní fonetické jevy	CJL úvod do studia gramatiky a slohu slovní zásoba	osobnostní a sociální výchova
KU2	rozumí jednoduché a zřetelné promluvě	pisemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech	zvuková a grafická stránka jazyka	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
KK1	aktivně využívá dvojjazyčný slovník	podstatná jména – rod, číslo, člen	spisovná výslovnost	
KK3	čte foneticky správně přiměřeně náročný text	přídavná jména časování sloves	indoevropské jazyky jazykověda	
KK4	rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům	slovesa ser-estar-hay otázka a zápor	IVT využití internetu ZSV psychologie	
KK6	v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu vyhledá známé výrazy a fráze odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu aktivně využívá dvojjazyčný slovník čte jednoduchý text v časopise vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů	věta jednoduchá a pořádek slov blízká budoucnost číslovky do 199 Slohové útvary dopis vyprávění – reprodukce popis Tematické okruhy rodina škola místo, kde žije bydlení volný čas a zájmová činnost Španělsko některé svátky, tradice španělsky mluvící země	GEO regionální geografie Evropy mimoevropské regiony	

1.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1	aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů	Komunikační situace pozdrav rozloučení se poděkování		
KU2	reprodukuje jednoduchý text	omluva a reakce na ni		
KK1	účastní se rozhovoru na známé téma	prosba a žádost		
KK3	dbá na jazykovou správnost	souhlas, nesouhlas		
KK4	adekvátně reaguje v komunikačních situacích	vyjádření názoru		
KK6	sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů napíše krátký dopis napíše krátké vyprávění vytvoří jednoduchý popi			

2.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1 KU2 KK1 KK3 KK4 KK6	<p>běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>aktivně využívá dvojjazyčný slovník</p> <p>odvodí význam méně známých slov z kontextu</p> <p>abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy</p> <p>rozumí instrukcím a požadavkům vyučujícího</p> <p>čte foneticky správně přiměřeně náročný text</p> <p>rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory)</p> <p>přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo</p> <p>seznámí se s různými technikami čtení</p> <p>čte jednoduchý text v časopise</p> <p>vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů</p> <p>reprodukuje jednoduchý text</p>	<p>Učivo</p> <p>písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech</p> <p>zvratná slovesa, nepravidelná sloves</p> <p>slovesné vazby</p> <p>ukazovací zájmena</p> <p>číslovky</p> <p>stupňování přídavných jmen</p> <p>gerundium</p> <p>budoucí čas</p> <p>Slohové útvary</p> <p>dopis formální i neformální</p> <p>vyprávění – reprodukce, popis</p> <p>Tématické okruhy</p> <p>rodina, vztahy a výchova</p> <p>škola a vzdělání</p> <p>místo, kde žije</p> <p>bydlení</p> <p>volný čas a zájmová činnost</p> <p>jídlo, oblékání, nákupy</p> <p>příroda a životní prostředí</p> <p>španělsky mluvící země mluvící země</p> <p>počasí, podnebí</p>	<p>IVT využití internetu</p> <p>ZSV psychologie</p> <p>GEO regionální geografie Evropy</p> <p>mimoevropské regiony</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

2.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1	účastní se rozhovoru na známé téma			
KU2	dbá na jazykovou správnost			
KK1	adekvátně reaguje v komunikačních situacích			
KK3	vyžádá si jednoduchou informaci			
KK4	zapojí se do konverzace			
KK6	napíše krátký dopis			
	napíše krátké vyprávění			
	vytvoří jednoduchý popis			

3.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1 KU2 KU3 KRP3 KK1 KK4 KK6	<p>rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu</p> <p>pochozí hlavní smysl autentické konverzace</p> <p>postihne různé názory a stanoviska</p> <p>pochozí smysl textu v učebnici</p> <p>pochozí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory)</p> <p>rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování</p> <p>adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích</p> <p>při své práci využívá různé typy slovníků</p> <p>vyhledá v textu hlavní myšlenky</p> <p>vyhledá v textu detailní informaci</p> <p>orientuje se v textu z učebnice</p> <p>stručně vyjádří svůj názor</p>	<p>základní zásady při užívání členu - shrnutí</p> <p>přídavná jména a míra vlastnosti</p> <p>stupňování přídavných jmen a příslovcí i nepravidelné</p> <p>minulé časy</p> <p>kladný a záporný rozkaz</p> <p>podmiňovací způsob</p> <p>souslednost časová</p> <p>infinitivní konstrukce</p> <p>Tématické okruhy</p> <p>lidé v mém okolí</p> <p>osobnosti</p> <p>práce</p> <p>volný čas</p> <p>životní styl (jídlo, tradice, svátky)</p> <p>tradice - porovnání s Českou republikou</p> <p>španělsky mluvící země</p> <p>orientace ve městě</p> <p>adresa</p> <p>zdraví, nemoci</p> <p>Komunikační situace</p> <p>odmítnutí</p> <p>vyjádření názoru, jednoduchý argument</p> <p>blahopřání</p>	<p>ZSV psychologie</p> <p>GEO regionální geografie Evropy</p> <p>mimoevropské regiony</p>	<p>osobnostní a sociální výchova</p> <p>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>multikulturní výchova</p>

3.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>reprodukuje přečtený či vyslechnutý text</p> <p>sestaví souvislé sdělení</p> <p>adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích</p> <p>zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji</p> <p>sestaví souvislý, jednoduše členěný text</p> <p>osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky</p>			

4.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1	rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma	jednoduché slovesné časy složené slovesné časy složitá souvětí	CJL indoevropské jazyky jazyková kultura ZSV psychologie GEO životní prostředí regionální geografie Evropy regionální geografie ČR mimoevropské regiony	osobnostní a sociální výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech multikulturní výchova
KU2		souslednost časová		
KU3	pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované	trpný rod subjuntiv podmínkové a časové věty		
KPR3		vyjádření příčiny a důsledku		
KK1	pochopí hlavní smysl textu v učebnici	infinitivy synonyma, antonyma		
KK4	pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu	opisné vyjadřování slovotvorba Slohové postupy		
KK6	osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků	vyprávění, popis, dopis, životopis		
	vyhledá v textu detailní informaci	Tématické okruhy sport zábava		
	stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma)	životní styl (jídlo, tradice, svátky) cestování španělsky mluvící země		
	reprodukuje přečtený či vyslechnutý text	kultura a umění, osobnosti Komunikační situace		
	adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích	vyjádření lítosti a porozumění radosti a spokojenosti sdělení stanoviska		
	v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci	zjišťování názoru		

4.ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1	sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu	argumentace, přesvědčování jednoduchý telefonní hovor		
KU2	užívá složitější spojovací výrazy			
KK1	logicky strukturuje text			
KK3	osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem			
KK4				
KK6	podrobně popíše událost či zážitek popíše své pocity napíše životopis, jednoduchý příběh, popis			

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností;
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu;
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů;

- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu;
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi;
- užívání kalkulátoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;
- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Matematika

5.2.1 Matematika

Charakteristika:

Matematika je základem mnoha vědních oborů. Nachází uplatnění ve všech oblastech lidské činnosti a je součástí naší kultury.

Matematika rozvíjí logické myšlení a paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí studenty pamatovat si pouze základní informace a vše ostatní si odvodit. Její součástí je rozvoj geometrické představivosti.

Hlavní cíl výuky matematiky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů a dovedností potřebných pro vysokoškolské studium i pro praktický život.

Rozsah výuky v 1. – 4. ročníku viz tabulka, ve 3. nebo 4. ročníku volitelný seminář s rozšiřujícím učivem 2 hodiny týdně a ve 4. ročníku volitelný seminář s opakováním k maturitě 4 hodin týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

všeobecné zaměření

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	3	4	3,5	4
Povinnost	P	P	P	P

Zařazená průřezová témata

Matematika

Osobnostní a sociální výchova

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- Číselné obory (kvinta + 1. ročník)

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

- Základní poučení o výrocích (kvinta + 1. ročník)
- Lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy (kvinta + 1. ročník)
- Polohové vlastnosti ve stereometrii (septima + 3. ročník)
- Pravděpodobnost (oktáva + 4. ročník)

Sociální komunikace

- Lineární rovnice a nerovnice s více neznámými a jejich soustavy (kvinta + 1. ročník)

Spolupráce a soutěž

- Množiny (kvinta + 1. ročník)
- Konstrukční úlohy (sexta + 2. ročník)
- Goniometrické vzorce (sexta + 2. ročník)
- Kuželosečky (septima + 3. ročník)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, globální problémy, jejich příčiny a důsledky

- Statistika (oktáva + 4. ročník)
- Posloupnosti a jejich vlastnosti (oktáva + 4. ročník)

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují soubor vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě.

1. Kompetence k učení

- stanovení časového plánu
- osvojování základních matematických pojmů a vztahů
- vytváření zásoby metod řešení úloh a problémů
- čtení a zapisování v symbolickém jazyce matematiky

- hledání souvislostí jednotlivých kapitol matematiky
- odhadování výsledků numerických výpočtů
- rozvoj logického myšlení a úsudku
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti
- práce s matematickými tabulkami a kalkulátorem
- zjištění vlastní chyby, její příčiny a následná náprava
- přehledné uspořádání získaných informací

2. Kompetence k řešení problémů

- seznámení s úkolem, který se má vyřešit
- návrh metod, které připadají v úvahu při řešení problému (možnost týmové práce)
- výběr optimálního řešení formulace a obhajoba závěru
- zjišťování potřebných informací (tabulky, učebnice)
- vlastní řešení, vyhodnocení, diskuze

3. Kompetence komunikativní

- využití dostupných prostředků komunikace, užití matematické symboliky
- jasné a srozumitelné vyjadřování jak v mluveném tak ve psaném projevu
- reakce na připomínky, poznámky ostatních
- využití myšlenek ostatních, nezesměšňování slabších spolužáků
- přiznání své chyby
- vhodná prezentace své práce

4. Kompetence sociální a personální

- zapojení se do práce ve skupině
- zodpovědné plnění zadaného úkolu, obhajoba správného názoru
- přiznání své chyby v opačném případě, omluva ostatním
- schopnost požádat o zopakování nepochopeného
- ochota pomoci jinému
- pocit radosti ze společného úspěchu
- vyhodnocení úspěchů i neúspěchů

5. Kompetence občanské

- neprosazování za každou cenu svůj zájem proti zájmům ostatních
- seznamovat se postupně s historií matematiky
- respektování názorů ostatních
- kritiku provádět taktně a uváženě
- uvědomování si svých práv i povinností
- chránit zdraví své i ostatních, nedělat nic, co poškozuje životní prostředí

6. Kompetence k podnikavosti

- rozvíjení osobního i odborného potenciálu
- úvaha o možnostech budoucí profese
- přicházení s vlastními nápady, umění přijímat a vyrovnávat se s novou situací
- průběžné hodnocení výsledků své práce
- stanovení cílů, které jsou přiměřeně náročné z hlediska vlastních možností
- nespokojit se s jedním řešením, hledat výhodnější a efektivnější postupy
- nacházet motivaci pro práci a řešení úkolů
- naučit se plánovat svůj čas, svou činnost
- kriticky vyhodnocovat způsoby dosažení cíle

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- přizpůsobit výuku konkrétnímu postižení a potřebám žáka
  - náhradní učebnice ve škole
  - umožnění kopírování sešitů
  - možnosti využití kalkulačky
  - navýšení času na kontrolní práce
  - individuální zadávání domácích úloh a pomoc při jejich řešení
  - ve větší míře spolupracovat s rodiči

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Podporovat žáky mimořádně nadané, podněcovat snahu těchto žáků, dovídat se v každé hodině něco nového, třeba nad rámec učiva. Zadávat příklady navíc, vyžadovat jiná řešení, hledat souvislosti, které ostatní žáci neobjeví.

Pokud je ve třídě několik výborných a mimořádně nadaných studentů, lze při vhodných hodinách výuky vytvářet menší skupiny. Výuku lze střídat se samostudiem s využitím práce u počítače. Snažit se zapojit tyto studenty do soutěží – olympiády apod.

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KU 1, KU 2, KRP 1</p> <p>KRP 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje, zdůvodňuje pravdivost a nepravdivost vlastních hypotéz • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět • vysvětlí vztahy mezi číselnými obory (čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce) • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy 	<p style="text-align: center;">1. ročník</p> <p>Teorie množin, výroková logika, teorie čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> • množiny, operace s množinami • výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky, složené výroky • definice, věta, důkaz • číslo, proměnná • přirozená čísla, dělitelnost, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky • celá čísla • racionální čísla • reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota <p>Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem • druhá a n-tá odmocnina 	<p>FYZ (I) -> Fyzikální veličiny a jejich měření</p> <p>CHE (I) -> veličiny a výpočty v chemii</p> <p>IVT (I) -> Hardware a software</p> <p>FYZ (I) -> Fyzikální veličiny a jejich měření</p> <p>CHE (I) -> veličiny a výpočty v chemii</p> <p>IVT (I) -> Tabulkový procesor</p>	<p>viz úvod</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU 2, KRP 3, KK 2	<ul style="list-style-type: none"> • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje při řešení rovnic a nerovnic • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav 	Rovnice a nerovnice <ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice a nerovnice • kvadratická rovnice a nerovnice • rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou pod odmocninou • soustavy lineárních rovnic 	FYZ (I) -> Pohyb těles a jejich vzájemné působení CHE (I) -> veličiny a výpočty v chemii IVT (I) -> Tabulkový procesor MAT (II) -> Funkce a trigonometrie MAT (III) -> Analytická geometrie v rovině	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK 2	<ul style="list-style-type: none"> načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů 	<p style="text-align: center;">2. ročník</p> <p>Funkce a trigonometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> obecné poznatky o funkcích lineární funkce, konstantní funkce kvadratická funkce funkce absolutní hodnota lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost mocninné funkce (s přirozeným, celým a racionálním exponentem) exponenciální a logaritmické funkce, logaritmy, vlastnosti logaritmů exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice oblouková míra a orientovaný úhel goniometrické funkce, vztahy mezi nimi goniometrické rovnice a nerovnice trigonometrie, sinová a kosinová věta <p>Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> klasifikace rovinných útvarů polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů, dvojice úhlů trojúhelníky a čtyřúhelníky, kružnice obvody a obsahy rovinných útvarů množiny bodů dané vlastnosti konstr. úlohy řešené pomocí množin bodů shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení podobná zobrazení: stejnolehlost konstr. úlohy řešené pomocí zobrazení 	<p>MAT (I) -> Rovnice a nerovnice</p> <p>IVT (I) -> Tabulkový procesor</p> <p>FYZ (II) -> Zvuk</p> <p>CHE (I) -> veličiny a výpočty v chemii</p> <p>BIO (III) -> Ekologie</p> <p>MAT (III) -> Stereometrie</p> <p>FYZ(II, III) -> Vlnění mechanické a elektromagnetické</p>	viz úvod
KRP 5	<ul style="list-style-type: none"> používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary využívá náčrt při řešení rovinného problému řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> klasifikace rovinných útvarů polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů, dvojice úhlů trojúhelníky a čtyřúhelníky, kružnice obvody a obsahy rovinných útvarů množiny bodů dané vlastnosti konstr. úlohy řešené pomocí množin bodů shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení podobná zobrazení: stejnolehlost konstr. úlohy řešené pomocí zobrazení 	<p>GEO (I) -> Znázornění Země na mapách</p> <p>FYZ (III) -> Světlo - paprsková optika</p> <p>MAT (III) -> Stereometrie</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU 2, KRP 1, KRP 5	<ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvech v rovině • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky 	<p style="text-align: center;">3. ročník</p> <p>Analytická geometrie v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovaná úsečka, vektor a operace s vektory • kartézská soustava souřadnic • souřadnice bodu a vektoru • lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost • velikost vektoru • skalární součin vektorů • odchylka dvou vektorů • parametrické vyjádření přímky v rovině, • obecná rovnice přímky, směrnice tvar • kuželosečky: kružnice, elipsa, parabola a hyperbola • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky a její rovnice <p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha dvou přímk, přímky a roviny, dvou a tří rovin • kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny • volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou • metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky • tělesa: hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule, mnohostěny • povrchy a objemy těles 	<p>MAT (I) -> Rovnice a nerovnice</p> <p>FYZ (I, III)-> Vektorové veličiny</p>	viz úvod
KRP 3 KRP 5	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení problému • správně používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha dvou přímk, přímky a roviny, dvou a tří rovin • kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny • volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou • metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky • tělesa: hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule, mnohostěny • povrchy a objemy těles 	<p>MAT (II) -> Planimetrie</p> <p>MAT (II) -> Funkce a trigonometrie</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU 3, KK 3	<ul style="list-style-type: none"> • řeší reálné problémy s kombinator. podtextem (vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (užívá výpočetní techniku) <p>reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy</p>	<p style="text-align: center;">4. ročník</p> <p>Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> • kombinatorika: základní kombinatorická pravidla, elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúh. • pravděpodobnost: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů • statistika: analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky 	<p>IVT (I) -> Tabulkový procesor</p> <p>BIO (III) -> Genetika</p>	
KRP 2, KRP 5, KK 3	<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice 	<p>Posloupnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • definice a určení posloupností (vzorcem pro n-tý člen a rekurentně) • vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost • finanční matematika, finanční gramotnost 	<p>IVT (I) -> Tabulkový procesor</p> <p>ZSV (II) -> Ekonomie</p>	

5.3 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Smyslem vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ je sledování jednotlivých složek přírody a hledání vztahů mezi nimi. Současně je důležité i pochopení přírodních zákonitostí ve vztahu k člověku, ve smyslu rozpoznání možností využití přírodních zdrojů ale i možných nebezpečí a rizik. Nezbytnou součástí je i uplatnění teoretických znalostí a dovedností při praktických činnostech a exkurzích. Cílem vyučovacích předmětů je rovněž poskytnutí možnosti pro samostatnou tvůrčí práci a logické myšlení nejen v rámci vyučování. Důležitou složkou je i navázání kladného vztahu k přírodě.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Biologie
- Fyzika
- Chemie
- Geografie

Zařazená průřezová témata

Chemie

1. Osobnostní a sociální výchova

- Poznání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Sociální komunikace
- Spolupráce a soutěž

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Globalizační a rozvojové procesy**
- **Globální problémy, jejich příčiny a důsledky**
Atom. Přírodní zdroje uhlovodíků. Hydroxyderiváty. Nitrosloučeniny. Aminy. Nukleové kyseliny. Metabolismus sacharidů. Syntetické makromolekulární látky. Léčiva, pesticidy, barviva.
- **Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce**
- **Žijeme v Evropě**
- **Vzdělávání v Evropě a ve světě**

3. Environmentální výchova

- **Problematika vztahů organismů a prostředí (Enzymy. Vitaminy. Hormony.)**
- **Člověk a životní prostředí**
Atom. Vodík. s- prvky a jejich sloučeniny. p- prvky a jejich sloučeniny. d- a f-prvky a jejich sloučeniny. Uhlovodíky s jednoduchými vazbami. Areny. Přírodní zdroje uhlovodíků.
Halogenderiváty.
Syntetické makromolekulární látky.
Léčiva, pesticidy, barviva.

Geografie

1. Osobnostní a sociální výchova

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - průběžně
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - průběžně
- Sociální komunikace - průběžně
- Morálka všedního dne - průběžně
- Spolupráce a soutěž - průběžně

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Globalizační a rozvojové procesy - Regionální geografie - Evropa
- Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Regionální geografie
- Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - Regionální geografie
- Žijeme v Evropě - Regionální geografie-Evropa

3. Multikulturní výchova

- Základní problémy sociokulturních rozdílů - Regionální geografie

4. Environmentální výchova

- Problematika vztahů organismů a prostředí - Biosféra
- Člověk a životní prostředí - Biosféra
- Životní prostředí regionu a České republiky - Česká republika

5. Mediální výchova

- Mediální produkty a jejich významy - Regionální geografie
- Uživatelé - Regionální geografie
- Role médií v moderních dějinách - Regionální geografie

Fyzika

1. Osobnostní a sociální výchova

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - průběžně
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - průběžně
- Sociální komunikace - průběžně
- Morálka všedního dne - průběžně
- Spolupráce a soutěž - průběžně

2. Environmentální výchova

- Člověk a životní prostředí / energie, tepelné motory, ochrana proti hluku, energetika, škodlivost některých druhů záření, ochrana před účinky jaderného záření

Biologie

1. Osobnostní a sociální výchova

2. Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- Rozvoj schopnosti poznávání - obecná biologie - obecné vlastnosti organismů
- Rozvoj schopnosti poznávání - genetika - rozmnožování a dědičnost
- Rozvoj schopnosti poznávání - klasická genetika - základní genetické pojmy
- Rozvoj schopnosti poznávání - molekulární genetika - genetika člověka a ekologie živočichů

3. Morálka všedního dne

- Řešení problémů a morálních dovedností - obecná biologie - buněčná stavba organismů
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - genetika - pohlavní choroby
- Řešení problémů a rozhodovací dovednost - klasická genetika - dědičnost člověka
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - základy genetiky člověka - dědičné choroby
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - molekulární genetika - šlechtěné druhy rostlin a živočichů

4. Environmentální výchova

5. Problematika vztahů organismů a prostředí

- Řešení problémů životního prostředí - obecná biologie - základní podmínky života
- Řešení problémů životního prostředí - genetika - buněčné dělení
- Řešení problémů životního prostředí - molekulární genetika - genové inženýrství, mutace

6. Člověk a životní prostředí

- Vztah člověka k prostředí, základní podmínky života a vztahy mezi organismy - ekologie - ekologie rostlin, živočichů a člověka

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou integrace. Během výuky je přihlíženo k individuálním potřebám žáka a k diagnostikovaným poruchám. Studentům je poskytnuto více času pro řešení laboratorních cvičení. Zohledňuje se omezení při hodnocení protokolů z laboratorních cvičení. Je nabídnuta pomoc při řešení úkolů a umožněna konzultace nad rámec výuky.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Umožnit rozšiřování poznatků formou zadávání samostatných úkolů a řešení složitějších problémů z oboru. Žáky s mimořádným nadáním připravit na reprezentaci školy na soutěžích i v osobním životě. Rovněž poskytnout konzultace nad rámec výuky a zprostředkovat spolupráci s odbornými pracovišti. Využít nadání studentů ke zpestření výuky. Podpořit studenty ve využívání moderních informačních technologií a nových metod experimentů v biologii, chemii a fyzice.

5.3.1 Fyzika

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2,5	3	2	0
Povinnost	P	P	P	0

Charakteristika:

Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje problémy spojené se zkoumáním přírody, kooperuje s dalšími předměty z této vzdělávací oblasti a s matematikou. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší poznání přírody, porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě a připravuje je k dalšímu vysokoškolskému studiu v příbuzných oborech. Významné je zaměření na vztah přírody a člověka, a to jak z pohledu závislosti člověka na přírodě, tak zkoumání vlivu lidské činnosti na stav životního prostředí i lidského zdraví.

Žáci se naučí porozumět mnoha dějům, které okolo nás probíhají, systematicky pozorovat různé fyzikální objekty a procesy, měřit různé fyzikální vlastnosti objektů. Získané výsledky se učí formálně korektně zpracovávat, prezentovat a využívat pro své vlastní učení. Vyhledávají v různých pramenech potřebné informace, navrhují a používají různé metody práce. Učí se oponovat pseudovědeckým a populistickým názorům.

Fyzika navazuje na všechny přírodovědné poznatky, které žáci získali v předchozím studiu. Žáci si osvojují důležité dovednosti: učí se objektivně a spolehlivě pozorovat, podle možností experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat závěry.

Poznámky:

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a fyzikální laboratoř.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KRP 3</p> <p>KU 2</p> <p>KU 3</p> <p>KU 4</p> <p>KRP 1</p>	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření ▪ rozliší základní a odvozené veličina a jednotky, převádí jednotky ▪ rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh <ul style="list-style-type: none"> ▪ klasifikuje pohyby podle různých kritérií ▪ užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených <ul style="list-style-type: none"> ▪ určí v konkrétních situacích síly působící na těleso a určí výslednici sil ▪ využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles a zdůvodňování stavů těles <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh ▪ uvádí souvislost mechanické energie s prací 	<p>Fyzikální veličiny a jejich měření</p> <p>- soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI)</p> <p>- absolutní a relativní odchylka měření</p> <p>- jednoduché operace se skalárními a vektorovými veličinami</p> <p>Pohyb těles a jejich vzájemné působení</p> <p>- kinematika hmotného bodu – vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení</p> <p>- dynamika hmotného bodu – hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; třecí síla; valivý odpor;</p> <p>práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie</p> <p>gravitační a tíhová síla, gravitační pole,</p>	<p>MAT – převody jednotek, vektorová algebra</p> <p>MAT – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce</p> <p>TEV – pohyb lyžaře</p> <p>MAT – vektorová algebra</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Žijeme v Evropě</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KRP 4 KRP 6 KK 2 KO 1 KRP 4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní silové působení gravitačního pole ▪ rozliší tíhovou a gravitační sílu ▪ objasní pohyby v gravitačním poli, řeší je i z pohledu mechanické energie ▪ určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil a výsledný moment sil ▪ aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny 2. ročník ▪ objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou ▪ aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh ▪ využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu ▪ formuluje zákon zachování energie pro tepelné děje ▪ analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles 	<p>vrhy těles; Keplerovy zákony</p> <p>tuhé těleso a jeho pohyby, moment síly, těžiště tělesa;</p> <p>mechanika kapalin, tlaková síla, tlak;</p> <p>Stavba a vlastnosti látek</p> <p>- kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství</p> <p>- termodynamika – termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech</p> <p>- stavová rovnice a tepelné děje</p> <p>- vlastnosti látek – normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin;</p>	<p>GEO – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka</p> <p>ZSV – filosofie – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá</p>	<p>Environmentální výchova – Problematika vztahu organismu a prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KRP 4</p> <p>KSP 7</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů ▪ objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek ▪ předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu ▪ objasní princip vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění ▪ využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh ▪ objasní silové působení elektrostatického pole ▪ porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant ▪ využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů ▪ aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	<p>skupenské a měrné skupenské teplo; tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění sytá pára, fázový diagram</p> <p>Pohyb těles a jejich vzájemné působení - mechanické kmitání a vlnění – kinematika a dynamika kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda, frekvence a energie; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita</p> <p>Elektromagnetické jevy - elektrický náboj a elektrické pole – elektrický náboj a jeho zachování; Coulombův zákon; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor</p> <p>- elektrický proud v látkách – proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda</p>	<p>GEO - atmosféra</p> <p>HUV – akustika, mechanické zdroje zvuku BIO – lidské ucho, principy vnímání zvuku GEO – seismické vlny</p> <p>FYZ – analogie s gravitačním polem</p> <p>CHE - elektrolýza</p>	<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KO 2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvádí základní vlastnosti magnetického pole <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení ▪ popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi ▪ porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích ▪ využívá analogie elektromagnetického vlnění a mechanického vlnění ▪ uvede příklady využití elektromagnetického vlnění v praxi v celém jeho spektru 	<p>- magnetické pole – pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická síla, magnetická indukce; indukované napětí,</p> <p>- střídavý proud – harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; obvody střídavého proudu, výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor</p> <p>- elektromagnetické kmity</p> <p>- elektromagnetické záření – elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření</p> <p>- vlnové vlastnosti světla – šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla</p>	<p>GEO – magnetické pole Země</p> <p>BIO – využití záření v praxi, škodlivost záření</p>	
KK 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy 	<p>Světlo - paprsková optika optické zobrazování – zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa</p>	<p>BIO – fyziologie vidění a jeho poruch</p>	
KK 2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů 	<p>Mikrosvět kvanta a vlny - foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic</p>		<p>Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK 3 KK 5 KO 6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů ▪ vysvětlí duální podstatu částic ▪ posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance ▪ využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek ▪ vysvětlí principy využití jaderné energie ▪ navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření ▪ využívá matematický aparát k řešení fyzikálních úloh ▪ dokáže uvést souvislosti mezi jevy zasahujícími do více oblastí fyziky	<p>atomy - kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce; jaderný reaktor</p> <p>Systematizace poznatků - uvedení do souvislostí všech probraných dějů a jevů s využitím zdokonaleného matematického aparátu - aplikace fyzikálních poznatků v praxi</p>	<p>CHE – spektrální analýza, periodická soustava prvků, CHE – jaderné reakce, kvantová čísla</p>	

5.3.2 Chemie

Charakteristika:

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (stanovené RVP GV), vzdělávacího oboru Chemie a dále z tematického okruhu Člověk a životní prostředí, z průřezového tématu Environmentální výchova.

V předmětu chemie jsou integrovány ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví tematické okruhy: Návykové látky, osobní bezpečí.

Z předmětu geologie je integrována v 1. ročníku chemie témata minerály a voda.

Chemie je koncipována jako předmět, který má umožnit žákům nahlédnout do základů chemie a biochemie.

Žáci se učí hledat souvislosti mezi chemickými ději probíhajícími v přírodě. Takto nabyté znalosti by měli umět uplatnit v běžném životě, což je umocněno též osvojením si praktických dovedností v laboratorních cvičeních.

Studium chemie zahrnuje obecnou, anorganickou, organickou chemii a je završeno osvojením si základů biochemie.

Základní formou výuky je výklad často doplňovaný demonstračními pokusy. To vše je zpřesňováno videem, ukázkami z internetu, referáty a prezentacemi. Žáci s větším zájmem o chemii se zúčastňují chemické olympiády na úrovni školního, okresního a podle výsledků i krajského kola.

Časové vymezení předmětu:

1. ročník : 2 hodiny + 0,5 hodiny cvičení
2. ročník : 2 hodiny + 1 hodiny cvičení
3. ročník : 2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Hodiny chemie se vyučují zčásti ve specializované posluchárně přírodních věd, vybavené počítačem s připojením na internet, interaktivní tabulí, projektorem a videem. Laboratorní cvičení jsou zaměřena na praktické úlohy prováděné v chemické laboratoři.

Na povinné hodiny navazují volitelné semináře – jak praktický, tak i teoretický, kde dochází k prohloubení probírané látky a dostatečné přípravě na přijímací zkoušky a studium na vysokých školách přírodovědného zaměření.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2,5	3	2	-
Povinnost	P	P	P	-

Učitelé v předmětu chemie využívají následující postupy pro dosažení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení - KU

- zadává úkoly při frontálních a demonstračních pokusech, které žáci musí samostatně zpracovat zápisem závěrů protokolů, objevit a zdůvodnit, zapsat chemickou symbolikou průběh děje a svůj zápis zdůvodnit

Kompetence k řešení problémů - KPR

- důsledně dohlíží na jejich řešení
- pomáhá studenty směřovat ke správným zdrojům informací potřebných k řešení zadaných problémů

kompetence komunikativní – KK

- v průběhu hodin (i laboratorních cvičení) vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci (otevřeně s žáky komunikuje)
- vede studenty k souvislému a dobře formulovanému projevu
- problémové úlohy zadává tak, aby žáci museli při jejich plnění kombinovat různé komunikační zdroje (např. internet,..)

kompetence sociální a personální – KSP

- zadává studentům skupinovou práci a vytváří podmínky, které každému umožní zapojit se do činnosti
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu studentů
- věnuje se jak mimořádně nadaným, tak i slabým studentům (individuální přístup)
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede studenty k ochraně zdraví
- pomáhá svým výkladem k vytvoření návyků zdravého životního stylu (především v oblasti stravování)

kompetence občanské – KO

- vede studenty k ekologickému myšlení (např. třídění odpadu)
- je pro žáky příkladem ve vztahu k přírodě
- nabádá žáky k ochraně životního prostředí a zdraví
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám

kompetence pracovní - KP

- vede studenty k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravu na budoucí studium (resp. povolání)
- vede studenty k bezpečnému ovládnutí laboratorní techniky při práci v chemické laboratoři
- důsledně dohlíží na dodržování zásad bezpečnosti při práci v laboratoři

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK, KO	<ul style="list-style-type: none"> • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • dokáže rozlišit jednotlivé typy směsí, navrhne postupy oddělení složek ze směsi • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • vytváří názvy a vzorce základních anorganických sloučenin • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<p>Složení látek, třídění látek, metody oddělování složek směsí, soustava.</p> <p>Látkové množství molární hmotnost hmotnostní a objemový zlomek molární objem.</p> <p>Názvosloví anorganických látek</p> <p>Vývoj názorů na složení a strukturu atomu, atomové jádro, radioaktivita elektronový obal atomu, periodický zákon a periodická soustava prvků.</p> <p>Klasifikace chemických vazeb, vaznost kovalentní vazba vazba polární a iontová.</p>	<p>BIO (I) -> Obecná biologie VYV (II) -> Umělecký proces a jeho vývoj</p> <p>GEO – vzorce minerálů</p> <p>FYZ (I) -> Stavba a vlastnosti látek FYZ (III) -> Mikrosvět</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK, KO, KP	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • využívá vybrané metody identifikace minerálů • určí nerostné složení běžných hornin • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • charakterizuje významné zástupce kovů, a jejich surovinové zdroje a způsob výroby, použití v praxi a vliv na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Reakční teplo, exotermická a endotermická reakce, termochemické zákony, rychlost chemické reakce, faktory ovlivňující rychlost chemické reakce.</p> <p>Vodík, kyslík, voda vzácné plyny, halogeny, síra, dusík, fosfor, uhlík a jejich sloučeniny.</p> <p>Společné vlastnosti kovů, alkalické kovy a kovy alkalických zemin, vlastnosti významných d- prvků.</p>		<p>Člověk a životní prostředí Životní prostředí ČR</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU,KO, KP	<ul style="list-style-type: none"> • využívá vybrané metody identifikace minerálů • určí nerostné složení běžných hornin • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin, aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie, využívá i triviální a dvousložkové názvosloví pro známé sloučeniny z praxe • zvládne rozdělení organických sloučenin do základních skupin včetně nejvýznamnějších zástupců zaměří se na hodnocení jejich využívání v praxi • charakterizuje základní deriváty organických sloučenin, jejich výskyt v přírodě a výroby předpoví ze struktury chemické chování derivátů zapíše schémata nebo rovnicemi základní reakce derivátů 	<p>Vlastnosti atomu uhlíku, izomerie názvosloví organických látek, typy vzorců a surovinové zdroje organických sloučenin.</p> <p>Alkany a cykloalkany, alkeny a alkadieny, alkyny, aromatické uhlovodíky.</p> <p>Halogenderiváty, organokovové sloučeniny, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty uhlovodíků.</p>	<p>BIO (I) -> Obecná biologie BIO (II) -> Antropologie BIO (III) -> Cytologie BIO (III) -> Genetika</p>	<p>Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v přípravě a využití syntetických makromolekulárních látek • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<p>Obecné vlastnosti makromolekulárních látek. Polymerace polykondenzace, polyadice. Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty.</p> <p>Lipidy, sacharidy, bílkoviny, nukleové kyseliny enzymy, vitamíny a hormony.</p>		

5.3.3 Biologie

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	3	2,5	2	-
Povinnost	P	P	P	-

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

Student využívá při zkoumání přírodních faktů různých metod poznávání (např. pozorování preparátů pod optickou technikou, botanických a zoologických exemplářů v biologické sbírce), antropometrická měření, experimentální práce a práce s biologickými klíči a atlasy). Umí systematizovat (používat biologické systémy a zvládá práci s nimi). Vytváří biologické preparáty, herbáře a rozšiřují biologické sbírky o další přírodniny. Při reprezentaci školy v biologických olympiádách si dále rozšiřuje své znalosti a uplatňuje je v praxi.

2. Kompetence k řešení problémů

Studenti ověřují vyslovené hypotézy (kontrola výsledků, laboratorní činnosti) a hledají optimální řešení daného problému. Postupují od jednoduchých problémů ke složitějším. Pochopí, že řešená úloha může mít jedno i více řešení nebo žádné. Hledají vlastní řešení i s poznatkem, že nemusí být vždy správné nebo že se pokus nezdaří. Aktivně vyhledávají informace potřebné k řešení a dosažení cíle laboratorní činnosti.

Dokáží formulovat závěry získané na základě svých vlastních výsledků, i když nebudou vždy správné, obhájí postup práce, vyhodnocení i výsledek.

3. Kompetence komunikativní

Používá různé tabulky, diagramy a grafy k vyhodnocení svých výsledků a dokáže zpřehlednit získané hodnoty své laboratorní činnosti. Zpracovává výsledky srozumitelně, volí vhodné postupy, logicky řadí nejen prováděné kroky a pracuje v logickém sledu. Dokáže spolupracovat v menších i větších skupinách, přijímá názory druhých na danou problematiku, dokáže o nich diskutovat a respektovat je. Hovoří o poznaných souvislostech a využívá je v praxi.

4. Kompetence sociální a personální

Zvládá náročnější úkoly, dosahuje pocitu sebeuspokojení a začleňuje se do pracovních skupin a snaží se být užitečný při řešení skupinových problémů. Díky dosaženým výsledkům zvyšuje své sebevědomí a pozici ve skupině.

5. Kompetence občanské

Uvědomuje si své chování ve vztahu k přírodě a k životnímu prostředí. Chápe ekologické souvislosti a environmentální problémy, zaujímá životní postoje a přijímá sociální kodexy společnosti. Umí se šetrně chovat k přírodním systémům, ke svému zdraví, ale i ke zdraví jiných (umí poskytnout první pomoc, zareagovat adekvátně na krizové situace). Žije zdravým způsobem života a přijímá pravidla zdravé výživy.

6. Kompetence pracovní

Učí se bezpečně používat biologické pomůcky, potřeby, biologický materiál, chemikálie (dodržuje laboratorní řádu a pravidla bezpečnosti práce s biologickým materiálem a chemikáliemi). Dbá na hygienická pravidla a předchází úrazům v laboratoři. Dostatečně využívá poznatků a vědomostí získaných na biologických exkurzích a terénních cvičeních.

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Biologie pokrývá část vzdělávací oblasti Člověk a příroda, stanovenou RVP GV, konkrétně vzdělávací obor Biologie. Do oboru je integrována Geologie a část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět se podílí na integraci průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Časové a organizační vymezení:

Biologie se vyučuje společně v celé třídě v prvním, druhém a třetím ročníku čtyřletého studia.

V zaměření Gymnázium všeobecné se vyučuje ve všech třech ročnících s hodinovou dotací dvě hodiny týdně. Ve druhém ročníku všeobecného zaměření je biologické cvičení.

Na povinný předmět Biologie navazuje ve čtvrtém ročníku všeobecného zaměření volitelný Seminář z biologie. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Biologie jako přírodovědný předmět:

- rozvíjí logické myšlení a paměť studentů
- napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení
- vede ke srozumitelné a věcné argumentaci.
- učí studenty na základě základních informací odvozovat a uvědomovat si další souvislosti v biologii ale i v dalších oblastech vzdělávání.
- rozvíjí praktické dovednosti
- vede k pochopení podstaty života
- vede k pochopení, že člověk je zodpovědný za svoje zdraví a za zdraví jiných lidí
- vede k ochraně přírodního bohatství

Hlavní cíl výuky biologie spočívá:

- v aktivním řešení úloh a problémů
- v získání znalostí a dovedností potřebných pro praktický život.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou integrace. Během výuky je přihlíženo k individuálním potřebám žáka a diagnostikovaným poruchám. Studentům je poskytnuto více času pro řešení laboratorních cvičení z biologie. Zohledňuje se omezení při hodnocení protokolů z laboratorních cvičení. Je nabídnuta pomoc při řešení biologických úkolů a umožněna konzultace nad rámec výuky.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Umožnit rozšiřování poznatků formou zadávání samostatných úkolů a řešení složitějších problémů z oboru biologie. Žáky s mimořádným nadáním připravit na reprezentaci školy na soutěžích i v osobním životě. Rovněž poskytnout konzultace nad rámec výuky a zprostředkovat spolupráci s odbornými pracovišti. Využít nadání studentů ke zpestření výuky. Podpořit studenty ve využívání moderních informačních technologií a nových metod experimentů v biologii.

1. ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU, KR, KK, KS, KO, KP	<ol style="list-style-type: none"> 1) stručně charakterizuje složení bioplasmy 2) vysvětlí základní projevy živé hmoty <ol style="list-style-type: none"> 1) popíše základní projevy organismů <ol style="list-style-type: none"> 1) orientuje se v základním rozdělení 2) živých soustav na naší planetě <ol style="list-style-type: none"> 1) popíše stavbu těla virů, jejich reprodukci 2) stručně charakterizuje virózy, zaměří se především na prevenci <ol style="list-style-type: none"> 1) popíše stavbu bakteriální buňky, reprodukci bakterií 2) uvede na příkladech z běžného života -význam bakterií v přírodě i pro člověka stručně charakterizuje bakteriózy, zaměří se především na prevenci <ol style="list-style-type: none"> 1) stručně charakterizuje doménu <i>Archea</i> 	<p>Bioplasma</p> <ul style="list-style-type: none"> - voda, organické a anorganické látky - metabolismus <p>organismus, obecné vlastnosti organismů</p> <p>taxonomie organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - taxonomické jednotky - domény – Bakterie, Archea, Eukarya <p>Viry</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba virionu - reprodukce virů - základní virózy, prevence <p>Doména Bakteria</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba bakteriální buňky - saprofytismus a patogenita bakterií - základní bakteriózy, prevence <p>Doména Archea</p>	<p>CHE – organická a anorganická látky</p> <p>CHE- organické látky</p> <p>CHE – organické látky VKZ</p> <p>VKZ</p>	<p>EV - ekosystémy</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ol style="list-style-type: none"> 1) popíše základní rozdíly mezi buňkou prokaryotickou a eukaryotickou 2) popíše základní rozdíly ve stavbě buňky rostlin a živočichů a objasní funkci základních organel <ol style="list-style-type: none"> 1) zhodnotí význam jednobuněčných organismů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s prvoky (prevence protozoálních nemocí) 2) vysvětlí základní způsoby reprodukce Protozoí 3) orientuje se v základním systému Protozoí <ol style="list-style-type: none"> 1) zhodnotí význam chromist v přírodě i pro člověka 2) orientuje se v základním systému chromist <ol style="list-style-type: none"> 1) vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích 2) orientuje se v základním systému hub 3) rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků 	<p>Stavba eukaryotické buňky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní buněčné organely, jejich funkce - srovnání buňky prokaryotické a eukaryotické <p>Doména Eukarya - Protozoa</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce prvoků - systém prvoků, patogenita prvoků <p>Doména Eukarya - Chromista</p> <p>Doména Eukarya</p> <p>Houby</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika houbové buňky - systém hub - význam hub, prevence otravy jedovatými houbami 	<p>CHE – organické látky, biochemie</p> <p>CHE - toxikologie VKZ</p>	<p>EV - ekosystémy</p> <p>EV - ekosystémy</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>4) poskytne první pomoc při otravě houbami</p> <p>5) objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p> <p>1) rozlišuje a vysvětluje stavbu a funkci živočišné buňky, vysvětlí princip hierarchičnosti stavby těla živočichů</p> <p>2) vysvětlí základní principy reprodukce živočichů</p> <p>1) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>2) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>3) zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>Živočichové stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování živočichů <p>vývoj, vývin a systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - diblastika - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy 	<p>GEO - biogeografie VKZ</p>	<p>EV - ekosystémy; - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ol style="list-style-type: none"> 1) aplikuje praktické metody poznávání přírody 2) dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů</p>		

2. ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KU, KR, KK, KS, KO, KP</p>	<p>1) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané savce, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>2) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>3) zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>1) rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>2) orientuje se v názorech na vznik Země i života</p> <p>1) orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<p>Živočichové - savci</p> <p>Paleontologie vznik a vývoj života na Zemi</p> <p>Antropologie fylogeneze člověka</p>	<p>GEO - biogeografie</p> <p>CHE - biochemie GEOLOGIE</p> <p>DEJ – pravěk, GEO –fyz. zeměpis GEOLOGIE</p>	<p>EV - ekosystémy; - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV - ekosystémy; - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VMEGS – jsme Evropané OSV - komunikace</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>1) určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>1) rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</p> <p>2) aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p> <p>3) vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>4) vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje</p>	<p>anatomie a fyziologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí, smyslová) <p>nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) 	<p>VKZ</p>	<p>EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MuV – etnický původ - kulturní diference</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>1) dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>1) uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>1) objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>1) projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání</p>	<p>výživa a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravého stravování, vliv způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy <p>ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče <p>rozmnožování člověka, ontogeneze člověka</p> <p>dětství, puberta, dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesné, duševní a společenské změny 	<p>VKZ</p> <p>VKZ</p> <p>ZSV – soc. vztahy VKZ</p> <p>ZSV – rodina, vztahy mezi lidmi VKZ</p>	<p>OSV – kooperace a kompetice MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – kooperace a kompetice - sebepoznání a sebepojetí</p> <p>psychohygiena MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – kooperace a kompetice - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace</p> <p>a seberegulace</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>a pravidlům zdravého životního stylu;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování 2) prevence pohlavních a STD chorob 3) znát základní principy a metody antikoncepce 4) orientuje se v základní problematice výběru partnera 5) aplikuje plánované rodičovství 	<p>sexuální dospívání a reprodukční zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity 	<p>ZSV – vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití VKZ</p> <p>ZSV - vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití VKZ</p>	<p>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – kooperace a kompetice - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace</p> <p>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSV – kooperace a kompetice - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace</p>

3. ročník

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU, KR, KK, KS, KO, KP	<ol style="list-style-type: none"> 1) odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 2) porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku <ol style="list-style-type: none"> 1) vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů <ol style="list-style-type: none"> 1) rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce <ol style="list-style-type: none"> 1) vysvětlí hospodářské využití významných zástupců rostlin 2) dovede poznat nejběžnější jedovaté rostliny, první pomoc při otravě 	<p>Rostliny</p> <p>anatomie a morfologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) <p>fyziologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy fotosyntézy, dýchání a rozmnožování rostlin <p>system rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - řasy - mechorosty - kaprad'orosty (plavuně, přesličky, kapradiny) - nahosemenné rostl. - krytosemenné rostl. (jednoděložné a dvouděložné) <p>význam rostlin a jejich ochrana</p>	<p>CHE – biochemické pochody v živých soustavách</p> <p>GEO - biogeografie</p> <p>VKZ</p>	<p>EV - ekosystémy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU, KR, KK, KS, KO, KP	<p>1) objasní stavbu a funkci strukturních složek buněk 2) uvede základní rozdíly ve stavbě prokaryotických a eukaryotických buněk</p> <p>1) popíše základní způsoby reprodukce buňky 2) vysvětlí souvislosti mezi mitózou, meiózou a organismem</p> <p>1) vysvětlí podstatu kódování genetické informace na molekulární úrovni 2) dá do souvislostí gen a protein</p> <p>1) vysvětlí souvislost mezi genem a znakem 2) vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 3) objasní pojmy dědičnost, variabilita, gen, genotyp, fenotyp, genetika</p> <p>1) vysvětlí buněčný cyklus a posoudí důsledky poruchy regulace buněčného cyklu</p>	<p>Cytologie stavba prokaryotické buňky stavba eukaryotické buňky</p> <p>reprodukce eukaryotické buňky</p> <p>Genetika molekulární základy genetiky - DNA, RNA, proteiny, proteosyntéza</p> <p>základní genetické pojmy - dědičnost - proměnlivost - znak - gen - genotyp - fenotyp</p> <p>buněčná genetika - buněčný cyklus - genetika prokaryotické buňky - genetika eukaryotické buňky</p>	<p>CHE – organické látky, biochemie</p> <p>CHE - biochemie</p> <p>VKZ</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>2) porovná rozdíly v genetické výbavě prokaryotické a eukaryotické buňky</p> <p>3) uvede příklady ploidie</p> <p>1) dokáže vysvětlit přínos G. J. Mendela pro rozvoj genetiky jako nového vědního oboru</p> <p>2) aplikuje znalosti o přenosu genů na řešení dědičnosti kvalitativních a kvantitativních znaků</p> <p>1) dokáže vysvětlit princip mutací a jejich vliv na organismus</p> <p>2) zobecní vliv mutací na evoluci</p> <p>1) dokáže sestavit jednoduchý rodokmen</p> <p>2) aplikuje genetické zákonitosti přenosu znaků u lidí</p> <p>3) chápe přínos PGD pro člověka i společnost</p> <p>1) umí stanovit genovou a genotypovou frekvenci populace</p> <p>2) dokáže zhodnotit vliv genetické rovnováhy na evoluci druhů a umí vysvětlit příčiny genetické nerovnováhy a důsledky této nerovnováhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chromozomy - karyotyp - ploidie <p>genetika mnohobuněčného organismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitativní znaky autozomální dědičnost gonozomální dědičnost - kvantitativní znaky <p>mutace</p> <p>genetika člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody studia dědičnosti - příklady dědičnosti znaků - dědičné choroby a mutace <p>populační genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - genetická analýza populace - H-W zákon - genetické rovnováha populace 	<p>GEO - klimatologie</p> <p>GEO- biogeografie</p> <p>GEO - biogeografie</p>	<p>MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace <p>VMEGS – objevujeme Evropu a svět</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>1) posoudí vliv genetiky na přírodu a člověka</p> <p>2) dá do souvislostí pozitiva a negativa genetiky</p> <p>1) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>2) rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>3) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>1) uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>využití genetiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - biotechnologie - zemědělství - lékařství <p>Ekologie</p> <p>organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému <p>ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení, chráněná území 		

5.3.4 Geografie

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	1	2	-
Povinnost	P	P	P	-

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení, kde žák

- samostatně vytváří referáty a výtahy, ke kterým čerpá informace z různých médií
- plánuje pracovní postup při teoretické přípravě i praktických činnostech
- využívá při výuce i samostatné přípravě pomůcky (mapa, buzola, glóbus, ...) a také statistické údaje a grafy
- srovnává a kontroluje výsledky své práce s ostatními a objektivně ji hodnotí
- vnímá ocenění i radu ze strany druhých jako poučení pro další práci

2. Kompetence k řešení problémů, kde žák

- rozpoznává a pojmenovává shodné, podobné a odlišné znaky geografických prvků
- vytváří platformu nebo hypotézu k danému problému nebo úkolu a ověřuje praktickou činností správnost řešení
- využívá již známé metody a rovněž hledá i vlastní způsob řešení problémů
- pojmenovává lokální, regionální a globální problémy a snaží se nalézt jejich řešení
- vnímá problém z různých úhlů pohledu a posuzuje výhody i nevýhody možných řešení

3. Kompetence komunikativní, kde žák

- s porozuměním používá odbornou terminologii
- vyjadřuje své myšlenky a výsledky práce vhodnými komunikativními prostředky (slovně, graficky, matematicky, ...)
- geografické názvy používá se správnou výslovností a pravopisem
- je schopen předvést výsledky své práce před spolužáky i na veřejnosti
- vhodně používá při komunikaci i moderní informační technologie

4. Kompetence sociální a personální, kde žák

- spoluvytváří pozitivní pracovní klima ve skupině
- přejímá zodpovědnost na celkovém výsledku při řešení úkolů
- respektuje fyzické a duševní schopnosti a zdraví své i ostatních
- spoléhá se na vlastní úsudek a objektivně posuzuje míru spolehlivosti médií

5. Kompetence občanské, kde

- své rozhodování provádí na základě posouzení osobních, skupinových a veřejných zájmů
- řídí se v běžném životě principy trvale udržitelného rozvoje života
- chová se zodpovědně ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí
- ovládá a používá principy chování v krizových situacích
- sleduje dění ve svém okolí, zaujímá k němu postoj a pracuje na zlepšení životního prostředí

6. Kompetence k podnikavosti, kde žák

- uplatňuje svoji kreativitu a snaží se o aktivní účast na výuce
- důsledně plní úkoly, které si sám stanovil i povinnosti vyplývající ze zadání vyučujícího

Charakteristika vyučovacího předmětu

Východiskem pro předmět Geografie je vzdělávací oblast Člověk a příroda a vzdělávací obor Geografie v RVP. Zahrnuje v sobě témata spojující skupinu předmětů fyzika, chemie, biologie a geografie. Díky vzájemnému propojení dochází k nalezení širších souvislostí a principů, které lze využívat nejen v rámci geografie jako vyučovacího předmětu, ale také mezioborově v dalších předmětech. Výuka pak také směřuje k hledání a kritickému hodnocení různých zdrojů informací, jejich začlenění do určitého systému vědomostí a správné aplikaci při praktických činnostech.

Geografie poskytuje základní charakteristiky o krajinné sféře jako celku i o jednotlivých jevech a událostech v přírodě. Lokalizuje různá území, sídla, přírodní prvky a místa výskytu přírodních jevů a celosvětovém i místním měřítku. Dochází k navázání na vědomosti získané v nižších ročnících, když se charakteristika přírodního prostředí rozšiřuje hlavně o informace ze současného hospodářského a politického světa. Nezbytné je pak seznámení s podmínkami pro život lidí v jednotlivých světadílech a jejich srovnání s podmínkami v evropském prostoru a České republice jako s místním regionem.

Aktuálně se snaží reagovat na události ve světě, pomáhá se orientovat se v nich a hledat jejich příčiny a možné důsledky pro běžný život. Vytváří také pocit spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a své možnosti na řešení problémů ve vztahu člověka k přírodě nejen na individuální úrovni.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními potřebami probíhá formou integrace v běžné hodině. Při výuce se přihlíží k individuálním potřebám žáka zejména poskytnutím více času pro řešení problémů, zohledněním míry omezení při hodnocení výsledků práce a umožněním konzultací nad rámec výuky.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je dána možnost rozšiřovat poznatky formou zadávání samostatných úkolů, vyšší obtížností řešených problémů během výuky a je jim poskytnuta možnost individuálních konzultací. U těchto žáků se navíc počítá s jejich přípravou a využitím při reprezentaci školy na oborových soutěžích středních škol.

1. ROČNÍK – DOTACE 2, POVINNÝ

Úvod do geografie

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
	Rozliší starověkou a novověkou geografii a zná hlavní představitel Umí zařadit geografii do systému věd, chápe její hraniční postavení mezi přírodními a společenskými vědami	Historický vývoj geografie, postavení geografie v systému věd, dělení geografie
	<i>Pokrytí průřezových témat ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí</i>	

Země jako vesmírné těleso

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
1	Na elementární úrovni popíše vznik vesmíru a Sluneční soustavy	Sluneční soustava, postavení planety Země ve vesmíru, tvar a velikost Země,

	Umí porovnat planety a definovat případné rozdíly Zná význam Měsíce, umí popsat mechanismus slapových jevů	pohyby Země a jejich důsledky, Měsíc, slapové jevy
	<i>Pokrytí průřezových témat OSV (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěže) F</i>	

Kartografie

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
27	Definuje zeměpisné souřadnice a dokáže určit polohu jakéhokoliv místa na Zemi	Souřadnicová síť, rovnoběžky a poledníky
24	Umí pracovat se školními atlasy, dokáže používat různé mapy pro vyhledávání specifických informací	Výpočet vzdálenosti a plochy dle měřítka, kartografická zobrazení
26	Používá kartografický vyjadřovací jazyk a terminologii	Tvorba a vznik map, druhy map, obsah mapy,
	<i>Pokrytí průřezových témat OSV (poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěže) F</i>	

Přírodní obraz Země

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
7, 16, 17, 18, G9	Dokáže rozdělit krajinnou sféru a najít vztahy mezi jednotlivými složkami Uvědomuje si důležitost zachování životního prostředí Dokáže rozlišit globální přírodní a společenské problémy světa	Krajinná sféra – rozdělení na fyzickogeografickou (FGS) a socioekonomickou (SES) sféru, vzájemné vztahy mezi jednotlivými sférami
2, G1, G3, G5	Umí popsat základní pohyby litosférických desek Rozezná rozdílnost endogenních a exogenních geomorfologických pochodů	Litosféra – stavba a složení Země, pohyby litosférických desek, geomorfologie, geomorfologické pochody, vulkanismus, zemětřesení, horotvorná činnost
3	Umí popsat stavbu a složení atmosféry Chápe základní mechanismy cirkulace atmosféry Umí charakterizovat základní podnebné pásy Dokáže definovat základní meteorologické prvky	Atmosféra – stavba a složení, všeobecná cirkulace atmosféry, meteorologie a klimatologie, globální oteplování

4, 5, G7	Chápe a umí popsat koloběh vody na Zemi Dokáže rozdělit světový oceán na dílčí celky, chápe význam světového oceánu Umí definovat základní hydrologické charakteristiky řek Dokáže rozlišit základní možnosti vzniku jezer	Hydrosféra – rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi, oběh vody, světový oceán, vodstvo pevnin
5, G8	Chápe význam pedosféry pro život na Zemi, dokáže popsat vznik půdy	Pedosféra – půdotvorní činitelé, půdní druhy a typy
6	Dokáže rozlišit důvody rozdílnosti jednotlivých světových biotů	Biosféra – šířkové a výškové členění biosféry

Geografie obyvatelstva

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
8, 9, 28	Čte s porozuměním graf demografické revoluce Dokáže analyzovat tabulkové hodnoty základních demografických charakteristik Chápe dynamiku vývoje obyvatelstva, dokáže porovnat základní demografické charakteristiky různých států světa Analyzuje hlavní rozdílnosti v biologické, kulturní a ekonomické struktuře obyvatelstva	Obyvatelstvo – vývoj počtu obyvatel na Zemi, rozložení obyvatel na Zemi, základní demografické charakteristiky, demografická revoluce, biologická, kulturní a ekonomická struktura obyvatelstva, mechanický pohyb obyvatelstva,

Geografie sídel

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
10	Chápe proces urbanizace Dokáže rozlišit rozdílnost městského a venkovského osídlení Identifikuje základní funkce měst	Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace, struktura měst, jádrové a periferní oblasti světa

Světové hospodářství

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
11	Zhodnotí vývoj světového hospodářství Analyzuje zastoupení hospodářských sektorů v jednotlivých státech Dokáže rozeznat lokalizační faktory hospodářství a zemědělství a jejich vliv na vývoj hospodářství daného státu	Geografie hospodářství – hospodářské sektory, vývoj světového hospodářství Geografie zemědělství – rostlinná a živočišná výroba, lesnictví a rybolov, Jádrové a periferní oblasti světa

12, G10	Zhodnotí rozmístění průmyslu ve světě Dokáže rozdělit základní surovinové zdroje světa a jejich význam pro hospodářství	Geografie průmyslu – rozdělení průmyslu, lokalizační faktory, těžební průmysl, hlavní surovinové zdroje světa Geografie dopravy
15	Lokalizuje hlavní oblasti cestovního ruchu, porovnává různé lokalizační faktory a jejich vliv na rozvoj cestovního ruchu	Geografie cestovního ruchu – vývoj a rozdělení cestovního ruchu ve světě, vliv cestovního ruchu na hospodářství státu, rozdělení cestovního ruchu

2. ROČNÍK – DOTACE 1, POVINNÝ

Politická geografie

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
13	Rozlišuje jednotlivá státní zřízení a dokáže uvést jejich příklad v jednotlivých světových regionech Dokáže rozlišit různé mezinárodní organizace podle kritérií	Politická geografie, mezinárodní organizace, státní zřízení,
14	Orientuje se v hlavních světových konfliktech a zná ohniska napětí	Ohniska napětí

Regionální geografie Evropy

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
23, 19	Zhodnotí přírodní a socioekonomické vlastnosti jednotlivých evropských regionů Dokáže porovnat a rozlišit rozdílnost jednotlivých evropských regionů	Regionální geografie Evropy – Severní, Západní, Jižní, Jihovýchodní, Východní a Střední Evropa

Terénní cvičení

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
25	Orientuje se s pomocí map v krajině	Terénní cvičení z geografie, praktická geografie a topografie

3. ROČNÍK – DOTACE 2, POVINNÝ

Česká republika

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
21, 22, G6	Dokáže zhodnotit přírodní poměry a zdroje ČR Rozlišuje specifika jádrových a periferních oblastí ČR	ČR – přírodní a socioekonomické podmínky, administrativní členění ČR
20, G11	Dokáže vymezit oblast místního regionu	Geografická charakteristika místního regionu

	Zhodnotí přírodní a socioekonomické podmínky mikroregionu a jeho vazby na okolí	
--	---	--

Mimoevropské regiony

RVP	ŠVP - výstupy	Učivo
19, 23	Zhodnotí přírodní a socioekonomické vlastnosti jednotlivých mimoevropských regionů Dokáže porovnat a rozlišit rozdílnost jednotlivých mimoevropských regionů	Afrika – přírodní a socioekonomické podmínky, regionální členění
		Austrálie a Oceánie – přírodní a socioekonomické podmínky, regionální členění
		Severní Amerika – přírodní a socioekonomické podmínky, regionální členění
		Jižní Amerika – přírodní a socioekonomické podmínky, regionální členění
		Asie – přírodní a socioekonomické podmínky, regionální členění
<p>Pokrytí průřezových témat:</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <p>ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> Člověk a životní prostředí <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <ul style="list-style-type: none"> Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojové spolupráce Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě 		

5.4 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.4.1 Základy společenských věd

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	2	-
Povinnost	P	P	P	-

Charakteristika:

Předmět rozvíjí a rozšiřuje poznatky zejména v oblastech psychologie, sociologie, politologie, práva, filozofie, etiky a logiky. Zaměřuje se na reflexi společenské skutečnosti a utváření vlastní identity, s přihlédnutím osobnostní vyspělosti žáků .

Předmět Základy společenských věd prolíná řadou témat s dalšími předměty. V rámci předmětu Základy společenských věd se bude vyučovat tematický okruh Člověk a svět práce ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a a Výchova ke zdraví ze vzdělávacího oboru Člověk a zdraví.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura ...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinová práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky zejména v posledních ročnících studia zařazováním diskuzí a referátů k tomu, aby pochopili podstatu podnikání, naučili se rozpoznávat rizika a možnosti a naučili se orientovat v tržním prostředí – kompetence k podnikavosti.

Na předmět navazuje volitelný předmět Společenskovední seminář

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

Vzdělávací obsah je nutno přizpůsobit a upravit tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto studentů. Z tohoto důvodu se může přizpůsobit délka vyučovací hodiny a s tím i postup pedagogů.

V případě potřeby umožnit působení asistenta pedagoga ve třídě a stanovit individuální vzdělávací plán.

Zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání mimořádně nadaných studentů způsob výuky vychází z principů individualizace a vnitřní diferenciací :

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- účast na soutěžích např. SOČ

Zařazená průřezová témata

1. Osobnostní a sociální výchova

a. Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- Cvičení dovednosti si zapamatovat
- Řešení problémů
- Dovednosti pro učení a studium

b. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

- Já jako zdroj informací o sobě
- Druzí jako zdroj informací o mně
- Moje tělo, moje psychika / temperament, postoje, hodnoty/
- Co o sobě vím, můj vztah k sobě samému
- Moje vztahy k druhým lidem
- Zdravé a vyrovnané sebepojetí a sebekritika
- Cvičení regulace vlastního chování a prožívání
- Organizace vlastního času, plánování učení, studia, osobních cílů
- Psychohygiena
- Zvládání stresových situací
- Kreativita

c. Sociální komunikace

- Vzájemné poznávání se ve skupině / třídě
- Poznávání odlišností v rámci vzájemných vztahů
- Empatické a aktivní naslouchání
- Specifické komunikační dovednosti – dialog, vedení dialogu, přesvědčování
- Komunikace v různých situacích
- Kooperace a kompetence
- Řešení konfliktů

d. Morálka všedního dne

- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Analýza projevů chování lidí
- Etika jako projev kulturnosti lidí
- Zvládání učebních či rodinných problémů

e. Spolupráce a soutěž

- Formou soutěže aktivně stimulovat
- Nabídka projektů vypisovaných jinými subjekty
- Podporovat přirozenou soutěživost a snahu vyniknout
- SOČ
- Organizace sbírek a podpora akcí s humanitní, zdravotní či společenskou problematikou

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

a. Globalizační a rozvojové procesy

- žák dovede objasnit důvody evropské integrace
- posoudí význam integrace pro vývoj Evropy
- rozliší funkce orgánů EU, jejich činnost a úkoly
- zhodnotí postavení ČR v rámci světových organizací

b. Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

- žák dokáže vyhledat v tisku ohniska světových konfliktů
- diskutuje o příčinách konfliktů ve světě
- vnímá globalizační problematiku
- posoudí nejčastější příčiny a možné důsledky dlouhodobé izolace některých států od ostatních zemí
- posoudí klady a zápory globalizace

c. Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

- žák uvede příklady humanitární pomoci u nás a ve světě
- dává do souvislostí historické prameny se současnou situací v postižených oblastech
- podílí se na uspořádání veřejné sbírky

d. Žijeme v Evropě

- žák posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občanů
- uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva

e. Vzdělávání v Evropě a ve světě

- žák dokáže vyhledat nabídku o vzdělávacích možnostech
- zná problematiku studia v zahraničí
- je informován o podmínkách studia v zahraničí a zná některé studijní programy

3. Multikulturní výchova

a. Základní problémy sociokulturních rozdílů

- žák rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském a světovém prostředí, pro posouzení kulturních odlišností
- zná kulturu některých minorit

b. Psychosociální aspekty interkulturality

- žák prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení souvislostí a rozdílů mezi národy a kulturami
- uvědomuje si svoji vlastní identitu
- respektuje vlastní sociokulturní zázemí
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové a náboženské intolerance s principy života v demokratické společnosti

c. Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

- žák se učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám
- angažuje se v potírání intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

4. Environmentální výchova

a. Problematika vztahů organismů a prostředí

- žák naváže na informace z ostatních předmětů / biologie, geografie.../
- dokáže aplikovat znalosti na danou problematiku
- uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování
- chápe souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí
- v různých oblastech světa

b. Člověk a životní prostředí

- žák koriguje a ovlivňuje svůj hodnotový systém, své názory a postoje
- dokáže popsat situace, které škodí životnímu prostředí
- podílí se na osvětě, je aktivní
- pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- zapojí se do programů, projektů s problematikou života člověka v souladu s přírodou
- je ohleduplný k prostředí

c. Životní prostředí regionu a České republiky

- žák navštěvuje prostřednictvím výletů, exkurzí a sportovně- kulturních akcí region a další oblasti ČR
- zná chráněné oblasti regionu a ČR
- dokáže se orientovat v mapě a atlasu

5. Mediální výchova

a. Média a mediální produkce

- žák se úspěšně a samostatně zapojuje do mediální komunikace
- využívá potenciál médií jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- získává představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec
- vytváří si představu o roli médií v každodenním životě

b. Mediální produkty a jejich významy

- zná možnosti využití médií a jejich produktů
- dokáže se orientovat na mediálním trhu – rozlišuje bulvární prvky
- je seznámen s typy zpravodajství a zákonitostmi zpravodajství

c. Uživatelé

- žák využívá vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- / např. ve školním časopise /
- dokáže vyhledat informace
- zkusí některé žurnalistické dovednosti – článek, tvorba nadpisu, úvodníků...
- hledá rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
- zná technologické možnosti a jejich omezení

d. Účinky mediální produkce a vliv médií

- žák rozeznává platnost a význam argument ve veřejné komunikaci
- seznámí se s volební a politickou rétorikou
- seznámí se se zápory, důsledky a vlivu reklamy

e. Role médií v moderních dějinách

- je seznámen s faktory ovlivňující média
- vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování,
- vliv médií na kulturu a její chápání / role filmu a televize v životě člověka/
- role médií v politických změnách

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení (*umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivuje je k celoživotnímu vzdělávání*)

Učitel:

- seznamuje žáky s efektivními metodami učení, zpracováním informací a různými formami práce
- vede žáky k promyšlené organizaci času při jednotlivých činnostech, v celé hodině, během dne i v průběhu života
- pestrou nabídkou činností se vyhýbá stereotypu v předávání informací a tím lépe pochopit učivo
- poskytuje žákům zpětnou vazbu nejen ve formě hodnocení, ale také při skupinové práci, v diskusi a při kontrole samostatných úkolů
- při výkladu používá srozumitelného jazyka s přesnými termíny

2. Kompetence k řešení problémů (*podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů*)

Učitel:

- učí žáky pochopit problematiku v kontextu dění ve společnosti
- používá různé cesty k řešení úkolů, klade důraz na tvůrčí činnost
- požaduje po žácích samostatně najít strukturu řešení a přesnou formulaci
- uplatňuje logické myšlení před mechanickým
- požaduje po žácích samostatné vyhledávání informací

3. Kompetence komunikativní (*vést žáky k všestranné a účinné komunikaci*)

Učitel:

- komunikace je základním učivem v rámci sociologie, a tak se její využití v praxi přímo nabízí
- v aktivitách používá různé komunikace, verbální psané i mluvené, nonverbální
- seznámí žáky s brainstormingem a jeho využitím

- učí zásadám prezentace prací před třídou, na veřejnosti
- využívá diskusní formy a požaduje dodržovat zásady diskuse

4. Kompetence sociální a personální (rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých)

Učitel:

- podává žákům informace o struktuře osobnosti a požaduje aplikaci na sebe sama
- vede žáky k zamyšlení nad vlastním režimem dne a denních činností, k plánování volného času
- snaží se žáky vést k odpovědnosti za své vlastní zdraví jako nutnou podmínku pro vlastní spokojený život
- ve společných a skupinových činnostech cíleně vytváří situace, které odbourávají fyzické a psychické bariéry, stmelují třídní kolektiv jako celek a prohlubují vztahy mezi jednotlivými žáky
- zdůrazňuje existenci sociálních pozic a rolí
- formou aktivit vede žáky ke zdravé soutěživosti a kooperaci
- rozvíjí u žáků schopnost formulovat a ujasňovat si životní cíle a tím pochopení volných vlastností k jejich dosažení

5. Kompetence občanská (připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné jednotlivce uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Učitel:

- vysvětluje žákům význam a vzájemný vztah kulturního a životního prostředí
- na historii lidského myšlení vysvětluje proměnu vztahu člověka ve společenském prostředí
- učí žáky základům etiky a aplikuje na reálné situace
- vlastním přístupem, nasloucháním, argumentací jde příkladem žákům
- vysvětluje význam společnosti, socializace, politického života a právních vztahů
- vytváří řadu modelových situací, v nichž se žáci učí demokratickým principům v rozhodování
- zdůrazňuje pozitivní vztah k vlasti, k vlastní historii a symbolům státu
- společně hodnotí klady a zápory integrace ČR do evropských a světových institucí
- formuje ve svých žácích občany znající svá práva a povinnosti
- zdůrazňuje prvky odpovědnosti za své chování a jednání

6. Kompetence k podnikavosti (pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti k profesní orientaci)

Učitel:

- vede žáky k uplatňování svých cílů, nabízí možná řešení k jejich uskutečnění
- dokáže se žáky diskutovat o pozitivních i negativních projevech ve společnosti
- formuje postoje žáků v oblasti negativních společenských jevů
- definuje ekonomické zákonitosti, jejich vývoj a důsledky
- sděluje informace k aktuálním skutečnostem v ekonomickém, politickém či kulturním dění doma i ve světě
- vysvětluje pojmy nutné k pochopení otázek vztahujících se k hospodaření v domácnosti a ve státě
- provede žáky profesemi lidí a pomůže žákům vybrat studijní obor nebo orientovat se v nabídce studijních oborů podle schopností a zájmu

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU1,KU2,KU3 KO7, KO5 KSP4 KRP1,KRP4	1. ročník rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády)	stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát; Ústava ČR – přehled základních ustanovení	GEO	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Evropské kulturní kořeny a hodnoty, vývoj ústavnosti na našem území, historické proměny státní moci Výchova ke zdraví okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití – integrováno Výchova ke zdraví okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno Výchova ke zdraví okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí – integrováno Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví
	vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR	- demokracie – principy a podoby; občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce; politické subjekty, politický život ve státě; volby, volební systémy; úřady		
	vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	-Platón a Aristoteles (různé typy ústav a státního zřízení), sofisté, Machiavelli (teorie vládnutí), utopičtí socialisté (teorie ideální společnosti), Hobbes, Locke a Rousseau (teorie společenské smlouvy), Locke a Montesquieu (teorie rozdělení moci)		
	objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií	- lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech; porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana		
	rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů rozlišuje složky politického spektra,	- ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií - právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo		
	porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů	- právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům; právní řád ČR – jeho uspořádání; systém		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích</p>	<p>právních odvětví, druhy právních norem; smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv</p>		
	<p>obhajuje svá lidská práva rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady</p>	<p>- orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese; účel a průběh občanského soudního řízení; orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly; systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden</p>		
	<p>vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů rozlišuje trestný čin a přešpek, vymezí podmínky trestní postížitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti</p>	<p>-základy práva trestního, občanského, rodinného a pracovního práva</p>		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KP1, KP7 KU1.KUK3,KUK5 KO2 KK4 KRP4	2. ročník vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu,	Základní ekonomické pojmy, typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus,	MAT	Člověk a svět práce okruh Trh práce a profesní volba – integrováno Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
	objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu	nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky		
	· posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním	Karel Marx a jeho sociálně ekonomická kritika kapitalismu		
	· uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenskou oprávnění · analyzuje skrytý obsah reklamy · vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu, uvádí argumenty · na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů · objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak zažádá o sociální dávku, na níž má nárok · vymezí práci úřadu práce a personálních agentur	· Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice · Základní ukazatele výkonnosti ekonomiky – inflace, nezaměstnanost, HDP, tempo růstu HDP, obchodní a platební bilance · Fiskální politika státní rozpočet, daňová soustava, monetární politika ČNB inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP · Peníze, funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, burza · Bankovní soustava ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce · Marketing a public relations, reklama, reklamní agentury · právní formy podnikání (živnost, typy společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> · vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií 	<ul style="list-style-type: none"> · Transformace české ekonomiky po roce 1989 - Evropská unie 	GEO	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KSP6, KO1,KO3 KUK1,KUK3,KU K5 KRP4	3. ročník	Psychologie-hlavní oblasti studia, psychologické disciplíny, metody	BIO	Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno Osobnostní a sociální výchova Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova okruh Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno Osobnostní a sociální výchova-okruh Morálka všedního dne Multikulturní výchova okruh Psychosociální aspekty interkulturality
	Klasifikuje obsah společenských věd	Prožívání a chování		
	Ovládá „umění učit se“, porovná různé metody učení a jejich účinnost	Základní projevy psychiky-paměť, pozornost, učení, city, vůle		
	Uplatňuje zásady duševní hygieny, orientuje se ve své osobnosti, potřebách a emocích	Smyslové a rozumové poznávání		
	Popíše vhodné způsoby, jak se vyrovnávat s frustrací a stresem	Osobnost a její vlastnosti-aktivačně motivační, vztahově postojové, výkonové, dynamické, seberegulační		
	Objasní pojmy prožívání, chování, jednání.	Sociologie-hlavní oblasti studia a hlavní pojmy-společnost, sociální status a role, sociální stratifikace, sociální komunikace, socializace,sociální normy		
	Charakterizuje psychické jevy. Vše ilustruje na příkladech	Duševní zdraví a duševní nemoci		
	Využívá poznatků psychologie v každodenním životě	Psychohigiena		
	Usiluje o pozitivní změny ve svém životě.	August Comt a T.G. Masaryk		
	Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi, co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat	Sociální poznávání a jeho chyby		
Vysvětlí celospolečenskou podstatu člověka	Logika – předmět zkoumání, hlavní úkoly, Pojem, soud, úsudek, typy složených výroků, Argumentace, chyby v argumentaci			

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>Zvládá společensky vhodné metody komunikace. Citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích</p> <p>Popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin</p> <p>Popíše možné důsledky sociálních předsudků. Objasní význam sociální kontroly ve skupině</p> <p>Pojmenuje a definuje sociální problémy současnosti a sociálně-patologické chování. Uvede příklady</p> <p>Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování</p>			

5.4.2 Dějepis

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	2	-
Povinnost	P	P	P	-

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Dějepis pokrývá část vzdělávací oblasti Člověk a společnost, stanovenou RVP GV, konkrétně vzdělávací obor Dějepis. Předmět se podílí na integraci průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Časové a organizační vymezení:

Dějepis se vyučuje společně v celé třídě v prvním, druhém a třetím ročníku čtyřletého studia. V oboru Gymnázium se vyučuje ve všech třech ročnících s hodinovou dotací dvě hodiny týdně. Na povinný předmět Dějepis navazuje ve čtvrtém ročníku volitelný Seminář z dějepisu. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Předmět rozvíjí klíčové kompetence gymnaziálního vzdělávání, především kompetence občanské, kompetence k řešení problémů a kompetence komunikativní. V rámci výuky tohoto předmětu žák dále rozvíjí základní faktografické znalosti světových a českých dějin, jež si osvojil na základní škole nebo na nižším stupni gymnázia.

Žák je v rámci výuky motivován k tomu, aby se získanými znalostmi dále tvůrčím způsobem pracoval. V tomto ohledu klade koncepcí předmětu důraz především na žákovy schopnosti srovnávat jednotlivé historické události, formulovat problémové otázky, porozumět kauzalitě historických procesů, vymezit specifika významných regionů a historických období, zasadit české dějiny do širšího evropského kontextu.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, v čem tkví specifika historického vývoje české společnosti vzhledem k jiným evropským kulturám i světovým civilizacím. Tyto komparace a konfrontace s jinými kulturami směřují žáky k tomu, aby se orientovali v pluralitním světě, čímž se mimo jiné integruje průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...) a internetu a vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- vede žáky ke kvalitní prezentaci jejich znalosti – kompetence komunikativní.
- organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod. Vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence k učení, kompetence občanské.
- zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Dějepis by svým obsahem a formou neměl patřit k problémovým předmětům. Asi nejúčinnější pomocí výše jmenovaným studentům je individuální přístup učitele. Při opakování lze rozčlenit učivo na menší celky se zdůrazněním hlavních událostí a problémů.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

V tomto případě nabízí předmět celou škálu možností. Rozsah učiva lze rozšířit doporučenou literaturou, filmovými dokumenty a návštěvou historických institucí a muzeí. Největší důraz je kladen na samostatnou práci v rámci dějepisného semináře, soutěží a projektů. Přispívají k vyuč. procesu tvorbou vlastních prezentací a referátů.

Zařazená průřezová témata

1. Osobnostní a sociální výchova

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
  - ✓ Úvod do dějepisu/ diskuse
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
  - ✓ Typy starověkých států/ diskuse
- Morálka všedního dne
  - ✓ Doba císařská/ diskuse
- Spolupráce a soutěž
  - ✓ Starověké Řecko- olympijské hry/ diskuse

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Globalizační a vývojové procesy (historické vnímání vývojových procesů v určitých historických etapách)**
  - ✓ Starověký Řím- etapy vývoje/ diskuse
- **Globální problémy, jejich příčiny a důsledky**
  - ✓ Problémy současného světa/ diskuse
- **Humanitární pomoc**
  - ✓ Sjednocení Itálie- vznik Červeného kříže/ diskuse
- **Žijeme v Evropě**
  - ✓ Doba poděbradská/ diskuse
  - ✓ Politické změny 80. let 20. století/ diskuse
- **Vzdělávání v Evropě a ve světě**
  - ✓ Vznik univerzit/ diskuse
  - ✓ Humanismus/ diskuse

3. Multikulturní výchova

- **Základní problémy sociokulturních rozdílů**
  - ✓ Totalitní režimy, nacismus/ diskuse

4. Environmentální výchova

- **Problematika vztahů organismu a prostředí**
  - ✓ Vznik a vývoj člověka/ diskuse
- **Člověk a životní prostředí**
  - ✓ Problémy současného světa/ diskuse
- **Životní prostředí regionu a České republiky**
  - ✓ ČSR 60. let/ diskuse

5. Mediální výchova

- **Média a mediální produkce (vývoj médií)**
  - ✓ Věda mezi válkami

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení:

- Získávat kladný vztah k předmětu na základě pestrosti a bohatosti v řadě souvislostí obecných a regionálních dějin.
- Teoretickou výuku doplnit systémem exkurzí a zpětně využívat získané poznatky.
- Kriticky hodnotit historické prameny. Svě závěry si ověřit v několika pramenech.
- Samostatně vytvářet historické práce se všemi potřebnými záležitostmi s případnou účastí v soutěžích

2. Kompetence k řešení problémů:

- Na základě historických zkušeností se pokusit najít analogii s děním současným.
- Pokusit se logicky řešit vzniklé situace na základě historického řešení.
- Vrcholem problémového vyučování je účast v projektech a soutěžích

3. Kompetence komunikativní:

- Vést žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli.
- Vhodnou formou prezentovat své znalosti předmětu a obhajovat svůj názor.
- Používat odbornou terminologii, při odborné diskusi vymezit problém.

4. Kompetence sociální a personální:

- Na základě historických událostí dojít k názoru o nutnosti sociálního myšlení.
- Vážít si práce jiných, jejich zjištění nevydávat za své dílo.
- Respektovat jiné kultury a vyznání.
- Uvědomit si zřůdnost některých ideologií s důsledky pro současnost.

5. Kompetence občanské:

- Uvědomit si rozdíly v postavení člověka v celém časovém vývoji od starověku po současnost se zvláštním zřetelem na vývoj v 19. a 20. století.
- Znáť cenu historických památek a v rámci možností je chránit.

6. Kompetence k podnikavosti:

- Uvědomit si přednosti týmové práce na základě zkušeností komplexního řešení daného problému

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>1. ročník</p> <p>KU3 KRP3 KK2 KO2 KO4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žák charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako neuzavřené a proměnlivé • žák rozezná různé historické prameny, způsob jejich získávání a problémy spojené s jejich interpretací • žák vysvětlí ve shodě se současnými vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura • žák vysvětlí zásadní přelom ve vývoji lidstva v důsledku záměrné zemědělské a řemeslné činnosti • žák přiřadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku • žák objasní přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních jevů, z nichž čerpá evropská civilizace 	<p>Úvod do studia historie</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam historického poznání pro současnost • práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití <p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj člověka • doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit) • doba bronzová • doba železná <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Palestina) • antické Řecko • antický Řím 	<p>CJL (IV) -> Jazyk a komunikace DEJ (I) -> Starověk DEJ (I) -> Středověk</p> <p>BIO (II) -> Paleontologie</p> <p>CJL (I) -> Antické základy evropské vzdělanosti CJL (I) -> Starověká orientální literatura DEJ (I) -> Pravěk</p>	<p>Člověk a životní prostředí závislost na životním prostředí</p> <p>Člověk a životní prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • žák charakterizuje židovství (vztah mezi židovstvím a křesťanstvím) a další mimoevropská náboženství • žák popíše rozhodující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin • žák charakterizuje proces christianizace a její vliv na vznik raně středověkých států v Evropě • žák objasní vztah mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • žák charakterizuje změny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • žák postihne základní rysy vývoje na našem území • žák objasní zvláštnosti islámské oblasti • žák charakterizuje důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu 	<ul style="list-style-type: none"> • naše země a ostatní Evropa v době římské • civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice Středověk • utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) • islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze • křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, heretická hnutí, husitství • venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace • vzdělanost a umění středověké společnosti 	<p>TEV (I) -> Lyžování VYV (I) -> Umělecký proces a jeho vývoj</p> <p>CJL (I) -> Počátky literatury na našem území, staroslověnština CJL (I) -> Rytířská a měšťanská literatura, Husovi předchůdci CJL (I) -> Husitská literatura CJL (IV) -> Indoevropské jazyky, vývoj praslovanštiny a slovanských jazyků DEJ (I) -> Pravěk</p>	<p>Žijeme v Evropě Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Člověk a životní prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>2. ročník</p> <p>KU3 KRP1 KPP3 KK2 KO2 KO4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žák rozezná nové filozofické a vědecké myšlenky zformulované ve 14. – 17. století; posoudí jejich praktické důsledky • žák pochopí důsledky zámořských objevů (podstatné hospodářské i mocensko-politické změny) • žák charakterizuje základní rysy reformace a protireformace, objasní důsledky pro další evropský i světový vývoj • žák uvede základní znaky stavovství a absolutismu a jejich konkrétní projevy v jednotlivých zemích včetně příkladů střetů • žák posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a charakterizuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry • žák vymezí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století • žák na konkrétních příkladech jednotlivých států doloží postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních 	<p>Počátky novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> • renesance a humanismus, reformace • zámořské plavby • rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka • absolutismus a stavovství • barokní kultura, politika, náboženství 	<p>CJL (I) -> Renesance a humanismus CJL (I) -> Barokní literatura GEO (I) -> Znázornění Země na mapách HUV (II) -> Periodizace hudebního vývoje</p> <p>CJL (I) -> Klasicismus, osvícenství, preromantismus CJL (I) -> Česká literatura národního obrození - 3 fáze CJL (II) -> Světový romantismus</p>	<p>Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>3. ročník</p> <p>KU3 KRP1 KPP3 KK2 KO2 KO4</p>	<p>systémů přes snahu mocenských struktur o jejich udržení</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů • žák objasní emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů • žák objasní proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozliší její ekologická rizika; vymezí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace • žák vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období • žák charakterizuje dvě světové války, objasní sociální, hospodářské a politické důsledky • žák vymezí příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl dán vyčerpáním tradičních evropských velmocí, 	<p>Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvícenství • velké revoluce - francouzská revoluce 1789 - 1799, vznik USA, rok 1848 • Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu • rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře • utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační hnutí sociálních skupin • předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí, nástup Ruska jako evropské velmoci, USA a jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války • vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů • proměny životního stylu, vzdělanost a umění "belle epoque" přelomu 19. a 20. století 	<p>CJL (II) -> Český romantismus CJL (II) -> Světový realismus CJL (II) -> Literatura 4.fáze národního obrození CJL (II) -> Literatura 60.let 19.století CJL (II) -> Literatura 70. a 80.let 19.století CJL (II) -> Venkovská a historická próza HUV (I) -> Periodizace hudebního vývoje</p> <p>CJL (III) -> Ohlas 1.světové války v literatuře CJL (III) -> Světová literatura 1.poloviny 20.století CJL (III) -> Avantgardní proudy ve světové literatuře</p>	<p>Člověk a životní prostředí</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě Člověk a životní prostředí</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<p>vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák uvede základní znaky hlavních totalitních ideologií a dokáže je srovnat se zásadami demokracie; vysvětlí příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit • žák objasní souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil • žák charakterizuje způsob života v moderní evropské společnosti, posoudí význam masové kultury <ul style="list-style-type: none"> • žák objasní vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • žák charakterizuje základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména vnitřní vývoj a vzájemné vztahy supervelmocí USA, SSSR a situaci ve střední Evropě a v naší zemi • žák srovná způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích 	<p>Moderní doba I – situace v letech 1914-45</p> <ul style="list-style-type: none"> • první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj • revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci • versailleský systém a jeho vnitřní rozpory • vznik Československa, Československo v meziválečném období • Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek • mnichovská krize a její důsledky • kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) • druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust) Protectorát Čechy a Morava, II. odboj 	<p>CJL (III) -> Česká poezie 1.poloviny 20.století CJL (III) -> Česká próza 1.poloviny 20.století CJL (III) -> Literární tvorba v období okupace ZSV (II) -> Ekonomie CJL (III) -> Slovenská literatura 1.poloviny 20.století</p> <p>CJL (IV) -> Světová literatura 2.poloviny 20.století CJL (IV) -> Hlavní znaky české literatury poválečného období CJL (IV) -> Ineditní a exilová literatura, poezie CJL (IV) -> Budovatelský román, historická a psychologická próza CJL (IV) -> Oficiální próza, poezie všedního dne CJL (IV) -> České</p>	<p>Globalizační a rozvojové procesy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě Základní problémy sociokulturních rozdílů Člověk a životní prostředí Role médií v moderních dějinách</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • žák objasní způsob postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; uvede základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování • žák vymezení hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě • žák charakterizuje základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 	<p>Moderní doba II – soudobé dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) • Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoje, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc, životní podmínky na obou stranách "železného opony" • konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael • dekolonizace; "třetí svět" a modernizační procesy v něm - ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě • pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě • globální problémy moderní společnosti 	<p>poválečné drama, divadelní scéna ZSV (I) -> Stát HUV (II) -> Hudební styly 20. století</p>	

5.5 UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté studium vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Pomáhá chápat umělecké proměny v historických zkušenostech. Seznamuje s oblastí umění a užitého umění, které je neoddelitelnou součástí každodenního života, vzdělávání estetické výchovy přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem prostřednictvím specifického cítění, tvořivosti a kulturního přístupu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování. Organizační zajištění předmětů je realizováno v odborné učebně.

Umění a kultura přispívá svým charakterem a obsahem k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Cílem výuky je rovněž výchova k poznání hudby a základní orientaci v různých druzích a žánrech. Studenti jsou vedeni k hodnocení umění na pozadí historických, společenských technologických změn. Nedílnou součástí výuky je totiž vytváření vstřícné a podnětné atmosféry, na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti, pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti. Hudební výchova vede studenty k poznání hudby cestou zajímavých a podnětných objevů. Jsou vedeni k hudebně estetickému a kulturnímu rozvoji i mimo školu – k návštěvě koncertů, ke sledování hudebních pořadů v rozhlase či televizi. Vzdělávací obsah je tak realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojuje hledisko tvorby recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala subjektivita a ověřovaly komunikační účinky vyjádření. Cílem je navázat na základy v nižším stupni studia, či na základních školách a na nich stavět další vzdělávání. Vzdělávací obsah HV sestává ze dvou částí- produkce, recepce a reflexe. Hudební výchova rozvíjí hlavní činnosti- vokální, instrumentální, hudebně pohybové činnosti a recepci a reflexi.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Zařazená průřezová témata

Hudební výchova

1. Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj
  - ✓ rozvoj schopnosti poznávání za podpory smyslového poznání s využitím poslechu
  - ✓ psychohygiena v dovednostech vokálních, poslechových a rytmických
  - ✓ kreativita ve vyučování
- sociální rozvoj
  - ✓ tvarovat mezilidské vztahy v rámci skupinového a sborového zpěvu
  - ✓ kooperace a kompetice v oblasti skupinového a sborového zpěvu, mít pozitivní pocit ze skupinové vokální práce

2. Výchova demokratického občana

- v duchu témat je hudba součástí společnosti, je třeba vidět pospolitost hudby se společností
- formy participace občanů v politickém životě jen okrajově v oblasti folkové hudby-texty písní

3. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

- v rámci folkloru jednotlivých zemí utužovat zájem o lidové písně, národní písně jejich zpěvem, zajímat se o otázky národopisu, rozšiřovat znalosti a informace této oblasti

4. **Multikulturní výchova**

- kulturní diference aplikovat v textech o populární hudbě, v jejich žánrech upevnit lidské vztahy, a to ve skupinových vokálních činnostech

5. **Mediální výchova**

- pomocí filmových a poslechových ukázek dle učiva ukazovat kulturní svět, pozitivní vnímání prostřednictvím kulturního zážitku
- ve volných diskusích o hudbě sledovat vliv médií ve společnosti

Výtvarná výchova

1. **Osobnostní a sociální výchova**

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
  - ✓ Pochopením rozmanitosti vyjadřovacích možností a jejich konfrontace,
  - ✓ seznámením s historickými styly a jejich transformací v současnosti, utváření si vlastního názoru.
  - ✓ Kreativita ve vyučování.

Sociální komunikace

- ✓ Hodnocením, prožíváním a interakcí v dramaticko-inscenačních disciplínách
- ✓ Podněty různých oblastí poznávání světa
- ✓ Podněty hudby, literatury / synestetické podněty

2. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

- Globalizační a rozvojové procesy
  - ✓ Tradice identita/kulturní krajina.
- Žijeme v Evropě
  - ✓ Podněty výtvarným uměním – kontext kulturních růzností

3. **Multikulturní výchova**

- Základní problémy sociokulturních rozdílů
  - ✓ Tradice a identita/kulturní krajina

4. **Environmentální výchova**

- Problematika vztahů organismů a prostředí
  - ✓ Podněty z různých oblastí, biologie, zeměpisu, fyziky
- Člověk a životní prostředí
  - ✓ Souvislosti vlivů různých oblastí, biologie a fyziky
- Životní prostředí regionu a České republiky
  - ✓ Materiálové vztahy

5. **Mediální výchova**

- Média a mediální produkce
  - ✓ Podněty elektronických médií, zpracování fotografie, filmu, zvuku.

5.5.1 Hudební výchova

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	-	-
Povinnost	V	V	-	-

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami a s kategoriemi hudebních nástrojů. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna, která je vybavena hudebními nástroji, Orffovým instrumentářem a audio-vizuální technikou. Výuka může být také doplněna výchovnými koncerty, návštěvami divadel a exkurzemi.

Žáci si rovněž mohou zvolit nepovinný předmět Hudební výchova (pěvecký sbor NOTA), jehož součástí jsou pravidelné dvouhodinové zkoušky, mimořádné zkoušky a soustředění. Pěvecký sbor pravidelně vystupuje na vánočních a jarních koncertech v Boskovicích, výchovných koncertech, koncertech v okolí Boskovic, festivalech, soutěžích a vyjíždí na exkurze a zahraniční koncertní zájezdy.

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím
- chápal význam hudby v historickém kontextu

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností - kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo - kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel organizuje návštěvy koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a formuje jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled - kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci - kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení (umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivuje je k celoživotnímu vzdělávání)

Učitel:

- klade poznání základních výtvarných směrů a rozpoznání nejvýznamnějších děl světových a českých představitelů těchto směrů
- vede žáky k dovednosti a samostatné interpretaci pomoci výtvarného jazyka
- vede žáky k zájmu o návštěvy výstav a galerií, prohlubuje jejich estetické vnímání.
- učí žáky vyhledávat a třídit informace
- vede žáky k tomu, jak poznatky dávat do souvislosti
- učí žáky prezentovat svoji práci
- podněcuje u žáků samostatné pozorování a experimentování
- ukazuje žákům, jak účinně používat hodnocení a sebehodnocení.

2. Kompetence k řešení problémů (podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému usuzování a k řešení problémů)

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uplatňovali své vlastní představy, myšlenky a hledali vlastní řešení
- má možnost rozvíjet divergentní myšlení, které počítá s přirozenými tendencemi vlastního výrazu a významové interpretace
- učí žáky hledat a vybírat řešení
- učí rozlišovat podstatné a nepodstatné skutečnosti
- vede žáky k trpělivosti a vytrvalosti
- podněcuje žáky k obhajobě a vysvětlení své práce
- učí žáky vyhledávat informace
- podněcuje žáky k empatii v chování, požádání, přijímání a nabídce pomoci druhým
- vede žáky k pečlivosti.

3. Kompetence komunikativní (vést žáky k všestranné a účinné komunikace)

Učitel:

- vede k možnosti zapojení citových a rozumových složek osobnosti do tvořivého procesu
- vychovává žáky ke schopnosti esteticky vnímat a prožívat, výtvarně myslet a interpretovat
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učí žáky vhodnou formou obhajovat vlastní názor a zároveň přijímat názory jiných, kultivovaně a zdvořile se vyjadřovat
- vede žáky ke spolupráci, k ochotě nabídnout a poskytnout pomoc a zároveň umět o pomoc vhodným způsobem požádat
- rozvíjí schopnost komunikovat před třídou, zvědavost, přispění do diskuze, umění naslouchat
- oceňuje přiznání chyby, poučení z ni a omluvu.

4. Kompetence sociální a personální (rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých)

Učitel:

- podporuje žáky v základní orientaci pro porozumění výtvarných projevů prezentovaných například na výstavách, v architektuře, v designu, ve filmové tvorbě a tradičních řemeslech
- učí žáky pracovat v týmu
- vede žáky k ohleduplnosti a tolerantnosti
- vede žáky k respektování názorů druhých.

5. **Kompetence občanské** (*připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné jedince uplatňující svá práva a plnící své povinnosti*)

Učitel:

- učí žáky chránit životní prostředí a používáním výtvarných materiálů neničit životní prostředí, ví jak se chovat k trvale udržitelnému rozvoji
- podporuje v žácích schopnost vcítit se do situace jiných žáků a odmítání útlaku a hrubého zacházení
- vede k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vede žáky k uvědomělosti svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

6. **Kompetence k podnikavosti** (*pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti k profesní orientaci*)

Učitel:

- vede žáky k poznání na základě vlastní zkušenosti s vyjadřovacími prostředky, výtvarnými technikami a materiály
- rozvíjením zručnosti žáků, používáním různých výtvarných technik a postupů výtvarného vyjadřování, vede žáky ke schopnosti pochopit vztah obsahu a formy.
- učí žáky plánovat si práci a čas
- vede žáky tak, aby dokončovali svou práci
- vede žáky k hospodárné práci
- seznamuje žáky s různými pracovními postupy
- zná a dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou integrace v běžné hodině. Při výuce se přihlíží k individuálním potřebám žáka. Učitel i žáci jsou připraveni a ochotni kdykoli poskytnout pomoc. Při hodnocení výsledků práce je zohledněna míra žákova handicapu.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je dána možnost rozšiřovat jejich poznatky a dovednosti zejména:

- kladením zvýšených nároků při výuce za účelem rozvoje osobního potenciálu žáka
- poskytnutím pomoci při objevování a prohlubování osobitého stylu žáka
- příprava k talentovým zkouškám

21. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETIKA)

HLASOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje	správné dýchání hlasová hygiena rozezpívání správné tvoření tónů artikulace hlavový tón

ZPĚV

výstupy	učivo
zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas na základě hudebních schopností a dovedností a rozložení hlasů ve třídě)	jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé úpravy lidových i umělých písní, trojhlas

INTONACE

výstupy	učivo
reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8	zpěv hudebních motivů imitace intonační výcvik

ZHUDEBŇOVÁNÍ

výstupy	učivo
rytmizuje jednoduché texty tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje	příslloví, pořekadel vlastního textu vytvoření vlastních drobných skladeb

INTERVALY

výstupy	učivo
vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8	opěrné písně základ harmonie (T, D, S)
pokrytí průřezových témat	

RYTMUS

výstupy	učivo
tvorí vlastní rytmické modely, které zhudebňuje používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	hra na tělo Orffův instrumentář rytmizace textů a písni rytmickými nástroji

HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE

výstupy	učivo
používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	tvorba instrumentálních doprovodů jednoduchá aranžmá nauka o hudebních nástrojích

PARTITURA

výstupy	učivo
orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	vývoj notace

TANEC

výstupy	učivo
reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	pohyb na hudbu dobové tance lidové a umělé tance

HUDEBNÍ MYŠLENÍ

výstupy	učivo
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	období rytmicko-monomelodické období polymelodické období melodicko-harmonické

HUDEBNÍ PROSTŘEDKY

výstupy	učivo
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina (umělecký proces a jeho vývoj) hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal a další...

TVŮRCE HUDBY A INTERPRET

výstupy	učivo
popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova, nizozemští skladatelé a přísná imitace, barokní skladatelé světoví i čeští (postavení umění ve společnosti, historické proměny)

PERIODIZACE HUDEBNÍHO VÝVOJE

výstupy	učivo
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	hudba vokální a instrumentální, hudební formy, charakteristické znaky slohů, hledisko historické a kulturní, hudba česká a světová Pravěk Starověk Ars antiqua Ars nova Renesance a humanismus Baroko

HUDEBNÍ ŽÁNRY

výstupy	učivo
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	muzikál šanson šantán kabaret revue jazz, swing trampská píseň

HUDEBNÍ DÍLO

výstupy	učivo
interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje	estetická a umělecká hodnota hudebního díla komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl

POPULÁRNÍ HUDBA

výstupy	učivo
uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	jazz konce 19. stol. 20. léta 30. léta – swing 40. léta – bop, blues, country & western 50. léta – rokenrol hudební průmysl hudba a její využití v běžném životě

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETIKA)

AKUSTIKA

výstupy	učivo
uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě	hlasové ústrojí sluchové ústrojí

TVORBA TÓNU

výstupy	učivo
využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje	vyrovnávání vokálů hlasové rejstříky hlavový tón

ZPĚV

výstupy	učivo
zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě)	jednohlasé písně lidové a umělé kánony lidové a umělé úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas

INDIVIDUÁLNÍ TVORBA

výstupy	učivo
dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na základě svých individuálních schopností a dovedností	rytmizace melodie, pokládání melodie textem, zápis do not

INTERVALY

výstupy	učivo
zpívá z not (dle svých individuálních schopností)	opěrné písně harmonické cítění

RYTMUS

výstupy	učivo
vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem	hra na tělo Orffův instrumentář vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis

HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE

výstupy	učivo
využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	tvorba instrumentálních doprovodů jednoduchá aranžmá improvizace, stylizace partitura nástroje symfonického orchestru orientace v notovém zápise moderní hudební nástroje

TANEČNÍ HUDBA

výstupy	učivo
pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap

HUDEBNÍ MYŠLENÍ (SVO)

výstupy	učivo
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	období melodicko-harmonické (klasicismus, romantismus, impresionismus) sonické období (hudba 20. stol.) rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy

TVŮRCE HUDBY A INTERPRET (SVO)

výstupy	učivo
popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	tvůrce hudby a interpret jako jedna osoba divadla malých forem britský rock – Beatles folk music – Dylan folkrock – Simon & Garfunkel underground – Frank Zappa big beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák

PERIODIZACE HUDEBNÍHO VÝVOJE

výstupy	učivo
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	hudba vokální a instrumentální hudební formy charakteristické znaky slohů hledisko historické a kulturní hudba česká a světová klasicismus romantismus impresionismus další směry 20. století

HUDEBNÍ STYL A ŽÁNRY, FUNKCE HUDBY (SVO)

výstupy	učivo
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	hudba a její využití v běžném životě hudba jako kulturní statek a jako zboží hudební průmysl hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století

ESTETICKÁ A UMĚLECKÁ HODNOTA HUDEBNÍ DÍLA VE 20. STOLETÍ (SVO)

výstupy	učivo
interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	pojem kýč hudba jako zboží pojem komerce hudba na objednávku kvalita uměleckého díla

HUDEBNÍ STYL 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje	volná atonalita dodekafonie a serialismus modální hudba neoklasicismus neofolklorismus témbrová hudba elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby minimalismus stylové syntézy a fúze

VYUŽITÍ HUDBY (SVO)

výstupy	učivo
uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	muzikály festivally divadla nahrávací studia, CD, DVD masová média, reklama, znělka

MODERNÍ POPULÁRNÍ HUDBA 70. A 80. LET U NÁS I VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	hard rock heavy metal art rock pop rock disco punk a nová vlna nový romantismus a neorock střední proud

Poznámky: SVO – společný vzdělávací obsah – integrující téma oborů hudebního a výtvarného

5.5.2 Výtvarná výchova

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	-	-
Povinnost	V	V	-	-

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Klíčové kompetence

1. 1. Kompetence k učení (umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivuje je k celoživotnímu vzdělávání)

Učitel:

- klade poznání základních výtvarných směrů a rozpoznání nejvýznamnějších děl světových a českých představitelů těchto směrů
- vede žáky k dovednosti a samostatné interpretaci pomoci výtvarného jazyka
- vede žáky k zájmu o návštěvy výstav a galerií, prohlubuje jejich estetické vnímání.
- učí žáky vyhledávat a třídit informace
- vede žáky k tomu, jak poznatky dávat do souvislosti
- učí žáky prezentovat svoji práci

- podněcuje u žáků samostatné pozorování a experimentování
- ukazuje žákům, jak účinně používat hodnocení a sebehodnocení.

2. 2. **Kompetence k řešení problémů (podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému usuzování a k řešení problémů)**

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uplatňovali své vlastní představy, myšlenky a hledali vlastní řešení
- má možnost rozvíjet divergentní myšlení, které počítá s přirozenými tendencemi vlastního výrazu a významové interpretace
- učí žáky hledat a vybírat řešení
- učí rozlišovat podstatné a nepodstatné skutečnosti
- vede žáky k trpělivosti a vytrvalosti
- podněcuje žáky k obhajobě a vysvětlení své práce
- učí žáky vyhledávat informace
- podněcuje žáky k empatii v chování, požádání, přijímání a nabídce pomoci druhým
- vede žáky k pečlivosti.

3. **Kompetence komunikativní (vést žáky k všestranné a účinné komunikace)**

Učitel:

- vede k možnosti zapojení citových a rozumových složek osobnosti do tvořivého procesu
- vychovává žáky ke schopnosti esteticky vnímat a prožívat, výtvarně myslet a interpretovat
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učí žáky vhodnou formou obhajovat vlastní názor a zároveň přijímat názory jiných, kultivovaně a zdvořile se vyjadřovat
- vede žáky ke spolupráci, k ochotě nabídnout a poskytnout pomoc a zároveň umět o pomoc vhodným způsobem požádat
- rozvíjí schopnost komunikovat před třídou, zvědavost, přispění do diskuze, umění naslouchat
- oceňuje přiznání chyby, poučení z ni a omluvu.

4. **Kompetence sociální a personální (rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých)**

Učitel:

- podporuje žáky v základní orientaci pro porozumění výtvarných projevů prezentovaných například na výstavách, v architektuře, v designu, ve filmové tvorbě a tradičních řemeslech
- učí žáky pracovat v týmu
- vede žáky k ohleduplnosti a tolerantnosti
- vede žáky k respektování názorů druhých.

5. **Kompetence občanské (připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné jedince uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)**

Učitel:

- učí žáky chránit životní prostředí a používáním výtvarných materiálů neníčit životní prostředí, ví jak se chovat k trvale udržitelnému rozvoji
- podporuje v žácích schopnost vcítit se do situace jiných žáků a odmítání útlaku a hrubého zacházení
- vede k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vede žáky k uvědomělosti svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

6. Kompetence k podnikavosti (pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti k profesní orientaci)

Učitel:

- vede žáky k poznání na základě vlastní zkušenosti s vyjadřovacími prostředky, výtvarnými technikami a materiály
- rozvíjením zručnosti žáků, používáním různých výtvarných technik a postupů výtvarného vyjadřování, vede žáky ke schopnosti pochopit vztah obsahu a formy.
- učí žáky plánovat si práci a čas
- vede žáky tak, aby dokončovali svou práci
- vede žáky k hospodárné práci
- seznamuje žáky s různými pracovními postupy
- zná a dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou integrace v běžné hodině. Při výuce se přihlíží k individuálním potřebám žáka. Učitel i žáci jsou připraveni a ochotni kdykoli poskytnout pomoc. Při hodnocení výsledků práce je zohledněna míra žákova handicapu.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je dána možnost rozšiřovat jejich poznatky a dovednosti zejména:

- kladením zvýšených nároků při výuce za účelem rozvoje osobního výtvarného potenciálu žáka
- poskytnutím pomoci při objevování a prohlubování osobitého stylu žáka
- umožněním výtvarné činnosti a poskytnutím vyučovacích prostředků nad rámec standardní výuky
- umožnění prezentace práce nadaného žáka (výstavy, účast na soutěžích a přehlídkách)
- příprava k dalšímu studiu a k talentovým zkouškám

1. ROČNÍK, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník	Okruhy	Učivo	Výstupy	
1.	UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE	<p>umělecký proces a jeho vývoj – umělecký proces a realita; chápání uměleckého procesu; znakové systémy jednotlivých druhů umění; historické proměny pojetí uměleckého procesu; prezentace uměleckého díla</p> <hr/> <p>role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj; interpretace a recepce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta</p> <hr/> <p>úloha komunikace v uměleckém procesu – umění ve společnosti; umělecká a mimoumělecká znakovost; proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce; publikum a jeho role; sociální a technologické proměny dneška; subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě 	32
			<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční 	33
			<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci 	34
			---	---
			<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	35
			---	---
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti 	36			
<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu 	37			
<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces 	38			

			<p>vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	39
1.	OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY	<p>vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace</p> <hr/> <p>interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta</p> <hr/> <p>uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé znakové systémy - rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a uplatňuje je při vlastní tvorbě a interpretaci - v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky - objasní roli autora, příjemce a interpreta - na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby a identifikuje je při vlastní tvorbě - na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv 	<p>13</p> <p>14</p> <p>15</p> <p>---</p> <p>16</p> <p>17</p> <p>18</p> <p>19</p> <p>20</p>

			<p>a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	21
1.	ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	<p>výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku</p> <hr/> <p>světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu; umělecké vyjadřovací prostředky podstatné pro porozumění aktuální obrazové komunikaci: — chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (antická mimezis, fotografie, film) — relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, bodyart) — vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků - na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot - vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií - na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	22 --- 24 26 27 29

2. ROČNÍK, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník	Okruhy	Učivo	Výstupy	
2.	UMĚLECKÁ TVORBA A KOMUNIKACE	umělecký proces a jeho vývoj – umělecký proces a realita; chápání uměleckého procesu; znakové systémy jednotlivých druhů umění; historické proměny pojetí uměleckého procesu; prezentace uměleckého díla	<ul style="list-style-type: none"> - vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě 	32
			<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční 	33
			<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci 	34
			---	---
		role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj; interpretace a recepce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	35
			---	---
úloha komunikace v uměleckém procesu – umění ve společnosti; umělecká a mimoumělecká znakovost; proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce; publikum a jeho role; sociální a technologické proměny dneška; subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces 	36 37 38		

			<p>vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 	39
2.	OBRAZOVÉ ZNAKOVÉ SYSTÉMY	<p>vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace</p> <hr/> <p>interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta</p> <hr/> <p>uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé znakové systémy - rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a uplatňuje je při vlastní tvorbě a interpretaci - v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky - objasní roli autora, příjemce a interpreta - na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby a identifikuje je při vlastní tvorbě - na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv 	13 14 15 --- 16 17 18 19 20

			<p>a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu 	21
2.	ZNAKOVÉ SYSTÉMY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ	<p>výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku</p> <hr/> <p>světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu; umělecké vyjadřovací prostředky podstatné pro porozumění aktuální obrazové komunikaci: — proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média), princip náhody (dadaismus) — osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus), vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění) — tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace - rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření 	23 31 --- 25 26 28 30

		<p>— požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií)</p>	<p>- na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace</p>	
--	--	--	--	--

5.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zařazení oblasti Člověk a zdraví do vzdělávání umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví, posílit rozumové a citové vazby k dané problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi gymnázií mohou později výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova navazuje ve svých výstupech i obsahu na stejnojmennou vzdělávací oblast pro základní vzdělávání. Jestliže se základní vzdělávání zaměřovalo především na utváření vztahu ke zdraví a na poznávání preventivní ochrany vlastního zdraví a bezpečí, vzdělávání na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity. Znamená to, že absolvent gymnázia by měl být připraven sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd.

Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů řešení na zdraví atd. Realizace této vzdělávací oblasti tak (v porovnání se základním vzděláváním) daleko více staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomějším utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví, na organizačních schopnostech atd.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Tělesná výchova

Zařazená průřezová témata za tělesnou výchovu

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (průběžně 1.-4. ročník)
- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů (průběžně 1.-4. ročník)
- Sociální komunikace (průběžně 1.-4. ročník)
- Morálka všedního dne (průběžně 1.-4. ročník)
- Spolupráce a soutěž (průběžně 1.-4. ročník)
- Mediální produkty a jejich významy (průběžně 1.-4. ročník)

5.6.1 Tělesná výchova

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	2	2
Povinnost	P	P	P	P

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova rozvíjí pohybové schopnosti a motoriku studentů. Výuka probíhá ve skupinách dvě hodiny týdně. V rámci tohoto předmětu se studenti seznámí se základy míčových her, atletiky, plavání, gymnastiky. Během studia absolvují dva kurzy – lyžařský a sportovně-turistický.

Cílem předmětu je ovlivnění tělesné zdatnosti, pohybové dovednosti, upevnění zdraví a prohloubení vědomostí a zkušeností z oblasti tělesné výchovy.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Hlavním cílem při zabezpečení výuky mimořádně nadaných žáků je zajištění jejich motivace a dalšího rozvoje. V rámci výuky je podpora zaměřena na individuální přístup například formou zadávání nadstavbových prvků. Žáci jsou vedeni k zájmu o účast na školních soutěžích, ale i v zaměření na určité sportovní odvětví mimo školu v rámci sportovních oddílů. Mimo vyučovací hodiny je nabízena i možnost navštěvovat nepovinnou Tv.

Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

U žáků se zdravotním postižením je v závislosti na doporučení odborných lékařů možné částečné zapojení do běžné výuky. Žák je zapojen do aktivit, které jej přílišně nezatěžují a umožňují mu rozvíjet své pohybové dovednosti. Žák si může na doporučení pedagogů sám rozhodovat o volbě vhodných aktivit nebo odpočinku během výuky.

Obdobně bude zajištěna i výuka žáků zdravotně znevýhodněných a v obou případech bude při hodnocení zohledňováno jejich znevýhodnění. Výuka má u těchto žáků spíše motivační ráz.

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- pro vykonání pohybových úkolů vyhledává vhodné způsoby, metody a strategie
- rozvíjí pohybovou aktivitu cíleně i mimo vyučování
- užívá odborné termíny – názvosloví při pořadových cvičeních, názvosloví obecně užívané při jednotlivých sportech, má přehled o struktuře soutěží sportovních svazů
- samostatně pozoruje a zkouší jednotlivé pohybové dovednosti během výuky i v multimédiích, ze kterých rovněž získává aktuální informace z oblasti sportu nejen v blízkém okolí, ale i ve světě
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu

2. Kompetence k řešení problémů

- k řešení problémů využívá vlastního úsudku a předchozí zkušenosti
- je schopen zorganizovat soutěže na úrovni třídy nebo školy
- reaguje na vzniklé situace nejen podle naučeného schématu, ale vytváří i nové – kreativní - varianty řešení
- kriticky hodnotí a domýšlí důsledky vlastního rozhodnutí při řešení problémů s ohledem na zdraví svoje i svých spolužáků

3. Kompetence komunikativní

- je schopen vyjádřit se výstižně, srozumitelně a kultivovaně při komunikaci během sportovního výkonu, ať už se jedná o komunikaci s učitelem nebo spolupráci ve skupině
- vhodně reaguje na rady a připomínky učitele
- zná význam signálů, zvuků a gest učitele v pozici rozhodčího nebo trenéra, na které adekvátně reaguje

4. Kompetence sociální a personální

- spolupracuje s ostatními na dosažení společného cíle (vstřelení branky, vyřešení zadaného problému)
- akceptuje roli v týmu, která je mu přidělena, a snaží se přispět k co nejlepšímu společnému výsledku
- prokazuje respekt nejen učiteli, ale i ostatním členům skupiny, třebaže jsou v roli sportovních protivníků
- rozvíjí svoji zdravou sebedůvěru a koriguje své jednání směrem, který jej naplňuje a přispívá k pocitu sebeúcty

5. Kompetence občanské

- má na mysli nejen své vlastní cíle a hodnoty, ale chápe i situaci ostatních
- proti nepřiměřenému psychickému i fyzickému zacházení a útlaku aktivně vystupuje
- ctí obecně přijímané principy (zákony, školní řád, bezpečnostní pokyny, společenské normy,...) ve škole i mimo ni
- rozhoduje a chová se zodpovědně při organizaci sportovních aktivit, v krizových situacích ohrožujících zdraví a život člověka

6. Kompetence pracovní

- bezpečně a šetrně používá materiální vybavení a zařízení, přičemž dodržuje vymezená pravidla
- přizpůsobuje se i v změněných nebo obměněných pracovních podmínkách

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p><i>KU 2</i> <i>KRP 1</i> <i>KRP 5</i> <i>KK 4</i> <i>KSP 7</i> <i>KO 6</i> <i>KP 3</i></p>	<p>Činnost ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností - připraví organismus na pohybovou činnost - organizuje svůj pohybový režim se zájmy a zdravotními potřebami - použije vhodné kondiční programy - uplatňuje bezpečné chování i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech 	<p>Rozcvičení – základní typy – cviky vhodné a nevhodné</p> <p>Organismus a pohybová zátěž</p> <p>Individuální pohybový režim - motivační cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - relaxační cvičení - posilovací cvičení - únava, regenerace, dechová cvičení <p>Význam pohybu pro zdraví – tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekreační a výkonnostní sport <p>Péče o sebe sama – předcházení stresovým situacím</p> <ul style="list-style-type: none"> - relaxace - zvládnutí zátěžových situací - celková péče o zdraví 	<p>Učivo prolíná všemi ročníky. Je zařazováno průběžně v návaznosti na pohybové aktivity. Biologie, ZSV, cizí jazyky</p>	
<p><i>KU 2</i> <i>KRP 5</i> <i>KRP 6</i> <i>KK 2</i> <i>KSP 5</i> <i>KSP 7</i> <i>KO 6</i> <i>KP 3</i></p>	<p>Pohybové dovednosti – provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní postupy rozvoje dovedností - posoudí kvalitu, označí nedostatky a uplatní postup k nápravě 	<p>Pohybové hry – přípravná, kondiční, koordinační, estetická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové dovednosti a pohybový výkon - nástupové tvary, přesuny - pohybové odlišnosti – věkové, pohlavní, výkonnostní - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou - základní taneční kroky – valčík, polka - aerobic - cvičení se švihadlem - tvorba sestav, složitější krokové vazby 	<p>Učivo je zařazeno ve všech ročnících. Rozsah učiva je dán úrovní skupiny</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KU 4 KRP 5 KRP 6 KK 1 KSP 1 KSP 7 KO 1 KO 3 KP 1</p>	<p>- respektuje věkové , pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly</p>	<p>s pohybem rukou</p> <p>Gymnastika – organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika a dopomoc - názvosloví <p>Akrobacie – kotouly, modifikace, vazby</p> <ul style="list-style-type: none"> - stoje - přemet stranou - rovnovážné polohy a postoje <p>Bradla – chlapci</p> <p>Kůň našří</p> <p>Kladina – náskoky, seskoky</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze, poskoky - rovnovážné stoje s pohybem paží - sestava <p>Hrazda – náskok do vzporu, zákmihem seskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - přešvih únožmo, spád vzad - vzepření jízdmo, toč vpřed - sešín - výmyk odrazem jednonož nebo obounož - podmet <p>Přeskoky – skrčka, roznožka</p> <p>Šplh – na laně, na tyči</p> <p>Kruhy dosažné – svis stojmo, vznesmo vzad a zpět</p> <ul style="list-style-type: none"> - v hupu, při záhupu seskok 	<p>FYZ – Elektromagnetické jevy, světlo – vlnová optika</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p> <i>KK 3</i> <i>KK 6</i> <i>KSP 5</i> <i>KSP 7</i> <i>KO 6</i> <i>KP 3</i> <i>KRP 6</i> <i>KU 4</i> </p> <p> <i>KK 3</i> <i>KK 6</i> <i>KSP 5</i> <i>KSP 7</i> <i>KO 6</i> <i>KP 3</i> <i>KRP 6</i> <i>KU 4</i> </p> <p> <i>KP 1</i> <i>KP 7</i> <i>KO 3</i> <i>KU 3</i> <i>KRP 5</i> <i>KK 1</i> </p>		<p> Atletika – rychlostní a vytrvalostní běhy - štafetový běh - vrh koulí - skok daleký - skok vysoký Sportovní hry – basketbal, florbal, odbíjená, kopaná - herní činnosti jednotlivce - herní základy, kombinace - průpravné hry - hra s pravidly - řízená hra - ostatní hry – ringo, fresbee, házená, badminton aj. Úpoly – přetahy - přetlaky - základy sebeobrany - přiměřenost obrany </p> <p> Lyžování – sjezdové - snowboarding - biatlon (2.r.) - zvládnání jízdy na vleku - bezpečnost pohybu v zimním horském prostředí - zásady první pomoci </p> <p> Turistika a pobyt v přírodě - vodní turistika </p>	<p> VK – žáci si volí výuku sjezdového výcviku nebo snowboardu v rámci kurzu – přednáška lékaře - horské služby Letní sportovní kurz – volitelný </p> <p> V rámci kurzu – přednáška lékaře </p>	<p> Osobností a sociální výchova – sociální komunikace, morálka všedního dne </p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KO 7 KSP 7 KK 6 KRP 5 KRP 6 KU 4</p>	<p>Respektuje pravidla osvojených sportů, rozhoduje utkání Užívá správné názvosloví, gesta, signály Připraví třídní nebo školní turnaj nebo soutěž Vyhodnotí výsledky</p>	<p>- cykloturistika - tradiční i netradiční sporty u moře - lanové aktivity, plavání</p> <p>Míčové hry – florbal, odbíjená, košíková – mix - herní činnosti jednotlivce - herní systémy - pravidla Bruslení – základy, překládání Posilování – zvýšení silových schopností - správné držení těla</p> <p>Plavání – plavecké způsoby - startovní skok - obrátka - záchrana tonoucího</p> <p>Doplňkové aktivity – squash, spinning, tenis, badminton</p> <p>Sportovní výzbroj a výstroj - účelnost, funkčnost - finanční dostupnost - bezpečnost</p> <p>Komunikace v TEV - názvosloví, grafická značení - gesta, nástupové tvary</p>	<p>Volitelná sportovní odvětví Spojení hodin do dvouhodinovek jednou týdně</p> <p>Učivo se prolíná všemi ročníky Biologie, zeměpis, dějepis, cizí jazyky</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
		<p>Organizace sportovních akcí a soutěží</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla - fair play jednání - měření výkonů a evidence dat - vyhodnocení výsledků <p>Dějiny tělesné kultury – olympionismus</p> <p>Ochrana přírody Úspěchy našeho sportu Problematika dopingu</p>		

PŘEDMĚT: TEV		
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> - zná druhy hrozeb - Umí se rozhodovat a jednat v případě konkrétních mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> - hrozby terorismu - první pomoc při hromadném zasažení osob 	

5.7 INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vzdělávací oblasti a vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje prohloubit dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientaci ve světě informací a informačních technologií. Získané znalosti a zkušenosti umožní využití počítače jako efektivního prostředku komunikačních technologií pro rychlé vyhledávání a zpracování informací v každém oboru lidské činnosti.

Studenti se naučí používat výpočetní techniku nejen v souvislosti se vzdělávacími programy. Cílem je komplexnější pohled na možnosti využití výpočetní techniky. Aplikační rámec informační a komunikační technologie se stává součástí dalších vzdělávacích oborů.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Informatika a výpočetní technika**

Zařazená průřezová témata

- **Mediální výchova**
- **Média a mediální produkce**
  - ✓ Sdílení informací, autorská práva, 1. ročník
- **Účinky mediální produkce a vliv médií**
  - ✓ Autorská práva, 1. ročník

5.7.1 Informatika a výpočetní technika

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	-	-
Povinnost	P	P	-	-

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informační a výpočetní technika (dále jen IVT) se vyučuje v prvním a druhém ročníku s hodinovou dotací a) dvě hodiny týdně – všeobecné zaměření, b) jedna hodina týdně – zaměření na živé jazyky. Zaměření na živé jazyky má TC Počítačová prezentace přesunutý do 2. ročníku a TC jsou vhodně redukovány tak, aby byl plněn rámec vymezený RVP.

Ve třetím, nebo čtvrtém ročníku (všeobecné zaměření) si žáci mohou zvolit jednoletý rozšiřující seminář, ve čtvrtém ročníku pak seminář s dotací 5 hodin. Třída je rozdělena do skupin tak, aby měl každý žák k dispozici vlastní počítač.

Obsahem předmětu IVT v prvním a druhém ročníku je prohloubení a rozšíření znalostí ŽŠ ve využívání výpočetní techniky z pohledu mírně pokročilého uživatele. Žáci se seznámí s jednotlivými součástmi výpočetní techniky a s možnostmi využití. Prohloubí si práci s kancelářskými aplikacemi (textový editor, tabulkový kalkulátor, prezentace, databáze), s úpravou bitmapové a vektorové grafiky, dále se základními možnostmi úpravy zvukových záznamů a úpravou videa. Dalším tématem jsou síťové technologie, především internet – tvorba prezentace, komunikace a etika práce na síti. Dvouletý předmět končí základy algoritmizace, tak aby žáci měli přehled o možnostech vytváření programů. Nejedná se ale o žádné pokročilé programování.

Po dvou letech by měl být každý žák schopen posoudit možnosti a využití výpočetní techniky pro jeho další rozvoj a běžně ji využívat.

Jednoletý seminář více prohlubuje možnosti využití počítačů především v technické praxi, v matematice a v sazbě dokumentů.

Seminář ve čtvrtém ročníku je plně orientován na přípravu k maturitní zkoušce z Informatiky. Je tedy určen výhradně vážným zájemcům o tento obor. Všechny témata z prvního a druhého ročníku jsou dále prohlubována a je věnována velká část i teoretické informatice.

V IVT je především kladen důraz na praktickou činnost, samostatnou práci a práci ve skupinách.

Tento předmět je vypracován na základě vstupních podmínek MŠMT a upraven pro potřeby Gymnázia, Boskovice s přihlédnutím na HW a SW vybavení školy.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním zabezpečujeme ke vzdělávání specifické podmínky. K žákům přistupujeme individuálně z hlediska obsahu, forem, metod výuky a hodnocení výsledků vzdělávání. Poskytujeme jim více času na vypracování zadaných prací a upřednostňujeme takové metody prověřování znalostí, které jim vyhovují.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákům je zajištěna kvalitní výuka, která využívá individuálního přístupu z hlediska užívaných forem a metod. Jejich nadání je rozvíjeno na základě specifických úkolů, samostatné práce a projektů za využití všech dostupných pomůcek. V případě zájmu mohou žáci využít individuální konzultace s vyučujícími. Své znalosti a dovednosti mohou prohlubovat dále s využitím nabídky volitelných příp. nepovinných předmětů.

Poznámky:

Konkrétní aplikace pro výuku jsou vybírány tak, aby žáky nezatěžovaly finančními nároky.

Nejvíce rozvíjíme kompetence komunikativní, zejména KK 3.

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování a k organizaci jejich činnosti
- vedeme žáky k samostatnému získávání informací ze všech dostupných zdrojů
- poskytujeme pomocné materiály k učení – osnova, schémata, pracovní listy
- podporujeme rozvíjení individuálních dovedností
- uplatňujeme nové efektivní metody a formy učení
- společně nalézáme možnosti zpětné vazby
- nabízíme prostředky a nástroje k další individuální výuce

2. Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky v nalézání různých cest řešení problému
- podporujeme i netradiční způsoby řešení problému
- vedeme žáky k týmové spolupráci při řešení problému
- učíme žáky rozdělit problém na dílčí části snadněji řešitelné

3. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat a respektovat názory druhých
- v komunikaci učitel-žák považujeme žáka za rovnocenného partnera
- vedeme žáky ke kultivovanému a ohleduplnému jednání i mezi nimi samotnými
- udržujeme pravidelný kontakt i s rodiči žáků
- realizujeme vystoupení, výstavy a soutěže žáků

podporujeme projekty, u nichž žáci uplatní schopnost komunikace s lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- pomáháme vytvářet a dodržovat pravidla práce v týmu
- vedeme žáky k otevřeným diskuzím ve třídě
- poskytujeme žákům prostor pro jejich individuální názory a obhajobu
- podporujeme sebehodnocení jako nedílnou součást utváření osobnosti žáka
snažíme se rozvinout sebedůvěru žáka a motivujeme ho k dalšímu postupu

5. Kompetence občanské

- směřujeme žáky k uvědomění si svých práv, ale také povinností
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností různých rolí v životě
- trváme na respektování zákonů a společenských pravidel
- otevíráme žákům rozhledy v chápání mezinárodních a celosvětových souvislostí
- seznamujeme žáky s pravidly a uplatňováním zásad duševní hygieny
- vedeme žáky k úctě k dědictví našeho národa
- spoluvytváříme sportovní a kulturní dění v našem městě

6. Kompetence k podnikavosti

- seznamujeme žáky s pravidly pracovních postupů
- vedeme žáky k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- rozvíjení osobního i odborného potenciálu
- vedeme k úvaze o možnostech budoucí profese
- vedeme k poznání sebe sama, rozeznání slabých stránek, práce na své osobě
- podporujeme přicházení s vlastními nápady, umění přijímat a vyrovnávat se s novou situací
- vedeme studenty k uplatňování získaných znalostí a zkušeností v dalším osobním růst

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KU2, KU3</p> <p>KRP1, KRP6</p> <p>KRP3</p>	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci • využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů, • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkci základních počítačových komponent, • zná základní odborné pojmy (hardware, software, kompatibilní, analogová a digitální zařízení, bit, byte, interní, externí, protokol, ovladač, program, dokument) • vysvětlí Von Neumannovu koncepci počítače (využití dvojkové soustavy, univerzální počítač, procesor a paměť, vstupní a výstupní zařízení) • vysvětlí princip záznamu ve dvojkové a šestnáctkové soustavě, převádět čísla mezi dvojkovou, šestnáctkovou a desítkovou soustavou, znát násobné jednotky (kilo, mega, giga) 	<p>1. ročník</p> <p>Informace a její charakter</p> <ul style="list-style-type: none"> • informační zdroje a jejich kvalita, metainformace, • etické zásady a právní normy související s informatikou, autorské práva, autorský zákon, • ergonomie a hygiena práce s výpočetní technikou • výpočetní technika pro osoby s handicapem <p>Hardware a Software</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítač, jeho komponenty a periferní zařízení – principy fungování, digitální záznam informací, propojení počítače s dalšími (digitálními) zařízeními • orientace v principech, typech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí • operační systémy – charakteristika, funkce, vlastnosti, ovládání, možnosti nastavení, práce s daty • aplikační programy, programovací jazyky, formáty datových souborů, 	<p>CJL - návštěva knihovny</p>	<p>Environmentální výchova – hardware počítače jako nebezpečný odpad, recyklace, GREEN COMPUTING</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KRP5	<ul style="list-style-type: none"> • propojí počítač s běžnými digitálními zařízeními (tiskárny, dig. fotoaparáty, USB disky a multimediální přehrávače) • vysvětlí principy fungování běžných digitálních zařízení (jehličkové, inkoustové a laserové tiskárny, plošné skenery, digitální fotoaparáty), zná jejich základní vlastnosti a sledované parametry • zná nejrozšířenější operační systémy (Microsoft Windows různých verzí, distribuce Linuxu, Apple OS) • ovládá současný operační systém. • vybírá, vytváří, přejmenovává, kopíruje, přesunuje a maže objekty, • hledá objekty, používá schránku, ukládá/otevívá dokumenty, • umí komprimovat a dekomprimovat soubory a složky • nastaví chování systému • instaluje a odebírá ze systému programy a písma • vysvětlí pojem formát datového souboru, 	<p>Operační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, funkce, vlastnosti, ovládání, možnosti nastavení, práce s daty, funkce operačního systému a jeho základní složení znát přehledně v současnosti nejrozšířenější operační systémy (Microsoft Windows různých verzí, distribuce Linuxu, Apple OS) <p>Aplikační programy</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikační programy, programovací jazyky, formáty datových souborů 		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK1, KK2,	<ul style="list-style-type: none"> • zná vazbu typů souborů na určitý program, • umí změnit vazby programů, • zná a využívá nejčastější typy souborů. <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí způsob zapojení sítě • zná základní technické díly, nutné pro výstavbu, • zná přenosové rychlosti a označení typu (Ethernet) současných běžných sítí, • vysvětlí základní výhody sítí (sdílení dat, tiskáren a připojení do internetu, možnost použití centrálního informačního systému a archivace) • přihlásí se do sítě a zvolí si bezpečné heslo (zná jeho parametry), • připojí si (namapuje) složku nabízenou v síti jako síťový disk 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v druzích aplikačního software (webové prohlížeče a komunikační programy, kancelářské balíky, podnikové aplikace, vývojová prostředí a překladače programovacích jazyků, grafické a CAD programy, počítačové hry, výukové programy, pomocné programy utility a speciální programy pro různé profese) • nejpoužívanější typy dokumentů (HTML, TXT, DOC, XLS, ODT, ODS, PDF, PPT, WAV, JPG, MP3, WMA, MPEG) <p>Počítačové sítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v principech, možnostech a praktickém využití počítačových sítí • peer to peer a sítě klient–server, pojmy LAN, MAN a WAN, • topologie, • bezpečnostní pravidla při používání počítače a internetu, • etická pravidla využívání sítí • sociální sítě, • problematika počítačových virů a červů • TCP/IP, RM OSI, DNS, DHCP, firewall, 	<p>FYZ – Elektromagnetické jevy, světlo – vlnová optika</p>	<p>Osobností a sociální výchova – sociální komunikace, morálka všedního dne</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KSP8</p> <p>KU1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip používání (ne způsob fungování) bezpečnostních certifikátů a elektronického podpisu • hledá informací na internetu • hledá informace na webu pomocí zatříděného katalogu odkazů • hledá informace (včetně obrázků) na webu pomocí vyhledávače, • vysvětlí způsob jeho fungování, umět využívat tzv. rozšířené vyhledávání (upřesnit zadání) • orientuje se ve výsledcích vyhledávání, ověří věrohodnost, kvalitu a relevanci informací získaných pomocí internetu • vysvětlí nebezpečí hrozící z internetu • používá prostředky jejich eliminace <ul style="list-style-type: none"> • umí naformátovat libovolný text, • využívá styly, • vysvětlí využívání stylů, • umí exportovat dokument do jiného formátu, • zná autorská práva a povinnosti při citacích, • používá hromadnou korespondenci, • spolupracuje s ostatními na jednom dokumentu 	<p>Textový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředí textového editoru, nastavení zobrazení dokumentu, • orientace v prostředí textového editoru - nabídky, panely nástrojů, stavový řádek, pravítka, posuvníky, lupa, zobrazení skrytých znaků a náhled • zásady pořizování textu v počítači • formátování, styly, písma, obrázky, tabulky, hypertextové odkazy, • šablony, • export do jiných formátů – PDF • spolupráce na jednom dokumentu – revize • hromadná korespondence 	<p>CJL – Oznámení, zpráva, dopis, pozvánka, administrativní styl</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KRP3	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip funkce tabulkového programu a oblasti jeho využití, • umí formátovat vzhled tabulky, • vysvětlí strukturu tabulky vzorce a funkce obecně, adresaci buněk (relativní a absolutní), • zadá vzorec (funkci) odkazující se na jiné buňky, respektuje prioritu operátorů, zadávat a vybírat argumenty funkcí • umí používat základní funkce (součet, průměr, maximum, minimum, sinus, cosinus, tangens, odmocnina, budoucí hodnota, platba) • změní formát zobrazení čísla v buňce, • formátuje celkový vzhled tabulky s využitím pokročilých voleb automatického formátu • vytvoří a edituje graf, vysvětlí jeho prvky, • filtruje a řadí data, • vysvětlí pojmy záznam, pole a jeho označení, 	<ul style="list-style-type: none"> • autorská práva a dodržování zásad citování použitých zdrojů <p>Tabulkový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> • principy funkce a oblasti využívání tabulkových procesorů, struktura tabulky, formát, • adresa buněk, • vzorce a funkce, • grafy, • jednoduchá databáze, pole, záznam, filtrování, • export a import dat 	<p>MAT – rovnice, nerovnice, funkce, statistika</p> <p>FYZ – Fyzikální jednotky a měření</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK4, KK5	<ul style="list-style-type: none"> • zadává ověření rozsahu dat při jejich zadávání a výběr pouze připravených možností z vytvořeného seznamu, • umí zamknout buňky a celý sešit, • používat podmínky a podmíněné formátování, • využívá export a import dat, • vysvětlit základní typy datových souborů s tabulkami a seznamy (ODS, XLS, CSV) a problematiku jejich standardizace, • umí uložit dokument v jiném než pro procesor nativním formátu, vysvětlí omezení, • načte (importuje) tabulku nebo seznam z jiného formátu (CSV, DBF) <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří poklady pro prezentaci, • připraví obrázky ve vhodném formátu a rozlišení vysvětlit možnosti prezentování informací pomocí počítačových technologií, • zná základní technické vybavení (projektory, interaktivní tabule, laserová ukazovátka) • dodržuje zásady zpracování počítačové prezentace (kontrastní barvy, velká písmena, stručné texty, využívání obrázků, grafů a schémat, 	<p>Počítačová prezentace</p> <ul style="list-style-type: none"> • principy úspěšné prezentace, • příprava podkladů pro prezentaci, • nástroje pro tvorbu prezentace, vytvoření a nastavení prezentace, • zásady zpracování počítačové prezentace, • zásady úspěšné prezentace (příprava obsahu, techniky a místnosti, srozumitelný pomalý přednes a výklad, kontakt s posluchači, přiměřená délka prezentace) 		<p>Mediální výchova – ovlivnění mínění pod vlivem multimediální prezentace</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK3	<p>používat titulní stránku a stránku s údaji o autorovi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří počítačovou prezentaci na zadané téma, • umí vytvořit snímek a nastaví jeho celkové vlastnosti, • mění pořadí snímků • upraví snímek a exportuje vytvořenou prezentaci do formátu XHTML <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní pojmy a/ principy počítačové grafiky (rastrová x vektorová grafika, 3D grafika, barevné modely RGB a CMYK, rozlišení (DPI), barevná hloubka), • specifikuje grafické formáty a jejich vlastnosti, • provádí konverzi mezi formáty včetně vhodné komprimace dat • zvolí grafický formát vyhovující danému užití 	<p>2. ročník</p> <p>Počítačová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> • grafické a multimediální formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití, • rastrový editor, • komprese a zpracování fotografií, • základy práce v (vektorovém) kreslicím programu, • základní zásady správné úpravy grafických dokumentů 	<p>VYV – umělecký proces a jeho vývoj, úloha komunikace v uměleckém procesu</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK5, KRP2, KSP5	<ul style="list-style-type: none"> • získává, upravuje a publikuje fotografií, práce v rastrovém grafickém editoru • pracuje s fotografiemi – vyhledávání, skenování, • používá digitální fotoaparát, • zná a používá základní zásady kompozice obrazu, • provádí základní úpravy fotografií (otočení a oříznutí, jas a kontrast, úprava histogramu, úprava barevnosti, doostření, lokální úpravy chyb a skvrn, odstranění červených očí). • vytváří (skládat) vektorové kresby, používá základní objekty, nastavuje jejich základní vlastnosti, používat zarovnání a uspořádání objektů, • používá text ve vektorovém editoru, • vkládá do kresby rastrové obrázky. <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem kodek, • orientuje se v základních formátech zvukových souborů a videosouborů, • zná jejich vlastnosti (datový tok a kvalita u komprimovaných souborů), • získává a přehrává multimediálních souborů , 	<p>Multimédia</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a principy z oblasti multimédií, • multimediální formáty souborů, • princip digitálního záznamu zvuku a obrazu, • komprese multimediálních souborů, 	<p>VYV- umělecký proces HUV – využití hudby</p>	<p>Mediální výchova – tvorba videa a jeho prezentace</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KSP6, KP2	<ul style="list-style-type: none"> • přehrává zvukové a videosoubory všech uvedených formátů, • instaluje potřebný kodek , • přehrává streamované audio a videosoubory, • převádí formáty multimediálních souborů, • zapisuje („vypaluje“) na CD disk. <ul style="list-style-type: none"> • umí uložit stránku (textového) dokumentu ve formátu webové stránky, • používá v textu hypertextové odkazy, • vysvětlí strukturu webu a konvence i omezení pro jména souborů, • vysvětlí složení webové stránky, • zná základní strukturu HTML dokumentu a princip značkovacího jazyka, • rozpozná a vybere parametry základních příkazů jazyka XHTML a CSS pro vlastnosti textu, obrázků, umístění, formátování a chování objektů na stránce, • rozumí použití tříd (class) a vazbě vlastností CSS stylů na umístění (oblast) elementu 	<p>Webová prezentace</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření webové stránky exportem z aplikačního programu, provázání dokumentů odkazy, • struktura webu, struktura XHTML dokumentu a jeho vazba na externí (CSS) soubor s definicí, • přehledná znalost základních příkazů a parametrů HTML a CSS vzhledu stránek, • zásady přístupnosti a použitelnosti webových stránek, • dodržování jednotnou navigaci webu, používat alternativní texty pro obrázky, dodržování estetické zásady pro barevné ladění a uspořádání webu (bezpatková písma, umírněné použití barev, jednotný vzhled stránek). 		Sociální komunikace

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KU2, KU3</p> <p>KU1, KU4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vložit odkaz, obrázek (ve správné velikosti a ve správném formátu) a tabulku do webové stránky, • nahraje vytvořený web na server internetu pomocí FTP. • vysvětlí zásadní význam databázových aplikací pro firemní a jejich propojení v informačním systému podniku, • zná zásadní význam databázových aplikací pro vznik a rozšíření počítačů v minulém století, • vkládá, maže a edituje data, importuje a exportuje data, • využívá relací, • využívá připravené formuláře, tabulky a sestavy, • vysvětlí propojení tabulek pomocí relací, • využívá vyhledávací dotazy, filtrování, • umí zadat dotaz na vyhledávání a filtrování záznamů podle zadaných kritérií s využitím logických operátorů (A, NEBO, NE). 	<p>Používání relačních databází</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy a principy z oblasti relačních databází – struktura databáze, oblasti použití relačních databází, • pojmy databáze, tabulka, pole a jeho vlastnosti, primární index, propojení tabulek, • databáze typu klient-server vysvětlit princip transakčního zpracování vysvětlit princip SQL, formulář, sestava <p>Algoritmizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • algoritmizace úlohy, vlastnosti algoritmu, • postup vzniku počítačového programu (analýza zadání, návrh řešení, algoritmizace řešení, zápis programu a jeho ladění, podpora a údržba programu), 		

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • využívá myšlenkové mapy, • umí algoritmizovat jednoduchou úlohu, • zná základní programové a datové struktury, • vysvětlí základní příkazy strukturovaného programování, • vysvětlí pojmy proměnná, identifikátor a datový typ a zná základní typy proměnných (znak, řetězec, celé číslo, reálné číslo, logická hodnota), • umí vysvětlit princip objektového programování, • zná princip vizuální tvorby programu, • využívá záznam makra. 	<ul style="list-style-type: none"> • myšlenkové mapy a vytvořit myšlenkovou mapu zadané oblasti, • algoritmus a jeho vlastnosti (hromadnost, podmíněnost, opakovatelnost, konečnost), • základní příkazy strukturovaného programování (příkaz, posloupnost příkazů složený příkaz, podmíněný příkaz, cyklus s podmínkou na začátku a na konci, cyklus s pevným počtem opakování a základní programové struktury (procedury a funkce), • syntaxe programovacího jazyka, • přehled současných způsobů tvorba programů (objektové a vizuální programování), • záznam a spuštění makra. 		

6 Integrace finanční gramotnosti do ŠVP

FINANČNÍ GRAMOTNOST je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat svůj osobní či rodinný rozpočet včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace. Finanční gramotnost je specializovanou součástí širší ekonomické gramotnosti, která navíc zahrnuje např. schopnost zajistit si příjem, zvažovat důsledky osobních rozhodnutí na současný a budoucí příjem, orientaci na trhu pracovních příležitostí, schopnost rozhodovat o výdajích apod.

Definice finanční gramotnosti je strukturovaná. Finanční gramotnost jako správa osobních / rodinných financí zahrnuje tři složky - *gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou*.

- *Peněžní gramotnost* představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).
- *Cenovou gramotnost* představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.
- *Rozpočtovou gramotnost* představují kompetence nezbytné pro správu osobního / rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska. Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované, a to:
  - ✓ správu finančních aktiv (např. vkladů, investic a pojištění)
  - ✓ správu finančních závazků (např. úvěrů nebo leasingu).

To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Proč je nutná finanční gramotnost ?

Narůstá zadluženost jednotlivců a domácností, které se v dnešní době na každém kroku setkávají s reklamami na různé zboží a pod jejich palbou často sahají k půjčkám. Znalost rizik a dlouhodobých důsledků využívání jednotlivých finančních produktů je stále relativně nízká, ačkoli finanční rizika se stala jedním z hlavních témat dnešního světa. Řada rodin, především nízkopříjmových, není schopna splácet dluhy a hrozí jim, že se dostanou do dluhové spirály.

Malá úroveň znalostí brání ve využívání finančních produktů. Ohrožena je především mladá populace, která se obvykle nebojí riskovat. Jde o to předejít ukvapeným rozhodnutím, která mladý člověk může učinit z důvodu nízké finanční gramotnosti a která pak mohou nepřiměřeně zatížit jeho další život. Přitom školní výuka se donedávna finanční gramotnosti systematicky nevěnovala.

Kroky ke zlepšení finanční gramotnosti

Usnesení vlády z roku 2005 uložilo ministru financí, ministryni školství, mládeže a tělovýchovy a ministru průmyslu a obchodu připravit systém finanční gramotnosti na základních a středních školách, který by zlepšil finanční gramotnost obyvatel ČR. Na základě tohoto usnesení vlády z roku 2005 s názvem *Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách*, aktualizovaného v roce 2007 v souladu se Strategií finančního vzdělávání, vznikla strategie finančního vzdělávání a v rámci společného dokumentu Ministerství financí ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR byla vymezena výše uvedená definice finanční gramotnosti, která se stala nezbytným východiskem pro tvorbu standardů finanční gramotnosti a tvorbu školních vzdělávacích programů. **Standardy finanční gramotnosti** respektují úroveň žáků v různých etapách vzdělávání. V základním vzdělávání proto zahrnují hospodaření domácnosti, peníze a finanční produkty, ve středním vzdělávání mají navíc ještě část věnovanou ochraně spotřebitele. Díky existenci standardů bylo možné **zařadit finanční gramotnost do rámcových vzdělávacích programů** pro vzdělávání na gymnáziích. Finanční gramotnost je začleněna do ekonomického a společenskovedního vzdělávání a je chápána jako součást klíčových kompetencí, které mají absolventi mít, aby se dokázali plnohodnotně uplatnit v současné společnosti.

Standardy finanční gramotnosti jsou na našem gymnáziu integrovány do vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace, Člověk a společnost a Informatika** a i probíraná látka týkající se rozvoje finanční gramotnosti žáků by měla být předpokladem úspěšného rozvoje a zvyšování úrovně finanční gramotnosti žáků na a měla by žáky připravit co nejlépe na rozmanité praktické situace, se kterými se budou v životě na finančním trhu setkávat. Žák by po absolvování gymnázia měl tedy zvládnout orientovat se v pojmech finanční matematiky a prakticky zvládat základní praktické finanční situace a umět na finančním trhu porovnat výhodnost jednotlivých produktů a služeb.

STANDARD FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

PENÍZE	VÝSTUPY	Integrace do tématu v oblastech Člověk a společnost a Matematika a její aplikace		
<p>- nakládání s penězi</p> <p>- tvorba cen</p> <p>- inflace</p>	<p>- použití různých platebních nástrojů hotovostního i bezhotovostního placení, platba v tuzemsku i zahraničí, směna peněz za použití kurzovního lístku</p> <p>- pochopí tvorbu ceny jako součtu nákladů, zisku a DPH, dokáže odhalit běžné cenové triky a klamavé nabídky (cena bez DPH, nepravdivě uváděné procentuální slevy)</p> <p>- popíše vliv inflace na hodnotu peněz, na výši příjmů, cen, vkladů, úvěrů</p>	<p>- úvodní opakování - kladná a záporná čísla</p> <p>- kladná a záporná čísla - procenta</p> <p>- rovnice nerovnice - funkce - základy statistiky</p> <p>- procenta - funkce - základy statistiky</p>	<p>- zvládá početní operace s kladnými i zápornými, celými i desetinnými čísly při platbách zboží a služeb doma i v zahraničí</p> <p>- umí s použitím základních početních operací s celými i desetinnými čísly a pomocí výpočtů procent stanovit celkovou cenu bez a včetně DPH, umí určit procentuální výši slevy a odhalit tak klamavé nabídky, umí určit výslednou cenu po několika procentuálních slevách</p> <p>- orientuje se v základních grafech růstu či poklesu cen, umí algebraicky i graficky najít nejvýhodnější konečné ceny skládající se z několika částí /cena za jednotku, cena za dopravu atd./</p> <p>- orientuje se v základních grafech vývoje /nárůstu, poklesu/ inflace a tím vývoje příjmů, cen, vkladů apod.</p>	<p>- tržní ekonomika (nabídka, poptávka, cena)</p> <p>- peníze (funkce peněz)</p> <p>- státní rozpočet, veřejné rozpočty</p> <p>- penzijní systém</p>

HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI	VÝSTUPY	Integrace do tématu v oblastech Člověk a společnost a Matematika a její aplikace (ZSV, Matematika)		
<p>- rozpočet domácnosti, typy rozpočtu</p> <p>- základní práva spotřebitelů</p>	<p>- objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu</p> <p>- umí sestavit jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní druhy příjmů a výdajů domácnosti, rozliší příjmy a výdaje pravidelné a nepravidelné, porovná jejich procentuální zastoupení v rozpočtu</p> <p>- zváží nezbytnost jednotlivých výdajů, resp. realizovatelnost všech chtěných výdajů</p> <p>- navrhne jak řešit schodkový a jak naložit s přebytkovým rozpočtem</p>	<p>- kladná a záporná čísla</p> <p>- rovnice a nerovnice</p> <p>- funkce, procenta, základy statistiky</p>	<p>- umí s použitím základních početních operací s celými i desetinnými čísly a znalosti pojmů rovnost, nerovnost určit typy rozpočtů domácností – vyrovnaný, schodkový, přebytkový</p> <p>- umí znázornit výdaje a příjmy domácnosti a přibližný vývoj výdajů, příjmů a rozpočtu graficky a rozpočet domácnosti znázornit graficky různými druhy statistických grafů /sloupkové, kruhové diagramy/</p>	<p>- platební styk na pobočce České pošty</p> <p>- mzdy</p> <p>- reklama, záruční doba</p> <p>- reklama, skrytý nátlak v reklamě</p>
FINANČNÍ PRODUKTY	VÝSTUPY	Integrace do tématu v oblastech Člověk a společnost a Matematika a její aplikace		
<p>-služby bank, aktivní a pasivní operace</p> <p>- produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>- pojištění</p> <p>- úročení</p>	<p>orientuje se na finančním trhu bank, vysvětlí použití debetní a kreditní platební karty</p> <p>- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými finančními prostředky (spotřeba, spoření, produkty se státním příspěvkem, investice např. do cenných papírů, nemovitostí) a nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing)</p> <p>- uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>- vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, úročení jednoduchého a složeného</p>	<p>- procenta</p>	<p>- na základě znalostí aritmetických operací s celými i desetinnými čísly a výpočtu procent zvládne základní výpočty úroků /jednoduchý úrok, úrok z úroků/ při různých finančních produktech (spoření, úvěry, splátkový prodej bez a s navýšením, leasing, půjčky) a na tomto základě a na základě znalostí jednotlivých finančních produktů dokáže jednotlivé finanční produkty porovnat a zvolit nejvýhodnější</p>	<p>- platební karty</p> <p>- ČNB, komerční banky</p> <p>- bezhotovostní platby</p> <p>- pojištění</p>

7 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Způsob hodnocení :

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací. Klasifikační stupně jsou 1 - výborný, 2 - chvalitebný, 3 - dobrý, 4 - dostatečný, 5 - nedostatečný.

Průběžné hodnocení práce žáků je kombinací slovního hodnocení a klasifikace. Způsob hodnocení je zvolen podle typu činnosti. Převládá způsob hodnocení klasifikací. Základním rysem všech hodnocení je, že zdůrazňují úspěchy a učí žáky pracovat s chybou. Pravidla hodnocení jsou předem známá a jejich uplatnění je pro všechny stejné.

Podrobně jsou pravidla pro hodnocení žáků popsána ve Školním řádu a tvoří samostatnou přílohu ŠVP. Stanovují jednoznačně pravidla pro hodnocení žáka.

Adresa: www.gymbos.cz

Kritéria hodnocení :

Cíle hodnocení z pohledu žáka :

- Poskytnutí zpětné vazby o zvládnání předepsaných výstupů. Individuální hodnocení vystihuje dosažený pokrok žáka a může mít slovní formu. Významnou úlohou hodnocení je motivace žáka ke zjišťování nedostatků a jejich následnému odstraňování.
- Poskytnutí zpětné vazby o pozici žáka vzhledem ke svým vrstevníkům. Hodnocení vystihuje úroveň prokázaných schopností. Ve většině případů se jedná o hodnocení klasifikací.

Cíle hodnocení z pohledu učitele :

- Základním cílem ověřit efektivitu výuky a porovnat výkony žáků v rámci skupiny, třídy, školy či více škol stejného nebo různého typu.
- Podpořit žáka v další práci tím, že hodnocení by vždy mělo být pozitivní a motivující, hledat úspěchy, správné řešení a ne vyhledávat chyby.

Základní kritéria, o která se opírá hodnocení, jsou:

- Aktivita v hodinách i mimo ně projevovaná dotazy a včasným plněním úkolů,
- dobrovolnou činností.
- Zájem o předmět projevující se prohlubováním znalostí a dovedností ve volném čase.
- Snaha odstraňovat a minimalizovat chyby.
- Úroveň zvládnání výstupů daných ŠVP.
- Schopnost uplatňování mezipředmětových vazeb a především aplikace daných poznatků.
- Úroveň vyjadřování a prezentace z obecně jazykového, ale i odborného hlediska.
- Schopnost spolupráce se spolužáky a s učitelem.

Podrobné rozpracování kritérií je součástí klasifikačního řádu a ten je součástí školního řádu.

7.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Škola získává informace potřebné k autoevaluaci podle charakteru jednotlivých hodnocených položek v intervalech uvedených v tabulce. Získané informace využívá k opatřením na zlepšení zjištěných nedostatků.

Oblast hodnocení	Cíle	Kritéria pro autoevaluaci	Nástroje	Časové rozvržení	
	Oblast sledování				
Podmínky ke vzdělávání	Prostorové podmínky	*) viz níže	SWOT analýza	1 × za 5 let	
			Audit		
	Materiální podmínky	*) viz níže	SWOT analýza	1 × za 5 let	
			Audit		
	Hygienické a bezpečnostní podmínky	*) viz níže	SWOT analýza	1 × za 5 let	
			Audit		
	Cíle	Kritéria pro autoevaluaci			
	Prostorové podmínky	Velikosti učeben vzhledem k počtu žáků a činností v nich probíhajících			
		Zajištění prostoru pro sportovní činnost			
		Zajištění prostoru pro relaxaci			
		Zajištění prostoru pro zájmovou činnost			
		Bezbariérový přístup pro žáky se SVP vzhledem k organizaci výuky a života školy			
		Prostory pro hromadné setkávání žáků a rodičů, pro pořádání prezentačních akcí školy			
		Efektivní využívání školní budovy			
	Materiální podmínky	Vybavení kmenových i odborných učeben, sportovišť i venkovních prostor			
		Vybavení dalších prostor školy			
		Vybavení ve vztahu k žákům se SVP			
		Estetický vzhled a účelnost vybavení jednotlivých prostor			
		Vybavení učebnicemi, pomůckami, informační a komunikační technikou			
	Hygienické a bezpečnostní podmínky	Režim vyučování vzhledem k věkovým a individuálním potřebám žáků			
		Zdravé prostředí všech prostor školy pro výuku i odpočinek			
		Ochrana před úrazy, před násilím, šikanou, xenofobním jednáním a dalšími patologickými jevy			
		Zdravotní vhodnost sedacího a pracovního nábytku vzhledem k věku žáků			
		Stravovací a pitný režim			
		Pohybový režim			
		Osvětlení, hluchost, prašnost, čistota jednotlivých prostor apod.			
Personální podmínky	Kvalifikovanost		Rozbor dokumentace	1 × ročně	
	Spokojenost pracovníků		Pozorování	průběžně	
			Dotazníkové anonymizované šetření		

		DVPP	Monitorování účasti na DVPP	1 × ročně	
Psychosociální podmínky	Klima ve škole		Pozorování	1 × ročně	
			Audit – vlastní nebo externí		
	Dodržování školního řádu a ostatních dohodnutých pravidel		Přehled chování	1 × rok	
			Studium dokumentace	Průběžně	
			Rozhovory	Průběžně	
	Organizační podmínky	Organizace a časový rozvrh činností	Rozbor rozvrhu	1 × ročně	
Podmínky spolupráce školy a SRŽA	Spolupráce se SRŽA	Třídní schůzky	2 × ročně		
	Zapojení rodičů do akcí školy	Jednání rady školy			
Průběh vzdělávání	Metody a formy práce	Věcná a obsahová vhodnost činností, úkolů a cílů	Kontrola tematických plánů	1 × ročně	
		Využití motivace	Hospitace	Průběžně	
	Efektivita výuky	Rozvoj vědomostí a dovedností	Hospitace	Průběžně	
		Výsledky vzdělávání žáků	Rozbor prospěchu žáků	Čtvrtletně	
		Výsledky žáků v soutěžích	Rozbor výsledků žáků v soutěžích	1 × ročně	
Podpora školy žákům	Volnočasové aktivity	Možnosti zapojení žáků do mimoškolních činností školy	Přehled mimoškolních aktivit	1 × ročně	
	Péče o nadané žáky	Zapojení do soutěží	Studium dokumentace	1 × ročně	
		Zapojení do projektů	Přehled projektů	Průběžně	
		Spolupráce s odborníky	Zprávy vyučujících	1 × ročně	
	Péče o žáky se SVP	Vytváření podmínek pro studium	Studium dokumentace	1 × ročně	
		Spolupráce s odborníky	Zprávy výchovného poradce (ŠPP)	Průběžně	
		Výsledky vzdělávání	Jednání pedagogické rady	Čtvrtletně	
	Podíl žáků na činnosti školy	Činnost žákovské samosprávy	Schůzky školního parlamentu s ředitelem školy	1 × měsíčně	
			Školní časopis	Předložení pověřenému pedagogovi	Před vydáním
		Spokojenost žáků ve třídě	Dotazník ve vybraném ročníku	1 × ročně	
			Pozorování	Průběžně	
	Výsledky vzdělávání žáků	Výstupy ŠVP	Celková úroveň vzdělávání	Rozbor prospěchu	1 × ročně
			Hodnocení žáků	Testy	Průběžně
Osvojené vědomosti a dovednosti žáků			Sledování dokumentace	1 × ročně	

			Srovnávací práce žáků a jejich rozbor	
Řízení školy	Výroční zpráva		Studium dokumentace	1 × ročně
	Práce s lidskými zdroji		Pohovory	Průběžně
Úroveň výsledků práce školy	Prezentace školy		Záznamy o akcích	Průběžně
			Portfolio školy	
	Názory rodičů žáků		Pohovor	Průběžně
	Výsledky srovnávacích testů		Testy – vlastní nebo externí	Průběžně

7.3 CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE

Podmínky ke vzdělání:

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,
obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole),
podmínky ke vzdělávání ekonomické,
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,
úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,
výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),
výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole),

výsledky vzdělávání žáků/děti - úspěšnost absolventů,
výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

7.4 NÁSTROJE AUTOEVALUACE

analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, anketa pro žáky/děti, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti, zpětná vazba absolventů, zpětná vazba externích subjektů

7.5 ČASOVÉ ROZVRŽENÍ AUTOEVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

Autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně.

Škola získává informace potřebné k autoevaluaci podle charakteru jednotlivých hodnocených položek v intervalech uvedených v tabulce (některé průběžně, jiné v pravidelných intervalech od 1 do 5 let).

8 Volitelné předměty

V učebním plánu vyššího stupně osmiletého gymnázia a ve čtyřletém studiu jsou zařazeny volitelné předměty I vyučované ve třetím a ve čtvrtém ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin v každém ročníku, volitelné předměty II vyučované ve třetím nebo ve čtvrtém ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin a volitelné předměty III vyučované ve čtvrtém ročníku v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Následující tabulka ukazuje hodinové dotace jednotlivým předmětům:

Ročník	1. (5.)	2. (6.)	3. (7.)	4. (8.)	Celkem
Volitelný předmět I	–	–	2	2	4
Volitelný předmět II	–	–	2	2	4
Volitelný předmět III	–	–	–	4	4

Poznámky:

Volitelný předmět I – dvouletý, navazující seminář (3. a 4. ročník, příp. 7. a 8. ročník)

Volitelný předmět II – jednoletý seminář (3. nebo 4. ročník)

Volitelný předmět III – jednoletý seminář (4. ročník)

Každoročně jsou vyučovány pouze volitelné předměty, o které projevilo zájem dostatek žáků příslušného ročníku. V případě nedostatečného zájmu musí dotčení žáci provést novou volbu. Všechny předměty jsou vyučovány ve studijních skupinách, které jsou sestaveny ze zájemců o daný předmět. Podmínkou otevření semináře je minimálně 12 přihlášených žáků, maximum se řídí charakterem semináře.

V semináři Volitelný II se vzdělávají žáci 3. a 4. ročníku společně.

Harmonogram volby:

Informační schůzka k volbě seminářů pro 2. a 3. ročník – leden – únor příslušného školního roku

Konečný termín volby – 15. 3. příslušného školního roku

8.1 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY I

Konverzace z ANJ	KAJ	15/12
------------------	-----	-------

8.2 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY II

Aplikovaná biologie	APB	20/12
Mat. základ přírodních věd	MZP	30/12
Geografický seminář	GES	30/12
Aplikovaná informatika	API	15/12
DES a moderní dějiny	DES I	30/12
Společenskovědní seminář	SVS I	17/12
Latina	LAT	30/12
Konverzace z 2. CJ	KCJ2	15/12
Fyzikální praktikum	FYR	15/12
Chemické praktikum	CHP	15/12

8.3 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY III

Biologický seminář	BIS	20/12
Chemický seminář	CHS	30/12
Matematický seminář	MAS	30/12
Fyzikální seminář	FYS	30/12
Seminář z geografie a geoinformatiky	GIS	30/12
Dějepisný seminář	DES	30/12
Společenskovědní seminář	SVS II	30/12
Literární seminář	LIS	30/12
Dějiny kultury	DEK	30/12

9 Učební osnovy, volitelný předmět I

Student si volí z nabídky jeden předmět. Hodinová dotace činí 2 hod/týden. VP1 se vyučuje ve třetím a čtvrtém ročníku.

9.1 KONVERZACE Z CIZÍHO (ANGLICKÉHO) JAZYKA

Cílová skupina

Seminář je určen studentům třetího ročníku, aby se zdokonalili v konverzaci v anglickém jazyce. V těchto hodinách jsou studenti systematicky vedeni k tomu, aby úspěšně zvládli maturitní zkoušku z anglického jazyka v základní úrovni obtížnosti, tedy na úrovni B1 (mírně pokročilý).

Anotace

V semináři se procvičují obecná konverzační témata, jako jsou rodina, přátelé, cestování, nakupování, rodné město, koníčky, zdraví a nemoci, kultura, sport, zaměstnání, jídlo, oblečení atd. Tato témata jsou v souladu s katalogem požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky. Součástí semináře nejsou reálie anglicky mluvících zemí (specifická témata, která se probírají v běžných hodinách anglického jazyka).

Vyučovací metody

Pozornost je věnována následujícím jazykovým dovednostem: konverzace, správná výslovnost, čtení textu s porozuměním, samostatný ústní projev a dialogy ve dvojicích a skupinách. Studenti si rozšíří slovní zásobu v uvedených tématech a upevní si gramatické znalosti získané v běžných hodinách anglického jazyka.

Cíle

Předmět konverzace v anglickém jazyce pokračuje v rozvoji základních jazykových dovedností. Důraz je kladen na schopnost uplatnit tyto získané dovednosti v reálných situacích.

Cílem výuky je

- Rozvoj jazykových dovedností
- Rozšíření slovní zásoby
- Rozvoj schopnosti porozumět se v běžných komunikačních situacích
- poznávat cizojazyčné kultury

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou i samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (Internet, literatura, mapa)
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou
- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání
- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí trpělivosti, toleranci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou práci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnosti žáka prezentovat své názory a myšlenky
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím (dle možnosti)
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace

- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- připravuje žáky na komunikaci s jinými lidmi, na naslouchání druhým
- nacvičuje nonverbální komunikaci společně s žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky a nacvičují hraní rolí
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- nacvičuje s žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává referáty a mluvní projevy, aby žáci museli formulovat vlastní postoje, hájit svá práva a práva ostatních a sledovat dění ve třídě, škole, v místě bydliště a v celé společnosti
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie, nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika, počítačový výukový software apod.)
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky a pomáhá žákovi s výběrem vhodného způsobu zaznamenávání a učení slovní zásoby

PŘEDMĚT: Konverzace v anglickém jazyce		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	Travelling – why people travel, dangerous situations, means of transport, sightseeing and staying at seaside, my favourite holidays	3. ročník
	You and your life – physical appearance and personality, character, spending leisure time, family and relatives, problems and arguments with parents	
	Describing a person – character features of a person, description of the best friend, description of an ideal partner or a friend, having something in common with other people	
	My hometown – general description of a village or town, positives and negatives of living in a village, town or city, tourist attractions, surroundings of a town or a village	
	Your region – general description of our region, how to get to your region, tourist attractions of the region, spending free time in the region	
	Work and jobs – various kinds of professions, qualities and skills necessary for some jobs, applying for a job, writing a CV	
	National holidays – typical holidays of the Czech Republic, the UK and the US, celebrating Christmas and Easter, family celebrations	
	School and education – description of our school, students' favourite subjects and teachers, Czech, British and American school systems	

PŘEDMĚT: Konverzace v anglickém jazyce		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
	Cultural life – cultural facilities of students’ hometowns, going to theatre and cinema, museums and galleries, favourite pieces of art, popular artists	
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	Massmedia – various kinds of massmedia, preferred massmedia of students, following news, the Internet, negative aspects of massmedia	
	Shopping – various kinds of shops, small shops versus supermarkets, various ways of paying in a shop, going shopping	
	Food and meals – how to cook a meal, healthy food and vegetarianism, typical dishes for various occasions, traditional or fast food restaurants	
	Sport and exercise – description of a sport or a game, various kinds of sports and games, the Olympic Games, sport facilities of students’ hometowns	
	Hobbies – weekday and weekend activities, why people have hobbies, various kinds of hobbies, sharing hobbies with family members or friends	
	Housing – location of students’ houses or flats, houses or flats of your dreams, housework around a house, differences between villages and towns	

PŘEDMĚT: Konverzace v anglickém jazyce		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
	Weather and seasons of a year – weather forecast, description of spring, summer, autumn and winter, people’s activities and typical weather for each season	
	Health and medicine – healthy and unhealthy lifestyle, parts of a body, medical care and at a doctor, injuries, diseases and illnesses	
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory • a stanoviska jednotlivých mluvčích • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule 	Travelling – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	4. ročník
	You and your life – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Describing a person – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	My hometown – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Your region – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	

PŘEDMĚT: Konverzace v anglickém jazyce		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou • a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na zadané téma • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou 	Work and jobs – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	National holidays – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	School and education – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Cultural life – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Massmedia – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Shopping – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	

PŘEDMĚT: Konverzace v anglickém jazyce		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	Food and meals – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Sport and exercise – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Hobbies – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Housing – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Weather and seasons of a year – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	
	Health and medicine – general questions, describing pictures, comparing and contrasting pictures, talking on your own, role plays, dialogues and interviews	

10 Učební osnovy – volitelný předmět II

10.1 APLIKOVANÁ BIOLOGIE

Cílová skupina

Studenti plánující studium na lékařské, veterinární a farmaceutické fakultě, přírodovědecké fakultě, pedagogické fakultě při studiu biologie, zemědělské a lesnické fakultě

Anotace

Přehled systému živé přírody

Virologie: viry, viroidy, priony

Prokaryota: sinice, bakterie, prochlorofyty

Buněčná a molekulární biologie rakoviny

Fylogeneze orgánů a orgánových soustav živočichů

Dějiny biologie

Tvorba a prezentace seminárních prací

Jednotlivé kapitoly jsou doplňovány o praktická cvičení, zejména mikroskopické techniky

Součástí náplně semináře jsou i odborné exkurze a přednášky dle aktuální nabídky

Použité vzdělávací metody

Výklad, diskuze, experimentální práce

PŘEDMĚT: Aplikovaná biologie		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
1) vysvětlí základní projevy živé hmoty 2) Orientuje se v rozdělení biologie na jednotlivé vědní obory 3) vysvětlí rozdíl mezi základním výzkumem a aplikovanými vědními obory	Biologie jako věda – předmět zkoumání biologie, biologické vědy, aplikované biologické vědy	
1) aplikuje nebo popíše metody poznávání přírody 2) přednese referát o vybraném článku z odborné literatury 3) zná pravidla pro psaní seminární práce 4) prezentuje výsledky vlastního bádání v seminární práci	Metody vědeckého výzkumu, odborná literatura a jiné zdroje informací v oblasti přírodních věd, seminární práce	
1) orientuje se v základním rozdělení živých soustav na naší planetě podle současných poznatků	Přehled systému živých organismů	
1) popíše stavbu bakteriální a sinicové buňky, reprodukci bakterií 2) popíše základní rozdíly mezi buňkou prokaryotickou a eukaryotickou	Bakterie (včetně sinic)	EV, VKZ

PŘEDMĚT: Aplikovaná biologie		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
3) uvede na příkladech z běžného života význam bakterií v přírodě i pro člověka, jejich využití člověkem 4) stručně charakterizuje bakteriózy, zaměří se především na prevenci		
1) popíše stavbu těla virů, jejich reprodukci, využití virů 2) stručně charakterizuje virózy, zaměří se především na prevenci	Virologie	EV, VKZ
1) vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; 2) vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; 3) dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Biologie rakoviny	VKZ
1) vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav 2) popíše jejich stavbu a vývoj u různých skupin živočichů	Fylogeneze orgánových soustav	

PŘEDMĚT: Aplikovaná biologie		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
1) zná významné objevy v biologii a jejich objevitele	Dějiny biologie	

10.2 MATEMATICKÝ ZÁKLAD PŘÍRODNÍCH VĚD

Cílová skupina

Žáci, kteří mají zájem o studium přírodních věd, ekonomie a mnoha dalších oborů využívajících matematické znalosti a dovednosti.

Anotace

Obsahem semináře je učivo diferenciálního a integrálního počtu určené pro středoškolského studenta, které nepatří do základního kurzu matematiky v průběhu studia na gymnáziu. Student se seznámí s následujícími tematickými celky: Základní vlastnosti funkcí; Okolí bodu; Spojitost funkce v bodě a v intervalu; Limita funkce; Užití limity funkce; Derivace elementárních funkcí; Průběh funkce; Užití diferenciálního počtu; Pojem primitivní funkce; Základní vzorce pro primitivní funkce; Integrační metody; Pojem určitý integrál; Výpočet určitých integrálů; Užití integrálního počtu.

Použité vzdělávací metody

Výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze

Matematický základ přírodních věd přispívá svým charakterem a obsahem k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Navazuje na výuku matematiky, ukazuje studentům, jak výsledky, kterých matematika dosahuje, ovlivňují další oblasti vědy a techniky. Podporuje a rozvíjí schopnosti samostatného a tvůrčího myšlení studentů. Ovlivňuje rozvoj abstraktního myšlení, učí logickému a kritickému usuzování. Vede ke kázni ve vyjadřování. Učí přesnosti, důslednosti a vytrvalosti.

Cílem výuky je, aby žáci v návaznosti na hodiny matematiky a ostatních přírodovědných předmětů rozšířili své vědomosti a dovednosti, pochopili kvantitativní vztahy v přírodních a společenských procesech, porozuměli funkčním vztahům a souvislostem mezi kvantitativně měřitelnými jevy, byli schopni aplikovat získané vědomosti a dovednosti i v ostatních předmětech. Žáci by měli získat schopnost třídit informace, číst a rozumět údajům sestaveným do tabulek a grafů a jejich interpretaci v praxi.

Cílem je připravit studenty na intelektuální a volní nároky dalšího studia na vysokých školách.

Kompetence k učení

(umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivuje je k celoživotnímu vzdělávání)

Učitel klade důraz na:

- matematizaci reálných situací, správné provádění početních operací
- správnou formulaci výsledků úloh – odpověď při slovních úlohách
- provádění rozboru úlohy a odhadu výsledku

- vytváření zajímavých úloh, které vytvářejí takové situace, v nichž má žák radost z učení
- rozvoj a upevňování zdravého sebevědomí

Kompetence k řešení problémů

(podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů)

Učitel:

- vede žáky k samostatnosti při řešení úloh i k týmové spolupráci
- zařazuje netradiční úlohy (Matematická olympiáda, korespondenční semináře)
- zařazuje úlohy z praktického života, využívá mezipředmětové vztahy
- využívá Internetu k vyhledávání potřebných podkladů pro řešení úloh s praktickou tematikou
- podporuje nápaditost při řešení úloh a možnosti řešení různými způsoby

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učí vhodnou formou obhajovat vlastní názor a zároveň přijímat názory jiných, kultivovaně a zdvořile se vyjadřovat vede žáky ke spolupráci, k ochotě nabídnout a poskytnout pomoc a zároveň umět o pomoc vhodným způsobem požádat
- rozvíjí schopnost komunikovat před třídou, zvědavost, příspěvní do diskuze, umění naslouchat
- oceňuje přiznání chyby, poučení z ní a omluvu

Kompetence sociální a personální

(rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých)

Učitel:

- používá skupinovou a týmovou práci
- vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování. Usiluje o to, aby se žáci na vytváření a formulaci pravidel podíleli
- vede k prezentaci vyřešeného problému a svých dovedností
- vede žáky k ohleduplnosti a tolerantnosti

Kompetence občanské

(připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné jednotlivce uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Učitel:

- učí chránit si své duševní a tělesné zdraví a vytváří dobrý vztah k životnímu prostředí
- respektuje individuální rozdíly i přesvědčení druhých
- podporuje schopnost vcítit se do situace ostatních spolužáků a odmítání útlaku a hrubého zacházení
- vede k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vede žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence k podnikavosti

(pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti k profesní orientaci)

Učitel:

- usměrňuje žáky k aktivnímu zapojení do výuky
- vede k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o praktické činnosti
- podporuje zájem o matematiku vzhledem k profesní orientaci
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, potřebnosti, hospodárnosti a společenského významu
- se žáky hodnotí, co je třeba zlepšit, učí je pozitivně popsat to, co nemají osvojeno, čeho chtějí dosáhnout a co je třeba ještě zdokonalit
- snaží se docílit toho, aby žáci objektivně posuzovali a hodnotili své možnosti a kladli na sebe nároky odpovídající jejich schopnostem

PŘEDMĚT: MATEMATICKÝ ZÁKLAD PŘÍRODNÍCH VĚD		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
Cílová skupina: Žáci, kteří mají zájem o studium přírodních a technických věd, ekonomie a mnoha dalších oborů využívajících matematické znalosti a dovednosti.	Anotace: Obsahem semináře je diferenciální a integrální počet na středoškolské úrovni, který nepatří do základního kurzu matematiky v průběhu studia na gymnáziu. Rozšiřuje povědomí o funkcích a jejich vlastnostech, ukazuje základní metody výpočtu derivací a integrálů a jejich aplikaci zvláště ve fyzice.	
DIFERENCIÁLNÍ POČET načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti	základní vlastnosti funkcí; okolí bodu; spojitost funkce v bodě a v intervalu;	<i>MAS – funkce a jejich vlastnosti</i>
rozpozná základní typ limit (neurčité výrazy); využije limit k určení asymptoty funkce a tečny funkce v daném bodě	limita funkce; užití limity funkce; asymptota funkce; tečna funkce v daném bodě;	
užije výpočet limit k zavedení pojmu derivace funkce	derivace elementárních funkcí;	
načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných složitějším funkčním předpisem) využije derivací funkce k určení jejich vlastností; dokáže popsat chování funkce v bodech nespojitosti a v nekonečnu;	průběh funkce; užití diferenciálního počtu;	<i>MAS – funkce a jejich vlastnosti</i>
INTEGRÁLNÍ POČET užívá základních vzorců pro určení primitivních funkcí	pojem primitivní funkce; základní vzorce pro primitivní funkce;	
aplikuje několik metod pro určení jednodušších primitivních funkcí	integrační metody – přímá, substituce, per partes;	

PŘEDMĚT: MATEMATICKÝ ZÁKLAD PŘÍRODNÍCH VĚD		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
aplikuje výpočet primitivních funkcí při výpočtu určitého integrálu	pojem určitý integrál; obsahy ploch; objem rotačních těles;	<i>MAS – objemy a povrchy těles</i>
používá jednoduché metody výpočtu určitých integrálů k určení obsahu ploch; interpretuje význam integrálního počtu ve vztazích mezi fyzikálními veličinami	výpočet určitých integrálů; užití integrálního počtu, zvláště ve fyzice;	<i>FYS – význam integrálního počtu pro výpočty fyzikálních veličin</i>

10.3 GEOGRAFIE

Cílová skupina

Studenti 3. a 4. ročníků VG

Anotace

Seminář má za cíl prohloubit učivo vzdělávacího plánu vyššího gymnázia. Zaměřuje se především na fyzickogeografickou a socioekonomickou sféru geografie. Velký důraz je

kladen na práci s atlasem, aktivní přístup k výuce a vyhledávání geografických zajímavostí. Součástí je vypracování seminárních prací, které mohou být studenty využity

pro SOČ.

Použité vzdělávací metody

Reproduktivní, prezentování, názorně-demonstrační, práce s mapou, vytváření geografických výstupů, diskuse, frontální výuka; forma prezentační – hromadná výuka,

skupinová a individuální – vlastní práce – prezentace výsledků. Používané formy jsou textové, grafické a obrazové dokumenty, testové úlohy a příklady.

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení, kde žák

- samostatně vytváří referáty a výtahy, ke kterým čerpá informace z různých médií
- plánuje pracovní postup při teoretické přípravě i praktických činnostech
- využívá při výuce i samostatné přípravě pomůcky (mapa, atlas, PC, GPS, ...) a také statistické údaje a grafy
- srovnává a kontroluje výsledky své práce s ostatními a objektivně ji hodnotí
- vnímá ocenění i radu ze strany druhých jako poučení pro další práci

2. Kompetence k řešení problémů, kde žák

- rozpozná a pojmenovává shodné, podobné a odlišné znaky geografických prvků
- vytváří platformu nebo hypotézu k danému problému nebo úkolu a ověřuje praktickou činností správnost řešení
- využívá již známé metody a rovněž hledá i vlastní způsob řešení problémů
- pojmenovává lokální, regionální a globální problémy a snaží se nalézt jejich řešení
- vnímá problém z různých úhlů pohledu a posuzuje výhody a nevýhody možných řešení

3. Kompetence komunikativní, kde žák

- s porozuměním používá odbornou terminologii
- vyjadřuje své myšlenky a výsledky práce vhodnými komunikativními prostředky (slovně, graficky, matematicky, ...)
- geografické názvy používá se správnou výslovností a pravopisem
- je schopen předvést výsledky své práce před spolužáky i na veřejnosti
- vhodně používá při komunikaci i moderní informační technologie

4. Kompetence sociální a personální, kde žák

- spoluvytváří pozitivní pracovní klima ve skupině
- přejímá zodpovědnost na celkovém výsledku při řešení úkolů
- respektuje fyzické a duševní schopnosti a zdraví své i ostatních
- spoléhá na vlastní úsudek a objektivně posuzuje míru spolehlivosti médií

5. Kompetence občanské, kde žák

- své rozhodování provádí na základě posouzení osobních, skupinových a veřejných zájmů
- řídí se v běžném životě principy trvale udržitelného rozvoje života
- chová se zodpovědně k přírodě a životnímu prostředí
- ovládá a používá principy chování v krizových situacích
- sleduje dění ve svém okolí, zaujímá k němu postoj a pracuje na zlepšení životního prostředí

6. Kompetence k podnikavosti, kde žák

- uplatňuje svoji kreativitu a snaží se o aktivní účast na výuce
- důsledně plní úkoly, které si sám stanovil i povinnosti vyplývající ze zadání vyučujícího

Charakteristika vyučovacího předmětu

Východiskem pro předmět Seminář geografie je vzdělávací oblast Člověk a příroda a vzdělávací obor Geografie v RVP.

Seminář má za cíl prohloubit učivo geografie zejména v tématech globalizace. Součástí semináře je blok praktické kartografie a topografie, v kterém studenti získají praktické základy topografických dovedností. Výstupem je vypracování seminárních prací, které mohou být studenty využity pro SOČ. Součástí je zvládnutí a prezentace znalostí a dovedností na vybraná témata.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou integrace v běžné hodině. Při výuce se přihlíží k individuálním potřebám žáka, zejména poskytnutím více času pro řešení problémů, zohledněním míry omezení při hodnocení výsledků práce a umožněním konzultací nad rámec výuky.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je dána možnost rozšiřovat poznatky formou zadávání samostatných úkolů, vyšší obtížností řešených problémů během výuky a je jim poskytnuta možnost individuálních konzultací. U těchto žáků se navíc počítá s jejich přípravou a využitím při reprezentaci školy na oborových soutěžích středních škol.

Téma - Globalizace

RVP	Výstupy ŠVP	učivo
Vlastní výstupy	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí souvislosti mez i lokálními a globálními problémy • lokalizuje horká místa biodiverzity na Zemi • chápe význam rozmanitosti druhů • uvádí příklady příčin eroze a kontaminace půd • umí diskutovat o ekologických haváriích • zamýšlí se nad recyklací a nebezpečím odpadů • chápe význam vzdělání jako nástroje boje proti chudobě • umí vysvětlit důsledky přelidnění nebo stárnutí a posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace • srovnává projevy chudoby v různých regionech • rozumí základním pojmům hospodářské globalizace a umí je správně interpretovat • umí zhodnotit důležitost surovinových zdrojů • chápe význam paliv pro hospodářství • posoudí význam dopravy jako základního faktoru globalizace • umí uvést příklady znalostní ekonomiky • lokalizuje oblasti cestovního ruchu a hodnotí jeho klady i zápory pro daný region • ovládá různá kritéria klasifikací zemí • vymezení aktuální ohniska napětí • zamýšlí se nad situací v konfliktních oblastech 	<p><u>Vlivy, příčiny, důsledky globalizace:</u></p> <p>- <i>v přírodní sféře</i> ekologie-biodiverzita, ochrana půdy, vodních zdrojů, udržitelný rozvoj, ekologická rizika, odpady</p> <p>- <i>v socioekonomické sféře</i> obyvatelstvo a sídla-chudoba a její projevy, míra chudoby, míra vzdělanosti, stárnutí populace, urbanizace</p> <p>ekonomika-význam dopravy, surovinové zdroje, energetické zdroje, obchod, nová ekonomika, cestovní ruch, klasifikace zemí</p> <p>ohniska napětí -aktuální oblasti konfliktů, migrace, multikulturní svět, mediální zprávy</p>

RVP	Výstupy ŠVP	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit příčiny migrace • analyzuje příčiny aktuálních konfliktů • uvědomuje si možnosti mediálního tlaku ve zprávách, kriticky hodnotí a třídí mediální informace • uvědomuje si nutnost tolerance 	

Téma - praktická Kartografie a topografie

RVP	Výstupy ŠVP	Učivo
Vlastní výstupy	<ul style="list-style-type: none"> • chápe mapu jako hlavní informační prostředek geografie • rozvíjí komplexní mapové dovednosti jako – vyčtení informací z mapy a jejich další analýza a syntéza • porovnává více druhů map a kriticky je hodnotí • sestrojí výškový profil trasy • umí číst výškopis mapy a lokalizovat různé terénní tvary • dokáže pomocí kartogramu a kartodiagramu hodnotit zobrazené informace a vytvořit vlastní mapu • umí získat data z různých mapových serverů • prakticky zvládá orientaci v terénu • pochopí práci s buzolou a uspořádá orientační závod • diskutuje na zadané téma 	<p>Praktická topografie Mapové a kartografické dovednosti při práci s různými druhy map</p> <p>Práce s topografickou mapou: výškopis, měřítko, výškový profil, kartogram a kartodiagram</p> <p>Mapové portály a online mapy</p> <p>Orientace v terénu podle mapy, GPS ,azimutu</p> <p>Tematické exkurze, přednášky (dle aktuální nabídky a možností ve spolupráci s externími experty nebo VŠ)</p>

10.4 APLIKOVANÁ INFORMATIKA

Cílová skupina

Žáci, kteří mají větší zájem o ICT, uvažují o studiu na technických oborech s vyšším využitím výpočetní techniky nebo uvažují o maturitní zkoušce z ICT.

Anotace

Teoretická informatika, právo v IT, bezpečnost, IT vybavení, operační systémy, počítačové sítě, zpracování textu – pravidla publikování (tisk/web), prezentace, vektorová a bitmapová grafika, multimédia, databáze, zpracování matematických dat, základy algoritmizace

Použité vzdělávací metody

Výklad, prezentace, skupinová práce.

1. Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování a k organizaci jejich činnosti
- vedeme žáky k samostatnému získávání informací ze všech dostupných zdrojů
- poskytujeme pomocné materiály k učení – osnova, schémata, pracovní listy
- podporujeme rozvíjení individuálních dovedností
- uplatňujeme nové efektivní metody a formy učení
- společně nalézáme možnosti zpětné vazby
- nabízíme prostředky a nástroje k další individuální výuce

2. Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky v nalézání různých cest řešení problému
- podporujeme i netradiční způsoby řešení problému
- vedeme žáky k týmové spolupráci při řešení problému
- učíme žáky rozdělit problém na dílčí části snadněji řešitelné

3. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat a respektovat názory druhých
- v komunikaci učitel-žák považujeme žáka za rovnocenného partnera
- vedeme žáky ke kultivovanému a ohleduplnému jednání i mezi nimi samotnými
- udržujeme pravidelný kontakt i s rodiči žáků
- realizujeme vystoupení, výstavy a soutěže žáků

4. Kompetence sociální a personální

- pomáháme vytvářet a dodržovat pravidla práce v týmu
- vedeme žáky k otevřeným diskuzím ve třídě
- poskytujeme žákům prostor pro jejich individuální názory a obhajobu
- podporujeme sebehodnocení jako nedílnou součást utváření osobnosti žáka
- snažíme se rozvinout sebedůvěru žáka a motivujeme ho k dalšímu postupu

5. Kompetence občanské

- směřujeme žáky k uvědomění si svých práv, ale také povinností
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností různých rolí v životě
- trváme na respektování zákonů a společenských pravidel
- otevíráme žákům rozhledy v chápání mezinárodních a celosvětových souvislostí
- seznamujeme žáky s pravidly a uplatňováním zásad duševní hygieny
- vedeme žáky k úctě k dědictví našeho národa
- spoluvytváříme sportovní a kulturní dění v našem městě

6. Kompetence k podnikavosti

- seznamujeme žáky s pravidly pracovních postupů
- vedeme žáky k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- rozvíjení osobního i odborného potenciálu
- vedeme k úvaze o možnostech budoucí profese
- vedeme k poznání sebe sama, rozeznání slabých stránek, práce na své osobě
- podporujeme přicházení s vlastními nápady, umění přijímat a vyrovnávat se s novou situací
- vedeme studenty k uplatňování získaných znalostí a zkušeností v dalším osobním růst

PŘEDMĚT: Aplikovaná informatika		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
10 – Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	Algoritmus, složitost, vývojový diagram, podmínka, cyklus, analýza, syntéza, programovací jazyky, OOP, C#, .NET framework. Vývojové prostředí, třídy a objekty, deklarace tříd, vytváření instancí, deklarace vlastností,	<i>Rozšiřuje učivo – algoritmizace, vlastnosti algoritmu</i>
10 – Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	přetěžování metod, pole a kolekce, datový typ string.	
10 – Aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů	C#, if, for, while, switch, přetěžování operátorů, pole, jednorozměrná pole, vícerozměrná pole, foreach, try-catch-finally	
9 – zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního software	Práce se soubory, XML – čtení a zápis. XML – DOM, využití XML v projektech	<i>Rozšiřuje učivo – webová prezentace</i>
3 – organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	Databáze – SQL, tabulka, relace, napojení na program	<i>Rozšiřuje učivo – používání relačních databází</i>
9 – zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního software	WinForm aplikace, textové pole, popisek, tlačítko, událostmi řízené programování.	
9 – zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního software	Ovládací prvky – RadioButton, CheckBox, ComboBox, ScrollBar – vlastnosti, metody, události	
9 – zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního software	Windows Presentation Foundation – základní vlastnosti	<i>Rozšiřuje učivo počítačová grafika – vektorová a bitmapová grafika</i>

10.5 DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ A MODERNÍ DĚJINY

Cílová skupina

Studenti 3. a 4. ročníku se zaměřením na obory žurnalistika, sociologie, učitelství, právo, filozofie a historie a hlásící se na tyto fakulty: FSS, PedF, PrF, FF.

Anotace

Obsahem výuky jsou vybrané kapitoly z dějepisného učiva gymnázia. Zejména zaměření na aktualizaci témat podle současného výzkumu, nových objevů, nálezů, souvislostí, výročí. Moderními dějinami se rozumí práce s dějinami 20. století. Projdou se detailně přelomové události 20. století: 1. světová válka, meziválečné období, 2. světová válka, vývoj po 2. světové válce u nás i ve světě a problematika současného světa na přelomu 20. a 21. století.

Použité vzdělávací metody

Samostatné referáty z odborné četby, samostatné zpracování zadaného tématu formou prezentace, práce s dobovými časopisy, dějepisným atlasem a prameny, diskuse, skupinová práce, sledování a rozbor doplňujících filmových ukázek z internetu, DVD apod. Práce s digitálními učebními pomůckami.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- vede žáka k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- klade důraz na pozitivní motivaci, používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku, předkládá žákovi dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů, zprostředkuje žákovi návštěvu institucí, kde se historické prameny uchovávají a zpřístupňují
- zařazuje práci s historickými prameny a příručkami
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost (příprava na výuku, shromažďování materiálů) a pracovní i studijní návyky (práce s odborným textem, výtah, výpisky, citace atd.), a tím u žáka utváří schopnost využívat jako zdroj informací různé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- vede žáka k odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- vede žáka k hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnání s obdobnými a odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- vede žáka k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

- vede žáka k utváření vědomí vlastní identity i identity druhých lidí,
- vede žáka k rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- vede žáka k utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo ni, k rozpoznání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti.

PŘEDMĚT: Dějepisný seminář a moderní dějiny		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> žák charakterizuje dvě světové války, objasní sociální, hospodářské a politické důsledky (25) žák vymezí příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl dán vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku (2) žák uvede základní znaky hlavních totalitních ideologií a dokáže je srovnat se zásadami demokracie; vysvětlí příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit (27) žák objasní souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil (28) žák charakterizuje způsob života v moderní evropské společnosti, posoudí význam masové kultury (29) 	<p>Moderní doba I – situace v letech 1914-45 první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj (25, 26) revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci (26,27) versailleský systém a jeho vnitřní rozpory (27) vznik Československa, Československo v meziválečném období Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek (26,27) mnichovská krize a její důsledky (27,28) kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) (29) druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust) (27,28) Protektorát Čechy a Morava, II. odboj (27,28)</p> <p>Moderní doba II – soudobé dějiny Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva (30) euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc, životní podmínky na obou stranách "železně opony" (31) konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael (30,32,34) dekolonizace; "třetí svět" a modernizační procesy v něm - ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě (34)</p>	

ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • žák objasní vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty (30) • žák charakterizuje základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména vnitřní vývoj a vzájemné vztahy supervelmocí USA, SSSR a situaci ve střední Evropě a v naší zemi (31) • žák srovná způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích (32) • žák objasní způsob postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; uvede základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování (33) • žák vymezí hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské a židovské kultury v moderním světě (34)	pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě (33) globální problémy moderní společnosti (35)	

PŘEDMĚT: Dějepisný seminář a moderní dějiny		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> žák charakterizuje základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje (35) 		

10.6 SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ I

Cílová skupina

Studenti 3. a 4. ročníku směřující na VŠ se zaměřením ekonomie, sociologie, psychologie, filozofie, politologie, právo, učitelství OBV a ZSV, mezinárodní vztahy a diplomacie.

Anotace

Rozšíření znalostí a dovedností v rámci témat mezinárodní organizace, krizové oblasti světa a současné válečné konflikty, rozvojová spolupráce, globalizace, finanční gramotnost, psychologie, sociologie, aktuální ekonomické a politologické problémy, environmentální problematika atd. Je kladen důraz na rozvoj prezentačních a komunikačních dovedností. Povinná je seminární práce.

Použité vzdělávací metody

Prezentace, diskuze, hry, skupinová práce, samostatné vyhledávání a zpracovávání informací.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- seznamuje žáky s klíčovými pojmy a postavami jednotlivých oborů
- klade důraz na pochopení vztahů mezi společenskovedními disciplínami
- demonstruje různé teoretické pohledy na společenskou realitu
- motivuje k úsilí o porozumění společenské problematice
- upozorňuje na filosofické otázky spojené s vykládanými teoretickými koncepty
- vede žáky k zájmu o aktuální události, četbě denního tisku apod.
- rozvíjí u žáků schopnost porozumění odbornému textu
- rozvíjí u žáků schopnost vyjadřování v odborném stylu
- rozvíjí u žáků smysl pro zodpovědnost

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář I		Hodin: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení 	Religionistika – základní pojmy, světové názory podle vztahu k náboženství,	
	Světová náboženství – největší světová náboženství, státní náboženství	
	Judaismus – historie, Mojžíš, hebrejská bible, židovský rok, obřady a svátky, židovská bohoslužba, současnost judaismu	
	Islám – historie, prorok Mohamed, Korán, větve a proudy islámu, instituce, obřady a svátky, současnost islámu	
	Hinduismus – historie, posvátné texty, obřady a instituce, Brahma, Višnu a Šiva, větve a proudy hinduismu, obřady a svátky, současnost hinduismu	
	Buddhismus – historie, Buddha, instituce, buddhistické učení, obřady a svátky, Dalajláma, současnost Hinduismu	
	Křesťanství – historie, Ježíš Kristus, principy křesťanství, bible, instituce, řády, obřady a svátky, větve a proudy, současnost	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky 	Migrace – důvody a důsledky migrace, výhody a nevýhody migrace pro zdrojovou a hostitelskou zemi	
	Migrace ve světě – historie a současnost migrace, příklady migrace ve světě, migrace v ČR	

PŘEDMĚT: Společenskovední seminář I		Hodin: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích 	Volby – typy voleb, znaky demokratických voleb, funkce voleb	
<ul style="list-style-type: none"> vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích 	Volební systémy – poměrný volební systém, jednokolový většinový systém, dvoukolový většinový systém, smíšený systém, výhody a nevýhody jednotlivých systémů, metody pro přepočítání hlasů, volební klauzule	
	Komunální, parlamentní a prezidentské volby v ČR – historie voleb v ČR, příklady posledních voleb, přepočítání hlasů na mandáty, voličské strategie	
<ul style="list-style-type: none"> respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích 	Subkultury – definice a vymezení, znaky a rysy subkultur, důvody vzniku, příklady subkultur (punk, neonacisté, skinheads, squatteři, skejťáci, anarchisté, graffiti, hippies, atd.)	
<ul style="list-style-type: none"> objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, 	Vývojová psychologie – vývojová období jedince, vybraná pojetí lidského vývoje, klasifikace podle Freuda, Piageta a Eriksona	

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář I		Hodin: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<p>které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezení, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat 		
<ul style="list-style-type: none"> • ve svém jednání respektuje platné právní normy 	<p>Historie Evropská integrace – vývoj myšlení evropské integrace, ESUO, EHS, EURATOM, Jednotný evropský akt, Maastrichtská smlouva, Lisabonská smlouva, rozšiřování ES/EU</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti 	<p>Instituce Evropská unie – mezivládní a nadnárodní pojetí integrace, Evropský parlament, Evropská komise, Evropská rada, Rada EU, Evropský soudní dvůr, ostatní instituce EU</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva 	<p>Společné politiky Evropská unie – stadia ekonomické a politické integrace, společné politiky, sdílené politiky, doplňující politiky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR 	<p>Mezinárodní instituce – NATO, OSN, Rada Evropy, WTO, OECD, jejich historie, orgány, politiky</p>	

PŘEDMĚT: Společenskovední seminář I		Hodin: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet 	Právní ochrana v ČR – systém soudů v ČR, principy fungování soudnictví, státní zastupitelství, Policie České republiky, další orgány právní ochrany	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost 	Sociální deviace a sociální kontrola – sociální patologie, příklady sociální deviace, sociální struktura a sociální pozice, sociální kontrola, typy společenské adaptace	
CSP – Vysvětlí na základě příkladů rozdíly mezi ekonomickými systémy, porovná jejich výhody a nevýhody a popíše fáze ekonomického procesu	Ekonomické systémy – základní ekonomické otázky, zvykový, centrálně plánovaný, tržní a smíšený systém, hospodářský proces	
CSP – Popíše základní rysy centrálně plánované ekonomiky a vysvětlí je na příkladech v oblasti tvorby cen, trhu práce, zahraničního obchodu a fungování stínové ekonomiky	Centrálně plánovaná ekonomika – tvorba cen, trh práce, zahraniční obchod, nedostatkovost, korupce, stínová ekonomika	
CSP – Vysvětlí podstatu transformace české ekonomiky a její důsledky na obyvatelstvo	Transformace české ekonomiky – restituce, privatizace, cenová liberalizace, změna systému daní, bankovníctví, pojišťovnictví	

10.7 LATINA

Cílová skupina

Předmět latinský jazyk je určen studentům, kteří budou pokračovat ve studiu na vysokých školách humanitního i přírodovědného směru (filozofie, filologie, historie, právo, evropské kultury a vzdělanosti i pochopit jejich historické souvislosti a inspirační zdroje. Poznání základů latiny je důležitým předpokladem pro úspěšné zvládnutí postupových zkoušek na různých typech vysokých škol.

Anotace

Při výuce latinského jazyka je kladen důraz na studium gramatiky a rozšíření slovní zásoby, které se vztahuje k různým vědním disciplínám. Studenti srovnávají latinská slova s dalšími cizími jazyky, které se vyučují na gymnáziu (angličtina, francouzština, španělština, němčina), a také si uvědomují vzájemné souvislosti latiny a řečtiny jako základu odborné terminologie všech vědeckých oborů. Důležitou součástí výuky je také studium antických reálií. Pro žáky budou organizovány exkurze do oblastí střední a jižní Evropy, ve kterých můžeme najít vlivy antické kultury.

Používané vzdělávací metody

Výklad, prezentace, diskuze, skupinová práce, samostatné vyhledávání a zpracovávání

Informací

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- vede žáky k samostatnosti, samostatnému používání studijních textů a k získávání relevantních informací
- seznamuje žáky s konkrétními problémy uživatelů jazyka a základními principy jeho existence
- multimediální formou vysvětluje, přednáší a diskutuje se studenty o teoretických tématech lingvistiky, historie, kunsthistorie, práva aj.
- vede žáky k samostatné formulaci tezí na základě relevantních informací, jejich interpretaci
- posiluje spolupráci skupinovým řešením úkolu, posiluje schopnost sebevyjádření v mluveném i psaném jinojazyčném textu
- hodnotí práci žáků individuálně s přihlédnutím k míře subjektivity

Latinský jazyk se vyučuje v oboru Gymnázium studijní zaměření všeobecné jako volitelný předmět ve 3. příp. ve 4. ročníku studia v časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. Latinský jazyk je jednou z důležitých integrujících disciplín v rámci všeobecného vzdělání, které poskytuje gymnázium. Cílové struktury předmětu jsou orientovány zejména na vysokoškolské studium humanitního i přírodovědného směru. Ke studiu

latinského jazyka jsou používány moderní učební texty s názvem *Latinitas viva 1*, které sestavil PhDr. Josef Pros.

Při výuce je hlavní důraz kladen jednak na systematické studium gramatiky latinského jazyka včetně rozšíření slovní zásoby, jednak na překlad a interpretaci latinských textů různé úrovně. Žáci srovnávají latinská slova s dalšími cizími jazyky, které se vyučují na gymnáziu (anglický jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, německý jazyk, ruský jazyk), a také si uvědomují vzájemné souvislosti latiny a řečtiny jako základu odborné terminologie řady vědních oborů. Jsou postupně seznamováni s latinskými výroky a citáty z různých oblastí (filozofie, historie, právo, lékařství, biologie, hudební věda, církevní latina aj.). Důležitou součástí výuky je také studium antických reálií (kultura starověkého Řecka a Říma: mytologie, filozofie, architektura, sochařství, malířství, hudba, literatura, způsob života atd.)

a komentovaná četba řeckých bájí a pověstí spojená s jejich odrazem v literatuře a výtvarném umění.

Pro žáky budou organizovány exkurze do oblastí střední a jižní Evropy, ve kterých můžeme najít vlivy antické kultury (Slovensko-Trenčín, Slovensko-Bratislava, Rakousko-Carnuntum, Maďarsko-Budapešť, popř. zájezdy do Německa, Polska, Itálie a Řecka). Žáci také dostanou

možnost navštěvovat stálé expozice i krátkodobé výstavy, které se budou tematicky vztahovat k antické kultuře (Praha, Brno, Olomouc, Litomyšl, Hostinné, Mušov aj.). Praktická realizace těchto akcí však bude záviset především na finančních možnostech školy i žáků.

Studium latinského jazyka umožňuje proniknout ke kořenům evropské civilizace a pochopit historické souvislosti a inspirační zdroje evropské a světové vzdělanosti a kultury.

Latinský jazyk (výchovné a vzdělávací strategie)

Při výuce latinského jazyka jsou uplatňovány tyto hlavní výchovné a vzdělávací strategie:

1. Učitel vysvětlí žákům smysl studia latinského jazyka a důležitost studia antické kultury pro evropskou vzdělanost (kompetence k učení, kompetence občanské).
2. Učitel postupuje při výuce takovým způsobem, aby žáci byli schopni logicky odvozovat probíranou látku (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů).
3. Učitel klade důraz na četbu a interpretaci latinských textů různé proveniencí s přesahem do řady oborů (kompetence k učení, kompetence občanské, kompetence komunikativní).
4. Učitel ovlivňuje hodnotovou orientaci žáků pomocí četby a interpretace latinských citátů a výroků (živá latinská slova – kompetence sociální a personální, kompetence občanské).
5. Učitel odkazuje žáky na mezipředmětové vztahy mezi latinským jazykem a dalšími obory (český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd, románské jazyky, biologie, estetická výchova aj. – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů).

6. Učitel seznamuje žáky s učebnicemi, slovníky, encyklopediemi a další studijní literaturou (kompetence k učení, kompetence komunikativní).
7. Učitel využívá didaktickou techniku a různé audiovizuální pomůcky jako internet, video, mapy, CD aj. (kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence komunikativní).

Tematický plán učiva latinského jazyka pro ŠVP byl zpracován na základě jednotlivých lekcí učebních textů latiny pro gymnázia Josef Pros: Latinitas viva 1 (Boskovice, Albert 1996).

1. Úvod do studia latiny (význam studia latiny, fonetika, gramatická terminologie)
2. Úvod do studia latinské deklinace (substantiva 1. deklinace), sloveso esse, předložky
3. Úvod do studia latinské konjugace (slovesa 1. a 2. konjugace, spojky)
4. Latinská deklinace (substantiva 2. deklinace maskulina a neutra)
5. Latinská adjektiva (1. a 2. deklinace), latinská adverbia (1. a 2. deklinace)
6. Latinská konjugace (slovesa 3. a 4. konjugace)
7. Latinská zájmena a latinské číslovky (rozdělení v latině)
8. Latinská deklinace (substantiva 3. deklinace maskulina a feminina)
9. Latinská deklinace (substantiva 3. deklinace neutra)
10. Latinská adjektiva (3. deklinace), latinská adverbia (3. deklinace), stupňování
11. Latinská deklinace (substantiva 4. a 5. deklinace maskulina, feminina, neutra)
12. Latinská konjugace (kmen perfektní a supinový) a latinská syntax, opakování

Fakultativní tematické oddíly

V každé lekci jsou kromě základního gramatického učiva zařazeny ještě tyto oddíly:

- a) komparace (srovnání latiny s jinými cizími jazyky včetně českého jazyka)
- b) živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví)
- c) latinské texty a písně (nápis, sentence, ukázky z antické a středověké literatury)
- d) antické reálie, četba (kultura starověkého Řecka a Říma, řecké báje a pověsti)

Struktura školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program latinského jazyka je rozčleněn do těchto hlavních částí:

- a) téma (název lekce v učebnici, hlavní tematický celek)
- b) učivo (rozpracování tématu do jednotlivých částí)
- c) výstupy (charakteristika kompetencí – schopnosti a dovednosti žáka)
- d) průřezová témata (praktická realizace průřezových témat, mezipředmětové vztahy)

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
1. lekce <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže pochopit místo latiny v systému indoevropských jazyků • Žák dokáže uvědomit si význam antiky pro evropskou kulturu a vzdělanost • Žák dokáže správně vyslovovat latinská slova a určit jejich délku a přízvuk • Žák dokáže orientovat se v základní gramatické terminologii (slovní druhy, gramatické kategorie) 	<ul style="list-style-type: none"> • struktura latinského substantiva • substantiva 1. deklinace maskulina a feminina • latinské předložky (s akuzativem a s ablativem) • nepravidelné sloveso sum, esse • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky - substantiva 1. deklinace) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví), latinské věty, písně, reálie, četba 	<p>Klíčové kompetence se rozvíjejí průběžně (KU, KRP, KK, KSP, KO, KP):</p> <p>kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanská, k podnikavosti), viz: charakteristika předmětu</p>
2. lekce <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže rozlišit strukturu latinského substantiva (kořen, kmen, pádová přípona, koncovka) • Žák dokáže skloňovat substantiva 1. deklinace maskulina a feminina v singuláru a plurálu • Žák dokáže přeložit předložkové výrazy (substantiva 1. deklinace) 	<ul style="list-style-type: none"> • struktura latinského substantiva • substantiva 1. deklinace maskulina a feminina • latinské předložky (s akuzativem a s ablativem) • nepravidelné sloveso sum, esse • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky - substantiva 1. deklinace) • živá latinská slova (v struktura latinského substantiva • substantiva 1. deklinace maskulina a feminina • latinské předložky (s akuzativem a s ablativem) • nepravidelné sloveso sum, esse • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky - substantiva 1. deklinace) 	<p>Mezipředmětové vztahy se uplatňují průběžně (geografie, český jazyk a literatura, cizí jazyky, historie, základy společenských věd, estetická výchova), viz: charakteristika předmětu</p>

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže časovat sloveso esse v přítomnosti, imperfektu a budoucnosti • Žák dokáže přeložit spojení substantiva se substantivem (1. deklinace) a jednoduché latinské věty 	<ul style="list-style-type: none"> • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví), latinské věty, básně, reálie, četba • výroky, citáty, přísloví, latinské věty, básně, reálie, četba 	<p>Průřezová témata se uplatňují průběžně (MKV, VMEGS, VDO, OSV: multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova), viz: charakteristika předmětu</p>
<p>3. lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže rozlišit strukturu latinského slovesa (kořen, kmen, osobní přípona, koncovka) • Žák dokáže časovat slovesa 1. konjugace (přítomný – aktivum i pasivum, imperativ, infinitiv) • Žák dokáže časovat slovesa 2. konjugace (přítomný – aktivum i pasivum, imperativ, infinitiv) • Žák dokáže rozlišit a používat latinské podřadící a souřadící spojky • Žák dokáže přeložit spojení substantiva se slovesem (1. a 2. konjugace) a jednoduché latinské věty 	<ul style="list-style-type: none"> • struktura latinského slovesa • slovesa 1. konjugace (přítomný, imperativ, infinitiv) • slovesa 2. konjugace (přítomný, imperativ, infinitiv) • latinské spojky (podřadící a souřadící) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky - slovesa 1. a 2. konjugace) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví), latinské věty, básně, antické reálie 	

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
4. lekce <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže skloňovat substantiva 2. deklinace maskulina v singuláru a plurálu • Žák dokáže skloňovat substantiva 2. deklinace neutra v singuláru a plurálu • Žák dokáže přeložit předložkové výrazy (substantiva 2. deklinace) • Žák dokáže přeložit spojení substantiva se substantivem a slovesa se substantivem (2. deklinace) • Žák dokáže přeložit jednoduché latinské věty a texty 	<ul style="list-style-type: none"> • substantiva 2. deklinace maskulina (pravidla a zvláštnosti skloňování) • substantiva 2. deklinace neutra (pravidla a zvláštnosti skloňování) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – substantiva 2. deklinace) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – substantiva 2. deklinace) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	
5. lekce <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže vytvořit a skloňovat latinská adjektiva 1. a 2. deklinace v maskulinu, femininu a neutru • Žák dokáže vytvořit latinská adverbia • Žák dokáže rozpoznat postavení adjektiv a adverbíí v latinských větách • Žák dokáže přeložit spojení adjektiva (1. a 2. deklinace) se substantivem 	<ul style="list-style-type: none"> • latinská adjektiva 1. a 2. deklinace (maskulina, feminina, neutra) • latinská adverbia 1. a 2. deklinace • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – adjektiva a adverbia 1. a 2. deklinace) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – adjektiva a adverbia 1. a 2. deklinace) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže přeložit jednoduché latinské věty a texty 		
<p>6. lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže časovat slovesa 3. konjugace (prézens – aktivum i pasivum, imperativ, infinitivy) • Žák dokáže časovat slovesa 3. a 4. konjugace (prézens – aktivum i pasivum, imperativ, infinitivy) • Žák dokáže časovat slovesa 4. konjugace (prézens – aktivum i pasivum, imperativ, infinitivy) • Žák dokáže přeložit spojení slovesa (v aktivu i v pasivu) se substantivem a adjektivem • Žák dokáže doplnit řady slovesných tvarů 1.-4. konjugace • Žák dokáže přeložit jednoduché latinské věty a texty 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa 3. konjugace (prézens, imperativ, infinitivy) • slovesa 3. a 4. konjugace (prézens, imperativ, infinitivy) • slovesa 4. konjugace (prézens, imperativ, infinitivy) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – slovesa 3. a 4. konjugace) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – slovesa 3. a 4. konjugace) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
7. lecke <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže určit druhy latinských zájmen a skloňovat osobní a přivlastňovací zájmena • Žák dokáže určit druhy latinských číslovek a skloňovat základní a řadové číslovky • Žák dokáže přeložit spojení zájmena se slovesem a se substantivem • Žák dokáže přeložit spojení číslovky se substantivem a převádět římské a arabské číslice • Žák dokáže přeložit jednoduché latinské věty a texty 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy latinských zájmen, osobní zájmena (skloňování), přivlastňovací zájmena (skloňování) • druhy latinských číslovek, základní číslovky (skloňování), řadové číslovky (skloňování) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – zájmena a číslovky) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – zájm druhy latinských zájmen, osobní zájmena (skloňování), přivlastňovací zájmena (skloňování) • druhy latinských číslovek, základní číslovky (skloňování), řadové číslovky (skloňování) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – zájmena a číslovky) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – zájmena a číslovky) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba • ena a číslovky) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	
8. lecke <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže určit substantiva 3. deklinace maskulina a feminina (podle zakončení genitivu singuláru) • Žák dokáže skloňovat substantiva 3. deklinace maskulina v singuláru a v plurálu • Žák dokáže skloňovat substantiva 3. deklinace feminina v singuláru a v plurálu 	<ul style="list-style-type: none"> • substantiva 3. deklinace maskulina (pravidla a zvláštnosti skloňování) • substantiva 3. deklinace feminina (pravidla a zvláštnosti skloňování) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky, substantiva 3. deklinace, světové strany) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – substantiva 3. deklinace) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže přeložit předložkové výrazy a spojení substantiva se substantivem (3. deklinace) • Žák dokáže přeložit spojení slovesa se substantivy a doplnit řady substantiv (1.-3. deklinace) 		
<p>9. lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže určit substantiva 3. deklinace neutra (podle zakončení genitivu singuláru) • Žák dokáže skloňovat substantiva 3. deklinace neutra v singuláru a v plurálu • Žák dokáže skloňovat substantiva 3. deklinace neutra typu mare v singuláru a v plurálu • Žák dokáže přeložit předložkové výrazy a spojení substantiva s adjektivem (3. deklinace neutra) • Žák dokáže přeložit spojení slovesa se substantivy a doplnit řady substantiv (1.-3. deklinace) 	<ul style="list-style-type: none"> • substantiva 3. deklinace neutra (pravidla a zvláštnosti skloňování) • substantiva 3. deklinace neutra typu mare (pravidla a zvláštnosti skloňování) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky, substantiva 3. deklinace neutra, členové rodiny) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – substantiva 3. deklinace neutra) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže přeložit složitější latinské věty a texty 		
10. lekce <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže vytvořit a skloňovat latinská adjektiva 3. deklinace v maskulinu, femininu a neutru • Žák dokáže vytvořit latinská adverbia 3. deklinace • Žák dokáže rozpoznat stupňování adjektiv a adverbí v latinských větách • Žák dokáže přeložit spojení adjektiva se substantivem včetně stupňovaného tvaru adjektiva • Žák dokáže přeložit složitější latinské věty a texty 	<ul style="list-style-type: none"> • latinská adjektiva 3. deklinace (maskulina, feminina, neutra) • latinská adverbia 3. deklinace • stupňování latinských adjektiv 1.-3. deklinace, nepravidelné stupňování • stupňování latinských adverbí 1.-3. deklinace, nepravidelné stupňování • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – adjektiva a adverbia, barvy) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – adjektiva a adverbia, stupňování) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	
11. lekce <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže skloňovat substantiva 4. deklinace maskulina, feminina a neutra v singuláru i v plurálu • Žák dokáže skloňovat substantiva 5. deklinace feminina v singuláru i v plurálu 	<ul style="list-style-type: none"> • substantiva 4. deklinace maskulina, feminina a neutra (pravidla a zvláštnosti skloňování) • substantiva 5. deklinace feminina (pravidla a zvláštnosti skloňování) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – substantiva 4. a 5. deklinace, dny v týdnu) 	

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže přeložit předložkové výrazy a spojení substantiva se substantivem (4. a 5. deklinace) • Žák dokáže přeložit spojení substantiva s adjektivem a zájmenem (4. a 5. deklinace) • Žák dokáže přeložit složitější latinské věty a texty 	<ul style="list-style-type: none"> • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví – substantiva 4. a 5. deklinace) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	
<p>12. lekce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže rozpoznat slovesné tvary odvozené od kmene perfektního • Žák dokáže rozpoznat slovesné tvary odvozené od kmene supinového • Žák dokáže určit druh latinského souvětí a větné členy • Žák dokáže doplnit řady latinských substantiv (1.-5. deklinace) a latinských sloves (1.-4. konjugace) • Žák dokáže vystupňovat latinská adjektiva (1.-3. deklinace) a latinská adverbia (1.-3. deklinace) 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesné tvary odvozené od kmene perfektního (základní přehled) • slovesné tvary odvozené od kmene skupinového (základní přehled) • úvod do latinské syntaxe (syntaktické vazby, podřadné a souřadné souvětí) • komparace (srovnání latiny s cizími jazyky – církevní latina, roční období, měsíce) • živá latinská slova (výroky, citáty, přísloví - antická filozofie, církevní latina) • latinské věty a texty, písně, antické reálie, četba 	

PŘEDMĚT: Latina		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže přeložit složitější latinské věty, jednoduchá souvětí a náročnější texty 		

10.8 KONVERZACE VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE

Cílová skupina

Seminář je doporučen studentům, kteří chtějí prohloubit své znalosti francouzského jazyka. Cílem je zdokonalit se ve výslovnosti, v monologickém i dialogickém projevu,

získat jistotu při vyjadřování, rozšířit slovní zásobu i upevnit gramatické znalosti. Seminář je určen všem zájemcům o francouzský jazyk, zároveň je doporučen studentům, kteří

uvažují o vykonání maturitní zkoušky z francouzského jazyka.

Anotace

V semináři se hlavní důraz klade na konverzační témata z běžného života, jako jsou rodina, přátelé, rodné město, nakupování, cestování, zdraví a nemoci, koníčky a zájmy,

sport, móda, počasí, jídlo, prázdniny apod., zároveň je však seminář obohacen o témata týkající se reálií Francie.

Použité výukové metody

V souladu s požadavky státní maturitní zkoušky budou do semináře zařazovány řízené dialogy i dialogy na základě obrázků, anekdoty apod. Používány budou české i zahraniční

publikace a vhodné autentické materiály.

Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí (spádové oblasti). Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou, vlakem. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků.

PŘEDMĚT: Konverzace ve francouzském jazyce		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
Identifikuje strukturu jednoduchého textu, rozliší hlavní informace 2 Pohotově a jazykově správně reaguje 8 Reaguje gramaticky správně v běžných situacích, využívá osvojenou slovní zásobu i gramatiku 16 Reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text 8 Sám je schopen připravit a reprodukovat dané téma 11 Dokáže formulovat v psané i mluvené formě své názory na dané téma 9 Rozumí hlavním bodům ústního i psaného textu na běžné a známé téma 1 Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu 4 Logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma 10 Dokáže reprodukovat základní informace z oblasti reálií Francie 8 Využívá překladové slovníky 14 Užívá různé techniky čtení dle typu textu 5 Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí 3	Ma famille Mon meilleur ami Mes intérêts et mes projets d'avenir Ma semaine, mon temps libre Le temps, la mode Les achats Ma ville, mon village Mes vacances La culture Les voyages Ma maison La santé et les maladies, le sport La République tcheque, Prague La littérature, le livre français que j'ai lu La France Paris, ses monuments Les pays francophones Les fetes françaises, tcheques et les anniversaires importants	

10.9 KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Cílová skupina

V hodinách tohoto předmětu jsou studenti 3. a 4. ročníku připravováni na to, aby úspěšně zvládli maturitní zkoušku z německého jazyka v základní úrovni obtížnosti: podle

Společného evropského referenčního rámce pro jazyky – úroveň B1 (mírně pokročilý).

Anotace

V náplni učiva jsou zahrnuta všeobecná témata, která najdeme v katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky. Při procvičování těchto témat je velká

pozornost věnována zejména nácviku následujících jazykových dovedností: čtení a následná práce s textem, poslech s porozuměním, konverzace a samostatný ústní projev.

Samostatná práce studenta se střídá s prací dvojic či skupinovou prací. Studenti jsou v hodinách vedeni k tomu, aby pracovali se slovníky, mapami i informacemi

z médií (tisk, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, korespondence). Součástí výuky jsou i vybraní autoři literatur německy mluvících zemí a další materiály,

jež si učitel pořizuje individuálně a aktuálně. V semináři jsou studenti také průběžně seznamováni s reáliemi studovaného jazyka – geografické zařazení, významné události z historie, významné osobnosti historie i současnosti, životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou. Studenti mají možnost v hodinách konverzovat s rodilým mluvčím stejně jako zúčastnit se výměnných pobytů s partnerskými školami a dalších akcí pořádaných u nás i v zahraničí dle aktuální příležitosti a nabídky školy či jiných organizátorů.

Použité vzdělávací metody

Výklad, prezentace, diskuze, skupinová práce, samostatné vyhledávání a zpracovávání informací.

PŘEDMĚT: Konverzace v německém jazyce	HODIN: 2	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<p>4 odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu</p> <p>6 využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů</p> <p>8 srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata</p> <p>9 formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně</p> <p>11 sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek</p> <p>12 jednoduše a souvisle popíše svoje okolí, své zájmy a činnosti s tím související</p> <p>13 shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace</p> <p>14 využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma</p> <p>15 vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, a to v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života</p> <p>16 reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých vhodných výrazů a frazeologických obrátů</p> <p>17 s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků</p>	<p>Natur, Wetter, Jahreszeiten, Umweltschutz (příroda, počasí, roční období, ochrana životního prostředí) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p> <p>Die Tschechische Republik (Česká republika) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p> <p>Städte in deutschsprachigen Ländern (města v německy mluvících zemích) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p> <p>Kunst und Kultur (umění a kultura) 4,6,8,9,11,12,13,14,15,16,17,18</p> <p>Feste und Bräuche (svátky a zvyky) 4,6,8,9,11,12,13,14,15,16,17,18</p> <p>Goethe, Schiller, Heine – große Persönlichkeiten der deutschen Literatur (Goethe, Schiller, Heine – velké postavy německé literatury) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p> <p>Dienstleistungen (služby) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p> <p>Österreich, Luxemburg, Liechtenstein (Rakousko, Lucembursko, Lichtenštejnsko) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p> <p>Die Schweiz, Die Europäische Union (Švýcarsko, Evropská unie) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p> <p>Kommunikation, Wissenschaft, technischer Fortschritt (komunikace, věda, technický pokrok) 4,6,8,9,11,12,13,14,15,16,17,18</p> <p>Deutsche Literatur nach dem zweiten Weltkrieg (německá literatura po druhé světové válce) 4,6,8,9,11,13,14,15,16,17,18</p>	

PŘEDMĚT: Konverzace v německém jazyce	HODIN: 2	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
18 zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích		

10.10 KONVERZACE V RUSKÉM JAZYCE

Cílová skupina

Předpokladem pro úspěšné složení základní úrovně státní maturitní zkoušky z ruského jazyka (B1 – mírně pokročilý) je volba semináře Konverzace v ruském jazyce (od 3. ročníku).

Anotace

Dvouletý kurz konverzace v ruském jazyce je volitelný předmět. Velká pozornost je věnována především rozvoji těchto jazykových dovedností: mluvení, poslech a čtení

s porozuměním. Důraz je kladen na tvůrčí práci s autentickými i s adaptovanými texty (úryvky, internet a jiné dostupné materiály). Prostřednictvím tematicky zaměřených textů si studenti rozšíří a upevní slovní zásobu z oblasti maturitních témat (obecných i specifických – viz seznam témat pro státní maturitu Cermat). Do výuky jsou zařazovány poslechové nahrávky,

krátká výuková videa a prezentace dokumentující oblast ruských reálií (geografie, města, zajímavá místa, kultura, zvyky, tradice, hudba, výtvarné umění, literatura a významné osobnosti). Slovní zásoba (orientace na současnou živou ruštinu) se upevňuje také pomocí vytváření reálných komunikačních situací, pomáhá práce ve dvojicích a ve skupinách.

Použité vzdělávací metody

Výklad, prezentace, diskuze, skupinová práce, samostatné vyhledávání a zpracovávání informací.

Konverzace v ruském jazyce je volitelný předmět (dvouletý kurz - 3. a 4. ročník - dva samostatné, na sobě nezávislé bloky) .

Při práci v hodinách konverzace ruského jazyka se navazuje na výstupy, které studenti získali již v hodinách předmětu ruský jazyk (druhý cizí jazyk).

Předpokladem pro úspěšné složení základní úrovně státní maturitní zkoušky z ruského jazyka (B1 – mírně pokročilý) je právě volba semináře: Konverzace v ruském jazyce.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku gymnázia. Výuka ruského jazyka probíhá v kmenových třídách nebo v jazykové učebně.

Velká pozornost je věnována především rozvoji komunikativních kompetencí (mluvení - dále jen KK3, poslech – dále jen KK1 a čtení s porozuměním - dále jen KK2). Důraz je kladen především na rozšíření a upevnění znalostí jak z oblasti témat obecných, tak i specifických (definováno níže) a tím umožnit studentům posun v dané jazykové úrovni (až k B1 - SERR - základní úroveň komplexní státní maturitní zkoušky).

Velký význam má tvůrčí práce s autentickými i s adaptovanými texty (úryvky, internet a jiné dostupné materiály).

Prostřednictvím tematicky zaměřených textů si studenti rozšíří a upevní slovní zásobu. Do výuky jsou zařazovány poslechové nahrávky, krátká výuková videa a prezentace dokumentující oblast ruských reálií (geografie, města, zajímavá místa, kultura, zvyky, tradice, hudba, výtvarné umění, literatura a významné osobnosti).

Slovní zásobu (orientace na současnou živou ruštinu) si studenti upevňují také pomocí vytváření reálných komunikačních situací, kde svou nezastupitelnou roli hraje práce ve dvojicích a skupinách. Důležitou roli ve výuce má práce se slovníky, s dostupnými doplňkovými publikacemi, jsou používány i další doplňkové materiály (obrázky, fotografie, mapy). K oživení výuky nechybí ani zařazování didaktické techniky, práce s počítačem a s dataprojektorem (prezentace, krátká videa, obrazové materiály, mapy, mini-projekty a pod). Studenti často pracují ve skupinách a tvořivým způsobem zpracovávají informace z internetu.

Celý vzdělávací proces předmětu směřuje také k rozvoji kompetencí: kompetence k učení – dále jen KU, kompetence řešení problémů – dále jen KRP, kompetence občanská- dále jen KO, kompetence sociální – dále jen KS

Vzdělávací předmět konverzace v ruském jazyce jako celek pracuje s následujícími průřezovými tématy: Environmentální výchova - ENV, mediální výchova – dále jen MV, Etická výchova – dále jen EV, Osobnostní a sociální výchova – dále jen OSV, Výchova k myšlení v evropských souvislostech – dále jen VMES. Jsou také využívány mezipředmětové vztahy a využití poznatků z jiných předmětů: český jazyk a literatura – dále ČJ, další cizí jazyk – dále CJ, geografie – GEO, Dějepis – DĚJ, Biologie – BIO, estetická výchova - dále jen ESV a základů společenských věd – ZSV.

Žáci s tělesným handicapem jsou individuálně integrováni v běžných třídách. Žákům je k dispozici výtah usnadňující přesun po budově školy.

V případě, že školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání podle upraveného vzdělávacího programu, je IVP zpracován pro všechny předměty. Pokud školské poradenské zařízení nedoporučí vzdělávání podle upraveného vzdělávacího programu, IVP může být zpracován jen pro některé vyučovací předměty dle individuálních potřeb žáka.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami umožňuje škola vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, vytváří podmínky, které toto vzdělávání umožní, a poskytuje poradenskou pomoc vyučujících a pracovníků školského poradenského zařízení. Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

V běžné třídě je možné zřízení pozice asistenta pedagoga. Pro tělesně postižené žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se vytvářejí individuální vzdělávací plány, kde jsou zohledňovány jejich edukační potřeby výběrem odlišných metod práce, individuálním tempem aj. Ve výjimečných případech může jednotlivým žákům se SVP ředitel školy prodloužit délku středního vzdělávání.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni v běžných třídách.

Tematické okruhy a komunikační situace vzdělávacího předmětu:

Všeobecná témata:

Zařazené tematické okruhy se týkají hlavně konkrétních, všeobecných a běžných témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací a/nebo pracovní

Tematické okruhy lze dělit podle různých hledisek, výčet témat pro jednotlivé tematické okruhy není uzavřený, mnohá témata se často vztahují k několika tematickým okruhům, vzájemně se prolínají a jejich výčet tedy nemůže být nikdy uzavřený, může být operativně a situačně obměňován / doplňován.

Požadavky k maturitní zkoušce na základní úrovni obtížnosti:

(témata vymezena obecně podle požadavků k maturitní zkoušce – úroveň B1)

OSOBNÍ CHARAKTERISTIKA, RODINA, DOMOV A BYDLENÍ, KAŽDODENNÍ ŽIVOT, VZDĚLÁVÁNÍ, VOLNÝ ČAS A ZÁBAVA, MEZILIDSKÉ VZTAHY, CESTOVÁNÍ A DOPRAVA, ZDRAVÍ A HYGIENA, STRAVOVÁNÍ, NAKUPOVÁNÍ, PRÁCE A POVOLÁNÍ

SLUŽBY, SPOLEČNOST, ZEMĚPIS A PŘÍRODA

Tato všeobecná témata lze dále specifikovat a dělit na subtémata vztahující se přímo či nepřímo k dané oblasti:

Např.:

Osobní a společenský život

- já a moje rodina (např. osobní charakteristiky, členové rodiny a rodinné vztahy);
- osobní vztahy a komunikace (např. přátelé, můj vztah k jiným skupinám);
- domov, ubytování
- a bydlení (např. můj pokoj, náš dům/byt);
- volný čas a společenské aktivity (např. kulturní a sportovní aktivity, koníčky);
- prázdniny a významné události;
- plány do budoucna (např. profesní, studijní, v otázkách bydlení) apod.

Každodenní život

- život doma (např. stravování, nakupování, každodenní povinnosti);
- školní život (např. výuka, cestování do školy);
- zdraví a životní styl (např. péče o zdraví, hygienické návyky, vzhled) apod.

Svět kolem nás

- město a region, ve kterém žijí (např. dopravní infrastruktura, služby, bydlení, sportovní
- a kulturní vyžití a události, zajímavá místa);
- lidé a společnost (např. vztahy mezi lidmi, společenské problémy);
- příroda a životní prostředí (např. ochrana životního prostředí, počasí);
- tradice a zvyky (např. svátky a s nimi spojené tradice);
- doprava a cestování (např. cestování do/ze zahraničí, turistika);
- život v jiných zemích (např. mateřský jazyk/cizí jazyk, místa, zvyky, lidé);
- světové události a témata (např. sportovní a kulturní události) apod.

Specifická / odborná témata:

Mezi specifická a/nebo odborná témata patří všechna témata, která zahrnují požadavky na znalost specifické/odborné slovní zásoby a faktů (to znamená, že i obecné téma se může stát specifickým)

Např.:

- reálie země dané jazykové oblasti – Ruska (geografie, životní prostředí a ekologie...v porovnání této oblasti a České republiky)
- kultura a umění (literatura, hudba, malířství, tradice a zvyky... - v porovnání této oblasti a České republiky)

REÁLIE RUSKA, GEOGRAFIE, KULTURA A UMĚNÍ, EKOLOGIE, OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, DOPRAVA A SPOJE, ZDRAVOTNICTVÍ...

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK3, KK2, KK1 KU KRP KO KS	<p>-žák používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně (fonetika, pravopis, gramatika a lexikologie)</p> <p>- zdokonaluje komunikativní dovednosti pomocí uměle vytvářených komunikačních situací (komunikativní funkce jazyka)</p> <p>- rozšiřuje si a používá správně slovní zásobu k danému tématu</p> <p>- chápe správně sociokulturní prostředí a dokáže vysvětlit rozdíly mezi ČR a zemí studovaného jazyka</p>	<p>I. blok <u>Человек и общество / Как мы живём</u></p> <p>- условия в каких живём / что оформляет характер человека / моральные качества людей / разные культуры / религия / внешность человека</p> <p>- как живут люди в Чешской республике – как в России Чешское и Русское общества - сравнение / традиции, обычаи, привычки,</p> <p>Праздники</p> <p>- религиозные и государственные праздники в Чехии и в России</p> <p>- Рождество / Новый год / Пасха / обычаи и традиции / семейные праздники / Новоселье</p> <p>национальные праздники и костюмы / напитки и блюда</p> <p>- где лучше жить / дом / квартира / город / деревня / преимущества и недостатки</p> <p>- где ты живёшь / обстановка вашего дома или квартиры / генеральная уборка</p> <p>- где бы ты в будущем хотел(а) жить / как купить квартиру или дом / богатство – бедность / как живут студенты, молодые люди / дачники и люди в отпуске</p> <p>Семья, семейная жизнь</p> <p>- почему семья важна для каждого человека / молодость / старость</p> <p>- проблемы семьи / отношения между родственниками</p> <p>- члены твоей семьи / воспоминания о детстве / планы / карьера и основание семьи / мужчина или женщина твоей мечты – выбор партнёра</p>	<p>Opakování - učivo hodin ruského jazyka / Upevnění a rozšíření slovní zásoby a poznatků týkající se této tematické oblasti</p> <p>GEO, ESV, ZSV</p> <p>ZSV</p>	<p>EV, MV, OSV, VMES</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>KK3, KK2, KK1 KU KRP KO KS</p> <p>KK3, KK2, KK1 KU KRP KO KS</p>		<p>Режим дня - опиши свой день / как ты проводишь будни и как выходные / чем ты занимаешься или увлекаешься в свободное время – твои хобби - как и где провести каникулы / летом – зимой</p> <p>Путешествия - путешествия раньше и сегодня /почему и куда люди путешествуют /где купить путёвку, скидки / путешествовать индивидуально или с турагенством ? - средства передвижения / в аэропорте, на вокзале / где ночевать? / где питаться?/ - как готовиться к поездке /нужные документы /медицинская страховка / путеводители / сувениры</p> <p>Россия - название страны, флаг, гимн / история и возникновение Российской Федерации, Содружество Независимых Государств / расположение, население / границы - географические факты - самые крупные реки, озёра, архипелаги и острова, горы, природные зоны, природные богатства, - климат / 10 часовых поясов / большие города / Бам / железная дорога, Транссиб</p> <p>Москва и Петербург - основание и история городов / где находятся / поговори о некоторых интересных достопримечательностях или галереях / известные</p>	<p>CJ, ZSV</p> <p>Opakování - učivo hodin ruského jazyka /Upevnění a rozšíření slovní zásoby a poznatků týkající se této tematické oblasti</p> <p>GEO, ZSV</p> <p>GEO, ESV, ZSV</p>	<p>EV, MV, OSV, VMES, ENV</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK3, KK2, KK1 KU KRP KO KS		<p>личности которые там жили... / Пётр I / как напланировать поездку в Москву или в Петервбург?</p> <p>Чешская республика - географические факты / реки, озёра, низменности, горные хребты / природные богатства, заповедники / климат / население / интересные места, города и достопримечательности</p> <p>- Прага - основание и история города / поговори о некоторых памятниках архитектуры / как напланировать поездку в Прагу?</p> <p>Наш регион - Босковице / мой родной город / деревня - где находится / история / туризм, события и достопримечательности / окрестности города / как провести свободное время - Моравский Карст / Южная Моравия / Брно</p> <p>Природа, погода - природа в Чешской республике / погода, климат / страшные природные явления / экологические проблемы / охрана природы / Красная книга / движение Зелёных - погода и природа в течение года / растения и животный мир / национальные парки, Заповедники - природа в России / Байкал / Сибирская тайга / другие места</p> <p>II. blok</p>	<p>Opakování - učivo hodin ruského jazyka / Upevnění a rozšíření slovní zásoby a poznatků týkající se této tematické oblasti</p> <p>GEO, ESV, ZSV</p> <p>GEO, ESV, ZSV</p>	EV, MV, OSV, VMES, ENV
KK3, KK2, KK1 KU		<p>Здоровье - как укрепить здоровье / правильный образ жизни / питание и состояние здоровья</p>	<p>Opakování - učivo hodin ruského jazyka / Upevnění a rozšíření slovní</p>	EV, MV, OSV, VMES, ENV

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KRP KO KS KK3, KK2, KK1 KU KRP KO KS		<p>- болезни и заболевания / профилактический осмотр / прививки / курорты</p> <p>- ты заболел(а) / у врача / медицинские услуги</p> <p>Питание</p> <p>- как надо питаться / как часто и что мы едим в течение дня / продукты питания</p> <p>- где ты питаешься / это хорошо есть ночью? / надо ли соблюдать диету?</p> <p>- традиционные блюда и напитки / Русская и Чешская кухни / ты любишь готовить? / рецепты</p> <p>- в ресторане / меню</p> <p>Покупки</p> <p>- разные отношения к покупкам / как часто и что люди покупают / шопингомания, женщины, мужчины /</p> <p>- покупки раньше и сегодня / торговые комплексы, коммерческие центры / маленькие магазины, отделы и товары</p> <p>- что ты предпочитаешь, где ты покупаешь / опиши ситуацию в магазине / как можно платить / покупки через интернет / автоматы / рынок / ГУМ</p> <p>Образование</p> <p>- наша школа / твой класс / расписание уроков / занятия предметы и кружки / отметки и экзамены / учебный год</p> <p>- система образования в Чешской республике и в России</p> <p>- Как поступить в ВУЗ ?</p> <p>Профессия</p>	<p>zásoby a poznatků týkající se této tematické oblasti BIO, GEO, ESV, ZSV</p> <p>ESV, ZSV</p> <p>Opakování - učivo hodin ruského jazyka / Upevnění a rozšíření slovní zásoby a poznatků týkající se této tematické oblasti ESV, ZSV</p>	<p>EV, MV, OSV, VMES, ENV</p>

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KK3, KK2, KK1 KU KRP KO KS		<ul style="list-style-type: none"> - как поговорить коротко о себе / как написать автобиографию - кем ты хотел стать в детстве?/ выбор профессии и твои планы на будущее / безработица и как найти место работы? <p>Русский язык / Азбука</p> <ul style="list-style-type: none"> - история русского языка и Азбуки - мировое значение русского языка / почему люди изучают иностранные языки - русский язык и ты / методы изучения и преподавания русского языка / уроки языков в твоей школе <p><u>Русская культура и искусство</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - галереи- Эрмитаж, Третьяковская галерея / известные художники / архитектура и стили / живопись / фильм / режисёры / актёры – Владимир Высоцкий <p>Русская культура и искусство</p> <ul style="list-style-type: none"> - русская музыка / композиторы / театры и русский балет - ты интересуешься музыкой ? / какую музыку слушаешь? / ходишь в театр? <p>Русская литература 19 века</p> <ul style="list-style-type: none"> - литературные жанры / книги - аудиокниги / твоё отношение к литературе - жизнь и творчество А. С. Пушкина - значение Гоголя, Достоевского, Тургенева, Толстого, Чехова... <p>Русская литература 20 века</p> <ul style="list-style-type: none"> - литературные жанры / книги, аудиокниги / твоё отношение к литературе- поэзия и проза XX века / жизнь и творчество Б. Пастернака - другие личности: Маяковский, А Ахматова, И. Цветаева, Булгаков, Набоков, Солженицын <p><u>Современная молодёжь</u></p>	<p>ČJ, CJ, GEO, DĚJ, ESV,</p> <p>Opakování - učivo hodin ruského jazyka / Upevnění a rozšíření slovní zásoby a poznatků týkající se této tematické oblasti ČJ, CJ, GEO, DĚJ, ESV, ZSV</p> <p>ČJ, CJ, GEO, DĚJ, ESV, ZSV</p> <p>Opakování - učivo hodin ruského</p>	<p>OSV, VMES</p> <p>EV, MV, OSV, VMES, ENV</p>
KK3, KK2, KK1		<p><u>Современная молодёжь</u></p>	<p>Opakování - učivo hodin ruského</p>	

Klíčové kompetence	Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
KU KRP KO KS		<p>- жизнь и проблемы молодых людей / в семье, наркотики, курение, алкоголь / интересы, увлечения и примеры молодых / дружба / жизненный стиль</p> <p>- какой твой самый лучший друг / подруга/ человек которого ты уважаешь – опиши возраст, внешность, характер, как одевается</p> <p>Мода, одежда, внешность человека</p> <p>- что надеть в разные времена года / в разных ситуациях / какое значение имеет одежда в жизни человека / от чего зависит стиль одежды - как одеваются ученики и студенты в наших школах / в России</p> <p>- ты интересуешься модой? / как ты одеваешься? / где ты покупаешь одежду?</p> <p>Наука и Техника / интернет / печать</p> <p>- почему мы пользуемся интернетом, мобильными телефонами /другие достижения техники, их значения / средства общения- достижения техники приносят человеку не только пользу...</p> <p>Спорт</p> <p>- значение спорта для здоровья человека</p> <p>- виды спорта / каким спортом ты занимаешься ?</p> <p>- уроки физкультуры</p> <p>- спортивные праздники / олимпийские игры / чемпионаты мира / соревнования и спортивные встречи по...</p>	<p>jazyka /Upevnění a rozšíření slovní zásoby a poznatků týkající se této tematické oblasti ESV, ZSV</p> <p>ZSV</p> <p>TV, ESV, BIO</p>	

10.11 KONVERZACE V RUSKÉM JAZYCE – I. BLOK

Tematické okruhy a komunikační situace vzdělávacího předmětu:

VŠEOBECNÁ TÉMATA:

Zařazené tematické okruhy se týkají hlavně konkrétních, všeobecných a běžných témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací a/nebo pracovní

Požadavky k maturitní zkoušce na základní úrovni obtížnosti:

(témata vymezena obecně podle požadavků k maturitní zkoušce – úroveň B1)

OSOBNÍ CHARAKTERISTIKA, RODINA, DOMOV A BYDLENÍ, KAŽDODENNÍ ŽIVOT, VZDĚLÁVÁNÍ, VOLNÝ ČAS A ZÁBAVA, MEZILIDSKÉ VZTAHY, CESTOVÁNÍ A DOPRAVA, ZDRAVÍ A HYGIENA, STRAVOVÁNÍ, NAKUPOVÁNÍ, PRÁCE A POVOLÁNÍ

SPECIFICKÁ / ODBORNÁ TÉMATA:

Mezi specifická a/nebo odborná témata patří všechna témata, která zahrnují požadavky na znalost specifické/odborné slovní zásoby a faktů (to znamená, že i obecné téma se může stát specifickým)

Např.:

- reálie země dané jazykové oblasti – Ruska (geografie, životní prostředí a ekologie... - v porovnání této oblasti a České republiky)
- kultura a umění (literatura, hudba, malířství, tradice a zvyky... - v porovnání této oblasti a České republiky)

REÁLIE RUSKA, GEOGRAFIE, KULTURA A UMĚNÍ, EKOLOGIE, OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, DOPRAVA A SPOJE, ZDRAVOTNICTVÍ.....

ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • žák používá správně jazykové prostředky v rámci požadované jazykové úrovně (fonetika, pravopis, gramatika a lexikologie) • zdokonaluje komunikativní dovednosti pomocí uměle vytvářených komunikačních situací (komunikativní funkce jazyka) • rozšiřuje si a používá správně slovní zásobu k danému tématu • chápe správně sociokulturní prostředí a dokáže vysvětlit rozdíly mezi ČR a zemí studovaného jazyka 	<p>Путешествия - путешествия раньше и сегодня /почему и куда люди путешествуют /где купить путёвку, скидки / путешествовать индивидуально или с турагентством ? - средства передвижения / в аэропорте, на вокзале / где ночевать? / где питаться?/ - как готовиться к поездке /нужные документы /медицинская страховка / путеводители / сувениры</p> <p>Режим дня - опиши свой день / как ты проводишь будни и как выходные / чем ты занимаешься или увлекаешься в свободное время – твои хобби - как и где провести каникулы / летом – зимой</p> <p>Человек и общество / Как мы живём - условия в каких живём / что оформляет характер человека / моральные качества людей / разные культуры / религия / внешность человека - как живут люди в Чешской республике – как в России Чешское и Русское общества - сравнение / традиции, обычаи, привычки, - где лучше жить / дом / квартира / город / деревня / преимущества и недостатки</p>	

ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
	<p>- где ты живёшь / обстановка вашего дома или квартиры / генеральная уборка</p> <p>- где бы ты в будущем хотел(а) жить / как купить квартиру или дом / богатство – бедность / как живут студенты, молодые люди / дачники и люди в отпуске</p> <p>Праздники</p> <p>- религиозные и государственные праздники в Чехии и в России</p> <p>- Рождество / Новый год / Пасха / обычаи и традиции / семейные праздники / Новоселье</p> <p>национальные праздники и костюмы / напитки и блюда</p> <p>Семя, семейная жизнь</p> <p>- почему семья важна для каждого человека / молодость / старость</p> <p>- проблемы семьи / отношения между родственниками</p> <p>- члены твоей семьи / воспоминания о детстве / планы / карьера и основание семьи / мужчина или женщина твоей мечты – выбор партнёра</p> <p>Россия</p> <p>- название страны, флаг, гимн / история и возникновение Российской Федерации, Содружество Независимых Государств / расположение, население / границы</p> <p>- географические факты - самые крупные реки, озёра, архипелаги и острова, горы, природные зоны, природные богатства, - климат / 10 часовых поясов / большие города / Бам / железная дорога, Транссиб</p> <p>Москва и Петербург</p>	

ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
	<p>- основание и история городов / где находятся / поговори о некоторых интересных достопримечательностях или галереях / известные личности которые там жили... / Пётр I - как напланировать поездку в Москву или в Петербург?</p> <p>Чешская республика</p> <p>- географические факты / реки, озёра, низменности, горные хребты / природные богатства, заповедники / климат / население / интересные места, города и достопримечательности</p> <p>- Прага - основание и история города / поговори о некоторых памятниках архитектуры / как напланировать поездку в Прагу?</p> <p>- Наш регион</p> <p>- Босковице / мой родной город / деревня где находится / история / туризм, события и достопримечательности / окрестности города / как провести свободное время</p> <p>☐ Моравский Карст / Южная Моравия / Брно</p> <p>Природа, погода</p> <p>- природа в Чешской республике / погода, климат / страшные природные явления / экологические проблемы / охрана природы / Красная книга / движение Зелёных</p> <p>- погода и природа в течение года / растения и животный мир / национальные парки,</p>	

PŘEDMĚT: Konverzace v ruském jazyce – I. blok		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
	Заповедники - природа в России / Байкал /Сибирьская тайга / другие места	

10.12 KONVERZACE VE ŠPANĚLSKÉM JAZYCE

Cílová skupina

Seminář je doporučen studentům, kteří se chtějí zdokonalit v mluvení ve španělštině, získat pružnost při vyjadřování, upevnit stávající znalosti základních témat, rozšířit si slovní zásobu a připravit se k maturitní zkoušce. Obsah témat bude pokrývat úroveň A1 a B1.

Anotace

Studijní témata: Rodina, přátelé, lidské vlastnosti a povaha, životopis, práce a profese, zdraví a lidské tělo, každodenní život, koníčky a zájmy, sport, móda, nakupování, domácí práce, počasí, jídlo a vaření, turistika, život ve městě a na vesnici. Témata poukávají na rozdílnost španělské a české kultury života.

Obsah

Řešeny budou běžné životní situace formou dialogu, konverzačních frází, hraním rolí, simulací situací. Používat se budou české i zahraniční učebnice a internet. Dále autentické materiály jako noviny, časopisy, informační a reklamní letáky, inzeráty, vstupenky, jízdenky, mapy, jídelní lístky aj

Obsahové zaměření semináře:

Seminář Španělská konverzace I. je zaměřen na praktická témata, běžná a potřebná v každodenním životě, při cestování, rekreačním pobytu či studijním pobytu ve španělsky mluvící zemi. Po absolvování semináře Španělská konverzace I. může, ale nemusí student navázat seminářem ve 4. ročníku Španělská konverzace II, která svým obsahem řeší jiná konverzační témata, již specifitější povahy, kde mnoho témat jsou orientovaná na realie a kulturu hispanofonních zemí.

Výuka je založena na normativním modelu evropské španělštiny, ale studenti jsou seznamováni i s odlišnostmi latinskoamerické španělštiny.

Dosažená úroveň v semináři Španělská konverzace I. směřuje k úrovni B1 podle *Společného evropského rámce pro jazyky*, kterou lze charakterizovat následovně:

Žák má dostačující vyjadřující prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání.

Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tématických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech. Všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný.

Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složitější myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se dopouští

závažných chyb. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního stylu.

ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou • na běžná témata	Moje rodina. Domácí práce. Role muže a ženy v rodině.	
	Zdraví a zdravý životní styl. Nemoci a sympomy.	
	Svět práce, povolání a profesní budoucnost. Životopis.	
	Denní program, každodenní rutina.	
	Počasí a roční doby.	
	V restauraci, jídlo, základní recepty a pokrmy.	
	Oslavy a svátky	

PŘEDMĚT: Konverzace ve španělském jazyce		3. ročník	HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY	
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů 	Volný čas, zájmy a koníčky. Sporty.		
	Cestování, dopravní prostředky, turistika.		
	Život ve městě a na venkově. Popis svého domu, bydliště, okolí.		
	Moji přátelé a svět mladých lidí.		
	Nákupy, móda, způsob oblékání.		

PŘEDMĚT: Konverzace ve španělském jazyce			3. ročník	HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY		
<ul style="list-style-type: none"> s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 				

Obsahové zaměření semináře:

Seminář Španělská konverzace II. je zaměřen na náročnější témata hispanofonní provenience z oblasti kultury, reálií, politiky, geografie a společnosti.

Seminář Španělská konverzace II. může a nemusí navazovat na seminář Španělská konverzace I., který je svým obsahem zaměřen na praktická témata každodenního života.

Výuka je založena na normativním modelu evropské španělštiny, ale studenti jsou seznamováni i s odlišnostmi latinskoamerické španělštiny.

Dosažená úroveň v semináři Španělská konverzace II. směřuje k úrovni B1 podle Společného evropského rámce pro jazyky, kterou lze charakterizovat následovně:

Žák má dostačující vyjadřující prostředky a odpovídající slovní zásobu k tomu, aby se domluvil a vyjadřoval, i když s určitou mírou zaváhání.

Disponuje dostatečnými opisnými jazykovými prostředky v rámci tematických okruhů, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události. Žák komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech. Všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný.

Přiměřeně správně používá zásobu běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací. Při vyjádření složitější myšlenky nebo promluvy na neznámé téma se dopouští závažných chyb. Žák používá širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reaguje. Využívá nejběžnější vyjadřovací prostředky neutrálního stylu.

PŘEDMĚT: Konverzace ve španělském jazyce	4. ročník	HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou 	Česká republika	
	Školství, vzdělávání, školský systém Španělska.	
	Španělština jako cizí jazyk. Studium cizích jazyků.	
	Sdělovací prostředky, komunikace.	
	Kultura, kino, divadlo, hudba, vybrané španělské osobnosti z kultury.	
	Španělsko (vybraná data), některá španělská města.	
	Latinská Amerika, předkolumbovské civilizace.	
	Španělé a jejich povaha, duše a život.	

PŘEDMĚT: Konverzace ve španělském jazyce		
	4. ročník	HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • na běžná témata • formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím 	Čtení, literatura a vybraní autoři šp. literatury.	
	Madrid	
	Ekologie, ekologické chování člověka, příroda.	
	Vybrané problémy společnosti, lidská práva, problémy Latinské Ameriky.	

PŘEDMĚT: Konverzace ve španělském jazyce			4. ročník	HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY		
<p>jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů</p> <ul style="list-style-type: none"> • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků 				

10.13 FYZIKÁLNÍ PRAKTIKUM

Cílová skupina: studenti, kteří se chystají po absolvování gymnázia pokračovat ve studiu na VŠ technického nebo přírodovědného zaměření. Dovednosti, které získají při tvorbě protokolů (správné vyhodnocení naměřených hodnot a jejich správná a logická interpretace) pomohou v dalším studiu i studentům netechnických oborů.

Stručný obsah semináře: Během semináře si studenti prohlubují a rozšiřují získané vědomosti ze středoškolského kurzu fyziky především praktickým způsobem. Učí se nacházet souvislosti mezi jednotlivými fyzikálními jevy, zvyšují svoji praktickou dovednost naměřit potřebné veličiny, následně je statisticky vyhodnotit a získané hodnoty správně interpretovat. Současně musí umět ověřit platnost získaných výsledků.

Fyzikální praktikum pomůže studentům připravit se na přijímací zkoušky z fyziky na VŠ i díky tomu, že teoretické vědomosti získané v hodinách uvidí i v jiných praktických souvislostech. Studenti tak mají vyšší šanci snadněji zvládnout základní vysokoškolský kurz fyziky a jsou lépe připraveni na praktika na VŠ.

Návštěvami firem v Boskovicích a blízkém okolí získají studenti také přehled o pracovních místech s technickým zaměřením v blízkém okolí.

Co rozvíjíme:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování fyzikálních pojmů, zákonů a vztahů a k samostatnému vyhledávání
- a třídění informací z různých zdrojů
- motivujeme žáky k soustavnému rozšiřování vědomostí a prohlubování dovedností
- dbáme na to, aby žáci přijímali ocenění, rady i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i
- chyb čerpali poučení pro další práci
- učíme je používat tabulky, kalkulačky a moderní výpočetní techniku při zpracování výsledků
- měření nebo při řešení složitějších úloh

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části
- seznamujeme žáky s různými problémy a učíme je hledat kroky vedoucí k jejich vyřešení
- vedeme je k uplatňování základních myšlenkových postupů (indukce, dedukce) a formulaci
- závěrů na základě získaných výsledků
- analyzujeme s nimi jednotlivé metody řešení problému a vedeme je k výběru optimálního a
- efektivního postupu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci a týmové práci při řešení různých úloh

- umožníme jim prezentace jejich prací a zapojujeme je do různých diskusí
- dbáme na jasné a srozumitelné vyjadřování žáků jak v mluveném, tak i písemném projevu
- učíme je, jak komunikovat s okolním světem a efektivně využívat dostupné prostředky
- komunikace
- požadujeme po nich, aby efektivně využívali moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky, jak vystupovat na veřejnosti
- umožňujeme jim vyslovovat a obhajovat své názory, ale také respektovat připomínky a názory jiných
- vedeme je k tomu, aby přiznali své chyby a přijali připomínky ostatních
- oceňujeme ochotu pomoci jiným

Kompetence občanské

- učíme žáky zodpovědnosti za svou práci
- vedeme je k uvědomování si a plnění povinností
- nabádáme je k zodpovědnému chování a jednání
- učíme je vážit si práce jiných, respektovat různorodost názorů a schopností ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti

- vytváříme u žáků kladný vztah k práci, učíme je chápat podstatu a principy podnikání,
- zvažovat jeho možná rizika
- v praktických cvičeních je učíme samostatnosti, podněcujeme jejich iniciativu a tvořivost
- kladně hodnotíme vlastní iniciativu žáků
- připomínáme jim pravidla bezpečnosti při praktických činnostech
- umožňujeme jim rozhodovat se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti

Praktická měření složená ze tří fází:

teoretická příprava (prostudování návodu na měření dané úlohy, zopakování doporučené

teorie – domácí práce)

vlastní praktické měření (školní práce)

vyhodnocení získaných hodnot, tvorba protokolu (školní, případně domácí práce)

PŘEDMĚT: Fyzikální praktikum		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	1. Zásady měření, zpracování naměřených hodnot, tvorby protokolu. 2. Měření jednotlivých laboratorních úloh.	
rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	Měření úloh z kinematiky, dynamiky, kmitání.	
užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	Měření úloh z kinematiky – rychlost, zrychlení, ověření rovnoměrného a rovnoměrně zrychleného pohybu.	
určí v konkrétních situacích síly působící na těleso a určí výslednici síly	Měření sil, úlohy na kmitání.	
využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles a zdůvodňování stavů těles	Měření úloh na síly proti pohybu, na kmitání.	
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Měření úloh na zákon zachování energie mechanického pohybu i proudící kapaliny.	
aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	Měření úloh na kalorimetrii.	
využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	Měření izotermického, izochorického děje.	

PŘEDMĚT: Fyzikální praktikum		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace	Měření úloh s pružinou.	
využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů	Měření voltampérových charakteristik různých součástek.	
aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	Ověřování platnosti Ohmova zákona pro různé typy vodičů.	
využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	Měření v obvodu se střídavým napětím.	
využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	Měření úloh z geometrické a vlnové optiky.	

10.14 CHEMICKÉ PRAKTIKUM

Cílová skupina

Studenti, kteří se chystají po absolvování gymnázia pokračovat ve studiu na VŠ technického nebo přírodovědného zaměření, případně pro studenty, kteří chtějí studovat lékařské obory. Chemické praktikum pomůže studentům nejen s přijímacími zkouškami na VŠ, ale i se snadnějším vstupem do prvních semestrů vysokoškolských kurzů chemie, případně biochemie. Studenti budou připraveni na laboratorní cvičení na vysokých školách v teoretické i praktické rovině.

Anotace

V rámci praktika si studenti prohloubí znalosti chemie získané v předchozích ročnících středoškolského kurzu. Naučí se sestavovat chemické aparatury a interpretovat získané hodnoty měření. Teoretické znalosti z předchozích ročníků uplatní během praktických cvičení (např. v úlohách zaměřených na destilaci, volumetrická stanovení, měření absorpance). Vyhodnocování měření, tvorba protokolů a pochopení podstaty chemických jevů pomohou studentům v dalším studiu. Tematické celky: obecná a anorganická chemie, organická chemie, fyzikální chemie, biochemie. Praktická část bude složená ze tří fází: teoretická příprava (prostudování návodu dané úlohy– domácí práce), vlastní úloha (školní práce), tvorba protokolu (školní, případně domácí práce)

Použité vzdělávací metody

Výklad, samostatná práce, žákovský experiment, práce s textem, práce s výpočetní technikou.

PŘEDMĚT: CHEMICKÉ PRAKTIKUM		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovitost.	Bezpečnost při práci v laboratoři, laboratorní řád, symboly nebezpečnosti látek a bezpečnostní listy chemikálií	
Objasní jednání a první pomoc v mimořádných situacích ohrožujících zdraví člověka.	První pomoc při popáleninách, poleptání hydroxidem nebo kyselinou, řešení mimořádných událostí	<i>Biologie – biologie člověka</i>
Dokáže rozlišit jednotlivé druhy chemického nádobí, navrhne postupy pro odměřování látek.	Laboratorní sklo a porcelán, měření objemu, metodika vážení a typy vah	
Využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování různých separačních metod, dokáže rozlišit jednotlivé typy směsí, navrhne postupy oddělení složek ze směsi.	Dělení směsí – krystalizace, filtrace, destilace, sublimace, chromatografie, sedimentace, extrakce.	
Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů, vytváří názvy a vzorce základních anorganických a organických sloučenin.	Látkové množství, molární hmotnost, hmotnostní zlomek, základní anorganické a organické názvosloví	
Orientuje se v přípravě roztoků, rozliší reaktanty a produkty chemických reakcí, aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemické reakce, samostatně zpracuje laboratorní protokol.	Titrace, prvky kvalitativní analýzy, esterifikace, destilace - laboratorní práce společné pro jednotlivé skupiny	

PŘEDMĚT: CHEMICKÉ PRAKTIKUM		HODIN: 2
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
Samostatně provádí, vyhodnocuje, předvídá a analyzuje chemické reakce, zpracuje samostatně laboratorní protokol a následně zhodnotí přínos v praxi a vliv na životní prostředí a zdraví člověka.	Elektrochemie, kvantitativní a kvalitativní analýza potravin, čisticí prostředky, izolace látek- laboratorní práce střídající se po jednotlivých skupinách	<i>Fyzika - elektřina</i>
Objasní strukturu a funkci sloučenin, charakterizuje základní důkazové experimenty sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy.	Lipidy, sacharidy, bílkoviny – laboratorní práce společné pro jednotlivé skupiny	<i>Biologie-metabolické procesy</i>

11 Učební osnovy – volitelný předmět III

11.1 BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ

Cílová skupina

Studenti plánující studium na lékařské, veterinární a farmaceutické fakultě, přírodovědecké fakultě, pedagogické fakultě při studiu biologie, zemědělské a lesnické fakultě

Anotace

Seminář je zaměřen jednak na opakování a systematizaci poznatků z biologie, jednak na prohloubení a rozšíření těchto poznatků. Součástí předmětu jsou i praktická cvičení, zaměřená na prohloubení experimentálních technik. Důraz je také kladen na aplikaci získaných znalostí při řešení problémů a testových úloh, na kultivaci ústního projevu, práci s literaturou.

Použité vzdělávací metody

Výklad, diskuze, experimentální práce.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- vede žáky k samostatnosti, řešení dílčích problémů
- posiluje schopnosti využívat vlastních zkušeností, motivuje žáky k účasti na soutěžích
- vytváří pozitivní vztah žáků k přírodě
- při objasňování problémů využívá multimediální techniky
- vede žáky k uplatnění individuálních předností
- navozuje co nejlepší atmosféru při výuce
- rozvíjí u žáků smysl pro zodpovědnost
- připravuje projekty k dalšímu vzdělávání (Školní arboretum, Poznáváme státy Evropy)
- zařazuje do výuky aktuální informace (přírodní katastrofy, stav globálních problémů, objevy na poli genetiky)

PŘEDMĚT: BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
2) odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Vznik a typy pletiv, jejich funkce	
3) porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Vegetativní orgány rostlin – funkce, vnější stavba, metamorfózy a hospodářský význam Generativní orgány rostlin	
4) vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů	Fyziologie rostlin Vodní režim rostliny, osmotické jevy, minerální výživa, hnojiva, způsoby výživy – autotrofie, heterotrofie, saprofytismus, parazitismus, mixotrofie Růst vývoj rostlin, růstové hormony, Fotosyntéza a respirace (fáze a faktory, srovnání), pohyby rostlin	
5) rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce	Systém rostlin Řasy Mechorosty Kaprad'orosty (plavuně, přesličky, kapradiny) Nahosemenné rostl. Krytosemenné rostl. (jednoděložné a dvouděložné)	
6) rozlišuje a vysvětluje stavbu a funkci živočišné buňky, vysvětlí princip hierarchičnosti stavby těla živočichů	Živočichové Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočichů. Živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy	

PŘEDMĚT: BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
7) vysvětlí základní principy reprodukce živočichů	Rozmnožování živočichů a ontogeneze (oplození, rýhování, vznik a diferenciacce zárodečných listů, tělní dutiny)	
7) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vývoj, vývin a systém živočichů Diblastika Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	
8) zhodnotí význam chromist v přírodě i pro člověka	Doména <i>Eukarya</i> - Chromista	
9) orientuje se v základním systému chromist	Doména <i>Eukarya</i> - Chromista	
10) vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Houby - charakteristika houbové buňky	

PŘEDMĚT: BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
11) orientuje se v základním systému hub	System hub	
12) zhodnotí význam jednobuněčných organismů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s prvky	Doména <i>Eukarya</i> - Protozoa	
13) orientuje se v základním systému Protozoí	System prvků	
14) orientuje se v názorech na vznik Země i života	Paleontologie, vznik a vývoj života na Zemi	
15) orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Antropologie a fylogeneze člověka	
16) určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie člověka Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí, smyslová).	
17) popíše stavbu těla virů a jejich reprodukci	Viry Stavba virionu Reprodukce virů	
18) stručně charakterizuje virózy, zaměří se především na prevenci	Základní virózy	

PŘEDMĚT: BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
19) popíše stavbu bakteriální buňky, reprodukci bakterií	Doména Bakteria Stavba bakteriální buňky	
20) uvede na příkladech z běžného života -význam bakterií v přírodě i pro člověka a stručně charakterizuje bakteriózy, zaměří se především na prevenci	Saprophytismus a patogenita bakterií Základní bakteriózy, prevence	
21) popíše základní rozdíly ve stavbě buňky rostlin a živočichů a objasní funkci základních organel	Stavba eukaryotické buňky Základní buněčné organely, jejich funkce	
22) vysvětlí souvislosti mezi mitózou, meiózou a organismem	Reprodukce buněk	
23) vysvětlí podstatu kódování genetické informace na molekulární úrovni	Molekulární základy genetiky	
24) vysvětlí buněčný cyklus a posoudí důsledky poruchy regulace buněčného cyklu	Genetika buněk	
25) porovná rozdíly v genetické výbavě prokaryotické a eukaryotické buňky	Genetika buněk	
26) objasní pojmy dědičnost, variabilita, gen, genotyp, fenotyp, genetika	Genetika mnohobuněčného organismu	

PŘEDMĚT: BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
27) aplikuje znalosti o přenosu genů na řešení dědičnosti kvalitativních a kvantitativních znaků na člověka	Genetika člověka a mutace	
28) dokáže zhodnotit vliv genetické rovnováhy na evoluci druhů a umí vysvětlit příčiny genetické nerovnováhy a důsledky této nerovnováhy	Genetika populací	
29) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Ekologie – organismy a prostředí	
30) rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Ekologie – základní pojmy	
31) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Potravní vztahy v ekosystémech	
32) uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody a životního prostředí, globální problémy a jejich řešení, chráněná území	

11.2 CHEMICKÝ SEMINÁŘ

Cílová skupina

Studenti plánující studium na lékařské, veterinární a farmaceutické fakultě, přírodovědecké fakultě, pedagogické fakultě při studiu chemie, chemické fakulty VUT

Anotace

Cílem semináře je prohloubení a systematizace poznatků z obecné, anorganické, organické chemie, biochemie a makromolekulární chemie, které žáci získali v předchozích ročnících. Nedílnou součástí práce je procvičování chemických výpočtů a názvosloví anorganické i organické chemie. Důraz je také kladen na aplikaci získaných znalostí při řešení problémů a testových úloh, na kultivaci ústního projevu, práci s literaturou.

Použité vzdělávací metody

Výklad, diskuze, experimentální práce.

PŘEDMĚT: Chemický seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> definuje chemii jako přírodní obor, rozděluje chemii na základní obory, chápe a vysvětluje jejich rozsah a zaměření, využitelnost ve společnosti 	Historie chemie, rozdělení chemie na obory a odvětví.	
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	Vývoj názorů na složení a strukturu atomu, atomové jádro, radioaktivita elektronový obal atomu. Vlnově mechanický model atomu.	FYZ (I) -> Stavba a vlastnosti látek FYZ (III) -> Mikrosvět
<ul style="list-style-type: none"> využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů 	Klasifikace chemických vazeb, vaznost, kovalentní vazba, vazba polární a iontová. Základní chemické zákony.	
<ul style="list-style-type: none"> zapisuje chemické látky do chemických vzorců, klasifikuje chemické vzorce vytváří názvy a vzorce základních anorganických sloučenin, využívá i triviálních vzorců pro známe minerální látky vytváří názvy anorganických komplexních sloučenin 	Názvosloví anorganických látek.	GEO – vzorce minerálů
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie, využívá i triviální a 	Názvosloví organických sloučenin.	BIO - Obecná biologie

PŘEDMĚT: Chemický seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
dvousložkové názvosloví pro známé sloučeniny z praxe		
<ul style="list-style-type: none"> dokáže rozlišit jednotlivé typy směsí, navrhne postupy oddělení složek ze směsi 	Složení látek, třídění látek, metody oddělování složek směsí, soustava.	
<ul style="list-style-type: none"> provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů 	Látkové množství, molární hmotnost, hmotnostní a objemový zlomek, molární objem. Výpočet stechiometrického vzorce a výpočty z chemického vzorce. Látková koncentrace, molarita, součin rozpustnosti, pH roztoků. Výpočty z chemické rovnice. Reakční teplo, rychlost chemické reakce.	
<ul style="list-style-type: none"> zapisuje anorganické i organické chemické rovnice, klasifikuje chemické rovnice 	Chemická rovnice, zápis a klasifikace chemických rovnic.	
<ul style="list-style-type: none"> popisuje redoxní reakce, acidobazické reakce a komplexotvorné reakce 	Redoxní reakce, acidobazické reakce, teorie kyselin a zásad, komplexotvorné reakce.	
<ul style="list-style-type: none"> předvídá průběh typických reakcí anorganických a organických sloučenin vysvětluje faktory ovlivňující průběh chemických reakcí 	Reakční teplo, exotermická a endotermická reakce, termochemické zákony, rychlost chemické reakce, reakční kinetika a faktory ovlivňující rychlost chemické reakce.	
<ul style="list-style-type: none"> předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků 	Periodický zákon a periodická soustava prvků.	

PŘEDMĚT: Chemický seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	Vodík, kyslík, voda. Vzácné plyny, triely, tetrelly, pentely, chalogeny, halogeny, alkalické kovy a kovy alkalických zemin a jejich významné sloučeniny.	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje významné zástupce kovů, a jejich surovinové zdroje a způsob výroby, použití v praxi a vliv na životní prostředí a zdraví člověka 	Společné vlastnosti kovů, vlastnosti významných d-prvků a jejich významné sloučeniny.	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin 	Vlastnosti atomu uhlíku, izomerie, typy vzorců.	
<ul style="list-style-type: none"> zvládne rozdělení organických sloučenin do základních skupin, charakterizuje základní uhlovodíky a deriváty organických sloučenin, jejich výskyt v přírodě a výrobu, předpoví ze struktury chemické chování, zhodnotí nejvýznamnější zástupce a popíše jejich využití v praxi 	Alkany a cykloalkany, alkeny a alkadieny, alkyny, aromatické uhlovodíky. Halogenderiváty, organokovové sloučeniny, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty uhlovodíků, siřné deriváty, heterocyklické sloučeniny. Surovinové zdroje organických sloučenin.	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v přípravě a využití syntetických makromolekulárních látek 	Obecné vlastnosti makromolekulárních látek. Polymerace, polykondenzace, polyadice. Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty, průmyslově nejpoužívanější syntetické makromolekulární látky.	
<ul style="list-style-type: none"> objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech 	Lipidy, sacharidy, bílkoviny, nukleové kyseliny, enzymy, vitamíny a hormony.	BIO (I) -> Obecná biologie BIO (II) -> Antropologie BIO (III) -> Cytologie BIO (III) -> Genetika

PŘEDMĚT: Chemický seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	Metabolismus sacharidů, lipidů a bílkovin.	BIO (I) -> Obecná biologie BIO (II) -> Antropologie BIO (III) -> Cytologie

11.3 MATEMATICKÝ SEMINÁŘ

Cílová skupina

Studenti připravující se k maturitě z matematiky a ke studiu na vysokých školách, na kterých je matematika nedílnou součástí studijního programu.

Anotace

Žák prohlubuje učivo matematiky probírané v 1.–3. ročníku, opakuje k maturitě a připravuje se na úspěšné zvládnutí přijímacích zkoušek na vysokou školu. Učivo je rozšířeno o téma Komplexní čísla a popřípadě Matice a determinanty. Důraz je kladen na systematizaci poznatků. Nedílnou součástí semináře je řešení komplexních úloh, tj. takových, k jejichž úspěšnému zvládnutí je potřeba propojit učivo z jednotlivých tematických celků probíraných během celého gymnaziálního studia.

Použité vzdělávací metody

Výklad, samostatná práce, skupinová práce, diskuze.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- učí žáky třídit a propojit informace, systematizovat práci, hledat efektivní postupy
- poukazuje na souvislosti a tak vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- dbá na používání přesných termínů
- vytváří problémové situace tak, aby žák problém identifikoval, pochopil a vybral příslušný algoritmus pro řešení
- při vhodných činnostech vede žáky k týmové či skupinové spolupráci
- hodnotí práci žáků individuálně s přihlédnutím k míře originality a správnosti řešení
- vede žáky k tomu, aby sami uměli hodnotit výsledky své práce a hledali cestu k sebezdokonalení
- vede žáky k samostatnosti v myšlení, pochopení obecných problémů
- posiluje schopnosti zdůvodnit abstraktně matematické tvrzení
- vede žáky k rozvíjení schopnosti formulace otázek a cílů matematického uvažování
- vytváří pozitivní vztah žáků k abstraktnímu myšlení
- vede žáky k pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa
- podporuje transversální myšlení
- vede žáky k uplatnění individuálních předností
- navozuje co nejlepší atmosféru při výuce
- rozvíjí u žáků smysl pro zodpovědnost

PŘEDMĚT: MATEMATICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
Provádí operace s množinami, intervaly a využívá je při řešení úloh, správně používá logické spojky a kvantifikátory, formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje.	přirozená čísla; celá čísla; racionální čísla; reálná čísla; číselné množiny; výroky;	
Provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy, efektivně pracuje s výrazy s proměnnými, rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje při řešení rovnic a nerovnic.	algebraické výrazy; mnohočleny; lomené výrazy; výrazy s mocninami a odmocninami	
Řeší rovnice, nerovnice a soustavy rovnic, diskutuje o řešitelnosti nebo počtu řešení, geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení rovnic a jejich soustav	algebraické rovnice a nerovnice; lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy; rovnice s neznámou ve jmenovateli; kvadratické rovnice a nerovnice	
Načrtne grafy požadovaných funkcí a určí jejich vlastnosti, při určování kvantitativních vztahů aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi, v úlohách početní	základní poznatky o funkcích; lineární funkce; lineární lomená funkce; kvadratická funkce; exponenciální funkce; logaritmická funkce; exponenciální a logaritmické rovnice; goniometrické funkce; trigonometrie	

PŘEDMĚT: MATEMATICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů		
Používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary	základní pojmy; trojúhelníky; mnohoúhelníky; kružnice a kruh; množiny bodů dané vlastnosti; konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů; geometrická zobrazení	
Zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí, určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky	řezy; metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky; povrchy a objemy těles	
Užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině, využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření	souřadnice bodu a vektoru v rovině; skalární součin vektorů; odchylka dvou vektorů; parametrické a obecné vyjádření přímky v rovině; kuželosečky: kružnice, elipsa, parabola a hyperbola	
Řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení	variace, permutace, kombinace; počítání s faktoriály; pravděpodobnost; statistika	<i>IVT</i>

PŘEDMĚT: MATEMATICKÝ SEMINÁŘ		HODIN: 5
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat, reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy		
Řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech, interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	aritmetická posloupnost; geometrická posloupnost; finanční matematika	ZSV

11.4 FYZIKÁLNÍ SEMINÁŘ

Cílová skupina

Tento seminář volí studenti, kteří se chystají po absolvování pokračovat na VŠ technického nebo přírodovědného zaměření. Studenti, kteří absolvují fyzikální seminář, jsou připraveni úspěšně složit maturitní zkoušku z fyziky a přijímací zkoušky na VŠ a mají šanci snadněji zvládnout základní vysokoškolský kurz fyziky.

Anotace

Program semináře je volen tak, aby byl v souladu s maturitními tématy. Během semináře si studenti prohlubují a rozšiřují získané vědomosti ze všech tematických celků probraných během středoškolského kurzu fyziky v prvním až třetím ročníku, učí se nacházet souvislosti mezi jednotlivými fyzikálními jevy a vnímat fyziku jako celek v souvislosti s dalšími předměty jako je biologie a chemie.

Použité vzdělávací metody

Výklad, samostatná práce, skupinová práce, praktická činnost v omezené míře, diskuse.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování fyzikálních pojmů, zákonů a vztahů a k samostatnému vyhledávání
- a třídění informací z různých zdrojů
- motivujeme žáky k soustavnému rozšiřování vědomostí a prohlubování dovedností
- dbáme na to, aby žáci přijímali ocenění, rady i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i
- chyb čerpali poučení pro další práci
- učíme je používat tabulky, kalkulačky a moderní výpočetní techniku při zpracování výsledků
- měření nebo při řešení složitějších úloh

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu, rozčlenit ho na části
- seznamujeme žáky s různými problémy a učíme je hledat kroky vedoucí k jejich vyřešení
- vedeme je k uplatňování základních myšlenkových postupů (indukce, dedukce) a formulaci
- závěrů na základě získaných výsledků
- analyzujeme s nimi jednotlivé metody řešení problému a vedeme je k výběru optimálního a
- efektivního postupu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci a týmové práci při řešení různých úloh
- umožníme jim prezentace jejich prací a zapojujeme je do různých diskusí

- dbáme na jasné a srozumitelné vyjadřování žáků jak v mluveném, tak i písemném projevu
- učíme je, jak komunikovat s okolním světem a efektivně využívat dostupné prostředky komunikace
- požadujeme po nich, aby efektivně využívali moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky, jak vystupovat na veřejnosti
- umožňujeme jim vyslovovat a obhajovat své názory, ale také respektovat připomínky a názory jiných
- vedeme je k tomu, aby přiznali své chyby a přijali připomínky ostatních
- oceňujeme ochotu pomoci jiným

Kompetence občanské

- učíme žáky zodpovědnosti za svou práci
- vedeme je k uvědomování si a plnění povinností
- nabádáme je k zodpovědnému chování a jednání
- učíme je vážit si práce jiných, respektovat různorodost názorů a schopností ostatních lidí

Kompetence k podnikavosti

- vytváříme u žáků kladný vztah k práci, učíme je chápat podstatu a principy podnikání,
- zvažovat jeho možná rizika
- v praktických cvičeních je učíme samostatnosti, podněcujeme jejich iniciativu a tvořivost
- kladně hodnotíme vlastní iniciativu žáků
- připomínáme jim pravidla bezpečnosti při praktických činnostech
- umožňujeme jim rozhodovat se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti

PŘEDMĚT: FYZIKÁLNÍ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<p>CÍLOVÁ SKUPINA</p> <p>Tento seminář volí studenti, kteří se chystají po absolvování školy pokračovat na VŠ technického nebo přírodovědného zaměření. Studenti, kteří absolvují fyzikální seminář, jsou připravováni k maturitní zkoušce z fyziky a přijímacím zkouškám na VŠ a mají šanci snadněji zvládnout základní vysokoškolský kurz fyziky.</p>	<p>ANOTACE</p> <p>Program semináře je volen tak, aby byl v souladu s maturitními tématy. Během semináře si studenti prohlubují a rozšiřují získané vědomosti ze všech tematických celků probraných během středoškolského kurzu fyziky v prvním až třetím ročníku. Učí se nacházet souvislosti mezi jednotlivými fyzikálními jevy a vnímat fyziku jako celek v souvislosti s dalšími předměty jako je biologie a chemie.</p>	
<p>FYZIKÁLNÍ VELIČINY</p> <p>1 rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky</p>	<p>soustava fyzikálních veličin a jednotek; Mezinárodní soustava jednotek SI;</p>	<p><i>MAT – převody jednotek</i></p>
<p>2 rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh</p>	<p>Skládání a rozkládání vektorů; násobení vektorů reálným číslem; skalární a vektorový součin;</p>	<p><i>MAT – analytická geometrie</i></p>
<p>POHYBY TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ</p> <p>3 užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených; klasifikuje pohyby podle různých kritérií</p>	<p>kinematika pohybu - vztažná soustava; trajektorie; poloha a změna polohy tělesa; rychlost a zrychlení;</p>	
<p>4 určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil</p>	<p>dynamika pohybu - hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; moment síly;</p>	

PŘEDMĚT: FYZIKÁLNÍ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
5 využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles uvádí souvislost mechanické energie s prací	gravitační a tíhová síla; gravitační pole; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací	<i>GEO – příliv a odliv</i>
6 využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie	
7 objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	mechanické kmitání a vlnění - kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita	<i>BIO – sluchové vnímání</i>
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK 8 objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	kinetická teorie látek - charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství	
9 aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh	termodynamika - termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech	
10 využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	ideální plyn; stavová rovnice; děje s plynem	<i>CHE – molární veličiny</i>
11 analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles	vlastnosti látek - normálové napětí, Hookův zákon;	
12 porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy, součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo	

PŘEDMĚT: FYZIKÁLNÍ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO 13 porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor	
14 využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů	elektrický proud v látkách - proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod;	
15 aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda	<i>CHE - elektrolýza</i>
16 využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	magnetické pole - pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí střídavý proud - harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor	
17 porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	elektromagnetické záření - elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření	
18 využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	vlnové vlastnosti světla - šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla; optické zobrazování - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa	<i>BIO – zrakové vnímání</i>

PŘEDMĚT: FYZIKÁLNÍ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
MIKROSVĚT 19 využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	kvanta a vlny - foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic	
20 posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částici energetické bilance	atomy - kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie;	<i>CHE – jaderné reakce, kvantová čísla</i>
21 využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek	syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce,	
22 navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	jaderné záření; jaderný reaktor	<i>BIO – využití záření v praxi, škodlivost záření</i>

11.5 SEMINÁŘ Z GEOGRAFIE A GEOINFORMATIKY

Anotace

Seminář má za cíl prohloubit a zopakovat učivo vzdělávacího plánu vyššího gymnázia s důrazem na přípravu k maturitní zkoušce a přijímacím zkouškám na VŠ. Součástí semináře je blok geoinformatiky, v kterém studenti získají základy geografických informačních systémů, dálkového průzkumu Země a GPS. Výstupem geoinformatiky je vypracování seminárních prací, které mohou být studenty využity pro SOČ. Součástí je zvládnutí a prezentace znalostí a dovedností na vybraná témata.

Použité vzdělávací metody

Reproduktivní, prezentování, názorně-demonstrační, práce s mapou, vytváření geografických výstupů, diskuse, frontální výuka; forma prezentační – hromadná výuka, skupinová a individuální – vlastní práce – prezentace výsledků. Používané formy jsou textové, grafické a obrazové dokumenty, testové úlohy a příklady.

1. Kompetence k učení, kde žák

- samostatně vytváří referáty a výtahy, ke kterým čerpá informace z různých médií
- plánuje pracovní postup při teoretické přípravě i praktických činnostech
- využívá při výuce i samostatné přípravě pomůcky (mapa, buzola, glóbus,...) a také statistické údaje a grafy
- srovnává a kontroluje výsledky své práce s ostatními a objektivně ji hodnotí
- vnímá ocenění i radu ze strany druhých jako poučení pro další práci

2. Kompetence k řešení problémů, kde žák

- rozpoznává a pojmenovává shodné, podobné a odlišné znaky geografických prvků
- vytváří platformu nebo hypotézu k danému problému nebo úkolu a ověřuje praktickou činností
- správnost řešení
- využívá již známé metody a rovněž hledá i vlastní způsob řešení problémů
- pojmenovává lokální, regionální a globální problémy a snaží se nalézt jejich řešení
- vnímá problém z různých úhlů pohledu a posuzuje výhody i nevýhody možných řešení

3. Kompetence komunikativní, kde žák

- s porozuměním používá odbornou terminologii
- vyjadřuje své myšlenky a výsledky práce vhodnými komunikativními prostředky (slovně, graficky, matematicky,...)
- geografické názvy používá se správnou výslovností a pravopisem
- je schopen předvést výsledky své práce před spolužáky i na veřejnosti
- vhodně používá při komunikaci i moderní informační technologie

4. Kompetence sociální a personální, kde žák

- spoluvytváří pozitivní pracovní klima ve skupině
- respektuje fyzické a duševní schopnosti a zdraví své i ostatních
- spoléhá se na vlastní úsudek a objektivně posuzuje míru spolehlivosti médií

5. Kompetence občanské, kde žák

- své rozhodování provádí na základě posouzení osobních, skupinových a veřejných zájmů
- řídí se v běžném životě principy trvale udržitelného rozvoje života
- chová se zodpovědně ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí
- ovládá a používá principy chování v krizových situacích
- - sleduje dění ve svém okolí, zaujímá k němu postoj a pracuje na zlepšení životního prostředí

6. Kompetence k podnikavosti, kde žák

- uplatňuje svoji kreativitu a snaží se o aktivní účast na výuce
- důsledně plní úkoly, které si sám stanovil i povinnosti vyplývající ze zadání vyučujícího

Charakteristika vyučovacího předmětu

Východiskem pro předmět Seminář geografie a geoinformatiky je vzdělávací oblast Člověk a příroda a vzdělávací obor Geografie v RVP.

Seminář má za cíl prohloubit a zopakovat učivo vzdělávacího plánu vyššího gymnázia s důrazem na přípravu k maturitní zkoušce a přijímacím zkouškám na VŠ. Součástí semináře je blok geoinformatiky, v kterém studenti získají základy geografických informačních systémů, dálkového průzkumu Země a GPS. Výstupem geoinformatiky je vypracování seminárních prací, které mohou být studenty využity pro SOČ. Součástí je zvládnutí a prezentace znalostí a dovedností na vybraná témata.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá formou integrace v běžné hodině. Při výuce se přihlíží k individuálním potřebám žáka, zejména poskytnutím více času pro řešení problémů, zohledněním míry omezení při hodnocení výsledků práce a umožněním konzultací nad rámec výuky.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je dána možnost rozšiřovat poznatky formou zadávání samostatných úkolů, vyšší obtížností řešených problémů během výuky a je jim poskytnuta možnost individuálních konzultací. U těchto žáků se navíc počítá s jejich přípravou a využitím při reprezentaci školy na oborových soutěžích středních škol.

REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE KONTINENTŮ

RVP	výstupy	učivo
19 11, 13 8,9 (vlastní výstup) (vlastní výstup)	rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa rozlišuje a porovnává státy světa a jejich mezinárodní uskupení a organizace charakterizuje přírodní a společenské údaje o jednotlivých regionech zhodnocuje polohu, přírodní a společenské poměry evropských regionů rozlišuje a porovnává státy Evropy a rozdíly mezi jednotlivými evropskými regiony	Asie – Čína, Japonsko a Korejský poloostrov, JZ Asie, Střední Asie a Zakavkazské republiky, JV Asie a Jižní Asie Afrika – Severní, Západní, Střední, Východní a Jižní Afrika Amerika – Anglosaská Amerika, Mexiko a Střední Amerika, Jižní Amerika Evropa – Severní, Západní, Jižní, Jihovýchodní, Východní a Střední Evropa

REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY

RVP	výstupy	učivo
21 22	rozlišuje a hodnotí polohu a přírodní podmínky České republiky rozlišuje a lokalizuje hlavní společenské jádrové a periferní oblasti České republiky a rozlišuje jejich specifika vymezí, lokalizuje a hodnotí přírodní a společenské atributy místního regionu	Česká republika – poloha a rozloha, územní rozvoj státu, přírodní podmínky a geomorfologické členění, administrativní členění, obyvatelstvo a sídla, průmysl, zemědělství, doprava a cestovní ruch Geografická charakteristika místního regionu

ORIENTACE NA MAPĚ

RVP	výstupy	učivo
(vlastní výstup)	rozlišuje a lokalizuje polohu jednotlivých přírodních objektů, sídel a státních útvarů na mapách a slepých mapách jednotlivých kontinentů a ČR	Zadané pojmy na jednotlivých kontinentech a ČR

GEOGRAFICKÝ SLOVNÍK

RVP	výstupy	učivo
(vlastní výstup)	charakterizuje, definuje a následně i lokalizuje jednotlivé pojmy z kartografie, politické geografie, planetární geografie, fyzickogeografické a socioekonomické sféry geografie	Pojmy z fyzickogeografické a socioekonomické sféry geografie, politické geografie, kartografie, postavení Země ve vesmíru, pohyby Země a Měsíce

GEOINFORMATIKA

RVP	výstupy	učivo
24 25 (vlastní výstup)	vytváří fyzickogeografické a tematické mapy za pomoci za pomoci dostupných aplikací a programů GIS upravuje, analyzuje, čte a interpretuje družicové snímky a informace z nich plynoucí orientuje se s pomocí GPS v krajině, hodnotí společenské podmínky v místním regionu a vytváří mapové výstupy na daná témata	DPZ, GIS a GPS

REFERÁTY NA VYBRANÁ GEOGRAFICKÁ TÉMATA

RVP	výstupy	učivo
28	vytváří prezentace na vybraná geografická témata, interpretuje výsledky své práce spolužákům	Rozšiřující učivo politické geografie, fyzickogeografické a socioekonomické sféry geografie

11.6 DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ II

Cílová skupina

Studenti 3. a 4. ročníku se zaměřením na obory žurnalistika, sociologie, učitelství, právo, filozofie a historie a hlásící se na tyto fakulty: FSS, PedF, PrF, FF.

Anotace

Obsahem výuky jsou vybrané kapitoly z dějepisného učiva gymnázia. Zejména zaměření na aktualizaci témat podle současného výzkumu, nových objevů, nálezů, souvislostí, výročí. Moderními dějinami se rozumí práce s dějinami 20. století. Projdou se detailně přelomové události 20. století: 1. světová válka, meziválečné období, 2. světová válka, vývoj po 2. světové válce u nás i ve světě a problematika současného světa na přelomu 20. a 21. století.

Použité vzdělávací metody

Samostatné referáty z odborné četby, samostatné zpracování zadaného tématu formou prezentace, práce s dobovými časopisy, dějepisným atlasem a prameny, diskuse, skupinová práce, sledování a rozbor doplňujících filmových ukázek z internetu, DVD apod. Práce s digitálními učebními pomůckami.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- vede žáka k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a jiných kulturních společností, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- klade důraz na pozitivní motivaci, používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku, předkládá žákovi dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů, zprostředkuje žákovi návštěvu institucí, kde se historické prameny uchovávají a zpřístupňují badání
- zařazuje práci s historickými prameny a příručkami
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost (příprava na výuku, shromažďování materiálů) a pracovní i studijní návyky (práce s odborným textem, výtah, výpisky, citace atd.), a tím u žáka utváří schopnost využívat jako zdroj informací různé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- vede žáka k odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- vede žáka k hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnání s obdobnými a odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- vede žáka k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

- vede žáka k utváření vědomí vlastní identity i identity druhých lidí,
- vede žáka k rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- vede žáka k utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo ni, k rozpoznání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti.

PŘEDMĚT: Moderní dějiny	HODIN: 2	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> · žák charakterizuje dvě světové války, objasní sociální, hospodářské a politické důsledky 25 · žák vymezení příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl dán vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku 26 · žák uvede základní znaky hlavních totalitních ideologií a dokáže je srovnat se zásadami demokracie; vysvětlí příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit 27 · žák objasní souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil 28 · žák charakterizuje způsob života v moderní evropské společnosti, posoudí význam masové kultury 29 · žák objasní vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty 30 · žák charakterizuje základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména vnitřní vývoj a vzájemné vztahy supervelmocí USA, SSSR a situaci ve střední Evropě a v naší zemi 31 · žák srovná způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích 32 · žák objasní způsob postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v 	<p>Moderní doba I – situace v letech 1914-45 první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj 25, 26 revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci 26,27 versailleský systém a jeho vnitřní rozpory 27 vznik Československa, Československo v meziválečném období Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek 26,27 mnichovská krize a její důsledky 27,28 kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) 29 druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust) 27,28 Protektorát Čechy a Morava, II. odboj 27,28</p> <p>Moderní doba II – soudobé dějiny Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva 30 euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc, životní podmínky na obou stranách "železné opony" 31</p>	

PŘEDMĚT: Moderní dějiny	HODIN: 2	
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<p>souvislosti s evropskou kulturní tradicí; uvede základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování 33</p> <ul style="list-style-type: none"> · žák vymezí hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské a židovské kultury v moderním světě 34 · žák charakterizuje základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 35 	<p>konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael 30,32,34 dekolonizace; "třetí svět" a modernizační procesy v něm - ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě 34</p> <p>pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě 33</p> <p>globální problémy moderní společnosti 35</p>	

11.7 SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ II

Cílová skupina

Studenti 4. ročníku směřující na VŠ se zaměřením ekonomie, sociologie, psychologie, filozofie, politologie, právo, učitelství OBV a ZSV, mezinárodní vztahy a diplomacie.

Anotace

Příprava na maturitní zkoušku ze ZSV a přijímací zkoušky na VŠ. Opakování a rozšiřování učiva z tematických oblastí politologie, práva, ekonomie, mezinárodních organizací, psychologie, sociologie, logiky a filozofie.

Použité vzdělávací metody

Výklad, prezentace, diskuze, skupinová práce, samostatné vyhledávání a zpracovávání informací.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- seznamuje žáky s klíčovými pojmy a postavami jednotlivých oborů
- klade důraz na pochopení vztahů mezi společenskovedními disciplínami
- demonstruje různé teoretické pohledy na společenskou realitu
- motivuje k úsilí o porozumění společenské problematice
- upozorňuje na filosofické otázky spojené s vykládanými teoretickými koncepty
- vede žáky k zájmu o aktuální události, četbě denního tisku apod.
- rozvíjí u žáků schopnost porozumění odbornému textu
- rozvíjí u žáků schopnost vyjadřování v odborném stylu
- rozvíjí u žáků smysl pro zodpovědnost

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> objasní podstatu filozofického tazání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka 	Úvod do filozofie, hlavní filozofické pojmy, filozofické disciplíny	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení 	Antická filozofie. Miléťané, atomisté, pythagorejci, eleaté, Herakleitos z Efesu, sofisté	
	Sokratés, Platón, Aristoteles	
	Filozofické směry helénistického období – epikurejci, stoikové, skeptikové, novoplatonici	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích 	Rozbor aktuální politické situace ČR	
12,13,14,15,23,24,25,26,29, <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) 	Politologie a právo	

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady • postihů trestné činnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení 	Středověká filozofie – patristika, scholastika	

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění • na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit • uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií 	<p>Základy ekonomie, hospodářská politika státu, podnikání – živnosti a obchodní společnosti</p>	

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku 		
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev 	Volby – druhy voleb, volební systémy	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení 	Renesanční filozofie	
<ul style="list-style-type: none"> objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva 	Integrační seskupení – OSN, NATO, EU	

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení 	Noetická filozofie 17. a počátku 18. století – empirismu a racionalismus	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení 	Osvícenství, encyklopedisté	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezení, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat 	Psychologie, sociologie – opakování základních pojmů	

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení 	Německá klasická filozofie	
	Filozofie 19. století – poklasické období – následovníci Hegela, antropologický materialismus, pozitivismus, utopický socialismus, marxismus, voluntarismus, intuicismus, filozofie existence	

PŘEDMĚT: Společenskovědní seminář		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
	Filozofie 20. století – existencialismus, pragmatismus, křesťansky orientovaná filozofie, fenomenologie, logický novopozitivismus, frankfurtská škola, politická filozofie	
	České filozofické myšlení	
<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem 	Základy etiky	

11.8 LITERÁRNÍ SEMINÁŘ

Cílová skupina

Studenti 4. ročníku se zaměřením na obory filologie, právo, učitelství, žurnalistika a hlásící se na tyto fakulty: FF, PedF, PrF, FSS.

Anotace

Zabývat se tematikou, s níž se nemají možnost v povinných hodinách CJL z časových důvodů seznámit studenti s hlubším zájmem o literaturu. Důraz se klade na obor teorie

literatury. Příprava na maturitní zkoušku: rozbor uměleckého i neuměleckého textu. Sledování a rozbor aktualit z kulturního života současné společnosti.

Použité vzdělávací metody

Samostatná seminární práce, diskuse, přednášky na odborná témata, rozbor literárních

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Literární seminář vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vymezeného v RVP VG. Jedná se o volitelný předmět ve 4. ročníku studia, který rozšiřuje výuku českého jazyka a literatury. Rozvíjí všechny klíčové kompetence v rámci gymnaziálního vzdělávání, zejména kompetenci komunikativní. Velký důraz je kladen na analýzu textů, která by měla žáky podněcovat především k vytváření souvislostí a respektování plurality možných interpretací. Při výuce předmětu jsou rozšiřovány a prohlubovány poznatky z literární vědy (literární teorie, literární historie a literární kritika) v propojení s učivem dalších humanitních disciplín (estetická výchova, dějepis, základy společenských věd). Žáci se naučí orientaci v obecně kulturním historickém kontextu a dokážou pochopit specifika jednotlivých literárních směrů. Důležitým aspektem je také osobní čtenářský prožitek, který může ovlivnit názorové postoje žáků a obohatit jejich duchovní život. Součástí výuky budou též literární exkurze, besedy a návštěvy divadelních představení podle aktuální nabídky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Při výuce volitelného předmětu Literární seminář budou uplatňovány tyto hlavní výchovné a vzdělávací strategie:

1. Učitel vysvětlí žákům význam literatury pro rozvoj světové vzdělanosti a kultury (kompetence k učení, kompetence občanské, kompetence sociální a personální)
2. Učitel upozorní žáky na mezioborové vztahy a souvislosti s vyučovacími předměty (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů)
3. Učitel klade důraz na četbu a interpretaci literárních textů z různých historických epoch (kompetence k učení, kompetence občanské, kompetence komunikativní)

4. Učitel pomocí četby a interpretace literárních textů ovlivňuje hodnotovou orientaci žáků (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence komunikativní)

PŘEDMĚT: LITERÁRNÍ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
18 Rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	Základy literární vědy (literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, literatura a její funkce)	
19 Objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu	Metody interpretace textu (interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu)	
20 Na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	Jazykové prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie)	
21 Rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy, a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře)	Kompoziční prostředky výstavby literárního díla (typy kompozice, chronologický a retrospektivní postup, přímá a nepřímá charakteristika postav, autobiografie)	
22 Rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu	Tematické prostředky výstavby literárního díla (téma, námět, motiv), promluvy (monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč)	
23 Při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	Struktura literárního díla (tematický, kompoziční a jazykový plán), literární žánry (lyrika, epika drama), základní literárněvědná terminologie	
24 Identifikuje využití jednoho textu v jiném textu (intertextovost)	Text a intertextovost (kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování – motto, citát, aluze, hraniční rysy textu – předmluva, doslov, ilustrace, autorský komentář, recenze)	
25 Rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku	Literatura a její druhy (krásná, věcná, populárně-naučná, paraliteratura)	

PŘEDMĚT: LITERÁRNÍ SEMINÁŘ		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
26 Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Referáty na zadaná témata podle školního seznamu literárních děl k ústní části státní maturitní zkoušky	
27 Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení	Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury (periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury, přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí)	
28 Vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové	Vývoj české literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury (periodizace české literatury, česká literatura v celosvětovém kontextu, osobnosti české literatury podle žánrů, film a literatura)	
29 Tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů	Referáty na zadaná témata podle školního seznamu literárních děl k ústní části státní maturitní zkoušky	
30 Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	Analýzy vybraných literárních děl světové a české literatury (orientační seznam autorů: Euripides, Shakespeare, Gogol, Maupassant, Poe, Apollinaire, Kafka, Orwell, Mácha, Erben, Neruda, Čapek, Seifert, Havel aj.)	

11.9 DĚJINY KULTURY

Cílová skupina

Předmět Dějiny kultury je určen studentům, kteří budou dále pokračovat ve studiu na vysokých školách humanitního zaměření (estetika, výtvarné umění, hudba, filozofie, filologie, historie, právo, sociální vědy, cestovní ruch aj.). Jedná se o interdisciplinární předmět, který poskytuje přehled materiální a duchovní kultury v Evropě od pravěku až po moderní dobu. Bude využito světových inspiračních zdrojů (orientální civilizace) a bude sledována recepce uměleckých směrů a tendencí v českém prostředí.

Anotace

Účastníci semináře si rozšíří a prohloubí znalosti z různých humanitních disciplín. Výuka bude probíhat chronologicky po základní linii: geografické a teritoriální vymezení – historické souvislosti – náboženství a filozofie – výtvarné umění – literatura – hudba. Teoretické výklady budou prokládány ukázkami ve formě textových, obrazových a zvukových materiálů z daného období vývoje kultury. Důležitou součástí výuky budou tematické exkurze do muzeí a galerií.

Použité vzdělávací metody

Výklad, diskuze

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka učitel:

- vede žáka k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a jiných kulturních společností, k utváření a upevnování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost (příprava na výuku, shromažďování materiálů) a pracovní i studijní návyky (práce s odborným textem, výtah, výpisky, citace atd.), a tím u žáka utváří schopnost využívat jako zdroj informací různé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- vede žáka k odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- vede žáka k hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnání s obdobnými a odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- vede žáka k uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- vede žáka k rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- vede žáka k rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života

- vede žáka k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních ,
- vede žáka k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem či zvláštnostem lidí, skupin různých společenství,
- vede žáka k získávání orientace o aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Charakteristika předmětu

Dějiny kultury se vyučují v oboru Gymnázium studijní zaměření všeobecné jako volitelný předmět ve 4. ročníku studia v časové dotaci 4 vyučovací hodiny týdně. Cílem předmětu je poskytnout studentům přehled vývoje materiální a duchovní kultury ve světě a v českých zemích v průběhu jednotlivých historických epoch od pravěku přes starověk, středověk, novověk až po moderní dobu. Ke studiu dějin kultury jsou používány moderní učební texty s názvem Historie a kultura v cestovním ruchu, které sestavil PhDr. Josef Pros.

Při výuce je hlavní důraz kladen na důležité umělecké tendence a směry, které v historickém vývoji vytvářely evropskou civilizaci a kulturu. Budou analyzovány hlavní inspirační zdroje evropské kultury (starověké civilizace, hebrejská kultura, orientální kultura, vliv USA aj.). Žáci si budou moci uvědomit také velký podíl českého umění na evropském a světovém kulturním dědictví. Žáci se naučí dobře orientovat v historickém kontextu a získají schopnosti poznat a pochopit specifika kultury a umění různých období. Předmět dějiny kultury umožní studentům propojit poznatky z humanitních disciplín (český jazyk, dějepis, základy společenských věd, estetická výchova) a zkvalitnit přípravu k přijímacímu řízení na vysoké školy (různé testy všeobecných znalostí).

Předmět dějiny kultury podporuje evropskou integraci v návaznosti na vstup České republiky do Evropské unie (vyhledávání vzájemných kulturních souvislostí po linii svět – Evropa – ČR – region Jižní Morava – mikroregion Boskovicko). Pozornost bude také věnována památkám, které jsou zapsány na prestižním seznamu organizace UNESCO. Pro žáky budou pořádány exkurze do muzeí a galerií v ČR (Praha, Brno, Olomouc, Hradec Králové, Kutná Hora, Telč, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Rajhrad aj.) i v zahraničí (Slovensko-Bratislava, Polsko-Krakov, Wrocław, Německo-Drážďany, Norimberk, Řezno, Rakousko-Vídeň, Maďarsko-Budapešť, Ostrihom, Visegrád). Realizace těchto projektů bude záviset na finančních možnostech školy a žáků.

Mezi metodické postupy při výuce budou patřit četba a komentáře historických dokumentů, projekce památek výtvarného umění, poslech hudby, četba a interpretace filozofických nebo literárních textů. Z těchto důvodů jsou nejvhodnější dvouhodinové vyučovací cykly. Záleží

zcela na učiteli, aby se podle časových možností a orientace svých žáků rozhodl, kterým oblastem z dějin kultury bude věnovat větší pozornost a které připomene pouze okrajově.

Dějiny kultury (výchovné a vzdělávací strategie)

Při výuce dějin kultury budou uplatňovány tyto hlavní výchovné a vzdělávací strategie:

1. Učitel vysvětlí žákům smysl studia dějin kultury a význam kultury pro lidskou společnost (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence občanské).
2. Učitel upozorňuje žáky na mezioborové vztahy a souvislosti s vyučovacími předměty (zejména humanitními – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů).
3. Učitel klade důraz na analýzu a typizaci uměleckých děl jednotlivých historických epoch, ke kterým organizuje panelovou diskuzi (kompetence k učení, kompetence komunikativní).
4. Učitel seznamuje žáky s encyklopediemi, monografiemi, katalogy, slovníky, průvodci a další studijní literaturou (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní).
5. Učitel využívá didaktickou techniku a různé audiovizuální pomůcky jako internet, video, CD aj. (kompetence komunikativní, kompetence pracovní).

Přehled tematických celků

1. Periodizace dějin kultury a umění
2. Muzea a galerie ve světě a v ČR
3. Počátky kultury a umění v pravěku
4. Kultura starověkých civilizací (Egypt, Mezopotámie, Palestina)
5. Arabská kultura a kultura Dálného východu (Indie, Čína)
6. Antická kultura – starověké Řecko
7. Antická kultura – starověký Řím
8. Středověk - raně křesťanská a románská kultura
9. Gotická kultura (raná, vrcholná a pozdní gotika)
10. Raný novověk - humanismus a renesance (reformace)
11. Baroko a rokoko (protireformace)
12. Novověk (klasicismus a empír)

13. Kultura 1. poloviny 19. století (romantismus, novogotika)
14. Kultura 2. poloviny 19. století (realismus, historismus)
15. Kultura přelomu 19. a 20. století (symbolismus, impresionismus, secese)
16. Kultura 1. poloviny 20. století (futurismus, kubismus, funkcionalismus, surrealismus)
17. Kultura 2. poloviny 20. století (existencialismus, kinetické umění, pop art, underground)
18. Kulturní centra Čech, Moravy a Slezska (Praha, Brno, Olomouc, Opava)
19. Památky UNESCO na území České republiky
20. Regionální kultura (Jižní Morava) a mikroregion Boskovicko
21. Exkurze (nabídka možností v oddíle charakteristika předmětu)

Schéma tematických celků

Většina tematických celků má jednotné kompoziční schéma:

- a) teritoriální vymezení a historické souvislosti, společnost
- b) věda a technika, objevy, výzkumy
- c) náboženství, filozofie a vzdělanost
- d) výtvarné umění (architektura, sochařství, malířství, užité umění)
- e) literatura, hudba

Struktura školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program předmětu dějiny kultury je rozčleněn do těchto hlavních částí:

- a) téma (hlavní tematický celek)
- b) učivo (rozpracování tématu do jednotlivých částí, viz oddíl Přehled tematických celků)
- c) výstupy (charakteristika kompetencí – schopnosti a dovednosti žáka)
- d) průřezová témata (praktická realizace průřezových témat, mezipředmětové vztahy)

PŘEDMĚT: Dějiny kultury		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
1. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat hlavní etapy vývoje kultury a umění Žák dokáže popsat nejdůležitější umělecké styly, směry a tendence Žák dokáže začlenit vývoj české kultury do evropského a světového kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> pravěk (doba kamenná, bronzová, železná) starověk (kultura orientálních despocií, antická kultura – Řecko, Řím) středověk (raně křesťanská, románská a gotická kultura) novověk (renesance, baroko, klasicismus, romantismus, realismus v kultuře a umění) moderní doba (moderní umělecké směry 20. století) 	Mezipředmětové vztahy se uplatňují průběžně (geografie, historie, český jazyk a literatura, cizí jazyky, základy společenských věd, matematika, fyzika, biologie, estetická výchova), viz: charakteristika předmětu
2. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat zaměření a obsah sbírek prestižních světových muzeí a galerií Žák dokáže popsat nejdůležitější muzea a galerie v České republice 	<ul style="list-style-type: none"> muzea a galerie ve světě (Velká Británie, Francie, Španělsko, Nizozemí, Itálie, Vatikán, Německo, Rakousko, Maďarsko, Polsko, Rusko, Řecko, USA) muzea a galerie v ČR (Praha, Brno, Olomouc, Opava, oblastní muzea a galerie) 	Průřezová témata se uplatňují průběžně (MKV, VMEGS, VDO, OSV: multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova), viz: charakteristika předmětu
3. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat období pravěku z historického a kulturního hlediska Žák dokáže popsat pravěké umění a jeho zvláštnosti 	<ul style="list-style-type: none"> pravěk (společnost, periodizace, magické obřady) pravěké umění (počátky architektury, sochařství, malířství, užitého umění a hudby) 	

PŘEDMĚT: Dějiny kultury		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
4. téma <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže charakterizovat období starověku z historického a kulturního hlediska • Žák dokáže popsat kulturu a umění Mezopotámie, Egypta a Palestiny (včetně zvláštností) 	<ul style="list-style-type: none"> • starověk (teritoriální a historické vymezení, společnost, věda, náboženství) • Mezopotámie (výtvarné umění), Egypt (výtvarné umění), Palestina (literatura) 	
5. téma <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže charakterizovat Orient a Dálný východ z historického a kulturního hlediska • Žák dokáže popsat kulturu a umění arabského světa, Indie a Číny (včetně zvláštností) 	<ul style="list-style-type: none"> • Orient a Dálný východ (teritoriální a historické vymezení, společnost, věda) • arabská kultura (náboženství a umění), Indie a Čína (náboženství, kultura a umění) 	
6. téma <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže charakterizovat starověké Řecko z historického a kulturního hlediska • Žák dokáže popsat kulturu a umění Řecka (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 	<ul style="list-style-type: none"> • Řecko (teritoriální a historické vymezení, společnost, věda, náboženství, filozofie) • řecká kultura (charakteristika, periodizace, výtvarné umění, literatura, hudba) 	
7. téma <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže charakterizovat starověký Řím z historického a kulturního hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> • Řím (teritoriální a historické vymezení, společnost, věda, náboženství, filozofie) • římská kultura (charakteristika, periodizace, výtvarné umění, literatura, hudba) 	

PŘEDMĚT: Dějiny kultury		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže popsat kulturu a umění Říma (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 		
8. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat raný středověk z historického a kulturního hlediska Žák dokáže popsat kulturu a umění říše franské, byzantské, velkomoravské a přemyslovských Čech 	<ul style="list-style-type: none"> raný středověk (teritoriální a historické vymezení, společnost, věda, náboženství, filozofie) franská říše, byzantská říše, velkomoravská říše, přemyslovské Čechy (kultura a umění) 	
9. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat vrcholný středověk z historického a kulturního hlediska Žák dokáže popsat kulturu a umění doby gotické (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 	<ul style="list-style-type: none"> vrcholný středověk (teritoriální a historické vymezení, společnost, věda, filozofie) gotická kultura v Evropě, gotika v Čechách (výtvarné umění, literatura, hudba) 	
10. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat raný novověk, humanismus a reformaci z historického a kulturního hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> raný novověk, humanismus, reformace (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) renesanční kultura v Evropě, renesance v Čechách (výtvarné umění, literatura, hudba) 	

PŘEDMĚT: Dějiny kultury		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže popsat renesanční kulturu a umění (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 		
11. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat protireformaci doby baroka z historického a kulturního hlediska Žák dokáže popsat barokní kulturu a umění (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 	<ul style="list-style-type: none"> protireformace (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) barokní kultura v Evropě, baroko v Čechách, rokoko (výtvarné umění, literatura, hudba) 	
12. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat novověk a osvícenství z historického a kulturního hlediska Žák dokáže popsat klasicistní kulturu a umění (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 	<ul style="list-style-type: none"> novověk, osvícenství (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) kultura klasicismu v Evropě a v českých zemích, empír (výtvarné umění, literatura, hudba) 	
13. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat společenskou situaci v 1. polovině 19. století ve světě a v českých zemích 	<ul style="list-style-type: none"> svět po Vídeňském kongresu (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) kultura romantismu v Evropě a v českých zemích (výtvarné umění, literatura, hudba) 	

PŘEDMĚT: Dějiny kultury		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže popsat kulturu a umění romantismu (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 		
14. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat společenskou situaci v 2. polovině 19. století ve světě a v českých zemích Žák dokáže popsat kulturu a umění realismu (včetně zvláštností a přínosu pro evropskou civilizaci) 	<ul style="list-style-type: none"> svět po revoluci 1848/1849 (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) kultura realismu a historismu v Evropě a v českých zemích (výtvarné umění, literatura) 	
15. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat společenskou situaci přelomu 19. a 20. století ve světě a v českých zemích Žák dokáže popsat moderní umělecké směry (viz učivo) včetně jejich specifických rysů 	<ul style="list-style-type: none"> svět na přelomu 19. a 20. století (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) moderní směry (symbolismus, impresionismus, secese) v Evropě a v českých zemích 	
16. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat společenskou situaci v 1. polovině 20. století ve světě a v českých zemích 	<ul style="list-style-type: none"> svět v 1. polovině 20. století (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) moderní směry (futurismus, kubismus, funkcionalismus, surrealismus) v Evropě a ČR 	

PŘEDMĚT: Dějiny kultury		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže popsat moderní umělecké směry (viz učivo) včetně jejich specifických rysů 		
17. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat společenskou situaci v 2. polovině 20. století ve světě a v českých zemích Žák dokáže popsat moderní umělecké směry (viz učivo) včetně jejich specifických rysů 	<ul style="list-style-type: none"> svět v 2. polovině 20. století (historické vymezení, společnost, věda, filozofie) moderní směry (existencialismus, kinetické umění, pop art, underground) v Evropě a v Československu 	
18. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže popsat historický a architektonický vývoj Prahy Žák dokáže popsat historický a architektonický vývoj Brna a Olomouce Žák dokáže popsat historický a architektonický vývoj Opavy 	<ul style="list-style-type: none"> Praha (historické centrum Čech) Brno a Olomouc (historická centra Moravy) Opava (historické centrum Slezska) 	
19. téma <ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže charakterizovat jednotlivé památky UNESCO v České republice (viz učivo) včetně jejich přínosu pro světovou kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> Přehled památek zapsaných v seznamu UNESCO (Praha, Kutná Hora, Český Krumlov, Holašovice, Litomyšl, Žďár nad Sázavou, Telč, Třebíč, Olomouc, Kroměříž, Lednicko-valtický areál, vila Tugendhat – Brno) 	

PŘEDMĚT: Dějiny kultury		HODIN: 4
ŠVP VÝSTUP	UČIVO	PŘESAHY, VAZBY, SOUVISLOSTI, POZNÁMKY
20. téma <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže charakterizovat vybrané kulturní památky na území Jihomoravského kraje • Žák dokáže charakterizovat vybrané kulturní památky na území regionu Boskovicko 	<ul style="list-style-type: none"> • regionální kultura (Brno-venkov, Znojmo, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Blansko) • region Boskovicko (Boskovice, Malá Haná, Letovicko, Lysicko, Kunštátsko, Olešnicko) 	
21. téma <ul style="list-style-type: none"> • Žák dokáže rozpoznat a pojmenovat jednotlivé umělecké styly, směry a tendence • Žák dokáže uvědomit se inspirační zdroje a vývojové posloupnosti v evropské a české kultuře 	<ul style="list-style-type: none"> • Pro žáky budou organizovány exkurze do muzeí a galerií v České republice a i v zahraničí • (viz charakteristika předmětu) 	

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1 NÁZEV :	3
1.2 PŘEDKLADATEL	3
1.3 VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	3
1.4 ZŘIZOVATEL:	3
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
2.1 VELIKOST ŠKOLY	8
2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY	8
2.3 ATMOSFÉRA ŠKOLY	9
2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	9
2.5 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	10
2.6 PROJEKTY	10
2.7 SPOLUPRÁCE S RODIČI A DALŠÍMI SUBJEKTY	12
2.8 MIMOŠKOLNÍ ČINNOST	14
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	15
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	15
3.2 PROFIL ABSOLVENTA	15
3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	16
3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	17
3.5 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	19
3.6 STRATEGICKÉ ČINNOSTI UČITELE VEDOUcí K DOSAŽENÍ JEDNOTLIVÝCH KOMPETENCÍ:	22
3.7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	23
3.8 ZABEZPEČENÍ VÝUKA ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	27
3.9 ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE	29
3.10 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	32
3.11 CELOŠKOLNÍ AKCE PRO PLNĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	35
4 UČEBNÍ PLÁN	37
5 UČEBNÍ OSNOVY	41
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	41
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	127
5.3 ČLOVĚK A PŘÍRODA	138
5.4 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	174
5.5 UMĚNÍ A KULTURA	195
5.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ	220
5.7 INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	231
6 INTEGRACE FINANČNÍ GRAMOTNOSTI DO ŠVP	246
7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	250
7.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	250
7.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY	251
7.3 CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE	253
7.4 NÁSTROJE AUTOEVALUACE	254
7.5 ČASOVÉ ROZVRŽENÍ AUTOEVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ	254
8 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	255
8.1 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY I	256
8.2 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY II	256
8.3 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY III	256
9 UČEBNÍ OSNOVY, VOLITELNÝ PŘEDMĚT I	257

9.1 KONVERZACE Z CIZÍHO (ANGLICKÉHO) JAZYKA.....	257
10 UČEBNÍ OSNOVY – VOLITELNÝ PŘEDMĚT II.....	265
10.1 APLIKOVANÁ BIOLOGIE	265
10.2 MATEMATICKÝ ZÁKLAD PŘÍRODNÍCH VĚD	269
10.3 GEOGRAFIE	274
10.4 APLIKOVANÁ INFORMATIKA	279
10.5 DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ A MODERNÍ DĚJINY	282
10.6 SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ I	287
10.7 LATINA.....	292
10.8 KONVERZACE VE FRANCOUZSKÉM JAZYCE	305
10.9 KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE	307
10.10 KONVERZACE V RUSKÉM JAZYCE	310
10.11 KONVERZACE V RUSKÉM JAZYCE – I. BLOK	320
10.12 KONVERZACE VE ŠPANĚLSKÉM JAZYCE	325
10.13 FYZIKÁLNÍ PRAKTIKUM	334
10.14 CHEMICKÉ PRAKTIKUM	338
11 UČEBNÍ OSNOVY – VOLITELNÝ PŘEDMĚT III.....	341
11.1 BIOLOGICKÝ SEMINÁŘ	341
11.2 CHEMICKÝ SEMINÁŘ.....	347
11.3 MATEMATICKÝ SEMINÁŘ.....	352
11.4 FYZIKÁLNÍ SEMINÁŘ	356
11.5 SEMINÁŘ Z GEOGRAFIE A GEOINFORMATIKY	362
11.6 DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ II	366
11.7 SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ II	370
11.8 LITERÁRNÍ SEMINÁŘ	378
11.9 DĚJINY KULTURY.....	382